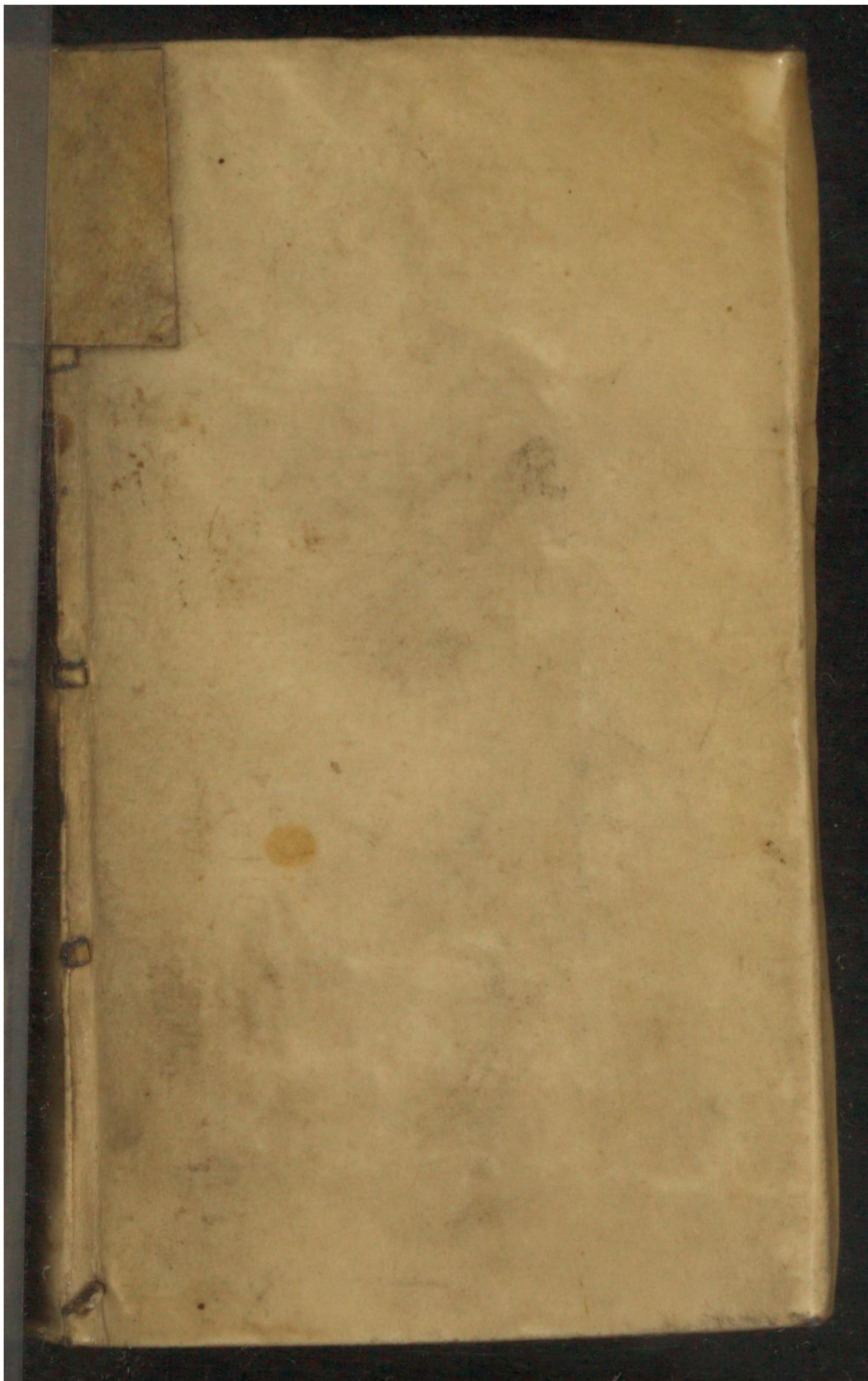
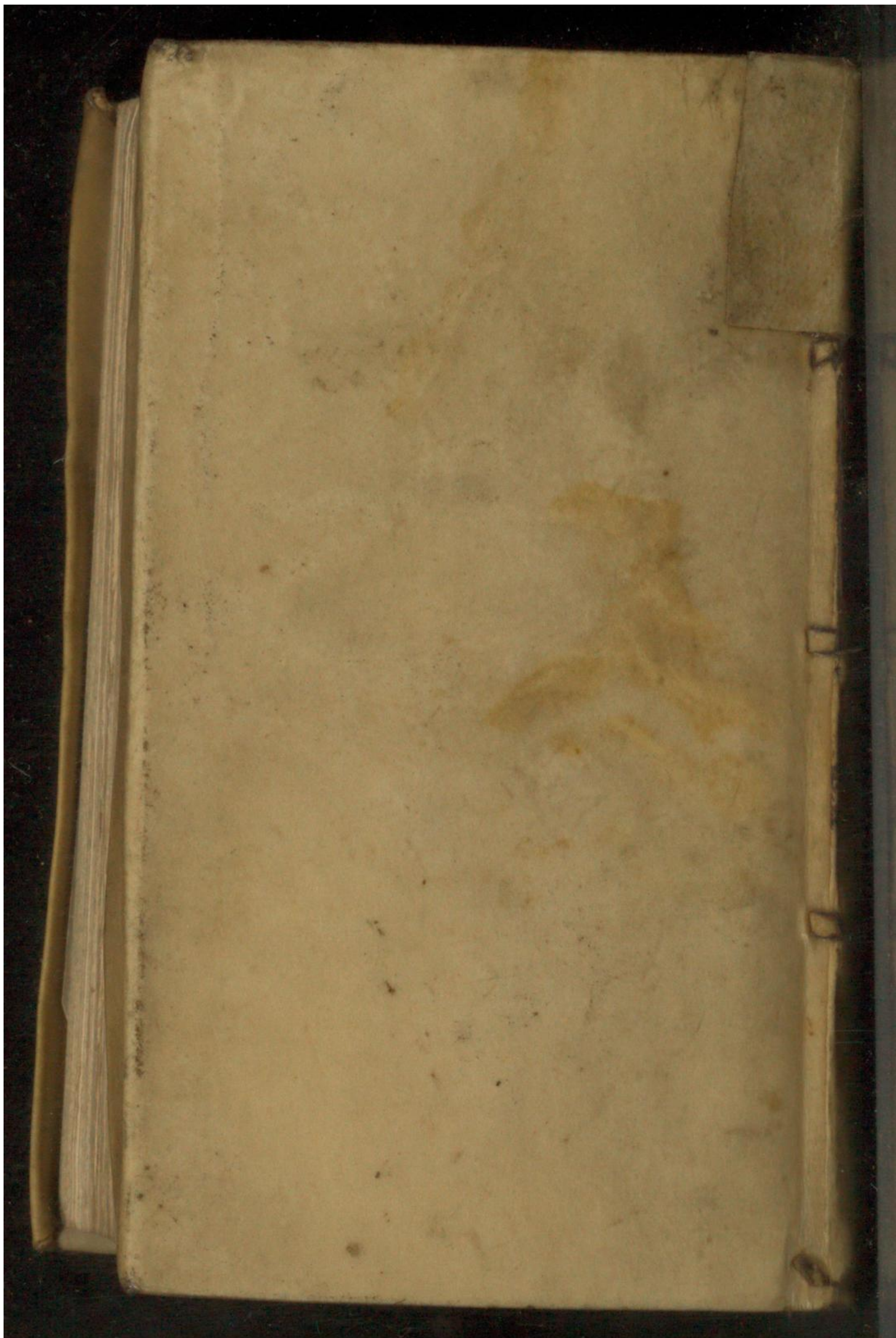

A. DE VARGAS
DE STRAT.
JESUIT.
THE. BEZA
DE PESTE

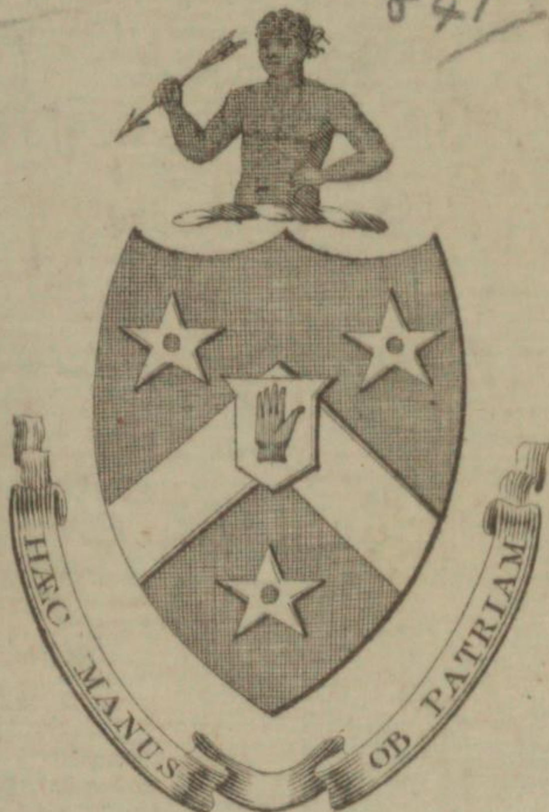

G.V. Bee

~~716~~

841/

Sir George Shuckburgh Bar.t

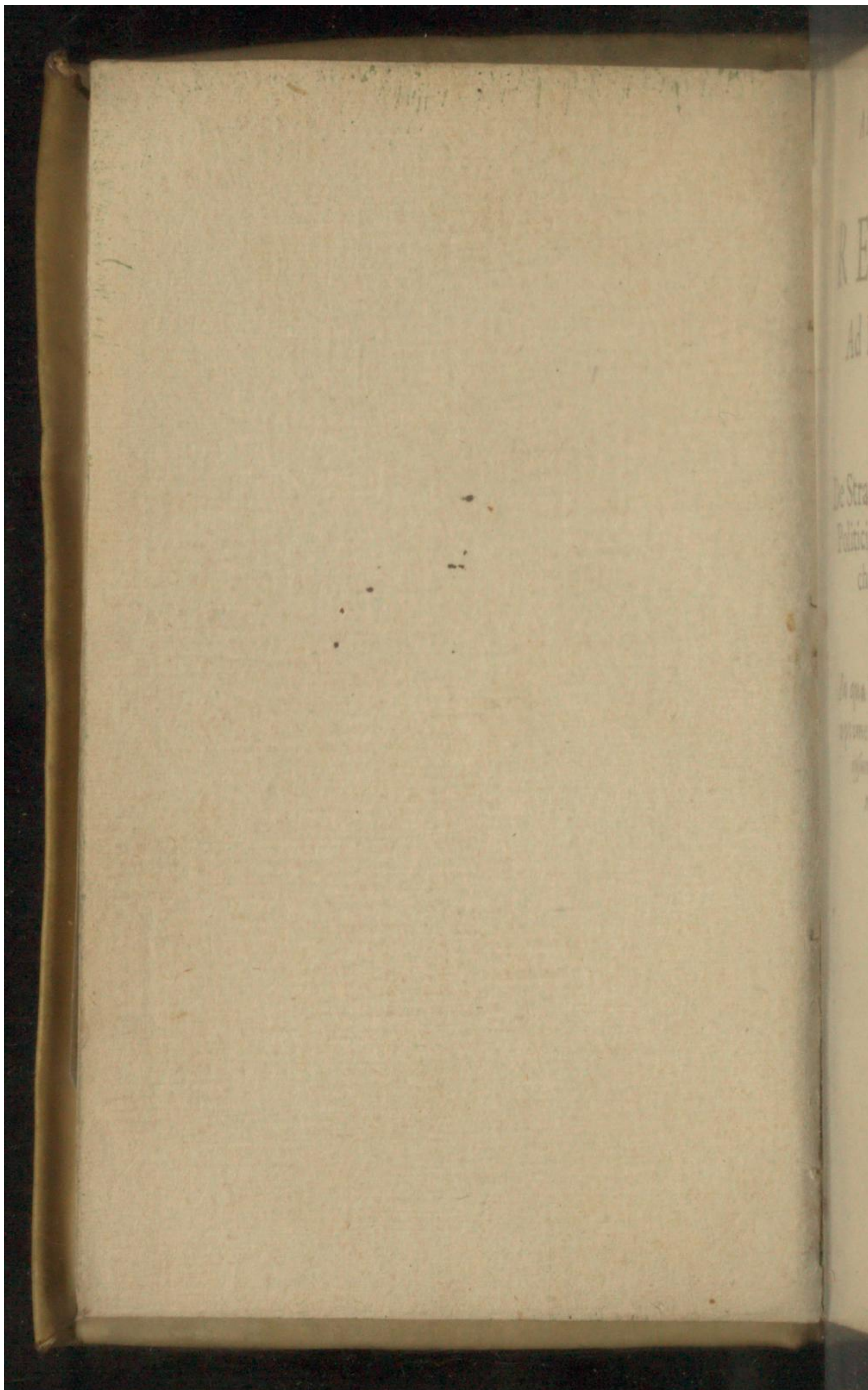
66

11A

Not a bad joke – to have
bound a work attributed to
the Jesuits – with one
on [illegible] or Pestilence

2) BEZA, T.
C

1) VARGAS, A. de

ALPHONSI DE VARGAS
Toletani

RELATIO

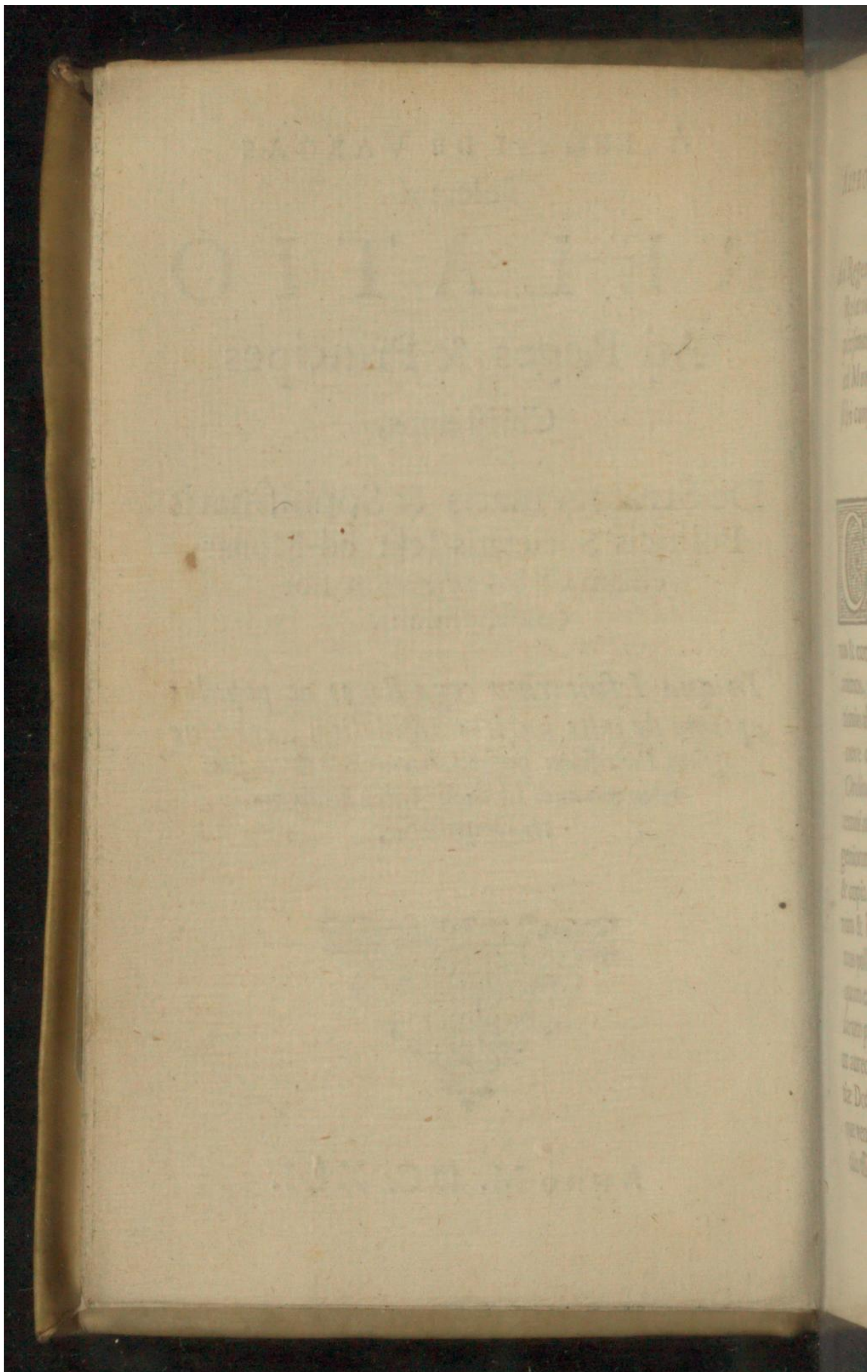
Ad Reges & Principes
Christianos,

De Stratagematis & Sophismatis
Politicis Societatis Iesu ad Monarchiam Orbis terrarum sibi
conficiendam.

In qua Iesuitarum erga Reges ac populos optime de ipsis meritos infidelitas, ergaque ipsum Pontificem perfidia, contumacia & in fidei rebus novandi libido illustribus documentis comprobatur.

ANNO M. DC. XLI.

ALPHONSI DE VARGAS Toletani

Ad Reges & Principes Christianos Relatio, de Stratagematis & Sophismatis Politicis Societ. Iesu ad Monarchiam Orbis terrarum sibi conficiendam.

CAPUT I.

Um Societas Iesu novi generis Monarchiam in universo terrarum orbe non modò super hominum fortunas & corpora, sed etiam super eorum animos, voluntates, sensus & judicia, animis affectet, ad rem magnopere pertinere censet, omnes alios Religiosorum Ordines & Academias Catholicas contemni nec ullo numero haberi, velut ingeniorum acumine, tum dictionis cultu & copia, tandem sapientia, seu divinarum & humanarum rerum scientia minus pollentes, suos verò Religiosos, tanquam capitales, ingeniosos, disertos, Musarum pullos, & Suadæ medullas, ac velut aureo fune de cœlo demissos Sapientiæ Doctores, solos adspectari, omnibusque venerationi & in amoribus ac deliciis esse scriptum quippe meminit Prov.

Cujusmodi Monarchiã Societas affectet.

Generale ejus conficiendæ Medium.

Præclara hominum opinio de Iesuitarum sapientia. Nam sapientiæ debetur imperium.

17. *Servus ſapiens dominabitur filiis ſtultis.* Proverb. 11. *Qui ſtultus eſt, ſerviet ſapienti.* Eccleſ.7. *Sapientia confortabit ſapientem ſuper decem Principes civitatis.* Sapient. 8. *Propter ſapientiam habebo claritatem & honorem apud ſeniores, & in conſpectu Potentum admirabilis ero, & facies Principum mirabuntur me: tacentem me ſuſtinebunt, & ſermocinante me plura manus ori ſuo imponent. Diſponam populos, & nationes mihi erunt ſubjectæ.* Nimirum unicæ ac ſingularis ſapientiæ opinione ſibi confecta minimum Societas habebit negotii, ut diſponat populos & nationes ſibi ſubjectas habeat. Ut ergo fides omnibus fiat, cum Ieſuitis natas & interituras literas, ipſo que vero ſerio dictum audire meruiſſe illud Iob. 12. *Ergo vos eſtis ſoli homines, & vobiſcum morietur ſapientia.* Propterea perpetuo ſuas ac ſuorum laudes prædicare, omneſque alios præ ſe, ut fœnum eſſe dignos, ſermonibus elevare & contemnere audiuntur. Quod quo minus quis inter puerorum & epheborum ſubſellia, inque privatis matronarum ac divitum Χρυσομάλλαν cõgreſſibus ſubinde facere eos ambigat, in publico exſtant libri eorum, illuſtria faſtidii, gloriarum & contemtus erga cæteros documenta exhibentes. Non longe abie-

Itaque Ieſuitæ omnia faciunt, ut aliis ſapientiores credantur.

ro.

ro. Didaci Bæzæ verba sunt Tomo 3. Con. lib. 14. c. 15. paragr. 4. *Patres Societatis tanta in scribendo divini muneris copia redundant ut conati in scribendo dici nequeant: & tanta librorum multitudine mundum repleverunt, ut quotquot numerentur omnium aliarum Religionum, scriptoribus Societatis æquari nequeant.* Ista verò Iacobi Kelleri in Cavea Turturis cap. 12. *Societas plus cæteris Religionibus laborat. In cæteris Ordinibus non adeo promti felices & periti animorum medici reperiuntur. Apostolici gregis Pastoribus non est de aliis Vineæ operariis prospiciendum, ubi Iesuitarum viget sanguis, ardor ac pietas: quorum studia & sudores nemo facile æquare potest: ac propterea Societatis privilegiæ augeri magis oportet, in quam convenit, quod Sauli Regi de Davide dictum fuit: Quis in omnibus servis tuis, sicut David, fidelis & pergens ad imperium tuum, & gloriosus in domo tua?* Et c. 16. *Nihil profecto purius est & elegantius Societatis stylo. Omnis verborum ornatus, rerum copia & sententiarum dignitas in Societatis eruditionem commigravit. Methodum Iesuitarum Gravina arguit, quasi quisquam illis* PAR *in doctrina, vel naturæ ordine accurate servando exsisteret. Vulgo notissimum est, Societatis auctores in majori* VBIQVE *pretio florere, quam Gravina velit ac jubeat.*

Id probant numero librorum à Iesuitis editorum.

Tum utilitate ac fructu laborum suorum.

Iesuitæ sunt in Ecclesia plane incomparabiles.

Omnes alios superant styli elegantia.

Et Methodo.

Et aliis laudibus.

Quis non malit istorum voluminibus bibliothecam suam instruere? quis abundantius Lectori satisfacit? quis ita funditus difficultates exhaurit? ac varietate, amplitudine ac robore argumentorum stringit, delectat, exsaturat? Tot illi gemmas, & lucidissima priscorum monilia coacervant, sanctorumque Doctorum gravissima testimonia constipant, ut qui unum de Societate volumen legerit, jam reliquos universos de eodem argumento Doctores admirabili compendio se perlegisse existimet atque exsultet. Monachi peregrinationibus, cantu & aliis devotionibus populum ad sua templa attrahunt. Sed quantis modis potentior est Societas? Usque ad invidiam aliorum & rubore omnis conditionis & sexus agmina confertim ad ejus templa, orationes, conciones ac celebritates properant, indeque velut sacratioribus epulis saginata magnam animi pacem & alacritatem domum reportant. Et cap. 17. *Hæretici tam ex certa majorum & coævorum relatione, quam præsenti oculorum fide ac testimonio compertum habent, quod Bellarminus asseruit, gravia, multiplicia & omnibus nota à Regularibus sive Monachis scandala profecta, paucissimos pie victuros, plurimos salutem perdituros. Hæretici maxime in opinione confirmantur, quod intra suarum regionum fines nihil generosum & excellens* (in Monasteriis) *sed meri*

Monachi parum hominibus utiles Iesuitæ plurimum.

Hæretici merito Monachos infamant.

Cum idem fecerit Bellarminus.

meri pepones, allia & nasturtia nascantur. Societati Iesu non est periculum, ne post aliquot annorum centurias sibi multum dissimilis appareat. Habet enim aromata à putredine præservantia. (Cap. 14.) *Nepotes majoribus suis neque in pietate, neq; in disciplina constantia, neque in doctrina, neque in ministeriis vel latum unguem umquam cedent, ac in multis etiam superabunt.* His consentanea sunt, quæ ab hinc quadriennium Germaniæ Iesuitæ *in judicio duorum Theologorum, in Placida Disceptatione & justa defensione* gloriose de suis laudibus, contumeliosè verò non modò de Monachorum nostri temporis, sed etiam de veterum Ordinum vitiis & delictis prædicarunt. Verbi gratia: *In Societate numquam defuerunt, neque deerunt* MVLTI *viri doctrina, prudentia, virtute atque Apostolico spiritu præditi. Hæretici clamant, Monachos esse inutilia terræ pondera, ventres pigros, stupidas pecudes. Non esse Monasteriorum bona à suis majoribus fundata pro hominibus inutilibus, otiosis, ignavis. Inverti a Monachis Fundatorum intentiones: esse bona illa ad publicam utilitatem impendenda, fundandas ex iis Scholas, constituenda ex illis stipendia Concionatorum pauperum studiosorum, & eorum qui curam animarum & sacramentorum administrationem procurant,*

Iesuitæ non modo sunt optimi.

Sed etiam certi semper se tales futuros.

Quæ heretici jactant de Monachorum moribus & institutis.

Sunt vera & laude digna.

rant, & similia. Quæ Hæreticorum argumenta VERA *sunt &* LAUDE DIGNA, *nō ex ea parte, quæ instituta Monasticæ condemnant, sed tamen ex ea, qua contendunt,* MELIUS *esse, bona illa applicare iis, qui publicam Ecclesiæ utilitatem melius & efficacius procurant* (id est, Monasteria ademta Ordinibus danda esse Jesuitis) *Eadem à Catholicis merito perpendi ac re ipsa perfici debent. Fateri candide oportet, à nullo hominum genere majus Ecclesiæ Catholicæ in Germania illatum esse damnum, quam ab antiquis Ordinibus. Quid ergo mirum, si Dominus vinea illis, qui vineam sibi commissam non tantum ab apro fero eam exterminante non custodierint, sed ipsi etiam pro viribus exterminare conati sint* (id est, Ordinibus Monachorum) *si iis inquam amotis vineam suam elocet aliis agricolis* (id est, si Monachorum opes det Jesuitis) *qui reddant ei fructum temporibus suis? De Ordinibus, hoc est, de Monasteriorum incolis eorumque vitiis, nimium alii scripserunt: plena sunt archivia, pleni Visitationum commentarii. In Monasteriis multitudo fuit malorum, raritas bonorum. Pharisæi domum orationis verterunt in speluncam latronum. Vetus ibi Regula laudatur, novis moribus vivitur. Pronæ in casum animæ pendent. Sunt ibi ulcera, vulnera, putredines. Societas*

Et à Catholicis imitanda.

Ac Monachorum opes danda Iesuitis.

Monasteria Iesuitæ dicunt versa in speluncas latronum.

contra, viget & floret, statque in prima Regula fundatoris Ignatii. nihil de pristino rigore lenivit, nihil novæ laxitatis admisit. Constitutiones regulæque accuratè servantur, omnes in usu sunt, contra nullum impune delinquitur. Paupertas etiam reddita est adstrictior. Itaque si hodie Monachi antiquorum Ordinum sub perito Magistro sepositis omnibus curis Spiritus renovationi quiete vacare velint, non habent quo se conferant, nisi ad Collegia Patrum Societatis: unde etiam spiritualium meditationum exercitia acceperunt.

Sed Iesuitæ sanctitate florent.

Et sine illis nec Monachi boni esse possunt.

CAPUT II.

VErum tamen adhuc quanti ab omnibus pendatur, sibi Societas pœnitendum putat, si tantùm ingenio, literis, sapientia, sanctitate & peculiari illa gratia seu privilegio Aromatum putrorem & futurorum temporum corruptelam ab ipsa prohibentium omnes Religiosos Ordines antecedere existimetur. Itaque periculum sibi faciendum duxit, si persuaderi sibi homines paterentur, Societatem ipsos etiam Christi Euangelistas, Summos Pontifices, Sacra Concilia, Sanctos Patres, Ecclesiæ ac Scholarum Doctores ac Magistros sapientia & re-

Nec tamen Monachos modo Iesuita superant.

Sed sapientiores etiam sunt, quam omnes Doctores, Patres, Concilia, Pontifices, & Euangelistæ.

rum divinarum intellectu post se relinquere. Hoc enim si Societas omnibus persuaderet, haud stulte spem sibi faceret, Orbis terrarum Monarchia & in omnes Reges, nationes ac populos imperio vel ludibundam se mox esse potituram. Primum istiusmodi Gigantæi conatus specimen Grætii anno 1605. ediderunt in libro, qui non sine venia & approbatione gravium & doctorum Societatis Theologorum ita inscriptus exiit: *Velificatio seu Theoremata de anno ortus ac mortis Domini, auctore Iohanne Dekerio Societ. Iesu.* De quo operæ pretium est Cardinalis Baronii Censoriam notionem cognoscere, quam appendici Annalis duodecimi totidem verbis inseruit: *Anno superiori Grætii in Stiria editam esse prolixam valde disputationem scimus, quæ non tam nostræ, quam universalis Ecclesiæ Chronographiæ adversatur. Ea ipsa confutatione nostra non indiget, quod piorum aures nec audire saltem patienter admittant temere præsumtam Novitatem, quæ primum contra Lucam Euangelistam affirmetur Christus Dominus baptizatus anno ætatis ejus trigesimo secundo inchoato, cruci verò affixus, cum annum jam ageret suæ ætatis trigesimum sextum. Par erat dignumque probatum eruditumque Sacerdotem horum auctorem non circumferri* omni

Eam opinionem primum Grætii palam affectarunt.

Vt Baronius queritur.

Qui etiam falsi crimine eos accusat.

omni vento doctrinæ, sed insistere omnium Sanctorum Patrum vestigiis. Vt sua firmaret, textum Sacræ Scripturæ SAEPE *ut vitiosum correxit.* id est, religioni non habuit Dei ipsius tabulas corrumpere, nec minus sacrilegii, quam Falsi se alligare. Sed nempe aliter sacra ista non constant, nec aliis artibus, quam fraude ac violentia, magna Imperia parari possunt. Itaque cum Societas judicaret, Patri Ioh. Baptistæ Pozæ suo satis fœcundum pectus sortito obtigisse, quo concusso artium fundandæ ac stabiliendæ Societatis Monarchiæ idonearum plena foraca vel vehicula eruptura viderentur: religioni sibi duxit ejus pati ingenium situ corrumpi, ac non potius audendo atque agendo exacui, inque debilitanda & convellenda Conciliorum, Pontificum, Patrum & Scholasticorum Doctorum auctoritate, conficienda verò Sociis divinitatis cujusdam opinione feliciter occupari. Attemperatè verò cecidit, ut vetus illa de B. Virginis Conceptu inter Dominicanos ac Franciscanos controversia multis Iesuitarum libris non multo prius resuscitata Hispaniæ Reges, Magnates & populos ei parti conciliaret, quæ majori erga B. Virginem reverentia ac pietate facile se commendat. Eam

Societas ingenio Pozæ utendum sibi putavit ad summæ sapientiæ opinionem sibi parandam.

Per occasionem defendendi immaculatam B. Virginis conceptionem.

enim Iesuitæ occasionem arripuere minuendi opinionem, quæ de B. Thoma Aquinatis ingenio ac sapientia tot jam sæculis universam Ecclesiam pervaserat, quamque nuper admodum Paulus V. literis ad Nobilitatem Neapolitanam datis hoc Elogio prosecutus fuerat: *Splendidißimus Catholicæ fidei athleta, cujus scriptorum clypeo militans Ecclesia hæreticorum tela feliciter eludit.* Hunc Clypeum ut in contemtum adducerent, & Ecclesiæ tandem de manu excuterent, magna passim cum invidia Thomæ opprobrarunt, quod minime satis habuerit impiam de B. Virgine sententiam credere ac docere, quasi Dei mater aliqua temporis parte fuerit Diaboli filia, sponsa Spiritus Sancti fuerit Satanæ ancilla, Angelorum regina fuerit peccati serva, plena gratia fuerit filia iræ, benedicta in mulieribus fuerit Deo abominabilis, obnoxia maledictioni & indigna altissimo illo fine, cujus causa fuerat creata: sed etiam quod falsi crimen in se admiserit, dum docuit, esse de Fide, sive necessario credendum, quod eadem Deipara originalis peccati labem in Adamo contraxerit. Eundem levitatis & mutabilitatis notarunt, quod alios aliter de hac ipsa controversia statuerit, neque adeo ab eo abludat

S. Thomæ doctrina Ecclesiæ clypeus.

Quem Iesuitæ tentarunt Ecclesiæ de manu excutere.

Exprobrando ei errores.

Et crimen falsi.

Et levitatis.

dat illa Spiritus sancti sententia: *Stultus ut Luna mutatur.* Congesserunt etiam ex variis ejus voluminibus complures ejus sententias & opiniones, quas Ecclesia post condemnarit, aut Academiarum consensus hodie pro falsis repudiet. Praeterea verò suadendo, orando, obtestando, & tundendo perfecerunt tandem, ut Rex Catholicus missa magni splendoris & impensæ Legatione, Imperator verò omnesque Catholici Reges & Principes non unis literis Romam datis ab Apostolica Sede contenderent, ut immaculata B. Virginis Conceptio cum credendi necessitate toti Ecclesiæ proponeretur. Hoc enim si ex voto processisset, de Thomæ doctrina velut afflicta, deque universo Dominicanorum Ordine, triumphaturi sibi videbantur, hoc amplius autem se ingentem à populis gratiam inituros intelligebant, ut fabulas in Societatis suæ honorem confictas minore negotio cunctis persuaderent qualis est, quę in libro de Ignatii vita à Ioh. Eusebio Nirenberger Madriti edito fol. 83. legitur. *Vnus præcipuorum finium, quorum causa Societas in hunc modum missa fuit, est stabilimentum purissimæ Conceptionis B. Virginis, sicut de cœlis revelatum fuit Sancto Fratri Alfonso Rodericio.*

Persuadent Regi Catholico, ut legatum Romam mittat.

Ementiuntur cœlestes visiones.

Quam verò justa metuendi causa sit, ne Rodericius iste somnio non de cœlis, sed è Sabinis, aut per eburneam portam misso delusus fuerit, ex iis, quæ mox afferentur judicari poterit. Huic altera consimilis est fabula fol. 69. *B. Virgo simul cum duobus Iesuitis Petro Fabro & Francisco Strada apparuit Iohanni Nunnez de Guzman, eique dixit, si filio meo in tantum servire cupis, ut magis non possis, istos sequere.* id est, fias Iesuita. Sic enim omnibus Monachis & Eremitis, etiam Carthusianis & Camaldulensibus, multo eris perfectior, & paulo minor ab Angelis, cum ea sit Societatis perfectio, ut ea major inter homines cogitari nequeat. Sicut eodem libro fol. 3. totidem verbis gloriantur: *Ignatius fundavit Societatem in tam alto perfectionis gradu, ut sit omnium supremus.* In quo tamen (velut mendacibus usuvenire solet, ut madida sint memoria) parum ejus fuerunt memores, quod majores sui anno 1564. *Rectori & Academiæ Parisiensi in Declaratione sua* responderant: *Quoniam nomen hoc Religionis semper hactenus solitum est tribui Monachis ob quandam excellentiorem vitæ rationem, nolumus ut quisquam intelligat, nos esse ad eundem modum Religiosos, nec enim nos dignos esse arbitramur, qui tam sanctum*

Gloriantur suam Societatem esse omnium Religionum perfectissimam.

In quo mendacii propria confessione convincuntur.

atque PERFECTVM *vitæ genus profiteamur.* Itaque facilius fidem nobis fecerint, iſtam Fabri ac Stradæ ſociam non Dei genetricem Virginem, ſed *ſatam nocte Viraginem* fuiſſe, quam Maro memorat ad turbandam Italiæ pacem à Iunone ab inferis fuiſſe exciſam. Paris artificii fabula eſt iſta fol. 11. *Ignatio ſcire deſideranti, ſatis ne Deo grata forent quæ ipſe commentatus fuerat, B. Virgo apparuit, & approbavit confirmavitque conſtitutiones Ordinis ſui, quas ſcripſerat, quod etiam plus vice ſimplici contigit.* Et fol. 15. *Rationem & modum fundandæ Societatis ſtatim à principio converſionis ſuæ Deo docente Manreſa didicit. Eo tempore Deus ei revelavit, quomodo Societatem condivellet, & omnia præcipua inſtituti capita, ſigillatim verò quibus à cæteris Religioſorum Ordinibus diſtinguitur, ſicut ipſe Patri Lainez confeſſus fuit.* Et fol. 21. *Ignatius Chorum* (ſeu Sacerdotalem Pſalmodiam) *in Ordine ſuo non inſtituit, quoniam ad Dei ſervitium aliter convenire cenſuit, quemadmodum & divina majeſtas ei revelaverat.* Hæc vanitatis eſſe pleniſſima nulloque pudore conficta, non uno doceri poteſt argumento. Ego non niſi tria hîc afferam. Primum cum Ignatius Formulam, ex qua ſui viverent, ſive Regulam Societatis conſcribere pararet,

Mentiuntur B. Virginem Ignatio apparuiſſe.

Ignatium à Deo didiciſſe modum fundandæ Societatis.

Quod eorum mendacium tribus argumentis convincitur.

Primum.

ret, ad S. Benedicti Casinense Monasterium se contulit, ibique in solitudine de recessu nomothosiæ suæ aliquamdiu vacavit, nonnullis compertæ sanctimoniæ & eruditionis Monachis cum consilio, tum bibliothecæ suæ copia eum adjuvantibus. At nihil ille tam longinquo ab urbe secessu, nihil diuturna meditatione, nihil alienis consiliis & libris eguisset, si jam Regulam divinitus didicerat, eamque à B. Virgine confirmatam fuisse certus erat. Deinde cum in
Secundum. Societate Præpositi Generalis potestas, velut Capitis, sit res majoris, quam alia omnia, momenti, quippe in qua totius Regiminis Forma ac velut anima consistat, si Ignatius à Deo acceperat regiminis formam, quam anno 1540 Paulo III. obtulit, & ille ratam esse jussit & confirmavit, cur decennio post eam formam mutavit, & à Julio III. ut Societatis Præposito plurium rerum potestas fieret obtinuit? quod scilicet in priore Formula potestatem Præpositi angustioribus inclusam finibus minus ex Societatis usu esse experientia magistra didicisse
Tertium. sibi videretur. Postremo cum Paulus IV. tumido ore cum Patre Lainez & Salmerone delitigans, Iesuitas ut contumaces, impios & hæreticorum suffragatores

gatores graviter objurgasset, quod Psalmodiam detrectarent, ac nisi in Chorum coacti eam exsequerentur, malum eis comminatus esset, illi non modò ei non regesserunt, sic Deum Ignatio præcepisse, & B. Virginem leges à Deo Societati dictatas pro summa imperii, quod in cœlis habet, ratas esse jussisse & confirmasse, Deo autem & B. Virgini magis, quam homini, obedire oportere: sed etiam in chorum Socios ad sacram Hymnodiam compulerunt, *Et cantare pares, & respondere paratos:* qua de re legi possunt, quæ in histor. Societ. part. 2. lib. 2. num. 58. & lib. 3. num. 30. commemorantur. quod qui fecerit, obstupescet scio ad tantam Iesuitarum in mentiendo audaciam, cum ipsis etiam Societatis primoribus, qui summam virtutis ac fidei opinionem apud magnos Principes obtinent, adeo verecundiæ non sit de rebus in propatulo positis ita palam mentiri. Iohannes certè Argentus, recoctus ac veteranus Jesuita, & Provinciarum Poloniæ ac Lituaniæ Ephorus seu Visitator, in libro ad Poloniæ Regem de statu Societatis in eisdem Provinciis cap. 17. pag. 219. mendacium hoc de Paulo IV. proloqui nihil dubitavit: *Paulus IV. tanti ipse quoque Societatem &*

Paulus IV. Iesuitas coëgit in choro psallere.

Etiam fide dignißimi inter Iesuitas impudenter mentiuntur.

Exemplo est P. Argentus.

Qui sciens volens de Paulo IV. mentitur.

Socie-

Societatis parentem Ignatium fecit, ut nihil in ea umquam innovari permiserit. Quod contra in historia illa legimus: *Pauli IV. jussu* TOTA *vitæ quotidianæ ratio ac disciplina perturbanda erat,* CVNCTAQVE *suo loco movenda: non pauca satis utiliter instituta posthabenda, ut Choro spatium, quod non modicum occupat, quæreretur. Vrgebat summi imperium Principis: nec repugnare, nec saltem exonerare in ejus auribus licebat curas.* Ite nunc Pontifices maximi, ite Reges ac Principes Catholici, & deflexis credite auriculis, quicquid apud vos Iesuitæ de priorum Pontificum erga Ignatium suum veneratione & obsequio gloriantur. Alia fabula in eadem Ignatii vita cap. 35. pag. 107. de mortuo Florentiæ per Ignatium resuscitato narratur, etiam hic legi non indigna, ut explorato ab omnibus judicari possit, umquamne post homines natos Impostores inventi fuerint, quibus Iesuitæ nullo pudore mentiendi falsisque miraculis opinionem sanctitatis Ordini suo conflandi palmam concedere, ac non potius omnium ærusIcatorum & captatorum, dolis & improbis artibus instructorum, familiam ducere debeant.

CAPVT

CAPVT III.

Duo ingentia Miracula Florentina, sanctitatem D. Ignatii Lojolæ testatissimam facientia.

Nunc immensa cavi spirant mendacia folles.

FLorentiæ unus de Societate nostra Grammaticæ Magister discipulum castigarat: qui tam indigne id tulit, ut nefandi sceleris magistrum insimularet, cujus causa mox parens ejus ad Rectorem Collegii cum querimonia accessit (*quippe qui Magistrum filio suo cubiculum pudoris polluisse crederet*) Rector discipulum examinis causa ad se accitum in cubiculo solum reliquerat: ubi ille metuens, ne quid Iesuitæ, documentum aliis daturi, tristius in se pararent, Dæmonis impulsu cultello, quem penes se habebat, gulam sibi incidit: Quumque mox adventantes Iesuitæ totum sanguine suo cruentatum invenerunt, confestim res in tota civitate percrebuit, perque omnium aures pervagatus est rumor, discipulum à Iesuitis esse obtruncatum, eo quod magistri sui Pæderastian, seu Sodomiticam libidinem, detexisset. Tam insigne fuit scandalum, ut cunctis nostros pessum premere liberet, nec profecto manus à nostris populus continuisset, nisi Magnus Dux misso satellitio eis præsidio fuisset.

Erant

Erant nostri in summa angustia, quo se verterent nescientes. Tandem ad opem Sancti Patris nostri Ignatii, velut ad sacram anchoram, confugere eis in mentem venit, & ante imaginem ejus abjecti ac supplices ut ipsis opitulari vellet precibus quæsierunt. O rem miraculosam! Dicto citius adolescens revixit à mortifero illo vulnere personatus, remque omnem ut gesta fuerat enarravit. Magistrum suum esse extra noxiam, nec Jesuitas fuisse, qui se vita privarint, sed se ipsum damnatas sibi manus intulisse. Isto MIRACVLO tam manifesto populus & discipuli illius parentes omne suum odium in amorem & præclaram de S. Ignatio opinionem converterunt. Cui aliud nullo genere minus accessit MIRACVLVM, quod discipulus ita fuit immutatus, ut gratæ voluntatis causa Sancti Patris nostri voluerit esse filius, & in Societatem nostram ingressus fuerit, in qua hodie quoque vivit. DEO GRATIAS.

Iesuitæ de Ignatii miraculis scelerate mentiuntur.

Quam verò ingentia sint ista non Ignatii miracula, sed propodiosissimorum & ad mentiendum projectissimorum hominum commenta, facile Principes explorato scire possunt, si Florentiæ exquirere eis libeat, quemadmodum

[..]e facere non piguit. Etsi enim multis [..] locis tam prosperum præstigiarum, [..]que haud scio an incantationum & car[..]inum magicorum eventum Jesuitæ [..]rtiuntur, ut duplici cæcitatis genere [..]ominibus alioqui minime contemnen[..]s objecto, qui videre sibi videntur [..]uæ non sunt, iidem non videant ea quæ [..]nt, quod eorum oculi & aures ad [..]esuitas transfugerint, adeoque literis [..] consignatis tabulis, cujuscumque rei [..]elint, testimonium eis impertiantur, [..]um præsertim qui homines tamen in[..]eniunt, quibus ipsi proposito æternæ be[..]titudinis præmio Regum parricidia per[..]uadeant, multo minore negotio persua[..]ere aliis possint, ut Societati ad tu[..]ndam ejus famam falsum testimonium [..]ommodando, non modò nihil piaculi [..] suscipere, sed etiam de gloria Dei [..]on vulgariter mereri existiment. Flo[..]entiæ tamen non eundem, quem in [..]uevia, Tiroli, Bavaria, aut etiam in [..]egia Iberica, præstigiarum suarum suc[..]essum adhuc experiri eis contigit. Ita[..]que qui negotii hujus veritatem usque à [..]adicibus avet cognoscere, id ipsum haud [..]ubie comperiet, quod mihi homines [..]obilitate, literis, fideique ac virtu[..]is existimatione præcipui Florentiæ

Multis in locis homines fascinant.

Ut sibi cujuscumque rei testimonium præbeant.

Et falso testimonio se benefacere putent.

Sed Florentia id minus ex sententia eis succedit.

anno

anno priore pro satis explorato confirmarunt. Anno nimirum M. DC. XXVI. mense Iulio Laurentius Merula, sive Merlus, civis Florentinus, annos quasi viginti tres natus, professione Actuarius, seu Notarius (quem Florentiæ in Fesulani Episcopatus Cancellis videndi mihi facultas fuit) de P. Belisario Tassono Ferrariensi sermonibus, atque haud scio an similiter scripto distulerat; se illum vidisse cum puero quodam nobilissimo columbulatim labra labris conserentem, non cessante interea officiose manus ministerio. Quæ res per totam urbem vulgata sanctissimorum Patrum pudori, ut consentaneum est, incredibiliter gravis accidit, proptereaque extrema fecerunt omnia, ut famigerator ille ad opprobrii recantationem seu palinodiam adigeretur. qui cum sibi à gratia & potentia eorum metueret, nupero alterius exemplo territus, quem illi similem ob causam triremis publicę remo affingendum curaverant, ad loci religione sacri asylum sibi confugiendum duxit Iesuitæ tamen tantum illi blanditiarum admovere, ut non dubitarit in ipsorum venire Collegium. Ibi repente Patres patrati magno eum numero circumsistunt trepidantem, & Palinodiæ formulã ab ipsis conceptam ei

P. Tassonus Iesuita Sodomiticæ nequitiæ insimulatus.

Iesuitæ admodum re-

ei exhibent, utque statim suum ei nomen subscribat postulant: quod ni faciat, sese ut judicis sententia in triremem missus ac remo addictus portisculo & flagro subjaceat, perfecturos comminantur. Ille tot reverendorum, vel potius Tremendorum vultu, convicio ac minis perterritus scalpello sibi gulam pectusque sauciare, multoque manante sanguine animo linqui, exanimisque tandem concidere. Inde Patribus non modicus oboriri timor, ne si ille exspirasset, ipsi vim negotii invenirent, quod non sui juris hominem domi suæ quasi in carcerem compingere, & terroris denunciatione ad necem sibi consciscendam adigere ausi essent. Ille tamen mox sine cujusquam votis ac suppliciis, ac miraculo plane nullo, ex animi viriumque se defectione collegit ac resipiit, satisque Iesuitæ habuerunt, nihil ab eo negotii sibi porro exhiberi. Plura de rei totius exitu ex amicis illis cognoscere non potui, quoniam vana eos tenet religio seu scrupulositas, ut vulgo vocant, ut Pharisæorum quorundam fermentum detegere & circumscribere, hoc esse putent universi Ordinis existimationi derogare, eique de gloria divina ac plurimorum salute bene merendi occasionem eripere. quem eis errorem & scrupu-

verendi & tremendi Patres.

Quando & quomodo Iesuitarum scelera sine peccato manifestari poßint.

ſcrupulum ipſi Jeſuitæ eximere debebant, quorum iſta eſt ſententia in Cavea Turturis cap.10. *Quando Regulares propriam famam ſuis exceßibus miſerè prodigunt, atque inſuper ſuos commilitones, præſides & totum Ordinem grandi ſubjiciunt deſpectui,* STIGMATE (ſive infamiæ nota) *omnino digni ſunt, quo nominis claritatem amittant.* Similiter in Placida Diſceptatione pag.25. *Male agitur, cum integrorum Monaſteriorum* (aut Collegiorum) *diſciplina taxatur: pejus, cum non corrigitur. Negare manifeſtam diſſolutionem perniciosius eſt, quam affirmare. Nam qui manifeſta negat, & fidem ſibi detrahit, & fallendi conatum oſtendit. In malo roborantur, quorum vulnera teguntur, qui tegi non poſſunt. Quare vita ſpiritualis & civilis ex æquo ignarus eſt, ſi indignatur illa, quæ in omnium oculos incurrunt, in ore quoque hominum verſari. Negotiator ſuas fraudes, miles rapinos, Nobilis faſtum utrumque objici patiuntur. Non ſint adeo teneri Religioſi, ut crimen læſæ majeſtatis eſſe judicent, ſi nota mundo delicta taxentur. Ejicienda profecto eſt illa animi mollities, nec aſpernanda remedia. Alioquin illi, qui & male vivere volunt, & corrigi nolunt, plusquam Phariſaico ſupercilio alios deſpectant.* (cujus rei non aliud illuſtrius documen-

Ea dißimulare nihil prodeſt.

Ieſuitæ non debent eſſe tam delicati, ut ſibi vitia ſua manifeſta exprobari doleant.

cumentum afferri poteſt, quam ipſorum Jeſuitarum exemplum: quibus dum cæteri Catholicorum, præcipueque Monachi parcunt, nec ab eorum fermento attendunt, & occulta dedecorum revelant, quod Proteſtantibus gaudii & inſultationis materiam præbere vereantur, ipſi ſupercilium tollunt, & Monachorum peccata ex occultis Inquiſitionum ſeu Viſitationum actis ſibi comperta, niſi tamen in eo ſolentes mentiuntur, palam libris editis exprobrare eis non dubitant.) *Hanc ob cauſam veteres liberrime Religioſorum mores reprehenderunt. Nec ideo ſcommatis hæreticorum applaudunt. Hi ſatyrice in Religioſos invehuntur, ut notent infamia & pudorem injiciant, veritatem orthodoxam reddant ſuſpectam. Illi paterne monent, ut emendent, ut infamiam male vivendo contractam meliore vita eluant, ut in Dei conſpectu humilientur.* Quibus conſentanea ſunt, quæ in Admonitione illorum de Cauteriata Jeſuitarum conſcientia, libro Herpiboli anno 1619. edito paſſim diſputantur. Tanquam pag. 195. *Novit Theologus Chriſtianus, poſſe incidere tempora, in quibus è re ſit & licitum abſque ulla reprehenſionis debitæ nota aliorum improba facinora, etiam extra judicium detegere: ut quando referuntur abſque temerita-*

Id enim ſaluti ipſorum expedit.

Ieſuitarum facinora etiam extra judicium reprehendere licet.

te, tamquam sensibilia quædam exempla, ad audientium legentiumque instructionem necessariam vel commodam. Quando recensentur ad majorem illorum, quibus consultum esse volumus, nostræque commissi sunt tutelæ, vel ordinata caritas exigit, cautelam, ne scilicet à nequam hominibus corrumpantur. Quando prudenter proponuntur ex animi Christiana commiseratione tacti affectu, ut alii ad precandum pro criminosis provocentur. Quando scribuntur ob majorem utilitatem in ipsos flagitioso redundantem, &c. Et pag. 218. *Veritatis suscipiendum est patrocinium, & vera illorum adducenda sunt crimina, qui falsis assentantium laudibus ad proborum perniciem personati multis inconstantiæ sunt occasio, non paucis caussa interitus.* Etsi autem amicos, ut dixi, vanus quidam metus retinuit, quin alia vulgo minus nota de Florentinis illis Jesuitis mihi renunciarent, ista tamen quæ velut pervulgata illorum fide retuli, dena in narratione de Ignatianis illis miraculis mendacia manifestant. 1. Adolescentem illum fuisse Grammaticæ Jesuitarum Scholæ alumnum. 2. Eum magistro suo labem adspersisse. 3. Patrem ejus ob stuprum filio illatum cum Rectore expostulasse. 4. Ipsum ex vulnere vivere desiisse. 5. Rectorem cæte-

Ne opinione sanctitatis aliis noceant.

In narratione Iesuitarum de miraculis Florentinis decem numerantur mendacia.

cæterosque Jesuitas in vota Ignatium vocasse. 6. Ignatium mortuo vitam reddidisse. 7. Istud Ignatii miraculum fuisse evidens & manifestum. 8. Eo miraculo populum Florentinum fuisse commotum, ut Jesuitas plus amaret, plurisque Ignatium penderet. 9. Virbium illum factum esse Iesuitam. 10. Eundem in Societate etiamnum vivere.

CAPUT IV.

HIs igitur aliisque consimilibus fabulis avidas passim & propitias se auriculas inventuros sperarunt, si tot Regum Principumque allegationibus ex literis Pontifici decretum extudissent, quod B. Virginis Conceptum hæreditaria animarum labe ac peccati macula liberaret. Sed tametsi Urbanus Pontifex pro se ipso tamquam privatæ sortis Christianus (Doctorem enim non dicam, cum Theologiæ ne discipulus quidem umquam fuerit) quoniam tamen haud levem suspicandi causam habuit, si voto Iesuitæ potiti forent, & ipse Regum postulationibus lassatus victas manus dedisset, mox futurum, ut Iesuitæ eadem via sibi ad obtinendas alias, quas cum Ordinibus & Academiis habent,

Cur Papa noluerit decidere quæstionem de B. V. conceptione.

controverſias ſuffragatores Principes invenirent, & Hiſpani novas ſubinde Sanctorum conſecrationes, ac fortaſſis ipſius etiam Oſſunii Ducis Apotheoſin ab Apoſtolica Sede obtinere contenderent (quo conſilio videntur de pio Ducis illius obitu & B. Virginis ad eum in morbo viſendum adventu Relationem typis deſcriptam Romam miſiſſe) propterea omnes illæ Ieſuitarum molitiones vanæ exierunt & optato eventu fruſtratæ ſunt: quod fortaſſis B. Virgo ſui cultus incrementum alienæ ambitionis telum vel inſtrumentum fieri dedignaretur, aliudque tempus non fictæ pietati magis amicum, nec tam miris ſimulationum & diſſimulationum artificiis involutum opperiri mallet. Nec tamen propterea Societas animum deſpondit aut ſibi defuit, quin alia via totis viribus D. Thomę omniumque Scholaſticorum Doctorum auctoritatem everteret, divinæque & humanæ ſapientiæ Monopolium in Hiſpania inſtitueret. A Rege quippe Catholico contendit, ut novam Madriti Academiam ſibi conderet, eique dena aureorum millia annui vectigalis conſtitueret. Ipſa viciſſim Hiſpanicæ juventuti de Nobilitate, quæ frequens eo confluxura eſſet, omnia non minus bello terra marique bene ad-

Ne à Ieſuitis & Hiſpanis ſæpius inquitaretur.

Ieſuitæ ergo alia via divinæ ſapientiæ opinionem captant.

Per novæ nempe Academiæ in Aula Hiſpanica conſtitutionem.

ne administrando, quam paci idonea per Magistros suos se precepturam pollicebatur. Cum enim Rex terra marique latissime imperet, nec minus ei homines maritimarum, quam militarium rerum periti opus sint, quod alii Religiosorum Ordinum homines, divinis laudibus in Ecclesia diu noctuque de cantandis vacare soliti, nec præstare possint, & nefas quoddam numerent, reliquarum etiam Academiarum Doctores præcipere nec sciant, nec soleant, id sibi cum facile futurum pro magno præstantissimorum quæ habeat ingeniorum numero, tum etiam per patriarchæ seu conditoris sui Ignatii nomothesian licere, ut nimirum nõ alias modo artes ac disciplinas (dementis Iuris civilis ac Medicinæ scientia) auditores suos doceant, sed eis etiam aciei instruendæ, urbium oppugnandarum, nitrati pulveris conficiendi, globorum missilium effingendorum, tormentorum fundendorum, aliorumque militarium operum modos ac rationes, hoc amplius autem omnia maritimi belli munia & nauticæ rei præcepta tradant. Huic Societatis postulationi Universitates sive Academiæ Hispaniarum libello ad Regem misso typisque de scripto intercessere: in quo Jesuitas describunt *ut homines palam*

In qua se artes belli ac pacis docturos pollicentur.

Artis militaris professio est consentanea menti & instituti Ignatii.

Academiarum Hispaniæ publicis de Iesuitis testimonium.

avaros, insatiabiles, æruscatores, regiorum vectigalium fures, arrogantes, ambitiosos, Principum assentatores, aulicos & negotiis secularibus ubique se implicantes, fraudulentos, mendaces, veritatis interversores, infamatores virtutis, vitæ religiosæ hostes, deliciarum amatores, impostores pietatis velo opertos, lupos in vestimentis ovium, novitatum amicos, Sanctorum Doctorum contemtores, Lutheri & Calvini partiarios ac de hæresi suspectos, pacis publicæ perturbatores, Diabolicæ industriæ homines, serpentes ipsosque Cacodæmones ab omnibus cavendos ac fugiendos. Duo autem præcipua afferunt argumenta, cur Regi minime expediat novam Iesuitis Academiam Madriti condere, in eosque tantam auri vim effundere. Unum, quia Rex ingens æs alienum habeat, ærarium verò funditus exhaustum, ita ut expeditionibus terra marique faciendis nequaquam sumptibus suppeditare possit: ac propterea sine letali culpa non eum tantos Iesuitis reditus largiri posse, quod eum vel Ludovico Molinæ Iesuitæ credere jubent, cujus hæc verba sunt de Instit. tract. 2. disput. 667. *Hoc loco observandum est, Principes, quando superfluis largitionibus periculo se exponunt gravandi in futurum populos, gravissime peccare peccato mortali injustitiæ ob nocu-*

Academia Regi dissuadent novam Iesuitis Academiam condere.

Cum Rex sit totus in ære alieno.

Et sine peccato mortali superfluas largitiones facere non poßit.

nocumentum, quod inde irrationabiliter populis parant, qui postea gravandi sunt novis tributis. Quo fit, ut Confessarii & Consiliarii ad expendendum peccatum, quod in Regum prodigalitate intervenit, & obligationem quam in posterum habent continendi se in suis sumptibus, ne tributis populos vexent, nō solum debent attendere, quod Reges sua prodigunt, sed simul animadvertere debent, quod se injustitia ea ratione exponant periculo gravandi populos.

Alterum Academiarum argumentum est, quia Jesuitæ voce & calamo bellum Divo Thomæ indixerint, ejusque doctrinam, illud Ecclesiæ scutum adversus hæreseos, contemtam reddere, proscribere & perpetuæ oblivioni mandare, manuque Regia tantum scelus patrare annitantur. *Asseguramos à V. M.* (inquiunt) *con protestas Christianas, que no es conveniente à vuestra real y Catolica grandeza permittir en sus reinos en su Corte à sus ojos, à su cuesta unas escuelas publicas, adonde por publica professconesten excluidas las doctrinas deste Santo Dotor, con danno de tantos discipulos, que se han de dar desde sus principios no solo por contrarios, si no por enemigos de su doctrina. Esto clamamos, esto defendemos, y esto protestamos a los pios de V. M. y le suplicamos.* Id est: *Omni assevera-*

Cumque Iesuitæ sint professi hostes doctrinæ S. Thomæ.

tione Majestati Vestræ confirmatum volumus, cum Christiana protestatione, non convenire regiæ & Catholicæ vestræ magnitudini, ut permittat in suis regnis, in sua Regia sub oculis suis, sua impensa publicas aperiri scholas, unde per publicam professionem exclusa sint sancti istius Doctoris dogmata, cum tantorum discipulorum damno, qui necesse habent inde à studiorum suorum primordiis se non modo contrarios, sed etiam inimicos D. Thomæ doctrinæ profiteri. Istud est, quod clamamus, quod defendimus, quod protestamur & ad Majestatis vestræ pedes abjecti supplicamus.

CAPUT V.

Rex & Aula à Iesuitis fascinati.

SEd ista Academiarum contestatio & obsecratio surdas in Regia aures invenit, quod eas Iesuitæ quodam quasi fascino jam obseratas haberent, quippe quas partim quæ auditu jucundissima essent afferendo, partim magnifica & gloriosa de se promittendo implessent. De Iucundis existimari potest ex Disputatione publica Madriti habita, quam edito libello indixerant hac inscriptione: *Conclusiones Politicas de baxo del amparo del Rey nuestro sennor.* id est: *Conclusiones Politicæ sub Regis Domini nostri præsidio.*

Iesuitæ Regi auditu grata proposuerunt.

Ibi

Ibi enim *in genere præcipue* ac rebus relictis *duo Regi* docent *cordi esse oportere, ut feliciter imperet, Commercium & Imperium. nam istos duos esse cardines, in quibus Reipublicæ machina vertatur.* Commercium statuunt *esse exercendum non modò*, ut aliorum Regnorum mos fert, *à plebeiis & mediocris fortunæ hominibus, sed etiam ab Hispaniæ Magnatibus & Regulis, similiterque à Clericis: Magnates tamen ministrorum eam ad rem opera uti oportere. Clericos etiam, non quidem ut plus quam honesto victui satis sit lucri faciant, sed ut egestatem & mendicitatem effugiant, in honesto aliquo contractu nonnullam temporis partem recte occupare.* Quod autem Clericorum nomen de suæ Societatis hominibus intelligi velint, ipsa eorum verba declarant in libello Florentiæ edito anno 1630. cujus hæc est inscriptio: *Militia sacra Euangelicæ pacis ad Illustrißimos Reverendißimosque Dominos Sacræ Congregationis de Fide propaganda Cardinales auctore P. Fratre Salvatore Vitale Sardiniensi, Ordinis Minorum Regularis Observantiæ.* Ejus pag. 27. & 28. hæc Iesuitarum verba Cardinalibus recitantur: *Necesse est commercia fingere Mercaturæ, ut facilior ad Iapones pateat aditus, & conversationis opportunitas, & familiaritatis occasio intercedat.*

Mercaturã exercendam ab Hispania Magnatibus.

Et à Iesuitis.

Mercaturam Iesuitæ habent pro opere Apostolatus.

dat. Oportet habere facultates & opes, ut Ministri se melius conservare poßint, eosque allicere, & ad Euangelii retia trahere (quod est ad sinistram, non ad dextram navigii rete mittere, velut Apostolis Christus præcepit Joh. 21.) *Oportet ire conformes inhabitu & provincialibus uti vestibus, ne mox novitas eis terrorem incutiat & horrorem, & ne infidelibus rigorosum, difficile & asperum videatur Euangelicum institutum.* quibus verbis Franciscanus ille succlamat: *Deus sancte, fortis, misericors & immortalis miserere nobis. Euangelium ipsum, Apostolorum ipsorum hæc detestantur exempla. Ecquis nesciat hoc esse Diabolicum stratagema? quem fidelem atque Euangelicum professorem latet, hoc repugnare Christi doctrinæ? Erubescat Euangelicus miles, non ad militiam, sed ad Mercaturam incumbens. Ministri Euangelii calcant imperia, si pauperes sunt, si negotiationes & mundi commercia non habent. Prædicatur Indis nudus Iesus in cruce. Rex exigit, ut prædicans sæculi pompas abjecti amictus humilitate condemnet. Prædicatur Christus mēdicus & pauper. Ratio postulat, ut prædicator non sit Mercator. O Domini Cardinales quantum farer, si calamus esset liber? Adhibete medelam. Scitis ô proceres sacrosancti, scitis quam maxime, quantum Indiæ animabus de-*

Similiterq; vestium cultum & mollitiem.

Paupertatem & vestitus asperitatem aversantur.

bus detrimentum afferat cupiditas, sive Jesuitarum mercaturam facientium avaritia. Atque hinc satis jam certi sumus, Jesuitarum in sua illa Disputatione hanc fuisse mentem ac sententiam, Regis Catholici ut feliciter imperet, magnopere interesse, ut Hispaniæ Magnates ac Jesuitæ, longo jam Indicorum commerciorum usu docti, mercaturis exercendis magnos quæstus faciant, & Indiarum opes in Hispaniam importent: quod minime ingratum ad multorum aures accidisse vero est simillimum, sed qui nihil oraculo illo terrentur Eccles. 26. *duæ species difficiles & periculosæ mihi apparuerunt. Difficile exuitur negotiator à delicto, & non justificabitur caupo à peccatis.* Quod deinde ad Imperium attinet, eadem Disputatione Potentiam ad id requiri, Regem docuerunt: *Potentiam* verò *esse facultatem regna, quæ jam Rex poßideat, retinendi, & aliena obtinendi* sive *acquirendi.* Qua doctrina sua auctores Regi fuerunt, ut ideo se Regem à Deo constitutum crederet, ut non modo sua retinendi, sed aliena quoque invadendi & occupandi facultatem haberet. *Sua* quippe *retinere, privatæ domus: de alienis certare, regia laus est: nec regnandi causa jus violare crimen habet, dum cæteris rebus pietas colatur.*

Iesuitæ Regi suadent tyrannidem & vim injustam in alios.

Nimirum huc vivi pervenimus, ut publicos tam nefariæ ac ſceleratæ doctrinæ Magiſtros, religioſæ profeſſionis homines de Chriſti Servatoris noſtri contubernio gloriantes, in Aulis videremus. Quod utinam ne uſquam dociles inveniant diſcipulos, ſed faciant Principes, quod Eccleſ. 28. monentur: *Sæpi aures tuas ſpinis, & linguam nequam noli audire*, perſuaſumque habe, aliena obtinere non potentis Principis, ſed impotentis ac violenti Prædonis opus eſſe. Et Proverb. 1. *Si te lactaverint* (falſaque Politica imbuerint) *peccatores, ne acquieſcas eis. Si dixerint, Veni nobiſcum, inſidiemur ſanguini, abſcondamus tendiculas contra inſontem fruſtra. Omnem pretioſam ſubſtantiam repetiemus, implebimus domos noſtras ſpoliis: ne ambules cum eis: prohibe pedem tuum à ſemitis eorum. Pedes enim illorum ad malum currunt, & feſtinant ut effundant ſanguinem. Ipſi quoque contra ſanguinem ſuum inſidiantur, & moliuntur fraudes contra animas ſuas. Sic ſemitæ omni Avari animas poſsidentium rapiunt.*

Eorum doctrinam Deus auribus excludi jubet.

Caput VI.

Ieſuitæ multa Regi

Quam porro magnifica & glorioſa de ſe promiſerint, quantumq; veræ laudis,

laudis, ac multiplicis utilitatis Regem omnemque Hispaniam exspectare à se jusserint, vel ex paucis, quæ nunc afferentur, existimare Lector poteris. In libello Madriti edito *de zelo S. Ignatii in religione sua instituenda* fol. 38. scribunt: *Platonis Respublica fuit umbra Societatis Iesu. Quod Socrates & Plato judicarunt esse Idæam impoßibilem Reipub. bene institutæ, hoc exsecutus fuit Ignatius, sic tamen ut prætermitteret mendas sive imperfectiones, quas nonnulli in illa Reipubl. calumniati sunt.* Communes nempe mulieres habere fuit una imperfectionum, cujus caussa calumniam Platonis Respublica sustinuit. Sed legem illam Platonis, qua in virtutis præmium jus fit bene de Republ. merentibus formosos adolescentes deosculandi, nec Aristoteles calumniari ausus est, aut imperfectionis condemnare. Ignatius igitur mulierum communionem, calumniam effugiens, in Societatem suam non induxit, sed pro ea Merita & Præmia inter socios communia esse voluit, cum Societas non minus, quam Christi Ecclesia, *ædificaretur ut civitas, cujus participatio ejus in idipsum*, id est, Bellarmino interprete, in qua omnes omnia participant, sive habent communia, Psal. 123. Itaque quisquis Societatis

de se præclara & magnifica promittunt.

Suam Societatem gloriantur esse Rempubl. Platonis.

Dempta communitate mulierem.

Sed salva libertate formosos osculandi.

In Societate merita & præmia sunt communia.

membrum eſt, dicere cum Davide poteſt Pſal. 118. *Particeps ego ſum omnium timentium te, & cuſtodientium mandata tua.*

Merita Societatis triplicia.

Quod autem ad Merita Sociorum attinet, in tres ea claſſes deſcribi poſſunt, præteritorum, præſentium & futurorum, ut referatur laudabilis ille mos Lacedæmoniorum Reipublicæ, quæ pluſquam ulla alia ad Platonicæ, ſimiliterque ad Ignatianæ ſimilitudinem acceſſit. In ea tres viſebantur chori: primus Senum, quorum hæc audiebantur cantilena: *Nos quondam eramus incliti bello viri.* alter mediæ ætatis hominum ſic de ſe gloriantium: *Tales ſumus nos: fac ſi vis periculum:* poſtremus puerorum, qui hoc modo de ſe pollicebantur: *Virtute utroſque nos multum anteibimus.* Jam ad reipub. ab Ignatio conditæ perfectionem attinet, nec præmium Platonis lege decretum bene merentibus deeſſe, & alios in alienorum meritorum communionem admitti. Cui conſequens eſt, ut non minus Præmia ſint inter ſocios communia. Minime proinde mirandum eſt, ſi Taſſonus, quamvis adhuc unus juniorum ac fortaſſis magis de Patrantium, quam de Patratorum Patrum numero, nec tam re, quam ſpe ſociis ſe commendans, in Platonici illius præmiis partem ſeu

Præterita.

Præſentia.

Futura.

Oſculum formoſorum eſt præmium meritorum.

Cujus particeps P. Taſſonus fieri voluit.

ſeu participium & conſortium venire voluit.

Eodem libro fol. 21. Ordinem ſuum tanto Monaſtico ſtatu perfectiorem eſſe gloriantur, quantum Angelos Deus antecedit. Ita quippe prædicant: *Etiamſi Chorus* (ſive ſacra Hymnodia) *ſit occupatio & officium Angelorum, tamen ſalvare homines* (quod faciunt Jeſuitæ) *eſt officium Dei.* Sed in eo mendacii Spiritum S. arguunt, qui Eccleſiæ ſalutem Angelicæ hominum juſtorum pſalmodiæ acceptam conferre hoc modo docet Pſal. 117. *Vox exultationis & ſalutis in tabernaculis juſtorum.* Et Iſa. 60. *Occupabit ſalus muros tuos & portas tuas laudatio* ſive hymnodia. Iſai. 62. *Super muros tuos Jeruſalem conſtitui cuſtodes: tota die & tota nocte in perpetuum non tacebunt. Qui reminiſcimini Domini, ne taceatis, & ne detis ſilentium ei* (id eſt, nec ſinatis Deum quieſcere, ſed diurno nocturnoque cantu veſtro tamdiu eum inquietate) *donec ſtabiliat Jeruſalem eamque ponat laudem in terra,* id eſt, donec ſtabilis & glorioſa appareat. Pſal. 50. *Sacrificium laudis honorificabit me, & illiciter, quo oſtendam illi ſalutare Dei.* Pſal. 68. *Ego pauper & dolens* (ſive carnem meam abſtinentia, jejuniis, vigiliis, laboribus, cilicio, frigore & nuditate caſti-

Ieſuitæ gloriantur ſe tanto præſtantiores Monachis, quantum Deus ſuperat Angelos.

Pſalmodia Monachorum eſt ſalus Eccleſiæ.

Monachorum cantus & mortificatio longe Deo gratior.

castigans) *laudabo nomen Dei cum cantico, magnificabo eum cum laude.* Et placebit Deo super Vitulum novellum, cornua producentem & ungulas. Id est, gratior erit illi, quam novitius Clericorum Ordo, Principum favoribus velut Cornibus armatus & triturans Bos, prataque aliena de pascere postulans.

Quam Iesuitarum tritura.

Ibidem fol.34. contendunt, suam vivendi rationem esse dissimillimam vitæ Iohannis Baptistæ, *qui venit non manducans panem, neque bibens vinum, & vestitus de pilis camelorum, atque hominibus lamentabundus, ut plangerent*, imitari autem sese ordinariam Christi vitam, ita ut victu & vestitu nihil intersint communi honestorum hominum consuetudine, & *convivia magna divitum* (Luc.5.) libenter obeant, familiariterque *cum Principibus & Pharisæis manducent ac bibant, & tibia canant, ut homines saltent* choreasque agitent, ac fortassis *lætentur cum male fecerint, & exultent in rebus pessimis* (Proverb.2.) quod non paucos facere videmus, quorum pedes Iesuitis tibiam inflantibus ad saltandum pruriunt. Verum quidem est, Christum hominibus *tibia cecinisse ut saltarent*, velut ipse Matt.13. prædicat. Sed cantus ejus longe à mollibus & cinædicis Iesuitarum cantiunculis

Iesuitæ fatentur se dissimillimos Iohannis Baptistæ.

Sed gloriantur se Christi similiores.

Convivia obeundo.

Christus cecinit tibia ut homines saltarent.

lis abfuit, nec Ionicos motus ullos in audientibus excitavit. *Beati pauperes* (canit ille) *quoniam ipsorum est regnum cœlorum. Beati estis cum mala dixerint vobis homines & persecuti vos fuerint propter me: Gaudete & exultate* (& præ lætitia sussultate ac tripudiate) *quoniam merces vestra copiosa est in cœlis*, Matth. 5. Nec minus tamen ejusdem tibiæ hic exauditus fuit sonus: *Eritis odio omnibus propter nomen meum. Omnis, qui interficit vos, arbitrabitur se obsequium præstare Deo, qui autem perseveraverit usque in finem, salvus erit,* (Matth. 10. Iohan. 16.) *Væ vobis divitibus, quia habetis consolationem vestram* (Luc. 6.) *Impoßibile est apud homines, ut dives intret in regnum cœlorum*, Matth. 19. Quid de cantilena ista dicemus? numquid non est, ut ait poëta, *Tibia funesta tristior ista tuba?* Iesuitæ tamen ibidem contendunt, Violentiam illam, qua Iohannes in corpus suum usus fuit, esse potiùs scandalo hominibus, quàm adjumento, ac potius in destructionem, quam in ædificationem. In quo Christum ipsum mendacii insimulant, qui perspicuè affirmat, ejusmodi Violentiam unicum esse telum ac medium ad homines rapiendos & regno cœlorum inferendos: *A diebus Iohannis Baptistæ usque nunc regnum*

Ejus cantilena.

Iesuitæ Violentiam Iohannis rejiciunt ut Euangelii impedimentum.

cœlorum

Christus tamen eam requirit ut necessariam.

cœlorum vim patitur, & violenti rapiunt illud. Idem Matth. 9. suos discipulos non minus, quam discipulos Iohannis, jejunaturos prædicit. Ac propterea Paulus imitationem violentiæ Iohannis ab omnibus Dei ministris ita exigit 2. Corinth. 6. *Exhibeamus nos sicut Dei ministros in multa patientia in necessitatibus* (sive in defectu & inopia rerum victui & amictui necessariarum) *in vigiliis, in jejuniis, in laboribus, quasi morientes, & ecce vivimus.* Et 1. Corinth. 4. *Vsque in hanc horam nos Apostoli & esurimus, & sitimus, & nudi sumus, & instabiles sumus, colaphis cædimur, blasphemamur, maledicimur, purgamenta hujus mundi facti sumus. Imitatores mei estote, sicut & ego Christi.* quo ipso satis declarat, quam parum Christi & Apostolorum vita ordinaria cum honestorum hominum consuetudine congruere soleret. Sed Iesuitæ cum Christi & Apostolorum nolint esse similes, volunt Christum & Apostolos facere similes ipsorum.

Quod similiter Paulus fecit.

Idque vita Christi & Apostolorum docet esse consentaneum.

CAPVT VII.

Iesuitæ gloriantur de novis suis

EIusdem lib. fol. 13. gloriantur, *hoc Societatis proprium esse, ut quotidie novas promat inventiones, quibus homines ad Deum*

Deum perducantur : quod etsi minime provano ab eis prædicari, vel ex Mercatura paulo prius apparuit, per quam homines ab erroribus & peccatis ad pœnitentiam & fidem adduci plane novum nec unquam à tot sæculis auditæ inventionis esse fatendum est : tamen hinc etiam multo fit manifestius, quod docent Terrore & Armorum usu Euangelium hominibus persuaderi oportere. Germaniæ quidem Iesuitæ in *Iusta defensione sua, pag.* 127. & 129. Monachos irrident, qui Apostolos & majores suos imitati verbi prædicatione & vitæ sanctimonia hæreticos ad Ecclesiæ communionem reducere conentur. Istius enim modi non nisi inter ethnicos usum aliquem esse : *Hæreticos verò edictis* MINIS *atque etiam* POENIS *compelli oportere. Hic optimus est hæreticus convertendi modus.* Est igitur quod Deum pudeat, optimum hunc modum ante exortos Iesuitas ignorasse. Ille enim de modis instaurandæ ac re ædificandæ domus suæ (per quam homines ex hæresi, velut Iudæi ex captivitate Babylonica reduces significantur) nam sententiam ita expresserat Zach. 4. *Manus Zorobabel fundaverunt domum istam, manus ejus perficient eam, non in exercitu, neque in robore,* *sed*

inventionibus in fide propaganda.

Qualis est Mercatura.

Et compulsio hominum per arma carnalia.

Quem modum Deus ante Iesuitas ignoravit.

Ecclesia quomodo ædificanda.

sed in spiritu meo, dicit Dominus. Idem etiam Eliæ demonstravit, se non futurum neque in spiritu grandi seu vento turbine, neque in terræ motu, neque in igne. 3. Reg. 19. *Spiritus grandis & fortis, subvertens montes & conterens petram ante Dominum: sed non in spiritu Dominus. Et post spiritum terræ commotio: non in commotione Dominus. Et post commotionem ignis: non in igne Dominus.* (id est, non prosperat eorum conatus, qui sibi ipsis suaves in alios violentia utuntur) *Et post ignem sibilus auræ tenuis:* in quo erat Dominus, *mitis & humilis corde: non tristis, neque turbulentus, qui non clamat, non contendit, nec audit aliquis in plateis vocem ejus,* Matth. 11, & 12. Cui quam cordi sit, ut sibilo auræ tenuis homines ad Ecclesiam congregemur, ipse Zach. 10. ita testatus est: *Sibilabo eis, & congregabo illos, qui redemi eos: & seminabo eos in populis, & recordabuntur mei. Confortabo eos in Domino, & in nomine ejus ambulabunt.* Sed nova Jesuitarum inventio nihil spiritum Dei, nihil sibilum auræ tenuis moratur, sed exercitum, sed robur, sed ignem adhiberi consulit. Ac propterea manifestissimo & incredibilis impudentiæ mendacio in libro de Vita Ignatii anno 1630. Madriti per Johannem Eusebium Niren-

Deus non probat media violentia humana.

Sed lenitatis & mansuetudinis.

Iesuitæ ferro & igne fidem propagare conantur.

Nirenberger edito fol. 4. hoc de Ignatio narratur prodigium, cujus nec Ribadeneira, nec alii prius meminerant, *eum cum baptizaretur, & parentes ejus incerti essent, quod ei nomen facere deberent, infantem alta voce nomen sibi esse voluisse Ignatio, quod si Ignem jacio, ut significaret officium, quod in Ecclesia esset sortiturus.* In quo quam scelerate mentiantur, nemini esse obscurum potest, qui sciat, & non *Ignatio*, sed *Innico* vel *Eneco* nomen usq; ad ætatem adultam inde à baptismo fuisse. Ita quippe in vita ejus familiaris & Secretarius ejus Ribadeneira scribit lib. 1. cap. 1. *Innicus, quem posthac Ignatium appellabimus, eo quod nomen istud cæteris nationibus sit communius, & in ipso notius atque usitatius.* Similiter Orlandinus in Historia Societatis Iesu lib. 8. num. 46. *Appellabat alicubi populus homines Societatis Hispano vocabulo Inighistas.* Et lib. 5. num. 62. *Ajebant aliqui Vallis oleti Ignatianos, sive patria voce Inighistas jam apparuisse.* Et Melchior Canus Canariensis Episcopus, summæ pietatis, eloquentiæ, doctrinæque nomine clarissimus (quod ipsi quoque Jesuitæ fatentur) *in Iudicio de Secta Iesuitarum*, quod ejus manu conscriptum adhuc exstat, & ad convincenda plura Orlandinianæ Historiæ

Horribile eorum mendacium de nomine Ignatii.

Loyola non vocabatur Ignatius, sed Innicus vel Enecus.

riæ mendacia uſui eſſe poteſt, Anno 1548. Ignatii familiaris & amici veteris ita meminit: *Vt fundatores Societatis iſtius accedam, eorum Generalis eſt quidam Innicus, qui fugæ ex Hiſpaniis evaſit, cum eum Inquiſitio vellet comprehendere, quod de Illuminatorum hæreſi eſſe diceretur. Pervenit Romam, ſeque à Papa judicari petiit, & quoniam non aderat, qui eum accuſaret, fuit abſolutus.* Nihilominus uſque eo Ieſuitæ ſibi de Igne ſuo placent, ut *Pyrotechnicam*, id eſt, artem ignes miſſiles conficiendi eorumque jaculatione domibus & civitatibus incendia & conflagrationes inferendi, velut Ignatii ſui non minus menti & inſtituto, quam nomini conſentaneam, profiteri audeant. In qua quantum profecerint, Illuſtriſſimi Principis Landgravii Leuchtembergici filius, ſi minus oculatus, ſaltem exoculatus teſtis eſſe poteſt. Is enim cum ſuperioribus annis apud Ieſuitas educaretur, & ludos eorum in honorem Ignatii nuper conſecrati ſeu canonizati actos ſpectaret, ejuſmodi miſſilis ignis ictu alterum oculorum amiſit. Unde hominibus dicacibus jocinata occaſio, ut dicerent, *alios Divos in feſtivitatibus ſuis cæcos illuminare, ſed Ignatium videntes excæcare:* quod ipſum hodie plurimorum ejus Sociorum

Ieſuitæ Pyrotechnicam profitentur.

Quam excellentes ejus ſint artifices.

Alii Sancti cæcis viſum reddunt. Ignatius videntes excæcat.

ciorum opus est, quos velut *Ignigenos* illis Comici verbis recte quis à se amoliri & in malam rem abire jusserit:

Apage illum à me: nam ille quidem Vulcani irati est filius.
Quaqua tangit, omne amburit: si prope abstes, calefacit.

A Iesuitarum Igne procul fugiendum.

CAPUT VIII.

SEd non contigit Hispaniæ nostræ, ut ab Incendiario isto hominum genere sibi cavere, quod jure metui pôtest, ne unum sit suppliciorum illorum, quæ ingentibus suis peccatis & sceleribus minime jam furtivis, sed præter oculos euntibus commeruit, & velut *civitas illa sanguinum* (Ezech. 22.) *appropinquare fecit dies suos, & adduxit tempus annorum suorum, ut eam Deus daret in opprobrium Gentibus & irrisionem universis terris.* Uberrimam quidem certè risus materiam exteris prębuit libello Madriti edito, qui sic inscribitur: *Suma y breve argumento del Dialogo que se haze à Su Magestad en el principio de las lecturas de sus Reales estudios.* Id est, *Summarium ac breve argumentum Dialogi, qui exhibetur suæ Majestati in principio Acroaseon* sive *Lectionum publicarum in Regia ejus Academia Madriti nuper condita.* Ibi enim (ut alias fœcundissimas

Hispania peccatis suis meruit à Iesuitis ludus jocusq; fieri.

adu-

adulationes & ineptias pædagogici ordinis ac judicii hominibus dignas prætercam) variæ artes ac disciplinæ enumerantur, quarum Acroases Iesuitæ se facturos promittunt: quibus vel nominandis Regem & omnes Aulicos ejus hiantes inducunt, etsi earum rerum Doctores tanto hiatu dignos in omni Hispania & Italia nullos se habere, ac propterea à nationibus Hispano nomini parum æquis mutuandos, & ex Gallia ac Germania arcescendos fore, ipsi quoque apertè ferunt: in quo stupor Hispanorum, satis scio, omnem exterorum admirationem exhauriet. Operæ pretium fore videtur, nonnulla ex libello illo hic recitari, ut qua Regem impostura circumvenerint, annuoque vectigali decem millium aureorum emunxerint, omnes perspiciant: quos tamen velim præmonitos, mysterio non carere, quod Patri Pozæ veterum Philosophorum placita explicandi data fuit provincia. Eum quippe idoneum judicarunt, qui commendandis & corroborandis Pythagoræorum, Platonicorum, Cyrenaicorum, Stoicorum, Epicureorum & aliorum opinionibus Aristotelem imposturæ, calumniæ & sophisticæ suspectum faceret, omnemque philosophiæ ejus auctoritatem dilueret, eoque pacto

Iesuitarum sophisticæ & thrasonicæ pollicitationes.

Pozæ dant provinciam veterum philosophorum placita docendi.

D.Tho-

D. Thomæ doctrinam velut philosophiæ Peripateticæ superficiariam, in ejusque fundo immolitam & exstructam, subrueret, labefactaret ac prorsus tandem everteret: ut inde *Infallibilitatis*, quam vocant, prorsusque divinæ & falli nesciæ doctrinæ opinio Societati accederet. In illo porro Acroaseon sive Lectionum Academicarum summario ista promittunt.

Ad subruendam Aristot. & D. Thomæ doctrinam.

Acroasis Eruditionis sive Humanarum literarum, in qua legeretur pars illa, quam Criticam appellant. Id est, quæ occupatur in judicando, interpretando & emendando difficiliora classicorum auctorum loca cujuscunque facultatis: similiterque in docendo ritus moresque antiquos, eosque sub certis rerum generibus collocando. Hanc acroasin faciet Pater Iacobus Sirmondus hora tertia pomeridiana usque ad quartam.

Promittunt Criticam.

Hoc autem loco ista addita oportuit: Cum enim jam paulo minus centum annis literarũ humaniorum ludos in Hispania apertos habuerimus, & circiter decies centena aureorum millia annui reditus eo nomine capiamus, nec tamen inter nostros vel unus exstet, qui præter pervulgatas illas scholarum cantilenas quicquam in literis Humanitatis noverit, ne dum ille literarum Censuram profiteri

Cujus tamen peritum in Hispania habent neminem.

Ac propterea Galli hominis operam offerunt.

fiteri poſſit: neceſſe habemus Sirmondi Galli hominis operam advocare, etſi eam Societas tuendæ exiſtimationi ſuæ ſibi non minus in Gallia putat neceſſariam, cum alium vix habeat, quem tot Gallis, partim Catholicis, partim Calvini aſſeclis, ingeniorum cultu, ei interiorum literarum abundantia conſpicuis opponat.

Promittunt Chronologiam & Hiſtoriam.

Acroaſis Chronologiæ & Hiſtoriæ qua divinæ, qua humanæ. Eam faciet P. Dionyſius Petavius quarta pomeridiana uſque ad quintam.

Mirum eſt autem, eum inducere animum potuiſſe, ut ſociis Hiſpanis tot jam annis in expectatione eſſet, qui præſertim ſibi apud doctiſſimum Juriſconſultum Alphonſum Caranzam, amiciſſimum meum, LOCA LAUTIA parata eſſe ſciret: ex cujus *Diatribis*, quæ jam ſub prelo ſudant, haud ſcio an Jeſuitæ paſſuri ſint ſibi probati, quod Caranza contendit, confidentia, temeritate, maledicti exercitatione, inſcitia, mendaciloquentia, aliiſque id genus artibus Jeſuiticis poſt homines natos neminem umquam ante Patavium fuiſſe.

Caranzæ Diatribæ in Petavium.

Promittunt Mathematicam ſpeculativam.

Acroaſis prima Mathematum de Coſmographia ſpeculativa ejus partibus (quæ ſunt Sphærica, Aſtronomica, Geographica, Hy-

drogra-

drographica, Gnomonica, de Computo Ecclesiastico & profano, omniumque istorum usus & exercitatio in Astrolabio, sphæra, globis, mappis & ephemeridibus, tabulis cæterisque instrumentis) de Geometria speculativa ejusque partibus in elementali linearum, arcuum, circulorum, triangulorum, solidorum, superficiorum, transformationum, proportionum, &c. & usus istorum omnium in modo mensurandi, inque instrumentis ad ista necessariis. Acroasin istam faciet P. Paulus Guldin matutina decima ad undecimam.

Prudenter tempus Patri Guldin, homini Germano, descriptum arbitror, qui fortassis à prandio jam ventre cibis distento ac flore Liberi, præsertimque Iberico, saucius cœlum & terram non æque internosset, facileque radio aut gnomone aberraret, aut lineas mendose duceret, nec alium temere ex omnibus Hispaniæ Iesuitis corrigendo ejus errori idoneum inventum ibi crediderim præter eum, quem jam dixi, Iohannem Eusebium Nirenbergerum: si tamen non patrissat, nec testiculi vena ulla paterni adhuc in illo vivit eumque vinosiorem facit. Veruntamen pater ejus, domo Germanus, nunquam ne pytissando quidē & sorbillando dies producens viri boni officium ebibebat: cujus candoris si hæredi-

Sed ejus doctorem ex Germania volunt accire.

P. Nirenbergeri pater multo vir filio melior.

reditatem filio reliquisset, non ille sibi de sua ac Sociorum versutia usque eo placeret, ut rogatus, cur Veneti tam pertinaciter Jesuitas imperii sui finibus submotos, nec umquam postliminio admissos velint, cum Catulliano Egnatio Celtibericum renidens responderet: Nec philotechnemata sive artificia Societatis Rempublicam Venetam effugiunt, nec vicissim patricias Reipubl. Venetæ artes Societas ignorat.

Cur Veneti Iesuitas in perpetuum proscripserint.

Acroasis secunda Mathematum, in qua præcipientur ista: Arithmetica cum suis partibus, nempe de numeris theorica, de supputationibus, proportionibus numerorum, algebra, &c. cum istorum usu. Optica & partes ejus, de objecto puta & speciebus visibilibus, & de visione cū omni sua latitudine. Ichnographia, Orthographia, Scenographia, Sciographia, aut Scioterica, & Anaclastica cum suis partibus, quæ sunt Catoptrica, Specularis, Dioptrica, de admirandis ostentis per refractionem, de Radiatione & visione mixta. De Iride, de arcis & coronis lunaribus & solaribus, de colore apparente, de variis meteoris lucidis cum praxi & instrumentis ad omnia ista pertinentibus. Musica cum suis partibus, de objecto, speciebus & auditu in omni sua latitudine. De variis modis harmoniæ Phrygiæ, Ionicæ, Doricæ, Lydiæ,

Mirificæ prorsusque basilicæ Iesuitarum professiones.

Lydiæ, &c. De echo & Musica refracta cum exercitio tam vocali, quã instrumentali. Statica de ponderibus gravitate & levitate: cujus partes sunt elementaris, Centromatica, Isorro prostatica, Ligostatica, Manganaria (cum suis speciebus, quæ sunt Mochlostatica, trochileostatica, onostatica, sphenostatica) hydrostatica, aërostatica, Pyrostatica, Polymesostatica cum usu & instrumentis ad omnia ista pertinentibus. Machinaria, architectonica ejusque partes, quæ sunt architectonica specialis, mechano poëtica, hydraulica, pneumatica, automatopoëtica, nervospastica, de Zygiis & Ochrimenis. Hanc acroasin faciet P. Gregorius de Sancto Vincentio tertia pomeridiana usque ad quartam.

Deum immortalium vitam! quam prodigiosæ Sapientiæ homines habet ista Societas? præ quibus Anglicanus ille Hippias, *Robertus Flud*, vix dignus sit, qui palum figat in pariete. quis non vel auditis istarum artium & scientiarum nominibus properè manibus demissis fugiat, totas Dœmonum legiones Zoroastreis carminibus evocatas mox in conspectum se daturas extimescens? quod si quis minus meticulosus cassis terriculis nihil moveatur, Plautinum illum Juris Apiciani consultum sive Cocum fortas-

ſis exaudire ſibi videbitur de divinis condimentis ſuis ita paratragœdiantem :

Ieſuitæ Coco Plautino ſimillimi.

Meas qui eſitabunt eſcas quas condivero,
Hi vel ducenos annos poterunt vivere.
Nam ego cicilendrum quando in patinas indidi,
Aut ſi polindrum, aut macidem, aut ſancaptidem,
Eæ ipſæ ſeſe patinæ ferve faciunt illico.
Hæc ad Neptuni pecudes condimenta ſunt.
Terreſtres pecudes cecimandro condio,
Aut happalopſide, aut cataractria.

Quod autem Coco illi regeritur : *at te Iupiter, Diique omnes perdant cum condimentis tuis, cumque omnibus iſtis mendaciis. Iſtaccine cauſa tibi hodie nummum dabo?* ejus ſimile multo majore merito à Rege audire Ieſuitæ poterant : Ite in malam crucem cum veſtra Iſorroproſtatica, polymeſoſtatica, trochileoſtatica, ſphenoſtatica. Ite hinc inanis cymbalum juventutis. iſtaccine cauſa poſtulare audetis, ut dena aureorum millia vobis dentur annua?

Quid à Rege Catholico audire meruerint.

Acrouſis de opinionibus & placitis veterum Philoſophorum, in qua docebitur, quouſque illi lumine naturali in omnibus ſupradictis facultatibus pervenerint, quantumque ex ſacris literis lucri ſibi fecerint, nec minus

quanto Sanctis Patribus antiquis usui fuerint. Hanc acroasin faciet pater Iohannes Baptista Poza quarta pomeridiana usque ad quinctam.

Acroasis de re militari, in qua præcipietur doctrina & forma militiæ veteris & hodiernæ, & species Mathematum arti isti subordinatarum, quæ sunt Tactica sive de acie instruenda, *Topographica, Machinaria militaris, organopoëtica, Pyrotechnica, &c. Hanc acroasin faciet P. Hermannus Hugo quarta pomeridiana usque ad quinctam.*

Quibus occupationibus Iesuitæ psalmodiam compensent.

Caput IX.

Istarum Acroaseon descriptionem ac velut proplasma cum quidam Regis Consiliarius vidisset, unam adhuc desiderari animadvertit, qua nec Societas, nec Regia videtur carere posse. Ipsi enim Iesuitæ cum rationibus plus quam mathematicis, tum irrefragabili sacrarum literarum auctoritate docere possunt, ad Regis dignitatem pertinere, ut seipsum ac domus suæ familiares non modò largo, prolixo ac magnifico, sed etiam lauto, bene condito & jucundo victu accipiat, cum de Salomone haud dubie ad Reges exemplo docendos scriptum sit 3. Reg. 4. *Erat cibus Salomonis*

Regem decet victus copiosus & lautus.

per dies singulos decem saginati boves, & viginti boves pascuales, & centum arietes, excepta venatione cervorum, caprearum atque bubalorum, & avium altilium, sive gallinarum, perdicum, pavonum, alitum Phasiacorum, & gallorum spadonum in sagina habitorum. Non defuisse autem illi Cocorum ad genium egregiè sapientium operam, ex his ipsius de se verbis apparet Eccles. 2. *Feci mihi cantores & cantrices, & delicias filiorum hominum, & omnia quæ desideraverunt oculi mei, non negavi eis: nec prohibui cor meum, quin omni voluptate frueretur. Sapientia quoque perseveravit mecum.* Quis autem fuit Salomo, si cum Catholico Rege nostro comparetur? *cujus potentia* (ut Iesuitæ dicunt in vita Ignatii) *ad* INFINITVM *major est, quam fuit in mundo ullius Regis.* Iam nec Iesuitis asperum victum convenire, hæc ipsorum verba satis vincunt, quæ Franciscanus ille in libro, de quo paulo prius dictum est, Cardinalibus recitat: *Necesse est Christi Ministros curare se molliter, partim ut melius se conservare possint*, (ne scilicet sint oligochronii aut brevis ævi) *partim ut homines ad se alliciant*, nec à se voluntates eorum alienent, ut Iohannes fecit cum scruposo victu & absurdo vestitu suo, quem propterea Phari-

Cui necessarius est Cocus ad genium sapiens.

Iesuitis quoque lautior victus convenit.

Vt seipsos conservent.

Et alios ad se alliciant.

Pharisæi oderunt, Dœmoniumque habere insimularunt, & *fecerunt in eo quæcumque voluerunt*, (Matth. 17.) sive odium ei in Herodis regia capitisque discrimen conflarunt. quibus aliam Iesuitæ rationem in cumulum adjiciunt apud Baezam Tom. 7. cap. 7. lib. 2. *Si ipsi sacco, cilicio, nuditate & fame se Dei ministros exhiberent*, (quod Paulus se fecisse gloriatur, aliosq; similiter facere jubet, 2. Corinth. 6. & 11.) *sæpissime eventurum, ut Hypocrisis notam* incurrant, nihil adeo proficiant. *Itaque satius esse, ut gladium verbi acutum calceis & pallio*, id est, habitu cum honestis hominibus communi, *obtegant*. Atque hæc scilicet est una *novarum inventionum, quas Societas quotidie excogitat, ut homines ad Deum perducat*. Nam Apostoli, & post eos Monachi, qui totam ferè Europam à paganismo & hæresi ad Christum perduxerunt, *circumierunt in melotis, in pellibus caprinis, egentes, angustiati, afflicti, in solitudine, errantes in montibus & speluncis, & in cavernis terræ*, Heb. 11. Sed nimirum alia nunc sunt tempora: alia ætas alios mores postulat. Scriptum est 1. Reg. 2. *Recedant vetera de ore vestro*. Isa. 43. *Ne memineritis priorum, & antiqua ne intueamini: ecce ego facio nova*, Isai. 65. *Non erunt in memoria priora*,

Ne odium hominum incurrant.

Neve Hypocritæ videantur.

Ista est una novarum inventionum Iesuiticarum.

& non ascendent super cor. Oblivioni traditæ sunt angustiæ priores. Levit. 26. *Vetera novis supervenientibus projicietis.* Etsi autem istis locis omnibus non de moribus Christi testium agi manifestum est, quos Christus *à diebus Iohannis usque nunc violentos esse oportere* (id est duritiem & vitę Iohannis asperitatem semper exhibere) docet, *ut rapiant regnum cœlorum:* cui Christi præcepto se ac reliquos Apostolos paruisse Paulus ita prædicat 1. Cor. 4. *Usque in hanc horam* (id est, inde à diebus Iohannis & à suscepto Apostolatu) *esurimus, sitimus, nudi & instabiles sumus, mundi hujus purgamenta sumus.* quod ipsum ab omnibus Christi ministris hoc modo exigit: *Imitatores mei estote, sicut & ego Christi:* etsi deniq; Christus *testes suos* etiam in novissimis diebus *saccis amictos*, sive Iohannis & Eliæ vivendi modo conspicuos fore prædixit, & Psal. 91. *testimonia Dei credibilia fieri dicuntur ob sanctitudinem domus Dei in longitudine dierum*, hoc est, ob sanctitatem non tantum à principio prædicationis Euangelicæ, sed etiam omni tempore in Christi testibus apparentem, quoniam sunt *lucernæ* non modò caritate intus *ardentes*, sed foris etiam *lucentes*, ut non modò Deus, sed etiam *homines videant opera eorum bona, & glorificent Deum* per

Quam Christus & Apostoli ignorarunt.

Qui externam corporis vexationem putarunt necessariam.

per fidem & pœnitentiam, Ioh. 5. Matth. 5. Iesuitæ tamen velut novi generis Apostoli externam corporis vexationem, interna spiritus domitura & castigatione redimere se jactitant, neque in eo Paulum morantur, quod de se scribit 1. Cor. 9. *Ab omnibus abstineo, & castigo corpus meũ, & in servitutem redigo, ne forte dum aliis prædicavero, ipse reprobus efficiar.* Satis autem habere se significant, quod Pater eorum videt in abscondito, quanto cordis dolore ac gemitu, tantum *ad majorem Dei gloriam*, cuticulam curent mollius, & in hoc saltem sint Apostolici, quod hæc Apostoli verba longe rectius in ipsos, quam in Monachos ex formula viventes conveniant Ephes. 5. *Nemo umquam carnem suam odio habuit, sed nutrit & fovet eam.* Itaque ut eadem opera cum Aulæ Regis, tum Societatis Collegiis consulatur, & ad nutriendam ac fovendam novorum Apostolorum carnem aliquid afferatur adjumenti, idem ille Regis Consiliarius ad supra commemoratas Acroases unam adhuc adjiciendam censuit in hunc modum.

Sed Iesuitæ præferunt internam mortificationem, cujus nox conscia sola est.

Corpus autẽ nutriunt & fovent.

Apicio de re Culinaria, en que se ha de leer el modo de guisar bien las comidas para los enfermos y ceun para los estomagos gentiles y delgados. P. Lorenzo Forer, Confessor,

Propterea decet eos profiteri artem Culinariam.

fessor, Consejero, Maestro de casa y de Cozina, y de anciano del Consejo de Estodo del Obispo de Augusta, en las horas de recreacion despues de comer.

Cum præsertim excellentem ejus magistrum habeant P. Forerum.

Apicius de re Culinaria: in qua acroasi præcipietur modus recte condiendi cibos pro infirmis, atque etiam pro stomachis gentilibus & delicatis. Acroasin hanc faciet P. Laurentius Forerus, Confessarius, Consiliarius, Oeconomus, Culinæ antistes & primus in Consilio status Episcopi Augustani, horis recreationis, postquam exemta fames epulis, mensæque remotæ.

CAPVT X.

Etsi fortassis hoc tantum ejus talentum ignorant.

Fieri potest, ut quantus vir sit Forerus, Socii ejus nondum probe habeant cognitum, & in ipso quoque verum appareat, quod ille apud Comicum ait:

Vt summa sæpe ingenia in occulto latent?
Hic qualis Imperator nunc privatus est?

Et tantum in altercando ac mentiendo eum putant excellere.

Non quidem dubito, quin ex Eristicis & contentiosis ac decretoriis nonnullis libris, quos tam in hæreticos, tã in Catholicos emisit, compertum satis habeant, eum de altercandi, conviciandi, mentiendique palma nato nemini temere concedere oportere, adeoque ad conservandam

dam & amplificandam Societatis Monarchiam quantivis pretii operam navare posse. Hæc tamen quota laudum ejus est particula? Longe majora sunt & ampliora, quæ de fœcundo Patris Forioli ingenio & pectore Societas sibi polliceri potest. Quis umquam æque promeruit, ut hoc Spiritus Sancti elogio exornatus credatur? *Vir Belial fodit malum, & in labiis ejus Ignis ardescit. Homo perversus suscitat lites, & verbosus separat Principes. Vir violentiæ seducit amicum suum, & facit eum ambulare per viam non bonam,* Proverb. 16. Hic enimvero est vir Violentiæ, non quidem illius, *quam regnum cælorum à diebus Iohannis usque nunc perpetitur* (nam animæ suæ haud alius est suavior, nemoque carnem suam æque fovere ac nutrire cordi habet) sed ejus, quam à condenda ac stabilienda Christi Monarchia longissime à futuram Isai. 9. sic prædictum fuerat: *Iugum oneris ejus, & virgam humeri ejus, & sceptrum exactoris ejus superabis, sicut in die Madian* (id est, Hæresis & impietas tamquam diaboli jugum, onus, virga & sceptrum à collo & humero populi auferetur non violentia armorum carnalium, sed virtute divina, sicut Madianitarum, jugum & virga ablatum fuit ab Israëlitis per Gedeonis mi-

Præclarum de illo Spiritus Sancti Elogium.

Hæreses vincendæ sunt sicut Madianitæ.

Per homines verbo & perfecta caritate armatos.

lites non nisi buccinas in ore & lampades in manu habentes, quarum buccinarum sonitus & lampadum conspectus Madianitas ita perterruit, *ut mutua se cæde truncarent & fugerent* Iud. 7. quo significatum fuit, Hæresibus non aliter finem allatum iri, quam per Verbi prædicationem & perfectissimam caritatem in manibus sive operibus lucentem, cum *Caritas sit fortis ut mors, & lampades ejus lampades ignis atque flammarum*, Cant. 8. Caritatis ergo tam fortis *ignem fugient Principes*, sive errorem magistri, *& gladio non hominis*, sed spiritus *cadet Assur, & convertentur qui in profundum recesserant filii Israel*, Isai. 31. mutuisque dissidiis hæretici interibunt, etiamsi Catholici nullam in eos vim faciant, *quia omnis violenta prædatio cum tumultu, & vestimentum mistum sanguine erit in combustionem & cibus ignis* (id est Catholici armorum violentia prædam Diabolo eripere sive Hæreticos convertere, & quemadmodum in Hebræo est Psal. 72. *operti vestimento violentiæ, pallio zeli & ultionis vestibus induti*. Isai. 59. *panem egentium, qui vita pauperum est, defraudare*. sive Monasteriorum opes in alios usus convertere conentur, quod qui facit, *homo sanguinis est, sanguinemque effundit*, Eccl. 34. tum

Non per carnalia Principum arma.

tum incendium excitabunt, & igni cibum, ſeu civili bello alimenta præbebunt) *Parvulus enim natus eſt nobis, cujus Principatus factus eſt ſuper humerum* ſeu patientiam *ejus*, id eſt, quia Chriſto Monarchia non niſi per patientiam conficitur, nec aliter forti armato ſeu Diabolo præda aufertur. *Melior* enim *eſt patiens viro forti* (Proverb. 16.) id eſt, efficacior eſt Chriſti patientia, quam Diaboli potentia. Itaque *Chriſtus per patientiam cucurrit propoſitum ſibi certamen, & propoſito ſibi gaudio ſuſtinuit crucem*, Hebr. 12. Et Deus Diaboli ſpolia patientia ejus in præmium ſic promiſerat Iſai. 53. *Pro eo quod laboravit anima ejus, & iniquitates multorum ipſe portavit, ideo diſpertiam ei plurimos, & fortium dividet ſpolia.* quod ipſum non minus hodie facit, reliqua paſſionum ſuarum in miniſtrorum ſuorum carne implens, velut de ſe prædicat Paulus Coloſ. 1. *Gaudeo in paßionibus pro vobis, & in carne mea impleo ea, quæ deſunt paßionum Chriſti, pro corpore ejus Eccleſia* 2. Timot. 2. *Omnia ſuſtineo propter electos, ut & ipſi ſalutem conſequantur in Chriſto.* Ac propterea idem Paulus, *Patientiam ſignum Apoſtolatus* vocat 2. Corinth. 12. & Dei ſervis Patientiam præſcribit, ut per eam alios adverſus hæreſin præmuniant, alios

Quibus non niſi bella civilia excitantur.

Chriſtus diabolum vult vinci per patientiam.

Quæ eſt ſignum Apoſtolatus.

jam

jam deceptos ex diaboli captivitate liberent, 2. Timoth. 2. & 4. Sed Forerus iste tamquam *Vir Belial*, id est, sine jugo animique indomiti, cujus humerus oneri & collum jugo Christi minime subjicitur, Patientiam Apostolicam ignorat. Itaque *fodit malum*, inque Decreto Comitiorum Imperii, quo Religionis pax convenerat, una cum pari ac gemino germano suo P. Laimmanno an Codmanno, seu stercoreo viro, & ad Forioli sui foricas appositissimo, multum ac diu scrutando eum tandem effodit sensum, de quo Catholicorum prius nemini facile in mentem venerat, per quem jus fasque esset Catholicis in diversæ Religionis homines vim facere, & pœnis eos ad Ecclesiæ communionem vel reluctante conscientia compellere. Quod ergo amicus ejus, qui animam ei tradiderat, *per viam non bonam ambulavit*, violentis ejus consiliis auferri se passus, quod *separati* & internecivo bello collisi *sunt* Germaniæ *Principes* quod tantum in universo Romano Imperio incendium exarsit, ab igne in labiis ejus ardente id omne ortum fuisse rectè creditur. *Ecce quantulus ignis quam magnam silvam incendit? Et lingua* Foreri *ignis est, universitas iniquitatis, quæ maculat totum corpus, inflammat* *rotam*

Sed eam pessime Forerus odit.

Et mala omnia Germaniæ effodit.

Principes inter se collisi.

Et plus quā Trojanum incendium excitavit.

totam nativitatis ejus, inflammata à gehenna. In ipsa benedicit Deum, & in ipsa maledicit homines qui ad similitudinem Dei facti sunt. Ex ipso ejus ore procedit benedictio & maledictio, sicut ex eodem foramine dulcis aqua & amara. Eundem certe hominem privatis, quas ipse vidi, literis *virum* vocat *integerrimum & bonum Christi militem, cælitus in Germaniam missum, ut rem Catholicam consiliis suis erigat & stabiliat, & adversus Hæresin nova Tropæa statuat, seque in intimis præcordiis & candidissimo pectore eum amare, & quo par est cultu tantum virum venerari & colere* testatur: quem libris editis semidoctum, futilem, nullius pretii facileque omnium mortalium sacerrimum describit: qui tamen vir tantus Cimicis tam fœtidi contactu digitos inquinare merito aspernatur, rationem habens non quid illum audire oporteat, sed quid se dicere dignum sit. *In tauros Lybice ruunt leones. Non sunt papilionibus molesti.* Multum ratio fugit Carduum Libani, si Cedro Libani persuasurum se putat, ut filio suo filia ejus uxor detur, ipse mox à bestiis transeuntibus conculcandus, 2 Paral. 25. Interim pro illo ab Apostolo sibi Forerus responsum putet: *Si Zelum amarum habes & contentiones in corde tuo,* noli

Lingua sua diabolica eundem hominem summis afficit laudibus.

Et indignissimis consectatur conviciis.

A quo tamen velut Cimex merito contemnitur.

Forerus faces turbis ministrat.

noli gloriari & mendax esse adversus veritatem. Non est enim ista sapientia desursum descendens, sed terrena, animalis, diabolica, Iacob. 3. Vidi etiam literas, quas ad quendam Cæsaris Consiliarium dedit, quibus animos Cæsarianorum inflammare conatur, *Heldi animos* jubens *eos induere:* qui velut ex Scioppii *Heldo redivivo* apparet, Carolo Quinto auctor fuerat ferro, igne ac laqueo in Protestantium Principes vindicandi, etsi Scioppius in ejus libri præfatione, sicut etiam in *Ecclesiastico adversus Angliæ Regem*, perspicuè monet ac denunciat, fidem Protestantibus datam servari oportere, nec impune Catholicis futurum, si eam virium suarum fiducia deserant, & Protestantes per vim ad fidem compulsos velint: tantum eos hortatur, ne novam transactionem Passiviensi similem extorqueri sibi patiantur, sed tuendæ pacis veteris formulæ fortunas omnes sanguinemque ipsum Deo freti impendant: qui etiam in *Scaligero Hypobolimæo*, ac multo prius *in libello ad Pontificem Clementem Octavum*, qui typis descriptus exiit, operosè docuerat, Hæreticos & qui eis credunt, non eodem omnes ordine habendos esse, nec sine peccato Protestantes indiscriminatim hære-

Scioppius semper fidei Protestantibus servanda ac pacis auctor fuit.

Protestantes indifferenter pro hæreticis habendos non esse docuit.

hæreticos appellari posse, cum multi eorum sint honesti, religiosi & innocentes, qui simpliciter bonoque animo errent, nec alicujus boni temporalis causa in errore pertendant, Ecclesiæ præceptis obedire paratissimi, si per conscientiam eorum infirmam id eis facere liceret, & bene secuturi, si Pastores ante eos vadant, & exemplo ad veritatem & salutem duces se præbeant. Probat quidem S. Augustini sententiam & Ecclesiæ consuetudinem *in errore securos ac negligentes terrendi ac docendi, & ut intrent compellendi*, dum tamen videant Ducem, quem sequantur, & doctrina non sit *inanis, nec in sermone tantum, sed in virtute, & in Spiritu sancto & in plenitudine multa*, 1. Thess. 1. & 2. sive *in ostentatione spiritus & virtutis*, 1. Corinth. 2. adeoque Pontificem monet, magnæ cautionis esse, ne in fide errantibus terroris adhibeatur medicina impedimentis prius non remotis, qualia esse dicit, vitiosissimos & depravatissimos Cleri mores: qui nisi prius emendati sint, detrimentum ingens ad Imperium Romanum ex violentia erga Protestantes redundaturum contestatur. Atque ista jam ab annis plus triginta fuerunt Scioppii consilia, quæ illum Clementi Octavi probavisse,

Voluit quidem errantes compelli intrare.

Impedimentis tamen prius remotis.

Aliter id testatus est fore reipub. funestum.

viſſe, eoque nomine ab ipſo & primariis quibuſdam Cardinalibus gratiæ non minimum iniiſſe publicæ privatæque tabulæ fidem faciunt, quæ in *Amphoatidum* libro leguntur. Sed ad Forerum redeo, cujus etiam *Conſultationem* vidi in Regiam Cæſaris ab eo miſſam, qua Cæſari auctor eſt, *ut jus patrocinii ſive Advocatiæ in multas Eccleſias ac Monaſteria Electoribus Saxoni & Brandemburgico ereptum aliis largiatur, ut Brandemburgico eligendi Imperatoris jus abroget, ne Palatino niſi religione ſua ejerata umquam ignoſcat, ne Regem Romanorum de ſervanda Religionis pace jurejurando adigi permittat.* Tanta denique fuit Incendiarii iſtius violentia, ut Cæſar ejus tandem pertæſus Confeſſario ſuo interdixerit, ne ullas ejus literas in poſterum ſibi recitaret, ſed ſuas ſibi res habere eum juberet.

Ejus ſententiam Papa & Cardinales quidam probarunt.

Forerus Cæſari violentiæ in Proteſtantes auctor fuit.

Suaque importunitate Cæſari bilẽ movit.

CAPUT XI.

AD iſta ejus baſilica accedit ingens animus in contemnenda quantumvis juſta infamia, excutiendoque ſtrenuo ſcrupulo, alienæ offenſæ ſive ſcandali occaſione injecto. Monet quidem Paulus, Dei ſervo curandum, *ut ſit irreprehenſibilis, ut qui ex adverſo eſt,* ſive Hære-

Servos Dei decet proxi-

Hæreticus, *vereatur nihil habens malum dicere de illo* (Tit. 2.) *utque provideat bona non tantum coram Deo, sed etiam coram omnibus hominibus* (2 Cor. 8. Rom. 12.) jubet *ab omni mala specie se abstinere* (1. Theff. 5.) *nemini ullum dare offendiculum, ne* ipsum Ecclesiæ *ministerium vituperetur* (2 Cor. 6.) jubet *quæcumque amabilia, quæcumque bonæ famæ, si qua virtus* (bene agendi) *si qua laus* (bene audiendi) *hæc cogitare.* Sic enim *Deum pacis fore cum suo ministro*, ut nempe *inimicos quoque ejus convertat ad pacem* (Proverb. 16.) sicque exemplo ejus comprobetur sententia illa Proverb. 15. *Fama bona impinguat ossa,* id est, hominis virtutem corroborat, ut consiliis & verbis ejus tanto amplius sit virium: suo denique Paulus exemplo docet potius carnibus in omnem vitam abstinere, quam earum esitatione cujusquam infirmam conscientiam ad peccandum ædificare, aut quovis modo scandalum cuiquam objicere, ut ille sive exemplo invitatus comedat, quod per errorem manducare nefas esse credit, sive male de comedente cogitans, eumque judicans, aut etiam odio habens, caritatis legem migret, seque letalis culpæ alliget, 1 Corinth. 8. *Videte, ne licentia vestra offendiculum fiat infirmis. Non enim* in-

morum scandala diligentissime cavere.

Famamque bonam sibi conservare.

Quæ potentissimum est medium homines Christo lucrandi.

Propterea etiam à licitis abstinendum est.

in omnibus eſt ſcientia (ut ſciant, idolothyta, ſeu carnes, quas Gentiles idolis ſacrificarunt, à Chriſtianis ſine peccato comedi poſſe.) *Si quis ergo* ſic infirmus in fide *viderit eum qui habet ſcientiam in idolio recumbentem nonne conſcientia ejus, cum ſit infirma, ædificabitur* ſive incitabitur *ad manducandum idolothyta?* (fortaſſis enim cum illo edet, ne ægre illi faciat, etſi ſe manducando peccare putat) *Et peribit infirmus frater per tuam ſcientiam propter quem Chriſtus mortuus eſt? Sic autem peccantes in fratres, & percutientes conſcientiam eorum infirmam, in Chriſtum peccatis. Quapropter ſi eſca ſcandalizat fratrem meum, non manducabo carnem in æternum, ne fratrem meum ſcandalizem.* Et Rom. 14. *Si propter cibum tuum frater tuus contriſtatur, jam non ſecundum caritatem ambulas. Noli cibo tuo illum perdere, pro quo Chriſtus mortuus eſt. noli propter eſcam deſtruere opus Dei. Omnia quidem ſunt munda* (& à Chriſtianis ſine peccato eſitari poſſunt) *ſed malum eſt homini, qui per offendiculum manducat. Bonum eſt non manducare carnem, & non bibere vinum, neq; in quo frater tuus offenditur, aut ſcandalizatur, aut infirmatur.* Sed Forero nec ſcandali, nec infamiæ metus quicquã faceſſit negotii. *Nihili rumorem facit, dum ſit Rumen*

Ne licitorum uſu infirmi ſcandalizentur.

Aliter contra caritatem peccatur.

Forerus nec infamiam nec ſcanda-

qui

qui impleat, impendioque magis ei placet Saturionis Comici philosophia, quẽ cum filia monuisset cavere, *ne ad paupertatem ejus admigraret Infamia*, quod non perinde ut filia, inimici famam ferant, *Ferant*, respondet ille, *eantque in maximam malam crucem. Non ego inimicitias omnes pluris facio, quam si nunc mensa inanis apponatur mihi*. Itaq; noster hic Saturio plus Famis, quam Famę metuens, & communem cum Collegis victum velut minus lautum aut non satis copiosum fastidiens occultũ sibi commeatum ex Collegio in Aulam Principis sui faciẽdum curavit, ut quotiescumque ei libuerit, foris prandere & cœnitare, atq; etiam abnoctare, carnibusq; electissimis per omnes esuriales aut piscu-lentos totius anni ferias profundum ventrem suum implere, meroq; vetustate edentulo ætatem irrigare panticesque malefacere possit. Etsi autem Aulæ familiares, aliosque exinde plurimos non mediocriter ex eo offendi & scandalizari intelligit, ita ut passim de illo ejusque causa de omni Societate in sermonibus detrahant ac murmurent, vel Ecclesiæ legem de abstinentia & jejunio contemnant, neque quemquam ea teneri sentiant, vel quod peccatum tamen putant id Religiosi hominis & Theologi exemplo commit-

lum quicquam curat.

Modo Ventrem suum molliter curare possit.

Cujus causa Aulas sectatur.

Contraque Ecclesia interdictum carnibus vescitur.

Etiamsi plurimi eo scandalizentur.

Et de tota Societate detrahant.

Atque etiam exemplo ejus peccent.

committere non dubitent, & uno quovis modorum istorum pereant fratres, propter quos Christus est mortuus: ipse tamen hac una re scandalo eorum satis provisum cautumque putat, si Ventriculum plus æquo frigidum sibi causetur contigisse, quem cibo potuque foveri & calefieri oporteat. Cum enim Pharmacopæus ante fuerit, quam Societati nomen dedisset, eaque occasione arti Medicinæ plusculum studii impenderit, atque etiamnum longè ad curam corporis tuendamque sanitatem sese attentiorem præbeat, quam in eo ferendum videatur, qui mundo & carni mortuus Apostoli verbis profiteri de se debeat, *Mihi vivere Christus est, mori lucrum dissolvi & esse cum Christo, multo magis melius*, Phil. 1. minime temerariam hominibus suspicionem movet, se diabolo in Medica acroasi dare operam solere: *Ecce diabolus Physicam docet, ecce Medicus factus est, de complexionibus loquitur, infirmitates diversas si teneatur Religio* (& secundum regulam jejunia & abstinentia observentur) *generari prædicat. Sed quare hoc? non ut mederi velit sed ut occidere possit. Videt ex subtractione ciborum Luxuriæ vires posse minui. Ideo non tardat minari ægritudines*, ait Hugo de claustro animæ cap. 2. At enim

Frigida ejus excusatio.

Plus studet corporis, quam animæ sanitati.

Quia diabolo Medicinam profitenti se in disciplinam dedit.

Jesuitæ

Iesuitæ Patris sui Ignatii exemplo docentur Medici imperio non minus, quam Dei mandato, magis etiam, quam Ecclesiæ præcepto obedire. Ille enim cum ipsa sexta feria majoris hebdomadæ, sive die Veneris septimanæ sanctæ, pulli gallinacei manducatione ventri consulere à Medico jussus fuisset, mori præoptasset, quam contumacem erga Medicum inveniri, cœcæque obedientiæ votum non optima fide exsolvere. *Obediendum est*, ajebat, velut in vita ejus Maphæus auctor est. quo præcepto omnes Iesuitas Medici vocem, supremam legem putare docuit. Si ergo Forerus diabolo utitur medico & medicinæ magistro, minime difficulter sibi ab eo Davidis exemplum ad imitandum proponi persuaderique patietur quod 3. Reg. 1. sic narratur: *Rex David senuerat, cumque operiretur vestibus, non calefiebat. Dixerunt ergo ei servi sui: Quæramus Regi adolescentulam virginem, quæ foveat eum, dormiatque in sinu suo & calefaciat Regem. Et invenerunt Abysag Sunamitiden, adolescentulam speciosam & pulchram nimis, dormiebatque cum Rege, & ministrabat ei, Rex verò non cognovit eam.* Sed quoniam nec in Collegio, nec in Aula ejusmodi remedii adhibendi datur commoditas, facile Medicorum

Qui discipulos docet ventriculum fovere complexu puellarum.

Vel potius puerorum.

ei ſententiam Magiſter ſuus probaverit, egelidum corpus & ſtomachum pueri, quam puellæ calore efficacius foveri,nec ejus fomenti copiam in Aula ei deeſſe poſſe, in qua præſertim ipſe ſit Tapanta, ac ſimul digitis increpuerit, omnes aulæ familiares nutui paratos habeat, & ad Regis ſui miniſterium, præcipue cubicularium, quoſcumque ipſi libuit pueros admittat:qui etiam grabatum ei ſternere, utque ſatis ei fultum ſit curæ habere, atque in privato conclavi cænitanti cyathiſtare ſolent. quod cum ipſe & alii non ſine ſuſpicione narrantem audiſſemus, Trajani Imperatoris optimi in mentem mihi venit, quem Hiſtoricus in pueriles quidem amores proniorem fuiſſe agnoſcit, hac tamen excuſatione culpæ eximi putat, quod nulli puero vel adoleſcenti per vim illuſerit, ſed non niſi voluntarios amores exercuerit. Sed Cardinalis Baronius eam oppido frigidam perditamque excuſationem judicans, *Quis*,inquit, *negaret imperatori?* quippe penes quem ſpei metuſque cauſæ inveniantur, quibus ejus quod collabuerit obtinendi facultas continetur.

Quorum in Aula Forerus copiam habet.

Cum ipſe in eam pueros admittat, velut eorum Admiſſarius.

Quorum nemo facile ei negaverit Saltem Cardinalis Baronii judicio.

CA-

Caput XII.

Voluntatis porrò in Forero ſatis magnum videtur argumentum ejus Cupedia ſive Gula, quam vocant, illud libidinis ſeminarium. Si enim ulla apud nos, ut eſſe debet, Sanctorum Patrum eſt auctoritas, qui non modò nulla prorſus jejunia voluntate ſua ſuſcipit, ſed etiam incerto ac fortaſſis ementito ventriculi refrigerati prætextu Eccleſiæ pręcepto imperata ſolvit jejunia, & quotidie ſe replet Carnibus, potu quoque meri exotici & ab extremis uſque Gadibus magna impenſa advecti venas inflare gaudet, nec eum qua Catholicorum, qua proteſtantium quicquam movet ſcandalum, eum ſine ullo peccati metu cujuſcumque nequitiæ & libidinis, cujus ei copiam ſuppetere apparet, ſuſpectum habere poſſis. Si placet, hac de re S. Hieronymus audiatur, cujus verba ſunt: *Æſus carnium & potus vini, ventriſque ſaturitas, ſeminarium eſt libidinis:* ac propterea *nos* (Religioſi) *quorum converſatio in cœlis eſt, repugnantem carnem, & ad libidinum incentiva rapientem inedia ſubjugamus. Illi arbitrantur Carnes ſanitati congruas qui volunt abuti libidine, & in cœnum demerſi*

Forerus nequam facere non modo poteſt, ſed velle etiam merito creditur.

Cum in corpore habeat libidinis ſeminarium.

Cumque tam nulla ei de ſcandalo cura ſit.

S. Hieronymi de Foreri libidinibus judicium.

demersi voluptatum ad coitum semper exæstuant, & puellas quidem ac mulieres, si sint, non aspernantur (quod sexum à Deo creatum injuria afficere & contemnere sit religio) sin earum de fiat copia, *unum quod rebus restat egenis*, Horatiano utuntur consilio *de impetu in vernam faciendo*, ut rumpendi effugiant periculum, nec surdis auribus illud Apostoli Foreri magister instillat: *In Christo non est masculus, neque fœmina. Omnes enim unum estis.* Iterum Hieronymus: *Si quis existimat & abundantia ciborum potionumque se perfrui, & vacare posse sapientiæ, hoc est, & versari in deliciis, & deliciarum vitiis non teneri, se ipsum decipit, frustraque quidam* SIMVLANT, *salva fide & pudicitia & integritate mentis se abuti voluptatibus, cum contra naturam sit, copiis voluptatum sine voluptate perfrui. Quid necesse est nos* JACTARE *pudicitiam, quæ sine comitibus & appendiciis his continentia & parcitate fidem sui facere non potest? Apostolus macerat corpus suum, & anima subjicit imperio, ne quod aliis præcipit, ipse non servet: & Adolescentula fervente cibis corpore de castitate secura est?* Et Forerus Iberico vino venas inflatus ac stomacho sagina naviter cædenda distento ne Vena ejus tenta aliquo subire gestiat securus

Putat castitatem ab eo simulari.

rus

rus est? *Cum totum illud domicilium interioris hominis escis stipatum, vinis inundatum, decoquendis jam stercoribus æstuans, præmeditatorium efficitur* Foricarum seu *latronarum*, si Tertulliano credimus, *nihil tam in proximo superest, quam ad lasciviam sapere*, nec magis Forire, quam Forare velle. Similiter S. Augustinus: *Inter omnia certamina Christianorum, duriora sunt prælia castitatis. nam ibi continua pugna, & rarior victoria. Quanti & quales Episcopi & Clerici post confeßionem & victoriarum calcata certamina, post magnalia & signa mirabilia usquequaque monstrata, noscuntur cum his omnibus naufragasse*, (sive in fornicationis, adulterii aut Sodomiæ peccatum lapsi esse) *cum volunt in navi fragili navigare?* (sive peccandi occasionem non effugere) *quantos Leones domuit luxuria, quæ cum sit vilis & misera, de magnis efficit prædam. Quot columna cœli ceciderunt, sanctißimi illi Eremitæ, multorum annorum experientia probati, in solitudinibus morantes, ætate provecti, immo & miraculis coruscantes? Et tamen eos de fastigio conversationis cœlestis mulieres deturbarunt. Experto crede, expertus loquor, coram Deo non mentior. Cedros Libani, Duces gregum* (id est, Episcopos, quos virtus exaltaverat) *sub hac peste cecidisse reperi: de quorum*

Quod ipsum S. Augustino videtur.

Quem experientia id docuit.

rum

rum caſu non magis ſuſpicabar, quam de Ambroſij, vel Hieronymi impudica turpitudine. Et S. Gregorius Magnus: *Plerique certaminis ordinem ignorantes Gulam edomare negligunt, & cætera vitia expugnare nituntur. Sed dum venter non reſtringitur, ſimul cunctæ virtutes per carnis concupiſcētiam obruuntur. Hinc eſt, quod non alius quilibet, ſed Princeps Coquorum* (Foreri geminus germanus) *muros Hieruſalem deſtruxit* (Nabuzardan puta, qui in Græco dicitur princeps coquorum, 4. Reg. 25.) *quia Venter dum non reſtringitur, virtutes animæ perdit*, hominemque minime aptum facit regno cœlorum, quod non niſi ab iis rapitur, qui in Ventrem utuntur violentia. Sanctus denique Bernardus: *Abſtinebo à vino, quia in vino luxuria eſt: aut ſi infirmus ſum, modico utar. Abſtinebo & à Carnibus, ne dum mihi nimis carnem nutriunt, ſimul & carnis nutriant vitia. Panem quoque ipſum tum menſura ſumere ſtudebo, ne onerato ventre ſtare ad orandum tædeat.* Iſti ergo Sancti Patres, ſicut & alii (quorum verba afferre longum ſit) non modò Forerum à plurimis Cupediæ, voracitatis & vinoſitatis ejus conſciis in nefariæ libidinis ſuſpicionem vocari & *Foratorem aut Inforatorem* cenſeri non nollent, ſed neque S. Carolus Borro-

Eadem S. Gregorii eſt ſententia.

Et S. Bernardi.

Borromæi Confeſſarium Jeſuitam crimine abſolverent, qui commiſerit, ut eum puer cubicularius ipſius Caroli nequam ſecum feciſſe inſimulare auderet, quique crimen peſſimum in eum conferenti crederent, inventurum ſe ſperaret, velut in quadam Divi vita Mediolani edita legitur. Nam vel ſuſpicioni in homine Religioſo locum dari culpa haudquaquam vacat. Sic enim debet virtus ejus lucere, ut qui ex adverſo eſt vereatur, nihil habens malum de illo dicere. *Fruſtra iraſcitur obtrectatori, ſi ei obtrectandi materiam miniſtret. Beatus, qui tam ſanctè tamque graviter diſpoſuit vitam ſuam, ut de eo ſiniſtri aliquid ne fingi quidem poßit, dum adverſus obtrectatorum libidinem pugnat meriti magnitudo: nec fingere quiſquam auſus eſt, quod à nullo putat credendum eſſe*, ait S. Hieronymus epiſt. 4. qui etiam Jeſuitas ſuo de ſe judicio contentos, & alienæ exiſtimationis contemtores authadian arrogantiamque ſuam hoc modo dedocet: *Caveto omnes ſuſpiciones, & quicquid probabiliter fingi poteſt, ne fingatur, ante devita. Quod ſi dixeris, Mihi ſufficit conſcientia mea: habeo Deum judicem, qui meæ vitæ teſtis eſt: non curo, quid loquantur homines: Audi Apoſtolum, Provideamus bona non ſolum coram Deo, ſed etiam coram*

Ieſuita S. Caroli Confeſſarius Sodomiticæ libidinis inſimulatus.

Cujus ſuſpicioni locum Ieſuitæ dare non deberent.

Sed tollere omnem de ſe ſuſpicandi anſam.

hominibus. Pari modo S. Bernardus: *Esto, sis continens: sed ego suspicione non careo. Tolle scandali causam.* Sed Caroli Confessarium neque ipsius Sancti vita, neque ista aliorum Sanctorum monita movere potuerunt, ut ne male de se cogitandi ac loquendi ansæ aliquid relinqueret: quoniam videlicet ipsum Societatis institutum non eadem, qua aliorum Ordinum, adversus suspiciones cautione ac provisione munitum esse, multaque sociis licere constat, quæ nec ipsos à peccandi occasione, nec alios à suspicandi causa prohibeant.

CAPUT XIII.

Mendax Iesuitarum gloriatio de S. Carolo.

Quem sua opera Sanctum evasisse jactitant.

ET tamen tam projecta ad inaniter de se gloriandum mentiendumque Jesuitarum est audacia, ut in libello de Zelo Ignatii Madriti edito fol. 28. non dubitent scribere: *Inter fructus Societatis non illi tantum numerandi sunt, quos ipsa per se facit, sed etiam quos alii faciunt per Societatis occasionem, industriam aut exemplum: quales sunt, quos in S. Carolo fecit Pater Iohannes Baptista Ribera Hispanus.* Hoc enimvero est *in immensum gloriari in alienis laboribus*, ut faciebant *Pseudoapostoli, operarii subdoli, ministri Sa-*

tanæ, transfigurantes se in Apostolos Christi, 2. Corinth. 10. & 11. Quid prodest tandem Origeni, quod ex schola ejus velut ex Equo Trojano meri Principes prodiere? *Quis umquam felicior discipulis? nempe innumeri ex sinu suo Doctores innumeri Sacerdotes, Confessores & Martyres exstiterunt*, ait Lirimensis Vincentius. Non dissimiliter Collegii Cocus nobis gloriabitur, quicquid Jesuitæ in eo faciunt boni erga Deum & proximos, cjus sibi gratiam deberi, qui escas eis præpararit & suavitate sic condiverit, ut iis esitandis vitam producere & operam navare possent. Sed quam vanum esset, quod de S. Carolo jactitant, ex ipsa Ordinis sui Historia probe cognitum habebant. Sic enim ibi narratur part. 2. lib. 8. num. 12. *Cardinalis Carolus Borromæus sive aliorum suasu, cum quibus multum agebat, sive sua sponte, aut divino instinctu ad perfectißima quæque evolans magis, quam gradiens, in longe austeriorem, quam vel Pater Ribera, vel quispiam de Societate auctor fuisset, sese disciplinam immisit. Oblectamenta quædam honesta suoque consentanea loco laxamenta abdicare: non ad exercendum auramque captandam egredi: raro apparere in publico: totos dies inter literarum ac pietatis latere studia: de adstringenda quin etiam*

Sed in eo per impudenter mentiuntur. Cum ipsa Societatis historia contrarium testetur.

rigidius domestica disciplina mensaque: de eleemosynis large distribuendis: nonnullis item, quibus oneratus sibi videbatur, ponendis vectigalibus, deque profectione ad Archiepiscopatus sui sedem agere. Eas res perpauci tum probare: plures ægræ mentis tristitiam, ignaviam, insaniam vocare. In summa Pontifici persuadent, Nepotem ipsius, ac præcipuum in sustinendo terrarum pondere adjutorem, & unicum agendarum rerum administrum, enervatum ab Iesuitis, infatuatum, de mente dejectum: cum REVERA *Patres* (Jesuitæ) *non nisi moderatiora* QVOTIDIE *inculcarent.* Hæc Jesuitarum narratio trium nos rerum facit certiores, quæ diligentem merentur observationem. Primum est, magnam Jesuitis injuriam facere, qui eos Cardinalibus, præcipueque Pontificum Nepotibus, seu fratrum ac sororum filiis, quicquam suadere putat, quod illa dignum sit perfectione, qua Cardinales ipsis etiam Episcopis præstare oportet. Nullum est periculum, ne illis auctores sint, ut quicquam oblectamentorum prætermittant, ut inter pietatis & literarum studia dies totos lateant, ut mensam omnemque domesticam disciplinam adstringant, ut eleemosynas large distribuant, ut redituum Ecclesiasticorum parte se exonerent, ut valere

Iesuitæ S. Carolum quotidie à sanctitatis exercitio avocarunt.

Non est periculum, ne Pontificum Nepotes aliquid boni à Iesuitis discant.

valere jussis Romanis deliciis ad greges suos visendos, & coram verbo, exemplo & eleemosynis pascendos, se recipiant. Moderatiora sunt multo, quæ Patres isti quotidie inculcant. Itaque si Carolus Jesuitarum monitis obtemperasset, fortasse nunc cum plurimis Pontificum Nepotibus in divitis Epulonis sinu apricaretur,

Aut saltem clausus tenebris & carcere cæco
Exerceretur pœnis, aut gurgite vasto
Infectum elueret scelus, aut exureret igni.

Alterum est, Iesuitas valde animi incertos esse ac dubitare, num perfectioris vitæ & sanctitatis consilia & studia à Deo inspirentur, an ea homines ex se ipsis, aut saltem aliorum hominum opera, cogitent & suscipiant: cum tamen inter fidei capita sit, *Omne datum optimum, & omne donum perfectum desursum esse, descendens à patre luminum*, Iacob. 1. *Non esse nos sufficientes cogitare aliquid à nobis, quasi ex nobis: sed sufficientiam nostram ex Deo esse, qui operatur in nobis & velle, & perficere pro bona voluntate* Phil. 3. quod quidem nec ipsi Gentiles dubium habuerunt, cum ita sit apud Tullium 2. de Nat. Deor. *Nemo vir magnus sine afflatu aliquo divino umquam fuit. Neminem singularem virum, nisi juvante Deo, talem*

Iesuitæ dubitant, utrum sanctitatis consilia Deus Carolo inspiraverit.

In quo magis impii sunt quam gentiles.

fuiſſe credendum eſt. Et apud Senecam: *Bonus vir ſine Deo nemo eſt. Ille dat conſilia magnifica & erecta. Si hominem videris interritum periculis, intactum cupiditatibus, inter adverſa felicem, in mediis tempeſtatibus placidum: non ſubibit te veneratio ejus? non dices? Iſta res major eſt altiorque, quam ut credi ſimilis huic, in quo eſt, corpuſculo poßit* (id eſt major quam humana) *Vis iſtuc divina deſcendit. Animum excellentem, moderatum, omnia tamquam minora tranſeuntem, quicquid timemus optamusque ridentem, cœleſtis potentia agitat. Non poteſt res tanta ſine adminiculo Numinis ſtare.* Adhuc tamen Jeſuitæ incerti certant, hominumne ſuaſu Carolus, an ſua ſponte, an verò inſtinctu divino ad perfectiſſima evolaverit. Tertium eſt, Jeſuitas nimis improbe nunc poſtulare, ut in partem ſanctitatis & meritorum Caroli veniant, cum tam multis ante annis aperte tulerint, ſui Ordinis homines ultro etiam ſanctitatis & perfectionis impedimenta ei monitis ſuis quotidianis objeciſſe.

S. Carolus nihil prorſus Ieſuitis debuit.

Caput XIV.

Ieſuitæ jactant ſe ha-

FOrtaſſis autem Forerus Inforationis à ſe ſuſpicionem amoliens, fidemque &

& auctoritatem sanctissimis viris Hieronymo, Augustino, Gregorio & Bernardo abrogans Societatis suæ jactabit privilegia, & gratiam à Christo multo ampliorem sibi ac sociis contingere gloriabitur, quam sanctissimis illis Eremitis, miraculorum gloria coruscantibus, quam cedris Libani, quam cœli columnis, quam gregum Ducibus, Episcopis & Clericis, quos illi testantur in carnis peccata occasione corruptos cecidisse. Vulgo certè hoc Iesuitæ faciunt, ut cum in Societatem pueros alliciunt, hoc meliorem Societatis, quam aliorum Ordinum conditionem esse prædicent, quod Ignatius à Deo precibus obtinuerit, ut per centum annos inde ab eo die, quo nomothesiam ejus sive Regulam Sedes Apostolica probavit, nemo Sociorum in letale peccatum incidere queat, adeoque nihil ei quantumvis Saturo, nitido, beneque curato ab humanæ satietatis tentatione sit periculi: cujus gratiæ ac privilegii prorogationem Xaverium in alios ducentos annos à Deo Societati impetrasse, ab hinc triennium Jesuitæ in Alsatia plenis buccis gloriabantur. Quo minus autem apud pueros & adolescentes rerum imperitos eos talia quis jactare admiretur, ipsi Frederico Borromæo Cardinali

bere privilegium castitatis.

Eoque mendacio multos in Societatem pelliciunt.

Ipsi Borromæo Cardi-

nali hoc persuadere conati sunt.

dinali non dubitarunt tali se privilegio venditare, cum dicerent, Deum sibi servientibus necessaria minime negare, sed *affluenter dare habenti, ut abundet.* Habere autem se gratiam Voti, qua se ad alienam salutem procurandam obstrinxerunt, velut 1. Reg. 2. scriptum est: *Dat votum voventi, & pedes sanctorum suorum servabit.* id est, quibus gratiam dedit ut voverent, iisdem gratiam dabit, ut votum bona fide exsolvant, nec eos permittet cadere ipsius causa per universum orbem circumcursantes, omniumque se hominum consuetudini implicantes. Itaque necessaria Jesuitis est gratia, ut nihil fœminarum forma, nihil puerorum & epheborum specie commoveantur, nec inde natura obscenius ipsis excitata singultiat, magisque tentio, quam tentatio subantes & insolenter æstuantes derumpat. Sed hac sua gloriatione non modò Borromæo non persuaserunt, verum etiam ita eum sibi alienarunt, ut in posterum nec visos, nec auditos vellet, quemadmodum familiaribus & amicis non semel fassus est, sicut etiam Seminariorum suorum Clericos tandem scholis eorum interdixit, quod verbis negaret se posse exprimere nefaria illa, quæ in Braidensis Collegii eorum scholis

Sed ea re gravißime illum offenderunt.

perpe-

perpetrari comperisset, quorum causa, si in sua foret manu, omnibus omnino scholis eos se prohibiturum affirmabat, quod me ex ipsomet audisse Deum mihi testem judicemque adjuro. Nec tamen ulla eis est religio in libris Madriti, Dillingæ, Monachii alibique editis tam magnifice gloriari, ut *multo se majorem, quam Monachos à Deo gratiam mereri & in se ipsis experiri* dicant. quod facile mihi persuadebunt, si quos ipsi proximorum causa labores capiunt, aut majores, aut proximis utiliores, aut Deo gratiores esse docuerint, quam quos cepit Paulus Apostolus, & illæ cedri Libani, illæ cœli columnæ, illi gregum Duces Episcopi & Clerici, quos continentiæ gratiam non aliter quam corporis sui castigatione, inedia, siccitate, vigiliis, nuditate, frigore, assiduaque verborum & operum divinorum meditatione à Deo impetrasse ac tutatos esse constat. Et quæ tandem res securitatem Forero præstare potest, ne quod ante aliis Jesuitis Aulariis Principumque parasitis, idem ipsi similiter usuveniat? *Ite ad locum meum in Silo, ubi habitavit nomen meum à principio, & videte quæ fecerim ei*, ait Deus populo Hierosolymitano *confidenti sibi in sermonibus mendacii*, ut alieni casus

Ei in votis erat Iesuitas ex omnibus scholis ejicere.

Forerum terrere debet exemplum Reibingii.

exemplo metum in ſe conciperet Jerem. 7. Pari modo Forerus ſibi dictum putare poteſt: *Noli altum ſapere, ſed time. Si te ſtare exiſtimas, vide ne cadas.* Abi Neoburgum proximæ viciniæ, & vide quid ibi fecerim gemino germano tuo Jacobo Reihingio, qui non minus, quam tu, Pater patratus & quarto Societatis voto illigatus fuit. Hic cum in Aula adſpectaretur, omneſque ob os ejus ora obverterent ſua, non minus ingenii & doctrinæ vim atque eloquentiam in eo ſuſpicientes, quam benevolentiam hominis apud Principem gratioſiſſimi ambientes, ipſe ſuperfluentibus ſe bonis ſaginatum, nullo tamen genere meliorem ſe ipſo factum animadvertens Provincialem Societatis Præſidem ab Aula miſſionem & in Collegium aliquod receptum popoſcit. Ille autem Societatis intereſſe exiſtimans, ut ad latus Principi hæreret, ejuſque in ſocietatem prothymiam ac prolixum animi affectum aleret. Stationem minime deſerere eum voluit. Manſit ergo in Aula tamquam *in terra deſerta & invia & inæquoſa* longe à fontibus Salvatoris, donec ei contigit illud Iſai. 50. *Computreſcent piſces ſine aqua, & morientur in ſiti.* Quadam certe die qui derepente nec opinanti ſupervenerant, Venerabi-

Quem Aula depravavit.

nerabilem Patrem venerabundum & parantem, ac velut Sacerdotem una cum Camillo sua SACRA DIIS MANIBUS facientem invenerunt. Exinde nec muliebres aspernatus amores tandem non à Societate tantum, sed prorsus etiam ab Ecclesia defecit, & malus male periit: velut mihi primarius quidam Cardinalis ab ipsis Jesuitis acceptum retulit.

Post muliebri amore corruptus ab Ecclesia deficeret.

CAPUT XV.

ALiud Jesuitæ Aulici exemplum ab Episcopo quodam, magni Principis Legato, accepi, qui rem verissimam esse Deum omnesque cœlites persanctè dejerabat, etsi etiam injuratus vel propter virtutis opinionem, vel ob gratiæ locum, quem apud Principem illum tenebat, omnem oratione sua fidem merebatur. Nicolaus nempe Coprevicius cum Grætii esset in Jesuitarum Collegio (unde velut mihi ab illustri viro fides facta est, quatuor in Aulam commeatus sunt, eorumque unus subterraneus) virginibus Aulæ Archiducis Caroli familiaribus tam familiariter usus fuerat, ut tandem una ex compressu illius uterum ferre inventa fuerit. quæ res omnem il-

Similiter exemplum Patris Coprevitii.

Qui virginem in aula Gratiensi vitiavit.

lam

lam Aulam mirè ſolicitam habuit, u tantum dedecus occultari poſſet, ne enunciatum ad hæreticos promanaſſet non modo Gynecæi illius pudorem ſi gillaret, ſed etiam omne Ieſuitarum no men ludum omnibus jocumque faceret

Etſi dedecus illud fuit occultatum.

Hic enimvero re patuit, quem pietati ſuæ fructum ferant Coprevitii, ſeu Viti ſua cooperientes, qui totos ſe Laverna cultui dediderunt, ac Beatiſſimam De genitricem Angelica ſalutatione affar ſe ſimulantes.

Labra movent, tacitique orant ſibi: San-
cta Laverna, *(videri*
Da mihi fallere, da juſtum ſanctumqu
Noctem peccatis, & fraudibus objice nubē

Magnus Coprevitiorum in Societate numerus.

Quantus verò id genus Lavernionum & Coprevitiorum in Societate ſit numerus, ex Johannis Marianæ, ſummi viri, libro de Morbis Societatis eorumque remediis intelligi poteſt, cujus cap. 14. iſta legimus: *Totum Societatis regimen hunc habere videtur ſcopum, ut quæ improbè in Societate fiunt, injecta terra cooperiantur, & hominum notitiæ ſubtrahantur.* Nihil ergo jam mirandum eſt, iſtum Patrem Coprevitium non modò *Vaſa ſalva retuliſſe* (quod haud ferè *manifeſto mœchi ſolent*) ſed etiam tantum adhuc in Aula Gratiæ tenuiſſe, ut anno 1598.

per

per Hispaniæ Reginam Ferrariæ à Clemente VIII. Lubianæ Episcopatum Thomæ Cremio obtinuerit. Is quippe quotannis tria florenorum millia Jesuitis depensurum se receperat, si sibi Episcopatum illum *per secretam*, quam vocant, *expeditionis viam* conficerent, quę quasi gratuita est & immunis ab onere solvendæ Annatæ, seu fructuum unius anni, quos Episcopatus reddere solet. Quo postea potitus Coprevitium, gumiam, lurconem & comedonem strenuum, quotidianum fere hospitem & coëpulonem habuit, qui abdominis cura minime Forero dispar Sanctæ Saturitati religiose semper litabat, ita ut quadam die sumta in ventrem confidentia & plus solito madens cum à prandio Episcopi sororem cum aliis matronis ac puellis, quæ ex vicinia ad eam confluxerant, sub diu in umbra partim nendo, partim pensum exercendo Minervæ operantes invenisset, exserto à summis feminibus peculio eas ordine permeieret, simul illa Psalmi verba, quæ in Ecclesiis Sacerdoti aqua lustrali homines circumferenti solent occentari, alta voce decantans, *Asperges me Domine hyssopo, & mundabor: lavabis me, & super nivem dealbabor.* Ita quæ Davidi Pœnitentia ex imo pectore

Iesuitæ pecuniis acceptis ambienti Episcopatum suffragantur.

Coprevitius Episcopi parasitus.

Lepidum exemplum Aspergilli Iesuitici.

pectore eruerat, ea Satyri hujus aut olentis capri Penitentio ad ludibrium convertere nihil timuit. De similibus *Hyssopis* vel *Aspergillis* Iesuiticis historiarum affatim habeo, quibus alius fort dabitur narrandi locus, ut *Pharisæorum* istorum *fermentum* circumscribatur, ne totam populi Christiani massam Hypocrisi sua corrumpant, *neque quicquam opertum sit, ut non reveletur, nec tam absconditum, ut non sciatur:* quam adversus illud curam & provisionem omnibus *amicis suis* Christus præcipit, nec ab eo officio ullo mortis metu quemquam deterreri monet Luc. 12. cujus sensum & voluntatem sic nobis Paulus interpretatur Ephes. 5. *Nolite fieri participes eorum, qui sunt fornicatores, aut immundi, aut avari* (essetis autem participes, si dissimulatione & silentio, quasi quibusdam tenebris, eorũ immunditiam & avaritiam occultaretis) *Eratis aliquando tenebræ, nunc autem lux in Domino* (ita ut vestrum velut lucis officium sit cum bona vestra, tum mala aliorum opera gloriæ divinæ & alienæ salutis causa manifestare) *Vt filii lucis ambulate probantes quid sit bene placitum Deo* (*omnes enim vos filii lucis estis, & filii diei, non noctis, neque tenebrarum*, 1. Thess. 5. adeoque vestrum est lucere,

Omnes Christi amicos decet fermentum Iesuitarum circumscribere.

cere, & *vigilare*, sive attendere ab hy-
ocrisi eorum, qui alios fermentare pos-
nt) *& nolite* (per silentium) *communi-
re operibus infructuosis tenebrarum, magis
item redarguite, quæ in occulto fiunt ab
sis, quæ turpe est & dicere. Omnia autem
æ arguuntur, à lumine manifestantur.
mne enim quod manifestat, lumen est.*
tque hujus officii prætermissionem
hristiani fundi calamitatem, omnium-
ue malorum publicorum causam caput-
ue esse magnus Iesuita Alfonsus Sal-
ero perspicue totidem verbis docet To-
o 5. tractat. 15. *Ex correptionis fraternæ
nissione totus mundus in maligno videtur
se positus. Nam si is, qui Summi Ponti-
cis locum sustinet, suos qui sibi assistunt
ardinales & Episcopos corrigeret: si Epi-
opi suos Clericos: si Curati suæ parœciæ
ncubinarios, usurarios atque publicos alea-
res: si Generales Præpositi* (maxime So-
etatis Iesu) *suos Religiosos: si Reges suos
ficiales & ministros, Aulæ inservientes:
denique paterfamilias suos domesticos &
miliares: & Christianus* QVISQVE
*micum suum delinquentem: profecto vix
ecima pars eorum quæ quotidie admittuntur
iminum peccaretur: Sed quoniam nos of-
io nostro desumus, durissimam correctionem
r. Turcam nostris cervicibus impendentem,*

Et occulta eorum dedecora manifestare.

Hujus officii neglectus causa est omnium calamitatum publicarum.

Et peccatorum, propter quæ illa immittuntur.

per

per mutua Principum Christianorum bella per hæreticos qui gravissime Ecclesiam infestant, adhibere voluit. Et cum bellua extra viam percussa vel ad viam redeat, vel eandem viam festinantius persequatur: nos tamen toties percussi belluis deteriores & minus intelligentes, neque peccati viam deterimus, neque per virtutis stadium vel curriculum festinamus. Verum ista omnia Forerus infra fiduciam ponit, nec vel alienæ offensæ scandalique metu, vel propter totius orbis corruptelam minus securè in utramvis aurem conquiescit, modo inanimentis ejus explementa non desiant, ipseque in Aula ambabus malis expletis vorare ac lucrari, & ventrem suum, Deum magnum, saturitate propitiare possit. Hunc ergo *durum Capitonem* firmæque frontis, qualem Aula desiderat, Jesuitæ, si sapiunt, Madritum arcessendum curabunt, ut non modò Apiciani Juris librum in Academia explanet & Commentariis augeat & illustret, sed etiam in culina Regia inter patinas jura reddat, cocisque ad istunc præcipiat modum,

Forerus nullum nec periculum, nec scandalum metuit. Modo Veneri suo sacrificare possit. Debet in Aulam Hispanicam vocari. Ut Apicium publice interpretetur. Et in Culina Regis præfecturam gerat.

Hoc salsum est, hoc adustum est, hoc lautum est parum:
Illud rectè: iterum sic memento: & sedulo
Moneat quæ potis est pro sua Sapientia.

Interea unumquicquid quod quidem bellissimum

issimum sit carpens, & subinde cyathos orbillans paulatim producat diem. Ita nimirum sapientiam illam Salomonis sibi auditam factis testabitur Eccles. 8. *Laudavi lætitiam, quod non esset homini bonum sub sole, nisi quod comederet & biberet atque gauderet, & hoc solum secum auferret de labore suo in diebus vitæ suæ, quos dedit ei Deus sub sole.*

CAPUT XVI.

ET adhuc quidem ea exposui, quæ Jesuitæ Regi Catholico & Aulæ ejus partim auditu jucunda attulerunt, partim de se magnifice sunt polliciti, ut vectigali annuo decem millium aureorum nova sibi conderetur Academia, in qua *profanis vocum novitatibus & oppositionibus falso nominatæ scientiæ* omnibus Conciliis, decretalibus Pontificum epistolis & præceptis, S. Patribus, scholarum doctoribus, & Philosophiæ Peripateticæ omnem fidem & auctoritatem abrogare, sibi verò sapientiæ ad summum perductæ fallique nesciæ opinionem comparare, eoque pacto Societatis imperium fundare ac stabilire possent. Nunc operæ pretium fuerit cognoscere, quæ per Pozam suum, quem Achillis

Societas Poza opera conatur Orbis Monarchiam sibi conficere.

loco

loco in castris suis numerant, designar ausi fuerint, ut viam sibi ad votorum summam munirent. Is quod videret nihil ad aures Hispanorum gratius accidere solere, quam sententiæ illius professionem & propugnationem, qua Beatissima Dei genitrix sine hęreditaria peccati labe concepta statuitur (sic enim plerique eorum persuasum habent, quo puriorem B. Virginem crediderint, eo sibi impurioribus esse impune liciturum, nec tamen salutis suæ referre, ut ipsi peccatorum suorum maculas pœnitentiæ lacrymis eluant, quam ut Mariæ conceptum omni macula vacasse prædicent) ejus argumenti librum edidit *Elucidarii* indice sive titulo: in quo non modo omnes illas laudes & formæ dotes Dei genitrici vindicat, quas Poëtæ Veneri, Circæ, Medeæ, Helenæ, Phrynæ, Thaidi, quasque Catullus Lesbiæ, Propertius Cynthiæ, Ovidius Corinnę, alii aliis meretriculis impertiti sunt, proinde ut subpericulum sit, ne Hispani parum B. Virginem ament, nisi eam quovis scortillo formosiorem credant, sed etiam mirandos quosdam corporis & animæ dotes ei affingit, de quibus nemini umquam prius in mentem venerat. Verbi gratia, eam non minus Christi Patrem, quam Matrem

Hispania populus nihil auditu gratius quam sententia de immaculata B V. Conceptione.

Eam ergo Poza tuendam suscipit.

Et omnium formosarum meretricum laudes in B. Virginem confert.

Multasque novas ei affingit.

Facit eam Christi Patrem.

trem fuisse & omnia quæ pro perpetuo naturæ tenore patrem oportebat ad generationem ejus contulisse, eaque re mereri, ut *Matripater*, vel *Patrimater* Christi audiat: eam nec salivam, nec lotium nihilque omnino excrementorum habuisse, idque sine ullo miraculo ex sola corporis temperatura, quomodo etiam Christi carni eam vim tribuit, ut ex simili temperaturæ excellentia nihil se admiscente divina virtute solo contactu mortuos in vitam revocare potuerit. Hæc & alia se prædicat explorabundum emittere, ut nimirum tentet, satisne novitatum suarum patientes sint hominum auriculæ, ut tanto fidentius cætera ingenii prurientis commenta an portenta possit extrudere. Ne quis autem hoc nomine opiniones ipsius explodendas contenderet, quod novæ sint, neque aut cum sacrorum Conciliorum decretis, aut cum Summorum Pontificum judiciis, aut cum Sanctorum Patrum sententiis, aut cum Scholarum placitis, aut tandem cum Philosophiæ Peripateticæ axiomatis & principiis congruant, disertim ac sine circuitione nihili se istorum omnium auctoritatem facere profitetur, cum eos sæpius deceptos fuisse, erroresque aliis objecisse noverit: in quo docendo ac pro-

Multas novas opiniones tentandi causa præmittit.

Profitetur contemtum Conciliorum, Patrum & Doctorum. Eisque plurimos errores objicit.

bando cæterorum, qui umquam Eccleſiam oppugnarunt, Hæreſiarcharum temeritatem, ſuperbiam, mendaciloquium & impietatem longe poſt ſe relinquit. Hic ejus liber cum Romam allatus fuiſſet, triſti etſi juſto edicto notatus, omnibuſque Chriſto fidelibus lectione ejus interdictum fuit. Jeſuitæ verò illum ipſum ejus librum, cenſuram Apoſtolicæ Sedis ludibrio habentes, Lugduni typis elegantioribus mox recudendum curarunt: pro quo etiam Poza varias Apologias edidit novis ſemper fraudibus, mendaciis, gloriationibus, & in Romanos Cenſores injuriis & contumeliis inſignes. Ingrati quidem actionem palam eis intentat, à quibus nec ſuorum, nec Societatis meritorum condignam haberi rationem expoſtulat. Non minus beneficia exprobrat, quibus curia Romana continuò ab Hiſpanica natione afficitur, ſine quibus non diſſimulanter jacit futurum, ut Curialium Culinæ ventriſque focula mox refrigeſcant: quaſi æquum eſſet caduci & temporalis emolumenti cauſa Pontificem Chriſti & Eccleſiæ cauſam prodere, ac ſcientem permittere, ut Catholicæ fidei fundamenta convellantur, ut perfoſſus Eccleſiæ paries fures admittat, ut profanis vocum novita-

Ejus liber Romæ edicto prohibetur.

Sed Ieſuitæ Romanam cenſuram contemnunt.

Et Papam ac Romam ingrati erga Societatem & Hiſpaniam poſtulant.

Vellent Papam temporalis lucri cauſa fidei corruptelas tolerare.

novitatibus fenestra semper pateat: quasique minus sit, emolumentum, quod Regi Catholico per causam Ecclesiæ adversus Mahumetanos & hæreticos legionibus & classibus tutandæ quotannis de Cleri ac populorum spoliis permittitur, ut mutuæ dissimulationis lucro contentus esse possit, nec ad tam in quam pactionem Pontificem adigere velle debeat. Cæterum ut Lectori specimen aliquod exhibeatur, ex quo de toto genere Apologiarum Pozęarum existimari possit, libet afferre causæ dictionem pro suis novitatibus, qua apud ipsum utitur Pontificem in *Apologia Nationis Cantabricæ* lib. 2. cap. 3. pag. 63. *b. Quæ omnia* (inquit) *Synodus Constantinopolitanæ Act.* 1. *ex Salomone probavit ad ea verba:* Beatus qui prædicat verbum inauditum, *id est, novum. Idcirco neque antiquos, neque antiqua Neotericis anteponi par est, Ecclesia in dies magis illustratur.* Hujus argumenti vis tali Syllogismo fiet dilucidior:

Mutua Papa & Hispaniæ Regis dissimulatio.

Poza Concilii auctoritate vult probare, SS. Patres sibi anteponi non debere.

Quem Spiritus sanctus doctrinæ causa beatum judicat, eum Papa condemnare non potest, nec antiquitatem ei præferre debet.

Qui prædicat verbum novum, eum Spiritus sanctus doctrinæ causa judicat beatum.

Igitur qui prædicat verbũ novũ, eum Papa cõ-

demnare non potest, nec antiquitatem ei præferre debet.

Assumptione seu Minore probanda cum Spiritui sancto, tum in Spiritum sanctum sacrilege mentitur. Spiritui sancto quidem, dum Petro mentitur, id est, Pontifici imponere conatur. *Non enim hominibus es mentitus, sed Deo & Spiritui sancto*, ait Ananiæ Petrus Actor. 5. In Spiritum vero sanctum; cujus verba per Scripturam & Concilium prolata partim in contextu, partim in sensu adulterat & corrumpit. Textus corruptela duplex est, compositio & mutilatio. Duo quippe verba facit in unum coalescere, pro *In* & *auditum* reponens *Inauditum*, & prætermittit verbum orationi necessarium *Obedientium*, cum in Concilio Constantinopol. act. 5. sic legatur: *Beatus qui prædicat verbum inauditum obedientium*. In Græco: Μακάριος ὁ κηρύττων λόγον εἰς ἀκοὴν ὑπακουόντων. In Tomo autem primo Decretalium epistolarum Romæ edito pag. 475. Hormisda Pontifex in epistola ad Presbyteros & Diaconos Syriæ (quam dictum Concilium recitat) ita loquitur: *Libenter communicamus dogmata ista vobiscum. Dicit enim sapientissimus Salomon: Beatus*

Sed in eo mentitur Spiritui S. Et in Spiritum sanctum.

Concilii textum corrumpendo.

qui

qui prædicat verbum in aurem obedientis. Gaudium est siquidem volentes alloqui, & ad rectam viam eos, qui non reluctentur, hortari. In mente autem Pontifex habuit verba hæc Eccleſ. cap. 25. *Beatus qui enarrat justitiam auri audienti.* Poza verò ut novitatibus ſuis locum inveniret, falſi ſe alligare nihil dubitavit, fecitque *Beatus qui prædicat verbum inauditum.* Nec eo ſcelere contentus, interpretamentum addit, *id est, Novum:* unde porrò cogit, Pontificem præter æquum facere ac poteſtate in deſtructionem fraudemque Eccleſiæ uti, ſi ſanctos Patres & Concilia Pozæ anteponat, & lumine per illum accenſo Eccleſiam defraudet.

Et verba falſo interpretando.

CAPVT XVII.

ITaque propter innumera id genus mendacia, fraudes, impoſturas & Sacræ Scripturæ Conciliorumque corruptelas & adulterationes Pontifex omnes ejus libros tam manu, quam formis deſcriptos edicto damnavit legique vetuit. Sed quoniam neſcio quo conſilio eum diris devovere, ac tamquam manifeſto jam contumacem hæreticum ſacris interdicere diſtulit, Ieſuitæ ſe ab eo metui interpre-

Pontifex omnia Pozæ ſcripta merito prohibet.

Eum tamen non excommunicat.

Hinc Ieſui-

ta se ab eo metui conjiciunt.

terpretati sunt, sicut Florentiæ viro cuidam primario non dubitarunt gloriari, si Societati libeat, dimidiam populi Catholici partem nullo negotio ab officio erga Pontificem posse eam abducere. Cum ergo Pontifex eis præcepisset, ut Pozam Madrito in aliquem solum locum relegarent, ubi nec voce, nec calamo pestiferam doctrinam suam propagare, multosque alios venerare posset, tantum abest, ut imperata ejus exsequi voluerint, ut etiam in suprema omnium cathedra Regiæ apud Madritum Academiæ Doctorem sacrarumque literarum interpretem eum collocarint, ad ejusque acroases Episcopos, Hispaniæ Magnates & ut quisque nobilitate & auctoritate præcellere visus fuit, subinde invitarent: quod minime dubium haberent futurum, quod de hæreticis Paulus affirmat: *Sermo eorum ut cancer serpit*, velut etiam eventu mox fuit comprobatum. Multo enim plurimos omnium Ordinum in suam Poza pertraxit sententiam, vereque *transtulit in aliud Euangelium & fascinavit non obedire veritati*, nec intellectum suum in obsequium Christi & Vicarii ejus captivum redigere. Quod enim evidentius fascinati, devoti carminibusque illigati animi argumentum excogitari

Ejus jussa palam contemnunt.

Et Poza hæreses omnibus Hispanis instillant.

Magnus Hispaniæ Theologus Archiepiscopus à Poza fascinatus.

gitari poteſt, quam quod primarius quidam Hiſpaniæ Archiepiſcopus, nemini Theologorum univerſæ Europæ ſecundus, cum prius multa eorum, quæ poſt Poza docuit, luculente libris editis damnaſſet erroriſque ac mendacii conviciſſet, poſtea Elucidario ejus ſemel iterumque lecto, etſi eum Romæ jam condemnatum noſſet, ſe tamen quicquam in eo niſi veritati & pietati congruens negavit inveniſſe? ita ut eorum quæ ipſe magna cum ingenii & doctrinæ commendatione ante docuerat, memoriam ei magico veneficio ademtam fuiſſe, aut ſaltem ipſum oculis faſcino præſtrictis, quæ in Poza legerat, non vidiſſe neceſſe ſit. Nec verò aliud argumenti habet, quod ſupremum Sacræ Inquiſitionis in Hiſpania tribunal inter tot annos adduci non potuit, ut cenſuram Pontificis ratam haberet, ac Pozæ libros vetare & abolere vellet: hoc amplius autem minime interceſſit, quin novas ille ſubinde Apologias Pontifici & Inquiſitioni Romanæ publice opponeret, & criminoſis libellis invidiam eis apud Hiſpanos faceret, eorumque corda ſolicitaret, cum tamen doctiſſimus & graviſſimus quiſque ex illuſtrioribus Religioſorum Ordinibus non in privatis modo

Ipſum Inquiſitionis Hiſpanicæ tribunal erga Pontificem contumax.

congreſſibus, ſed etiam in ſcholis aut cœnobiis de ſuperiore loco, pariterque in templis pro concione in Pozam & Socios ac laudatores ejus tamquam novitatum amicos, principum adulatores, interverſores veritatis, pacis publicæ turbatores, & lupos vellere ovillo tectos graviſſime inveherentur, Academiarum vero nomine novum fidei Symbolum ex Pozæ libris conflatum, velut novarum & inſtauratarum hæreſion & blaſphemiarum in Deum Cornucopiæ ab earum Procuratore exhiberetur, cujus exemplar hic ſubjicere placet, ut de Ieſuitarum cœptis & molitionibus, deque miſerando Hiſpaniæ ſtatu omnes exiſtimare poſſint.

Capvt XVIII.

IESVITICVM FIDEI SYMBOLVM, velut Canticum novum:

Ex Ioh. Baptistæ Pozæ libris conflatum, unaque cum documentis necessariis ab Hispanicarum Academiarum Procuratore S. Inquisitionis Consilio Madriti exhibitum.

I. Credo in duos Deos. quorum unus filii pater & mater est metaphorice in generatione æterna: alter metaphorice mater & pater est in generatione temporali: cui consequens est, ut tam Deo patri, quam B. Virgini nomen Matri pater conveniat, tamquam uterque Hermaphroditus esset vel Androgynus.

II. Credo in Iesum Christum, unicum utriusque filium metaphoricum secundum æternam & temporalem generationem.

III. Credo Iesum Christum, ut hominem, fuisse conceptum & natum de Maria Virgine tamquam patre &

matre metaphorice per virtutem paternam & maternam.

IV. Credo eundem passum & mortuum non vere & realiter, eo quod mori non potuit.

V. Credo eum fuisse sepultum etsi vere & realiter non mortuum.

VI. Credo animam ejus descendisse ad inferos metaphoricè, cum à corpore non fuerit separata.

VII. Credo eadem metaphora eum à mortuis resurrexisse, qua fuit mortuus.

VIII. Credo eum ascendisse in cœlos, sedere ad dextram patris & venturum ut judicet alios viventes, alios etiamnum mortuos.

IX. Credo in Spiritum sanctum, qui locutus est per prophetas nonnumquam deceptos.

X. Credo Ecclesiam ex majori parte sanctam, & sanctorum communionem.

XI. Credo remissionem peccatorum per repentinum Spiritus sancti adventum super impios.

XII. Credo resurrectionem carnis ex majore ejus parte, & vitam æternam non sine aliqua oppositi formidine.

Dubium

DUbium non habeo, multos exterorum viso primo Symboli articulo statim judicaturos, Jesuitis propositum fuisse iniquum postulare, ut æquum obtineant. Si enim duos proponant Deos, in quos credere oporteat, hoc saltem Hispanos à se passuros impetrari, ut in unum credant: in quo persuadendo inde à D. Iacobi in Hispaniam adventu à multis Sanctorum fuit desudatum. Nec tamen Iesuitis satis visum fuit, quod Hispaniæ fidem magna ex parte subverterunt, & ipsos Episcopos, nec eos modo in sacris literis & Sanctorum Patrum libris hospites (ut fere sunt, qui hodie greges Dei pascendos suscipiunt) sed etiam divinarum & humanarum literarum & antiquitatum Ecclesiasticarum consultissimos, quod denique dolendum est maxime, ipsum Sacræ Inquisitionis Tribunal, illum Hæreseon quarumcumque scopulum, præstigiis suis fascinarunt & à fide ac reverentia Sedi Apostolicæ debita averterunt, sed non minus Angliæ, Galliæ & Belgii populos ad hæreses suas concipiendas inficere ac præparare annituntur. Ejus conatus documētum dederunt publicata in Symbolum Apostolicum Censura, quam eo consilio sibi actam fingunt,

Iesuitæ jubent Hispanos credere in duos Deos.

Vt saltem in unum credere eis persuadeant.

Iesuitæ non contenti Hispaniam hæresi infecisse.

Idem in Gallia, Anglia & Belgio tentant.

ut Parisiensium Theologorum adversus se Censuræ auctoritatem abrogarent. Sed cum in Hispania iisdem fere verbis loquendique modis Romanam Censuram elevent ac ludificentur, & Censores librorum Pozæ (quos Pontificem, Cardinales, eorumque Consultores Theologos esse satis norunt) *calumniatores, mendaces, manifeste falsarios, Hæreticos & fidei Apostolicæ Sedi debitæ proditores* esse, omnibus persuasum velint: nemini paulum modò intelligenti non manifestè apparet, eos hoc habere propositum, ut vel Symboli Apostolici auctoritas paulatim diluatur & obsolescat, vel saltem ipsis verba ejus ex libidine sua interpretantibus sine retrectatione fides adjungatur.

Symboli Apostolici auctoritatem imminuendo.

CAPUT XIX.

Impia, scelerata & horrenda Anglicorum & Hispanicorum Iesuitarum Censura in Symbolum Apostolorum, ad explodendam non modo Parisiensium Theologorum, sed & Sedis Apostolicæ Censuram, typis publicata.

Ex Admonitione Iesuitarum ad Lectorem.

Meri-

MErito ac prudenter timuimus, ne Theologi Parisienses homines versipelles ac subdoli ipsum fidei Christianæ Symbolum pari licentia & temeritate (ac nostros duos libros) profanent. Quorum conatus sacrilegos ut pro ea, qua pollemus auctoritate præveniamus, è re Catholica futurum arbitramur, idem Symbolum nostra Censura castigatum Catholicis omnibus proponere, ne quid in eo deinceps supersit, quod incautis Lectoribus offendiculum objiciat.

Credo in Deum Patrem Omnipotentem, creatorem cœli & terræ.

Primus iste Articulus si intelligatur, quasi solus Pater sit Deus, & omnipotens, & creator, filius autem & Spiritus sanctus solum creaturæ sint: propositio est impia, blasphema, individuæ Trinitatis destructiva, & pridem in sacro & Oecumenico Concilio 318. Episcoporum adversus Arii impietatem damnata. Quatenus autem soli Patri creationem attribuit, nova est, temeraria, erronea, contra communem Ecclesiæ Patrum ac Theologorum omnium sensum prolata, cum hactenus receptum sit tamquam inviolabile decretum, omnes Trinitatis a-

ctiones ad extra esse indivisibiliter toti Trinitati communes.

Et in Iesum Christum filium ejus unicum, Dominum nostrum.

Tota hæc propositio captiosa est & fallax, in quantum omittit Iesum Christum Filium esse naturalem & consubstantialem Patri. Sic enim periculosa est & doctrinam inducit hæreticam sæpius ab Ecclesia in Conciliis Nizæno, Ephesino & Francofurdiensi præsente Carolo Magno damnatam. 2. ratione particulæ unicum, omissa præsertim Consubstantialis aut Naturalis. Sic enim quatenus propositio etiam extenditur ad filios adoptivos, de quibus ipse Dominus Psalm. 81. ait: Ego dixi, Dii estis, & filii excelsi omnes. Et Apostolus Rom. 8. Quicumque Spiritu Dei aguntur, ii sunt filii Dei. Si autem filii & hæredes: hæredes quidem Dei, cohæredes autem Christi. falsa est, piarum aurium offensiva, & justis omnibus & sanctis injuriosa. 3. Quatenus esse Dominum, quod indivisa proprietate tribus divinis personis æqualiter convenit, soli filio attribuit, oblique insinuans, unicam esse divinam personam, quæ modo Patris, modo Filii, modo Spiritus Sancti appellatio-

pellatione significatur, hoc jam pridem adversus Sabellium universa Ecclesia tamquam impium atque hæreticum damnavit.

Qui conceptus est de Spiritu Sancto, natus ex Maria Virgine.

Tota hæc propositio æquivocatione laborat, quæ inducere potest in hæresin propter ambiguas particulas De, & Ex: & quia ordinarie de habitudine importat principii componentis, juxta quam innuitur Dominum nostrum de substantia Spiritus sancti factum esse, & ita Spiritum sanctum verè dici posse Patrem Christi. Ideo propositio in hoc sensu falsa est, dolosa, hæretica, & divinarum originum confusionem atque eversionem inducens. Similiter quoniam tam particula De, quam particula Ex consueto more loquendi habitudinem prioris & posterioris includit, & eatenus insinuare videtur, Christum posteriorem Spiritu sancto, & ante Mariam non fuisse, quod pridem adversus Nestorium tamquam falsum & hæreticum damnatum est: ideo propositio hoc sensu intellecta hæretica est. Denique si ita Christus dicitur natus ex Maria Virgine, ut quicquid in Christo est,

ex

ex ea natum statuatur, quasi virgo etiam dici possit Mater divinitatis, in hoc sensu propositio falsa atque hæretica est, & in consequentia valde periculosa.

Passus sub Pontio Pilato, crucifixus, mortuus & sepultus.

Hæc propositio ambigua est, & aliquo sensu hæretica: nam cum proprie in cæteris rebus ita actiones & passiones sunt suppositorum, ut etiam naturæ ejus propria & hypostasis attribuantur, & ob hanc causam mortua vel abscissa manu non recte propterea homo mortuus dicatur, nisi ipsa natura humana dissolvatur, ideo periculosa est propositio, & juxta obvium illic sensum intellecta, quasi divinitas aliquid passa, vel mortua fuerit, non solum hæretica est, sed etiam impia & blasphema.

Descendit ad inferos: tertia die resurrexit à mortuis.

In hac propositione quatenus verbum Descendit, relatum ad personam Christi, insinuare videtur, ipsam quoque divinitatem ad inferos descendisse, cum tamen divinitas propter immensitatem ubique existens moveri non possit à loco in locum, ac proinde non ascendere in cœlum nec

nec ad inferos descendere, ideo periculosa est & inducere potest in errorem. Intellecta verò de anima Christi, si sensus sit animam Christi ad pœnas inferni descendisse, & eas reipsa sustinuisse, propositio est hæretica, scandalosa, piarum aurium offensiva, & ex Calvini doctrina lib.2. cap.16.

Ascendit ad cœlos, sedet ad dextram Dei Patris omnipotentis.

Ista quoque propositio intellecta de ascensione Christi in cœlum secundum divinitatem, perinde ut superior, falsa & erronea est. Quatenus autem affirmat, Christum sedere indefinite, ac proinde etiam universaliter id pro omni tempore statuere videtur, ideo si ita intelligatur, Christum semper sedere, ut neque stet unquam, neque etiam de loco in locum moveatur, cum & stet, & Sanctus Stephanus stantem eum in cœlo viderit, & Iohannes Apoc.14. De Virginibus dicat, eas Agnum perpetuo sequi quocumque ipse ierit, propositio sic intellecta temeraria est, & expresso Dei verbo contraria. Denique in quantum hæc eadem propositio Deo Patri dextram attribuit, Anthropo morphitarum hæresin redolet, & in eum errorem inducit.

Inde

Inde venturus est judicare vivos & mortuos.

Ista propositio quatenus ita asserit Christum ita judicaturum esse vivos & mortuos, ut negare videatur, Patrem & Spiritum Sanctum judicaturos, cum hæc actio suprema atque adeo divinæ authoritatis sit, eaque externa, ac proinde toti Trinitati communis; ideoque propositio hac ratione ad solam personam Christi, multoque magis ad solam ejus naturam humanam limitata, falsa, temeraria & erronea est. Quatenus autem eadem quoque propositio asserit, Christum judicaturum esse non modo mortuos, sed etiam vivos, ambigua est & fallax. Unde si sensus est, quosdam homines non esse morituros, non prius vita defunctos ad judicium esse perducendos, propositio nova est, temeraria, falsa & erronea, nec non Verbo Dei & communi Patrum totiusque Ecclesiæ sensui contraria.

Credo in Spiritum Sanctum.

Hæc propositio maligne proposita est & ex affectata brevitate merito suspecta haberi potest. Subdole enim Spiritus Sancti divinitatem, ejusque à patre & filio processionem tacet. Proinde Arianam

Arianam hęresin redolet, schismati Græcorum oblique favet, individuamq; Trinitatem dissolvit⌐.

Itemque tota explicatio divinæ atque individuæ Trinitatis, octo istis articulis comprehensa, manca & periculosa est, avertitque fidelem populum à cultu & reverentia tribus divinis personis indivise atque inseparabiliter debita, & sub prætextu brevitatis & non necessariæ explicationis subdole totum Trinitatis mysterium evertit, cum tamen perfecta ejus & explicata fides medium sit ad salutem necessarium. Vixque tota hæc doctrina excusari potest à dolo, quod nullam de Filii aut Spiritus Sancti divinitate, aut etiam æternitate mentionem faciat, sed contrarium de Filio in articulo tertio insinuet⌐.

Sanctam Ecclesiam Catholicam, Sanctorum Communionem.

Propositio hæc multiplici periculosa æquivocatione & affectata obscuritate errorem tegit. Inprimis enim ambiguum & obscurum est, quid sit credere Sanctam Ecclesiam Catholicam: Etsi sensus est adhibendam esse fidem definitionibus Ecclesiæ cum exclusione definitionum, quæ fieri possent à solo ejus capite, quasi

quaſi Papa extra Concilium nihil definire poſſit, quod ſit de fide: propoſitio eſt temeraria, ſcandaloſa & ſummo Pontifici vehementer injurioſa. Deinde dubium eſt, quo ſenſu Eccleſiam dicat eſſe Sanctam. Et ſi ſenſus ſit ſolos Sanctos & non multos malos contineri, propoſitio falſa, & hæretica, & Verbo Dei communique Patrum ſenſui contraria eſt. Eodemque modo rejiciendum eſt, quod de Sanctorum communione adjungitur, ſi inter ſolos Sanctos bonorum ſpiritualium communio admittatur, cum fide certum ſit, omnes qui in Eccleſia ſunt, tam bonos quam malos, in bonorum ſpiritualium ſaltem aliquorum participatione uniri. At ſi per Communionem Sanctorum non tantum bonorum, ſpiritualium ſaltem, ſed quorumcumque etiam aliorum Communio intelligeretur, propoſitio eſſet abſurda, à fide & recta ratione aliena, & Anabaptiſtarum confuſionem induceret.

Remiſsionem peccatorum.

Iſta quoque propoſitio ſub his generalibus terminis concepta, vel falſa, vel periculoſa eſt. Intellecta enim de perfecta & abſoluta peccatorum omnium, etiam eorum, quæ quotidie committimus,

mus, remissione jam à Christo facta, & nobis semel in Baptismo applicata: hoc sensu hæretica est, & Sacramenti Pœnitentiæ destructiva.

Carnis Resurrectionem.

Si intelligatur de Resurrectione, quasi jam facta & amplius non sit futura, propositio hæretica est, jam olim ab Hymenæo & Phileto asserta, & ab ipso Apostolo 2. Timoth. 2. damnata. Intellecta verò de Resurrectione futura, sed de carne animali, hoc est, quæ iisdem animalibus desideriis, operationibus ac necessitatibus subjecta sit: propositio falsa atque erronea est, & Mahometis impietatem sapit contra expressam verbi divini anctoritatem 1. Corint. 15.

Vitam æternam.

Hæc propositio quatenus indefinite proponitur, atque ita universaliter extenditur ad omnes, excludendo mortem æternam, qua injusti punientur, falsa, scandalosa & hæretica est, januamque vitiis omnibus aperit, & Atheistarum hujus temporis impietatem atque insaniam sapit.

Censoria Notio Iesuitarum in Symbolum Apostolorum explicit feliciter.

CA-

Caput XX.

Ieſuitæ habent pro prudentia, ſi Symbolum apoſtolorum contemtum reddatur.

ISta eſt prudentia & juſtitia Ieſuitarum, ut quia ſuas novitates Romanis & Pariſienſibus Cenſoribus probare non poſſunt, merito ſe & prudenter facere in eo jactitent, quod ipſa Spiritus ſancti verba numquam niſi cum veneratione & horrore quodam tractanda, ad incudem vocant, & ingeniorum ſuorum laſciviæ ac petulantiæ ſubjiciunt, vereque obſcœnarum Harpyjarum inſtar contactu immundo fœdare non dubitant.

Quartum Ieſuitarum votum de obedientia erga Pontificem.

Et propugnatio pro ejus jure & auctoritate.

Ex iſtis porro omnibus nemini obſcurum aut dubium eſſe poteſt, quo ſpiritu, quibuſve artibus Societas iſta non modò peculiari Voto fidem ſuam Pontifici Maximo ad omnia ejus imperia promtiſſimis animis excipienda devinxerit, ſed etiam tanto ingeniorum certamina jus & auctoritatem ejus ſemper tutata fuerit, ut etiam multo ampliorem ei poteſtatem tribueret, quam vel fidelis & prudens Diſpenſator, qui ſe pro Dei ſervo, non pro Domino gerat, aut poſtulare audeat, aut ultro ſibi ab hominibus delatum admittere animum inducat, vel ſuperiorum ſæculorum Eccleſiæ Patres ac Doctores æquis animis

mis audire potuissent, vel denique Regna ac populi paci publicæ suæque saluti & incolumitati conducibile judicarent. Aspendii videlicet ritu intus cecinerunt, ut Imperii in omne humanum genus fundamenta sibi jacerent, eamque ad rem varia privilegia, immunitates & ab omnium Episcoporum ditione ac potestate exemptiones à Pontifice eblandirentur, quibus opes Societatis fundare ac stabilire, & procedente tempore suo remigio rem gerere, nec Principibus modò & populis, sed ipsi etiam Pontifici & Ecclesiæ Romanæ formidini esse, & Regibus Catholicis cum Pontifice collisis sua ex regnorum calamitatibus commoda comparare possent. Qua de re quo minus cuiquam sit dubium, cunctique eorum Sinonias artes, quibus fatali suæ machinæ aditum in omnem Christianam Rempubl. murorum excidio ac strage patefaciunt, non solum clarè perspiciant, verum etiam velut manibus contrectent, quinque hoc loco hujus eorum consilii & conatus documenta in medium afferam. Primum eorum est, quod in scripta docti cujusdam viri disputatione hoc modo expositum inveni.

Proprium Societatis bonum pro Scopo habet.

Vt à Pontifice multa Privilegia obtineant.

Et magnis opibus auctiores.

Societatis Monarchiam stabiliant.

Ejus conatus quinque documenta.

Anno 1609. Paulus V. Pontifex Salva-

Iesuitæ Nuncii Apostolici Visitationem impedire conantur.

go Sarzanensi Episcopo, suo apud hodiernum Imperatorem Nuntio præceperat, ut Stiriæ, Carinthiæ & Carniolæ Ecclesias perlustraret, earumque statum & Cleri mores coram inspiceret atque emendaret. Iesuitæ extrema fecerunt omnia, ut ne inspectio seu visitatio illa procederet. Plerique enim provinciarum illarum Sacerdotes ex Iesuitarum scholis profecti munuscula illis frequenter missitabant, adeoque duplici nomine, quamvis palam essent improbi, Magistrorum patrocinium gratiamque mereri videbantur. Itaque cum aliam Nuncii circumscribendi & Visitationis impediendæ viam non viderent, ipse P. Barth. Villerius, Archiducis Confessarius, Aulæ illius primores etiam atque etiam providere monuit, ne committerent, ex quo in omni Politica publicique status ratione nullam prorsus rem sapere argui possent, ut per occasionem ejusmodi Visitationis externis hominibus, præcipueque Italis provinciarum illarum Italiæ finitimarum status notesceret. Sed illi, quos minime fallebat, quæ res animi Iesuitas angeret, negarunt se salvo officio juri Pontificis intercedere, aut Archiduci ejus tentandi auctores esse posse. Nec enim quicquam inter Archiducem finitimosq;

Quia sit contra status rationem.

Vene-

Venetos interfuturum, si Pontifex circumscriptus & impeditus in Clericos imperio ditionique suæ subjectos arbitratu suo inquirere, moresque eorum ex sacrorum Canonum præscripto emendare ac dirigere nequeat. Nuncius igitur provincias illas obiit, & in omnibus tribus SEX SOLOS Sacerdotes invenit, qui non essent Concubinarii: quod ipse mox amicis retulit, cum tantam morum corruptelam vitæque turpitudinem in hominibus ex Iesuitarum disciplina profectis negaret se satis mirari ac deplorare posse. Quid nunc? An adhuc dubitabit quisquam, qua fide Iesuitæ Pontificis auctoritati serviant, cujus imperium minuere, & suæ utilitatis causa Principi religiosissimo contumaciæ erga Sedem Apostolicam auctores ac suasores esse nulla prorsus religione deterrentur?

In Stiria, Carinthia & Carniola omnes Sacerdotes Concubinarii. Quamvis ex Iesuitarum disciplina profecti.

CAPUT XXI.

Alterum documentum est, quod ab eodem viro docto sic inibi enarratur:

Alterum documentum infidelitatis Iesuitarum erga Pontificem.

Libellus Archiepiscopi Pragensis Cardinalis ab Harrach, quem Anno 1624. Summo Pontifici & Cardinalium hæreticæ pravitatis Quęsitorum tribunali

Romam miſit, contemtæ à Jeſuitis Cenſuræ Pontificiæ & juris Eccleſiaſtici ob propriam ſuam utilitatem & ad dominationem in dimidiam quaſi regni Bohemici partem ipſis conficiendam omnibus viribus oppugnati, luculentiſſimum continet teſtimonium. Horribilis illa Sedis Apoſtolicæ ſanctio, quam *Bullam Cœnæ Domini* indigitant, Anathema ſive *Excommunicationem latæ ſententiæ* omnibus Regibus ac Principibus intentat, quicumque *Conſtitutiones pragmaticas*, aut quodcumque decreti genus *faciunt*, ſimiliterque omnibus illis, qui ut ſimilia fiant auctores ſunt, aut *factis utuntur, quæ juri Eccleſiaſtico quomodo libet directe vel indirecte, tacite vel expreſſe præjudicant*. Hanc ſanctionem ut Imperator noſter Chriſtianiſſimus contemneret, nihilique Excommunicationem faceret, Ieſuitæ ei perſuadere laborarunt, quemadmodum libello illo Cardinalis facit planiſſimum. Clemens enim Sextus Pontifex Caroli IV. Imperatoris rogatu anno 1348. Pragenſem Univerſitatem ſive Academiam Apoſtolica auctoritate condidit, quodque ad Doctoratus & Magiſterii, quos vocant, gradus conferendos attinet, ſupremo juri Pragenſis Archiepiſcopi tamquam

Affectant dominatum in dimidiã regni Bohemici partem.

Cæſarem docent contemnere Bullam Cœnæ Domini.

quam ſui Ordinarii perſpicuis verbis ſubjecit, quam non minus ad alia juriſdictioni ejus obnoxiam eſſe, exemplo cæterarum Orbis Academiarum, nemo niſi ſacrorum Canonum imperitus non intelligit, ſicut & ſancta Tridentina Synodus *Triviales ſcholas, ſeminaria & univerſalium ſtudiorum Collegia providentiæ & juriſdictioni Epiſcoporum* demandat. Minime proinde dubium eſt, quin Princeps ſæcularis auctoritate ſua ſuum Epiſcopis in Academias & Scholas jus auferens, aliiſque attribuens, imminutæ Eccleſiaſticæ majeſtatis reus & piacularis, ipſoque jam jure extra Eccleſiæ communionem poſitus, ſacriſque interdictus ſit. Quæritur autem Cardinalis Pragenſis, Ieſuitas ex immenſa Ambitione infinitaque in Cleros ac populos dominandi libidine religioſiſſimo Cæſari auctores fuiſſe, ut Victoriæ Pragenſis divinitus ſibi conceſſæ fructum in Eccleſiaſticæ Iuriſdictionis oppreſſione ponens ſuæ auctoritati & poteſtati jus Archiepiſcopi ſubjiceret, & altitudinem ſuam adverſus Conciliorum & Sedis Apoſtolicæ ſanctiones extolleret. Hoc ut Ieſuitas tam nefariè deſignaſſe Pontifici & S. Officii Cardinalibus fidem faciat, ipſa Bullæ Cæſariæ verba profert,

Et Eccleſiæ Pragenſi jus ſuum auferre.

Sacrilega Bulla à Ieſuitis fabricata contra Bullam Pontificis.

fert,quam Ieſuitæ Luciferiana ambitione concipiente ac dictante, calamo in atra Phlegetontis unda tincto perſcriptam Cæſari obtulerant,ab eoque promulgari contenderant. Verbi gratia: *Auctoritate noſtra Imperiali & Regia Vniverſitatem Carolinam* (hoc eſt,Pragenſem Academiam) *Vniverſitati Ferdinandeæ Societatis Ieſu in noſtra civitate Pragenſi pleno in perpetuum jure unimus. Neque huic noſtro conſilio obtendi poteſt qualecumque Carolinæ privilegium* (id eſt, etiamſi Sedes Apoſtolica & Concilium Tridentinum Carolinam Archiep. Pragenſis velut ſupremi capitis ſui juriſdictioni ſubjecerit, nos tamen noſtrum conſilium ſtare volumus, & invito Concilio ac Pontifice eam ab omni jure Archiepiſcopi exeptam Rectori Collegii Ieſuitici noſtra auctoritate ſubjicimus. Sic volo, ſic jubeo,ſit pro ratione voluntas) *quando nos illam ob ejus de merita abolere penitus potuimus, & quoad ea prorſus abolemus, quæ præſenti à nobis erectæ unioni repugnare contigerit.* (Cum enim hæretici ducentis abhinc annis Carolinam Academiam occuparint, & invito ac gemente Archiepiſcopo tenuerint, merito nunc Archiepiſcopus à nobis plectitur, & ſuo in illam jure ſpoliatur. Hoc enim jus mei

me

me Iesuitæ docent, quomodo & S. Benedictum contendunt omne jus in Monasteria sibi quondam consecrata & ab hæreticis erepta amisisse, nec eorum restitutionem postulare jam debere, quippe qui ea eripi sibi passus fuerit, cum à Deo quicquid vellet precibus obtinere posset.) *Itaque supremum hujus totius Universitatis Rectorem perpetuis futuris temporibus eum esse volumus, qui Collegii nostri Cæsarii Societatis Iesu Rector pro tempore exstiterit, à Superioribus ejusdem Societatis de more institutus.* Id est, quemcumque Patriarcha Iesuitarum suum in Bohemiæ regno Proregem esse voluerit. De jure autem, quod in Carolinam habet Archiepiscopus, ita mox sancitur: *Præsenti diplomate jus illud auferimus, abrogamus cassumque esse auctoritate nostra pronunciamus. Insuper subjicimus eidem Rectori omnis & singulos Trivialium scholarum in urbe Praga Magistros, & quoscumque Pædagogos: qui in omnibus sese dicti Rectoris, aut delegatorum ejus potestati, dispositioni, inspectioni, visitationi accommodet.* Nemini *vero prorsus liceat ullam novam pædagogiam, aut cujuscumque facultatis &c. nisi obtenta inscripto à Rectore licentiæ instituere. quin etiam Rectori* OMNIA *totius Regni Gymnasia & Treviales scholas, sive jam*

Volunt esse domini Academiæ Pragensis.

Et jurisdictionem habere in omnes totius regni ludimagistros, pædagogos & discipulos.

erectas, ſive erigendas ſubjectas eſſe volumus. Poſthæc eadem ſæculari auctoritate Rectori Ieſuitæ conferuntur *jura Inquiſitionis & Correctionis hæreticæ pravitatis, & Cenſuræ librorum, ſive venalium, ſive imprimendorum,* quæ ad Archiepiſcopum & Eccleſiam Pragenſem pertinere, nemini poteſt eſſe dubium Ieſuitæ tamen contemptis Conciliorum decretis ipſamque Bullam Cœnæ Domini ludificantes, *totam Academiam* (ait idem Cardinalis) *de facto uſurpant, bonaque illius Stabilia adminiſtrant, & actus publicos ac ſolennes in ea exercent inconſulto penitus Archiepiſcopo.* An ergo adhuc quiſquam inveniri poterit, quin clariſſime perſpiciat, Ieſuitas Societati ſuæ in regna ac populos Imperium ſolicitè comparare, ejuſque rei gratia Reges cum Pontifice collidere, utique omnem Apoſtolicæ Sedis auctoritatem labefactent & juriſdictionem Eccleſiaſticam invadant, ac Bullæ Cœnæ Domini medium digitum intendant, animos eis addere & exemplum præire?

Praterea Inquiſitionem & librorum Cenſuram.

Cardinales Archiepiſcopi jus invadunt.

Et Cæſarem cum Pontifice collidunt.

CAPUT XXII.

TErtium documentum est sacrilega multorum Germaniæ Monasteriorum aucupatio & occupatio, quæ abhinc quinquennium contigit, & mutatæ Cæsaris fortunæ causa potissima verêque fundi Germanici fuit calamitas. Cæsar videlicet mense Martio Anni 1629. Edictum promulgaverat, quo Monasteria omnia inde ab Anno 1552. à Protestantibus occupata veteribus Monachorum Ordinibus, quorum prius fuerant, restitui jubebat. Cujus exemplar cum Romam misisset, Pontifex mente Majo suo & universi Apostolici Senatus nomine pietati ejus per literas gratulatus fuit gratiasque egit, & Edictum ipsum auctoritate sua ratum esse jussit, tanquam ad Catholicæ Religionis in Germania instaurationem inprimis oportunum. Speraverunt autem Iesuitæ complura opulenta Monasteria suæ Societati datum, inque Collegia, Scholas Seminaria conversum iri, eaque re futurum, ut non pauci Collegiorum Rectores eodem quo Abbates jure essent, inque consensu Procerum Imperii jus

Tertium documētum infidelitatis Iesuitarum erga Pontificem.

Cæsar Edictum promulgat, quo Protestantes occupata Monasteria prioribus dominis jubet restituere.

Id Edictum Pontifex ratum habet ac laudat.

Iesuitæ speraverunt ea Monasteria societati datum iri.

ſuffragii, multa etiam oppida, vicos & caſtella ſuæ juriſdictioni ſubjecta haberent, magna denique ad Patriarchæ ſui amplitudinem dignitatis & opum fieret acceſſio, quippe, qui Magnates Imperii habiturus eſſet imperio ac ditioni ſuæ obnoxios: quam ſuam ſpem minime diſſimulant Iuſtæ defenſ. pag. 274. & Placidæ Diſceptat. pag. 26. ubi pugnant non minus Ieſuitas, quam Abbates, *Imperii Status*, ſive proceres *eſſe, & ſuffragii jus habere poſſe*, tamquam *viros graves & prudentes, cum quibus jam Comites & Barones ſua ſponte negotia tractare, & Principes eorum Conſiliis uti ſoleant*. Quod minime mirandum eſt de illis ſaltem Principibus, quos auri ſacra fames uſque eo infatuavit, ut conſulendis Ieſuitis Conſiliariorum ſalaria ſe lucrifacere arbitrentur.

Vt multi Rectores locum haberent inter Status Imperii.

Cauſam vero ſpei Monaſteriorum obtinendi, duplicem ſibi habere viſi ſunt. Primum quoniam eis de impenſa Cæſaris erga Societatem benevolentia ſatis exploratum eſſet: Deinde, quia perfacile fidem aliis ſe facturos intelligebant, ſe ſolos demum fuiſſe, quorum opera & impulſu tam acer ac præſens Cæſari animus acceſſerit, ut quod quinque ante eum Imperatores velut nimis anceps & arduum tentandum non putaverint, ipſe

Id eis offendebat Cæſaris erga Societatem benevolentia.

Et quoniam ipſi Cæſarem ad Edicti publicationem impuliſſent.

fidenter nullo periculorum metu ſuſcipere auderet. Neminem proinde vel verbulo interceſſurum arbitrabantur, quin Cæſar opulentiora quæque Monaſteria in diverſis Germaniæ provinciis ſita in Collegia Societatis convertere, ipſorumque operam ſibi præter omnes alios jam olim mirificè probatam ad populos ab erroribus Fidei ad Catholicæ veritatis agnitionem perducendos experiri vellet. Poſtquam verò multo aliter evaſurum, ac ſpe præceperant animoque finxerant, ex pluribus Cæſaris decretis & mandatis, & ex illo, quod dixi, Pontificis reſponſo intellexerunt, incredibile dictu eſt, quam nefariis, impiis, omnique exſecratione deteſtandis machinis & rationibus, ſive mediis, annitendum ſibi putaverint, ut ne Cæſar Edictum illud ſuum, tanta Pontificis gratulatione & Sacri purpuratorum Collegii acclamatione celebratum, ad rem conferret, ſed contra quam profeſſus fuerat, in pleraque Monaſteria à Proteſtantibus recepta Societatem ipſorum immitteret. Hac de re operæ pretium fuerit *Aſtrum inexſtinctum* inſpicere, eruditiſſimi cujuſdam de D. Benedicti familia Sacerdotis librum, anno ſuperiore typis vulgatum, præcipue verò quæ quarta Queſtione de multiplici

Sed multo aliter mox evenit.

Omnia ergo fecerunt, ut Cæſar Edictum non exſequeretur.

Societas velut Hydra venenatis circumvallata colubris Herculem cum clava invenit.

Iesuitarum in Cæsarem contumelia distinĉte explicantur. Quoniam verò multis eum librum videre non contigit, nequaquam ab re futurum arbitror, duodecim portenta velut Hydræ capita à Sacerdote illo tamquam Herculis clava armato elisa & perempta hic enumerari, ut aliis Regibus Principibus ac Rebuspubl. quantos malorum montes inexplebilis Iesuitarum aviditas & insanum Monarchiæ suæ per fas ac nefas amplificandę magnisque auĉtibus augendæ studium Cæsari conciverit, & in omnem Germaniam importarit, tanto manifestius dilucescat, ipsique alieno doĉti exemplo sibi quid exusu sit, eo reĉtius constituere possint.

P. Romanum Hajum Benediĉtinum.

CAPUT XXIII.

Primum & secundum Hydræ Iesuiticæ caput.

PRimum eorum mediorum velut Hydræ capitum fuit Aulæ Cæsariæ & Consilii ejus universi infamatio: alterum Pontificis erga Cæsarem irritatio & ad rescindendum Ediĉtum ejus tanto cum plausu Romæ exceptum stimulatio. Romam quippe libellum miserunt sic inscriptum: *Animadversiones in causa bonorum Ecclesiasticorum & Monasteriorum exstinĉtorum in Germania.*

In

In quo libello quam enixe omnia fecerint, ut Cæsaris consiliarios impietatis, temeritatis, hostilis erga sedem Apostolicam odii, hæreseos denique suspectos Romęque invisos redderent, & Pontificem ad Edicti Cæsaræi rescissionem vel abrogationem & condemnationem impellerent, ex istis ejus verbis judicari potest: *Ante omnia animadvertendum est, Cæsarium Consilium in hunc scopum collimare, ut Summus Pontifex à negotio reparationis Germaniæ ad Catholicam Religionem totaliter excludatur, & quicquid in illo fieri expediat, per dictum Consilium ordinetur ac disponatur, & per Cæsaris Commissarios exsecutioni mandetur. Hoc autem non obscure colligitur inprimis ex vulgato illo Cæsaris Edicto de Ecclesiasticis bonis restituendis Pontifice non præmonito, neque illius voluntatæ exploratæ, quibusnam illa essent restituenda. Neque est solum excausio Pontificis à reparatione Germaniæ, quam hujusmodi Consilium intendit, sed in excussationem* TOTIVS *jugi Apostolicæ jurisdictionis per* TOTVM *dictum Imperium collimat. Quod autem dictum consilium tam* IMPIE & TEMERE *Sedem Apostolicam impetat, ex eo provenit, quod aliqui in illo sint dictæ Sedi pessime affecti, alii Politici, qui ut Principi applaudant, illius auctorita-*

Atrocissima contumelia in Cæsarem omnesq. ejus Consiliarios.

Edictum Cæsaris Pontifici invisum reddere conantur.

Cæsaris Consiliarios impietatis & temeritatis erga Pontificem insimulant.

tem in OMNIBVS *exaltare student. Nonnulli verò illorum pati non possunt amplissimam Papalem potestatem, & signanter, quod Imperialis sit ei subjecta, libenterque vellent, ut Summi Pontifices secundum priscum morem Imperatoribus subessent: & forte aliqui ibidem non desunt, qui sub larva Catholica hæresin in corde fovent. In eodem Consilio est Abbas quidam Monasterii Cremsmünster vulgo nūcupati, professus olim Cistertiensis, & nunc Ordinis S. Benedicti.*

Eosque in hæresis suspicionem vocant.

Neminem jam usque eo hebetem & obtusum temere inventum iri arbitror, quin verissimam & justissimam esse agnoscat istam Benedictini illius Sacerdotis epicrisin seu Censuram: *His nempe hominibus talis est causa, ut nisi cum optimorum demigratione sit conjuncta, nulla putetur: discordias inter suprema Reipubl. Christianæ capita seminare credunt esse patrocinari veritati, quam salvam esse negant, quamdiu Principes isti inter se non colliduntur. Hoc est flammas in Europa suscitare* (sicut glorientur Patrem Societatis Ignatium esse illum, de quo CHRISTVS dixerit, *Veni ignem mittere in terram) hoc est schismati vicina jacere fundamenta: hoc est Classicum in Aulis Principum canere, hoc est, Pontificem Maximum & Imperatorem Augustissimum inter se committere.*

Sunt improbissimi famæ alienæ depeculatores.

Et Europæ incendiarii.

Schismatis auctores.

CAPVT

CAPUT XXIV.

TErtium Hydræ caput fuit circumventio Pontificis & Romanæ Curiæ, quibus manifesto mendacio imposuere, quasi OMNIA *fere Germaniæ Monasteria*, quæ Protestantes Catholicis restituere jussi fuerant, *vel sub ruderibus jacerent, vel solo penitus æquata essent*, adeoque non nisi *quam plurimis annis & innumeris sumtibus reædificari possent*. Itaque si Monachorum Ordinibus restituantur, ut ea instaurent, & Religiosam in illis disciplinam observent, populosque Verbi & sacramentorum administratione ædificent: eas neque id facturos, & *insuperabilibus illis difficultatibus legitime apud omnes excusatos futuros esse*. Sed si fundi eorum Iesuitis transcribantur, nullam in eis moram fore, quin statim ad operam animabus navandam docendamque juventutem accingantur. Hoc ipso autem meriti fuere, ut cum Anania illo sacrilego ex Petri ore audirent: *Cur tentavit satanas cor tuum, mentiri te spiritui sancto, & fraudare de pretio agri? Quare posuisti in corde tuo hanc rem? Non es mentitus hominibus, sed Deo.* Vide Astri pag. 140.

Tertium Hydræ caput Pontificis circumventio.

Deo, non hominibus mentiuntur.

Quartum Hydræ caput infamia omnium veterum Ordinum Religiosorum.

Quartum caput fuit infamatio omnium veterum Ordinum Religiosorum, quod non hic aut ille Monachus, sed *ipsi Ordines Dei vineam tibi commissam ipsi exterminaverint, quod domos orationis in latronum speluncas converterint, quod multo majus, quam ullum genus hominum, Ecclesiæ damnum intulerint, quod hodie quoque Monasteriis Germaniæ sint ulcera, vulnera, putredines, homines otiosi, ignavi, inutilia terræ pondera, ventres pigri, stupidæ pecudes,* qui sibi ipsis consulere nesciant, sed *cum Spiritus renovationi quiete vacare voluntat, de Collegio Iesuitarum se conferre necesse habeant:* ac propterea *Pontificem & Cæsarem in conscientia obligari,* ut Monasteria non Ordinibus restituant sed in societatis Collegia convertant. Quam scelerate vero & impudenter sic in veteres Ordines mentiti fuerint, argumento sit, quod magni nominis Jesuita Postdamus Conzen in Politici sui voluminis lib. 6. cap. 11. hoc sanctitatis testimonio eos prosequi non dubitavit: *Veteres familiæ Religiosorum pristinam integritatem rigoremque receperunt, & indies magis magisque efflorescunt, magna spe meliorem temporum, cum tam sancta, fortia, Deo sacratissima* (Monachorum) *pectora caliginoso sæculo monstrent contemnere sæculi*

In quos scelerate eos mentiri.

Ipsa eorum confessione demonstratur.

sæculi pompas, & sese pro nobis apud Deum interponant. Horum similia oculis comperta testatus fuit serenissimæ & sanctissimæ memoriæ Princeps Guilhelmus Bavariæ Dux suis ad fratrem Ernestum Electorem Coloniensem literis, in quibus erat: *Nuper in Suevia majorem partem, & præcipuorum quidem Monasteriorum meis ipse oculis tali modo reformata & in tam egregio statu vidi, ut magna inde lætitia cor mihi perfusum fuerit. Quoties ad ejusmodi bene reformatum Monasterium deveni, visus mihi sum videre vere priscam Regulam & veterem Zelum ac pietatem, sicut sine dubio sub ipsa fuit initia, quando fuerunt instituta, & sicut in veteribus libris descriptum invenitur.* Et adhuc quisquam dubitabit, quin Iesuitæ plus quam quisquam alter mortalium audire meruerint illam Dei expostulationem Psal. 49. *Peccatori dixit Deus, Quare tu enarras justitias meas, & assumis testamentum meum per os tuum? Tu vero odisti disciplinam, & projecisti sermones meos retrorsum. Si vid:bas furem* (Monasteriorum) *currebas cum eo, & cum adulteris (verbum Dei adulterantibus, & in astutia ambulantibus, nec ex sinceritate sicut coram Deo loquentibus,* 2. Cor. 2. & 4. cum his ergo) *portionem tuam ponebas.*

Et oculato testimonio Ducis Bavariæ.

Dei adversus Iesuitas sententia.

nebas. Os tuum abundavit malitia, & lingua tua concinnavit doles. Sedens adversus fratrem tuum loquebaris, & adversus filium matris tuæ (Ecclesiæ) *ponebas scandalum.*

Caput XXV.

Quintum Hydræ caput.

QUintum Hydræ caput fuit infamatio sedis Apostolicæ & complurium Romanorum Pontificum, qui Diplomatis suis & epistolis decretalibus Monachos Regulæ ac præscripto S. Benedicti satisfacere, & *ad salutis profectum tendere* testantur ac pronunciant, si tribus immo etiam si quatuor cujusque hebdomadæ diebus quacumque carne vescantur, quemadmodum videre est in literis Innocentii III. Clementis V. Nicolai IV. Benedicti XII. & Clementis VII. quod illi testimonium & sententiam horribili illo Pontificiæ sanctionis Carmine muniunt: *Nulli omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum statutorum, constitutionum, declarationis, &c. infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac Beatorum Apostolorum Petri & Pauli se noverit incursurum.* Jesuitæ tamen isti comminationi non aliter ac bruto fulmini strenue oppede-

Contumelia in sedem Apostolicam, multosque laudatissimos Pontifices.

Et contemtus dirarum Pontificiarum.

oppedere, & exemplum aliis ad contemnendas Pontificias diras se ipsos præbere non dubitant, dum in *Placida Disceptatione* sua pag. 22. hac ipsa de causa Pontifices exsecrationi ac maledicto ita subjiciunt: *Si in exsecratione scit & maledicto, qui mutant intentiones fundatorum, qui Monasteria condiderunt, nescio quomodo* (Pontifices) *salvi esse valeant, qui eas nulla Ecclesiæ aut publicæ necessitate mutarunt. Dicent, Vsu & consuetudine sic fieri solet* (ut carnibus vescamur) *dispensatum est. Non repugno. Vsus edendi Regulam vicit, intentionem fundatoris mitigavit: dispensatio sustulit. Et causa quæ?* (cur Pontifices dispensarent: utrum Necessitas, an publica utilitas? Nequaquam, sed tantum) *ut Monachi mollius haberentur.* Similiter pag. 16. vitio vertunt Pontificibus, *quod Regulas fundatoris S. Benedicti concupiscentiæ Fratrum attemperaverint, ut jam Regulam Benedicti non observent professione & vita pugnante.* At enim sine necessitate aut publica utilitate legibus quemquam solvere, ne vel Deo, vel hominibus datam servare fidem necesse habeat, hoc S. Bernardo judice est *Bestialem esse, nec Dispensare, sed Dissipare* sive, Lupi opus facere. Et istam *potestatem* Pontificis *potestatem jus tertii* (quanto ma-

Dicunt, Papas esse in exsecratione & maledictis.

Quia potestate abusi fuerint in destructionem.

Sine necessitate aut publica utilitate dispensantes.

gis

gis Dei?) *ſine cauſa tollentis, eſſe injurioſam & contra legem divinam & naturalem, civilem & canonicam*, adeoque *vere poteſtatem Diabolicam*, Canonum conſulti ipſis quoque Ieſuitis aſſentientibus diſertim pronunciant. Quid vero dici tandem cum majore contumelia & ignominia in tot Pontifices poterat, quam eos Diaboli, non Dei poteſtate uſos eſſe, & Eccleſiam non congregaſſe, ſed diſſipaſſe, nec ædificaſſe, ſed deſtruxiſſe, & temeraria Diſpenſatione cauſam fuiſſe, cur Religioſa diſciplina in Monaſteriis relaxata latam Lutheraniſmo aliiſque Hæreſibus feneſtram aperiret? quod Ieſuitæ eodem libro invidioſe inſimulant.

Et Hæreſi Lutheranæ feneſtram aperuerint.

CAPUT XXVI.

Sextum Hydræ caput circumventio Cæſaris Cui Confeſſarius ſuus mentitus fuit de Abbatibus Ordinum Procuratoribus.

SExtum Hydræ caput eſt indigna Cæſaris optimi circumventio, cui Confeſſarius ſuus, ut complura Benedictinorum & Ciſtertienſium cænobia Societati conficeret, duplici mendacio callide ſubrepſit & impoſuit. Unum fuit, Abbates Hasfeldenſem & Cæſarienſem nomine congregationum ſeu familiarum religioſarum Burſfeldenſis & Ciſtertienſis *omnia Virginum, quædam etiam obſcuriora virorum Monaſteria*, quæ ipſorum Ordi-

Ordinibus Proteſtantes eripuiſſent, Societati Ieſu ad Collegia & ſeminaria condenda *ſponte ac liberaliter obtuliſſe*. Alterum, id eos feciſſe tamquam dictarum Congregationum *Commiſſarios cum pleniſsima poteſtate ad Cæſaris Regiam miſſos*. Sed in utroque eum ſcientem ac volentem mentitum fuiſſe, iidem illi Abbates privatis publiciſque tabulis Deum Divoſque omnes conteſtantur, eique dicam grandem ad Chriſti judicis tribunal denunciant, Epiſcopus denique Viennenſis, quo ille teſte id geſtum ſcripſerat, ſe vero præſente conſcioque quicquam ejus geſtum conſtanter abnegat, ſed nec Abbates illos quicquam alienandi facultatem ullam ſecum attuliſſe, quippe quibus ſatis conſtaret, nihil aliud à Congregationibus ſuis mandatum fuiſſe; niſi ut omnia Ordinum ſuorum Monaſteria reſtitui poſtularent, quæ omnia in ejuſdem Aſtri Quæſtione ſeptima luculentiſſime demonſtrata Lector inveniet. Cæſar tamen fide confeſſario ſuo habita Fridlandiæ Duci & Comiti Tillio ſtatim mandavit, ut in Ieſuitarum uſus complura dictarum Congregationum cænobia in diverſis Germaniæ regionibus ſive Circulis occuparent; id quod & factum fuit, atque alicubi

Cæſar à confeſſario circumventus Monaſteria multa attribuit Ieſuitis.

cubi Jesuitæ magno cum tumultu & terrore nobilium virginum domicilia ingressi, cumque illæ migrare jussæ reniterentur, parum amanter medias mulieres ulnis circumplexi foras extulerunt, & ex suis exædificatas ædibus in malam rem maximam facessere jusserunt, nihilo tamen feliciori eventu, quam qui Mich. 2. & 3. *Prophetarum* illorum familiæ prædictus legitur, *qui seducebant populum Dei in pecunia divinantes, qui* tamquam bulimia & Lupina alienorum bonorum fame rabidi *mordebant dentibus suis*, & Ezechiæ pio quidem Regi, sed otiosa & inerti innocentia nimium confiso, Aulæque ejus optimatibus nihil quæstu lucroque prius habentibus *pacem prædicabant*, nec nisi secunda omnia augurabantur, *qui concupiscebant agros & violenter tollebant, & rapiebant domos, & calumniabantur Viros & hæreditatem eorum.* Sed nec Mulieribus parcere solitos, quamvis illæ tempus omne divinis laudibus decantandis transmitterent, ita Deus queritur: *Mulieres populi mei* (sive negotium publicum gerentes) *ejecistis de domo deliciarum suarum: à parvulis earum tulistis laudem meam in perpetuum*, ut pro nocturna ac diurna earum psalmodia nunc puerorum vagitus & ejulatus sub plagosis pygoribus vapulantium

Qui Virgines sacras ex Monasteriis exædificarunt.

Sicut quondam fecerunt avari Prophetæ Regis Ezechiæ.

Alienarum hæreditatum captatores.

Qui fœminas Dei laudatrices domibus suis ejecerunt.

antium audiatur, quorum Prophetarum um ita sint Jesuitæ factis suis similes, ut x eodem puteo aqua aquæ similior peti equeat, nihil quicquam dubii relinqui-ur, quin non minus ad ipsos ista Dei in-erminatio pertineat: *Ecce ego cogito su-er familiam istam malum, unde non aufe-etis colla vestra, & non ambulabitis super-i* (nec diu nobis de cæsare mendaciis ircumscripto gratulandi causam habebi-is) *quoniam tempus pessimum est.* (in quo æc lugubris passim audietur nænia) *Depopulatione vastati sumus. Pars populi nei commutata est* (provincia veterem lominum novo mutavit) *quando recedit à ne, qui reversus est ut regiones nostras di-idat*, agrosque nostras militibus suis as-gnet? *surgite & ite hinc* (alienarum do-norum subsessores) *quia non habetis hic equiem*, nec est, quod vobis diuturnam in acrarum virginum domiciliis commo-ationem aut Eberndorfiensem *Quietis omum* polliceamini.

Quorum eventus manet Iesuitas.

Tamquam causam publicarum calamitatum.

Caput XXVII.

SEptimum Hydræ caput est impostura & circumventio Lectorum, quibus summa vi persuasum voluerunt, *Iura Pontificia & Cæsaria* OMNESQVE *sapien-*

Septimum Hydræ caput.

Mendacium de communi Iurisconsultorum sententia de Monasteriis vacantibus.

sapientes ita sentire, Monasteria Germaniæ ab hinc sexaginta annos à Protestantibus occupata *esse exstincta, eaque causa nemini de jure debita, sed ad Pontificis arbitratum liberamque dispositionem devoluta*, ita ut ea Pontifex in alios, quam quos eorum conditores cum Ecclesia pacti sunt, usus convertere quibusque velit donare possit, quod contra in eodem Astro pag. 118. & passim alibi luce meridiana clarius fit, NEMINEM unquam ita sensisse & docuisse, eamque doctrinam, quam Iesuitæ *juris regulam, & indubitatam, receptissimam Canonicamque esse* asseverant, perspicue Canonum sanctionibus & omnibus earum Interpretibus adversari, neque ante exortam istam controversiam à quoquam mortalium auditam, hoc amplius autem ab ipso Cæsaris Confessario aliisque Iesuitis consultatione ad Cæsarem scripta impugnatam ac damnatam fuisse, sicut eam legentibus Astri pag. 288. Manifeste apparet. Optimo proinde jure dici potest, quod etiam cum animæ meæ periculo ad horrendum supremi Iudicis tribunal testificari paratus sum, nihil esse causæ, cur quisquam credat, magis aut Lutherum aut Calvinum de Ecclesiæ Catholicæ doctrina & fide mentientes, quam

Cum tamen nemo umquam ita ut ipsi senserint.

Cum etiam ipsi Iesuitæ paulo prius contrarium docuerint.

Iesuitæ non minus mendaces, quam Lutherus aut Calvinus.

quam Iesuitas de sacrorum Canonum sententia mendaces & impostores se præbuisse, nec umquam in universo terrarum orbe inventos fuisse, in quibus pariter atque in Iesuitis impleta cerneretur illa S. Petri prophetia: *Erunt in nobis Magistri mendaces, cor exercitatum avaritia habentes, qui in avaritia fictis verbis de vobis negatiabuntur.* Væ autem omnibus illis, præcipueque Principibus, quorum animas quæstui habent. quos etiam considerare & *disponere sermones in judicio* par est, quam Christo pro se rationem reddituri sint, quod ab hominibus Avaritiæ & tam multiplicis fraudis atque imposturæ compertos & convictos tam parum caverint, eisque animas suas tanta cum securitate credere perrexerint, cum scriptum scirent: *Avaro nihil est scelestius. Hic enim & animam suam* (quanto magis animam proximi) *venalem habet* (Diabolo eam exiguo lucro licitanti addicturus) *quoniam in vita sua projecit intima sua*, id est, omnia misericordiæ viscera ex animo ejecit, ut nec sua illum, nec aliorum animæ quicquam misereſcat, Eccle. 10. O Principes, ô Principes, *miseremini* saltem vos *animæ vestræ placentes Deo*, Eccle. 30. Placebitis autem *servientes ei in timore*, nihilq; negligentes.

De Principum animabus in avaritia negotiantur. Principes in conscientia obligantur à Iesuitis sibi cavere.

Si enim sunt Avari, sine dubio nihil illis potest esse sceleratius & crudelius Principes debent timere.

gentes. *Beatus homo, qui semper est pavidus*, Proverb. 28. *Homo sapiens, in* O-MNIBVS *metuit & in diebus delictorum attendit ab inertia*, id est, quamdiu in eo est statu ut possit delinquere, animadvertet omnia, nihilque negliget, Ecclis. 18. *Qui timet Dominum, nihil negligit*, Eccles. 7. *Qui* autem *negligit viam suam, mortificabitur*, Proverb. 19. *Est via quæ videtur homini recta, novissima autem ejus ducunt ad mortem. Vir iniquus* (sive Avarus, *nihil* enim *est iniquius, quam amare pecuniam*, Eccle. 10.) *lactat amicum suum, & ducit eum per viam non bonam*, Proverb. 16. *A Consiliario* proinde *serva animam tuam* (maxime vero ab eo, cui conscientiæ credis arcana) *prius scito* (& diligenter inquirito) *quæ sit illius necessitas*, quid vel sibi, vel suis putet necessarium, Eccle. 37. quia *Inventi sunt in populo meo impii, insidiantes quasi Aucupes* (alienorum prædiorum & fundorum captatores) *laqueos ponentes & pedicas ad capiendos Magnates. Sicut decipula plena avibus* illicibus, *sic domus* aut Collegia *eorum plenæ dolo. Ideo magnificati sunt & ditati, incrassati sunt & impinguati, & præterierunt sermones meos pessime. Caussam viduæ non judicaverunt* (non eis curæ fuit, ut Ecclesiæ sponso viduatæ, hoc est, Episco-

Inertiam & negligentiam fugere.

Et Consiliarios maxime Confessarios diligentissime explorare.

Quia illi sunt pleni dolo.

Ad suum quæstum omnia revocant.

Episcopo vel Abbate, alterius sponsi fidei ac tutelæ mandarentur, sed ipsi earum doti inhiarunt) *causam pupilli non direxerunt, & judicium pauperum non judicaverunt* (quorum patrimonium sunt opes Monasteriorum) *Numquid super his non visitabo, dicit Dominus? aut super gentem hujuscemodi non ulciscetur anima mea?* Ierem. 5.

Caput XXVIII.

Octavum Hydræ caput est suasoria Sacrilegii, quoniam contenderunt *Pontificem & Cæsarem in conscientia obligari, ut ultimas defunctorum voluntates nulla necessitate rescindant irritusque faciant, & bona ac prædia*, quæ certis pactis legibus pii homines Ecclesiis donarunt aut testamento reliquerunt, *in alios usus convertant*, non quod ulla ejus rei sit necessitas, aut magna & evidens Ecclesiæ utilitas (quo sane casu Pontifici voluntates testamentorum pro potestatis plenitudine mutare fas est) sed quod propter magna societatis merita æquius sit Iesuitas alienas hæreditates cernere, quam veteres Monachorum Ordines ad patrum suorum patrimonia, id quod divinæ humanæque leges jubent, postliminio perveni-

Octavum Hydræ caput. Suasio sacrilegii & Ecclesiasticorum bonorum in alios usus transferendi.

Idq; propter injustum lucrum Societatis.

Cæſar profeſſus fuerat ſe curaturum ut Monaſteria iis reſtituerentur, pro quibus condita fuerant.

venire. Cæſar tamquam juſtitiæ patronus & Eccleſiarum advocatus Romam ſcripſerat, ſe ſalvo Principis & Advocati officio permittere non poſſe, *ut Pontifex Monaſteria ex Proteſtantium manu vindicata aut vindicanda ſub prætextu majoris boni ab iis Religioſorum Ordinibus, quibus à primæva fundatione conſecrata fuerant, ad alios Ordines transferat*, ſed omnino ſibi curandum eſſe, ut ſuo quæque Ordini reſtituantur. *Coram Deo enim vix ac difficulter excuſari poſſe, ſi ſimiles in jure divino ſtabilitæ fundationes contra Fundatorum mentem & inſtitutum aliò convertantur & applicentur: prout & in jure communi ſalubriter ordinatum & cautum, ne defunctorum ultimæ voluntates & diſpoſitiones ullatenus mutentur, ſed in ſtatu ſuo inviolabiliter relinquantur.* Iſtam Cæſaris profeſſionem & conteſtationem Confeſſarius ejus, ſi quicquam in eo fidei, religionis & conſcientiæ fuiſſet, non modo comprobaſſet, ſed ultro etiam laudaſſet, eoque nomine plurimum ei gratulatus eſſet, maxime cum ipſum Pontificem & univerſum ſenatum Apoſtolicum tantam ei gratulationem feciſſe ac gratias egiſſe, & per Oratorem ejus Principem Sabellum, ſimiliterque per Nuncium Apoſtolicum promiſiſſe

Propterea à Confeſſario ſuo laudari merebatur.

Sicut à Papa & Cardinalibus eo nomine laudatus fuit.

ſiſſe ſciret, nihil adverſus illam ejus voluntatem in Monaſteriorum cauſa Romæ tentatum iri. Ille autem quod videret per illud Cæſaris propoſitum ſeu *reſolutionem* ſpem omnem de multorum Monaſteriorum opibus & honorum prerogativa Societati ſuæ lucri faciendis irritam fieri & evaneſcere, aliquid brevibus Gyaris & carcere Acherontico dignum faciendum ſibi arbitratus eſt, ut ne tam optata rei ex uſu Societatis & Patriarchæ ſui voto gerendæ ſibi effluerct occaſio, cui ſimilem proximis centum annis numquam rediturам omnes uno ore Socii fremebant. Cæſarem igitur libello monuit, *in literis ejus Romam miſsis propoſitiones contineri ſcandaloſas, temerarias, & erroneas, cum fidei Catholicæ principiis non ſatis cohærentes, plurimumque juri & auctoritati Pontificis detrahentes:* ac propterea ad officium ejus pertinere, *ut eas propoſitiones contra mentem ſuam obreptitie in literas illas incaute à non nemine intruſas fuiſſe* ac ſibi diſplicere teſtatum faciat. Aliter ſi faceret, *ac pertinaciter vellet errorem defendere, graviorem ei cenſuram* (id eſt, excommunicationem) *ab Apoſtolica ſede metuēdam eſſe.* Quis jam in iſto Confeſſariorum genere non agnoſcat illos pii regis Ezechiæ & Principum ejus

Ille autem Cæſarem acerrime propterea reprehendit.

Et Excommunicationem ei denunciavit.

Sicut pseudoprophetæ regis Ezechiæ. *Prophetas*, qui ut paulo prius demonstravi, *mordebant dentibus suis & prædicabant pacem*, Si in mulierum Dei laudes canentium domos deliciarum immissi essent: *Si quis autem non dedisset in ore eorum quippiam, super eum sanctificabant prælium*, ac tamquam *divini oculi pupillam læsisset, ipsi æternæ salutis dispendium, ejus similiter posteris Deum malefactorum ultorem* comminabantur, quomodo Moguntinæ provinciæ Jesuitas Cæsaris Consiliarios ipsis ad Monasteriorum adeptionem non suffragantes terruisse, in Anatomia Societatis pag. 95. ipsis eorum verbis docetur. An vero hoc non est *magistrorum* illorum *mendacium* opus, *quos in populo Dei futuros & fictis verbis in avaritiæ de hominum animabus negotiaturos* Petrus prædixit? Non est hoc illud ipsum facere, quod pseudoprophetis Deus sic exprobrat Ezech. 13. *Mœrere fecistis cor justi mendaciter, quod ego non contristavi, & in-* *Et regis Sedechiæ.* *interficitis animas quæ non moriuntur?* Cum enim Cæsar justissime faceret, pariterque divina & humana jura sancte coleret, ac propterea Deo ipsi placeret, ab ejusque Vicario magnis ferretur laudibus, bellus iste Confessarius mærorem ei offerre, & animam ejus quæ non moriebatur interficere, id est, qui nihil morte

te

te dignum admiserat, eum lethalis culpæ reum agere non pertimuit. Cui sane est, quod sodales sui gratulentur, ejus mansuetudinis principem ei obtigisse, cujus animæ *venenum aspidum sub labiis* absconditum propinare, id est, sacrilegium suadere impune posset. Alio enim præditus ingenio ac more tanti sceleris auctorem aut suasorem merito mactaret infortunio, aut saltem istis Christi verbis à se repelleret: *Vade post me Satan, scandalum es mihi, non enim sapis ea, quæ Dei sunt, sed quæ sunt hominum.* Sic quippe visum est Spiritui sancto & Episcopis cum Symmacho Pontifice in sexta synodo congregatis sancire: *Valde iniquum & ingens sacrilegium est, ut quæcumque vel pro remedio peccatorum, vel pro salute vel requie animarum suarum uniusquisque Ecclesiæ contulerit, aut certe reliquerit, ab his, quibus hæc, servare maxime convenit, Christianis & Deum timentibus hominibus, & super omnia à Principibus in aliud transferri vel converti permittatur.*

Cæsaris Confessarius crucem merebatur. Quia Cæsari auctor fuit ingentis sacrilegii.

CAPUT XXIX.

NOnum Hydræ caput est contumax & seditionabunda adversus Imperii Romani fulcra disputatio, qua vel ab

Nonum Hydræ caput Doctrina

seditiosa Imperii pacem turbare idonea.
Duo Imperii fulcra.
Iesuitarum mollitiones contra auctoritatem Cæsaris.

ab infestissimo Cæsaris & Imperii hoste haud fere quicquam æque pestiferum excogitari poterat. Sunt autem duo ejusmodi fulcra, Imperii satum & pacem ac felicitatem publicam sustinentia. Unum est Cæsaris auctoritas, alterum ejusdem summa juris in Imperio reddendi & sanctionem de Religionis pace interpretandi & exsequendi potestas, quorum utrumque inviolatum ac velut sacrosanctum haberi salutis omnium vehementer interest. Auctoritatem Cæsaris dupliciter Jesuitæ imminuisse inveniuntur. Primum enim tales in eum culpas contulerunt, quibus odium illi & contemptum conflari necesse erat, quæ duo principes sunt omnium imperiorum evertendi causæ, sicut vicissim Amor & Reverentia seu Respectus Principatui robur afferunt salvumque præstant. Odium Cæsar in se commoveat necesse est, si ea credatur fecisse, quorum causa graviore Pontificis censura notari, sive diris devoveri & sacris interdici meruerit. Ista quippe non nisi postremæ & ad summum perductæ malitiæ pœna est: ac propterea Iesuitæ *Imperatorem aut Regem à Papa excommunicatum & ipso regni jure excidere Tyrannumque fieri, ac sine ullo piaculo interfici posse* docent, quæ una est

Odium ab hominibus in eum concitant.

Dum eum dicunt meritum ut excommunicetur & Imperium ei abrogetur.

Deute-

Deuteroſeon illarum, propter quas irrium fit Dei præceptum de reddendo Regibus honore debito. Itaque Turſellinus Ieſuita in ſua Hiſtoriarum epitome nihil inter ſententiam anathematis & regni abrogationem facit diſcriminis: *Bonifacius* (inquit) *Octavus Philippo Pulchro Galliæ Regi iratus eum anathemate percuſſum regni jure ſpoliavit. Et Gregorius* XIV. *Henricum Regem Navarræ anathemate notatum regni jure privavit.* Atqui Cæſarem anathemate feriri meruiſſe perſpicue Jeſuitæ contenderunt. Ut enim ſupra monui, Confeſſarius ejus nulla uſus circuitione denunciaverat, ſi maneret in ſententia, quam ſuis ad Principem ſabellum literis complexus erat, & Pontificis jus ac poteſtatem in Monaſteriis ſuo arbitratu adverſa conditorum voluntate alio transferendis circumſcribere atque impedire pergeret, *graviorem ei ſedis Apoſtolicæ cenſuram* ſive excommunicationem *fore metuendam.* Ille vero tantum abfuit, ut facti eum pœniteret, Pontificique à ſe interceſſum nollet, ut iſta Confeſſarii ſui comminatione tamquam caſſa terricula ſtrenue contemta a.d. 25. April. anno 1630. novis ad eundem ſabellum datis literis, priores literas ratas eſſe voluerit, iteratoq; ei

Propter pertinaciam in opinionibus erroneis contemta Confeſſarii admonitione.

 toti-

totidem verbis propositi sui constantiam testatus fuerit, *jam ante nobis constat de enixa voluntate ac resolutione nostra, quæ est, ut Monasteria ei loca sacra è manibus adversariorum vindicata non nisi iis Ordinibus, quibus a primæva fundatione consecrata fuerint, restituantur. Nec dubitamus vos istic quoque diligenter curaturos, ut justissimæ illi intentioni nostræ stetur, nec quicquam in contrarium à Pontifice concedatur. Attamen ut ipsi Ordines magis magisque agnoscant, Imperialem nostram solicitudinem sibi quacumque occasione constare* (nec Jesuitarum machinis à proposito demoveri) *iterato vobis committimus, ut invigiletis, ne & in hoc particulari præpropere quicquam Romæ statuatur, quod Ordinum juribus quoquo modo præjudicare posit.* Jam vero de ista Cæsaris in proposito suo tamquam justo constantiam Confessarii ejus judicium habemus, in libello ejus ab ipsis Jesuitis publicato, eam nimirum esse *pertinaciam in propositionibus temerariis, erroneis & scandalosis, cum fide Catholica pugnantibus & juri ac potestati Pontificis detrahentibus.* Jesuitæ similiter in Justa defensione sua postquam Cæsaris perseverentiam, sive ut ipsi interpretantur, pertinaciam ex istis aliisque ejus literis compertam habuerunt, adhuc tali

eum censura notare non sunt veriti: *literas ejus à jure prorsus alienas esse, & veritati & sacris canonibus adversari, in iisque ipsum sedis Apostolicæ auctoritatem ac jura imminuere, Ecclesiasticas causas ad forum suum trahere, Pontifici leges præscribere & Ecclesiasticam immunitatem lædere.* quæ omnia nihil aliud habent argumenti, quam Cæsarem esse Tyrannum & anathemate notari atque Imperio exui dignum, quippe qui nec à Confessario monitus errorem mordicus retinere dubitet. Cujusmodi insimulatione quin Odium in Cæsarem commoveatur, nemini nisi sensus communis penitus experti dubium esse potest.

CAPUT XXX.

SEd quoniam monente in politicis Aristotele *multo plura Imperia Contemptus quam Odium evertit*, longe atrocioris injuriæ & ad labefactandum Imperii statum potentiora censeri debent, quæ Jesuitæ ad contemptum Cæsaris pertinentia in totius Orbis conspectu designare ausi sunt. Primum Confessarius suus ei oscitationem & in maximi rebus momenti negligentiam libello exprobrat, *quod literas Romam dederit cum*

Iesuitæ Cæsarem in contemtum adducunt.

Publice & privatim oscitantiam & supinam negligentiam ei exprobrantes.

mandatis ei rationibus non tantum temerariis, erroneis, scandalosis, injußis & impiis, sed etiam menti ac voluntati ejus è diametro oppositis, quas certum sit à non nemine Ministrorum ejus obreptitiè in literas illas fuisse intrusas. Deinde autem cum Cæsar novis, ut dixi, literis Romam & ad plures Episcopos datis testatus esset, se priores illas scripsisse ratasque habere, *& in enixa voluntate sua illis expressa constanter permanere*, inventi sunt Jesuitæ tanta affecti audacia, ut in Iusta defensione sua mendacii eum insimularent, omninoque ipso ignorante & invito ejus argumenti literas scriptas fuisse contenderent. *In epistolas* (inquiunt) *ad Oratorem Cæsareum & quosdam Dominos Episcopos datas præter & contra Cæsariæ Majestatis scientiam ac voluntatem insertum est, eum salva conscientia Pontifici permittere non posse, ut Monasteria Episcoporum mensis uniantur, aut in Commendam dentur, aut pensionibus graventur, aut alteri Ordini, quam cui dicata sunt, sub prætextu majoris boni concedantur: quæ omnia sunt falsißima. Nam Cæsar talem mentem numquam concepit, sed unus aliquis homo imprudenter & temerarie ea præter aut contra mentem suæ Majestatis, in literas intrusit.* Jam Lectoris esse volo judicium, quicquamne cum majore

Atq; etiam Mendacii eum insimulantes.

jore Cæsaris contumelia dici à quoquam potuerit. In Astro quidem inexstincto pag. 188. hanc invenio epicrisin, quam haud vereor, ne ipse Imperator verissimam & æquissimam esse non agnoscat: *Hac in re accusat optimum & Augustissimum Principem de crassa & supina negligentia & incuria, quod hujusmodi rationes ad Oratorem & alios sæpius propria manu subscribens non attenderit, quidnam subscriberet: non interrogaverit, quid literæ solito prolixiores continerent: quod eas rationes subscribens numquam quam viderit, numquam legerit, de iis nihil umquam antea audierit: quod subscripserit errores, falsa, scandalosa, cum principiis fidei Catholicæ non satis cohærentia: quod in Aula sua assumat, amet ac remuneretur homines, vel etiam Consiliarios pessimos, qui contra ejus voluntatem epistolas concipiant, intrudant tam enormia, qui infideliter ipsi referant, qui secreti senatus, vel Aulici Consilii decretis contraveniant, qui erronea, falsa scandalosa, libertati Ecclesiastica contraria subscribenda porrigant, qui sigillo Cæsaris abutantur, taliaque roborare, & falsariorum instar Cæsarem Principes Imperii, aliosque fallere temerarie præsumant. Hæc omnia ab Imperatore sciri ac tolerari, eumque adeo extra culpam esse minime posse.* Ut enim

Atrocitas injuria Cæsari à Iesuitis facta.

Prover. 22. ſcriptum eſt: *Gloria Regum eſt inveſtigare ſermonem, & præeſſe in ſollicitudine* (Rom. 12.) nihilque negligere, quod ad populorum ipſis commiſſorum ſalutem pertineat. Eos quippe Deus ſuos in terris Vicarios conſtituit, ut ſint *Terrori mali operis, vindices in iram ei qui malum agit, ut quiſquis malum fecerit, eos timeat,* Rom. 13. Vult ergo eos Leones eſſe, quibus nemo barbam impune vellat: non autem Oviculas, quos quiſquis velit ſuo arbitratu uſque attondeat. Sic enim ipſe Spiritus ſanctus docet Proverb. 16. *Indignatio Regis nuncii mortis: & vir ſapiens placebit eam.* Proverb. 20. *Sicut rugitus Leonis, ita & terror Regis: qui provocat eum, peccat in animam ſuam. Rex qui ſedet in ſolio judicii, diſſipat omne malum intuitu ſuo. Diſſipat impios Rex ſapiens, & incurvat ſuper eos fornicem.* Prover. 24. *Time Dominum & Regem, & cum detractoribus* (Regis) *non commiſcearis: quoniam repente conſurget perditio eorum, & ruinam utriuſque quis novit?* Eccl. 10. *In cogitatione tua Regi ne detrahas, & in ſecreto cubiculi tui ne maledixeris diviti* (ſeu potenti) *quia & avis cœli portabit vocem tuam, & qui habet pennas, annunciabit ſermonem*, id eſt, numquam homines deſunt, qui Reges & Principes,

Reges decet eſſe Leones non Verveces.

Nemo ſubditorum impune eis detrahere debet.

non

non aliter quam Aves rancida cadavera odore persequantur, & in Aulas esuri convolent. Isti quæ adversus Reges in sinu eorum effuderas tutissimisque auribus deposuisse visus fueras, gratiam eorum aucupantes enunciabunt, tibique ruinam & perditionem afferent. Reges enim officii memores etiam eos, qui de privatorum fama detrahunt, severê multant, nedum illi suos obtrectatores impune auferre sinant, quod de bono nomine ad bene ex usuque publico imperandum tam ipsis necessario detraxerint. David certe *vir secundum cor Dei* (1 Regum 13.) *qui pavit Israel in innocentia cordis sui, & in intellectibus manuum suarum deduxit eos* [Psal. 77.] quod Regem erga detractores, & peccatores terræ, seu publice noxios, nec sibi tantum peccantes, officium sit, suo eos exemplo hoc modo docet Psal. 100. *Detrahentem in secreto proximo suo, hunc persequebar* [sive ut est in Hebræo, *interficiebam*] *super oculo & insatiabili corde* [Hebraice, *lato corde*] *cum hoc non edebam* [nam *latus corde jurgia concitat*, sive ut est in Græco, *Vir inexplebilis concitabit litem*, sicut nunc Jesuitarum exemplo cum maxime apparet, Proverb. 28.] *Non habitabit in medio domus meæ, qui facit dolum* [sicut Jesuitas

A Davide Reges officium debent discere.

multipliciter feciſſe oſtenſum eſt] *qui loquitur mendacium, non firmabitur in conſpectu oculorum meorum* [nemo autem periculoſius umquam mentitus eſt, quam Cæſaris Confeſſarius ejuſque participes] *In matutino interficiebam omnes peccatores terræ, ut diſperderem de civitate Domini omnes operantes iniquitatem.* Hujus exemplum parum imitatus fuerat rex Ezechias, ſed ſuæ ſibi pietatis conſcius & multiplici divinæ erga ſe benevolentiæ documento confiſus, in munere ſuo ſomniculoſius verſari cæperat, & ipſo interea *in domo Domini pſalmos ſuos decantante,* Principes ejus, Aulæque proceres, per occaſionem *ædificandæ arcis Sion,* Templique multo opere adverſus externos hoſtes muniendi iniquiſſimis exactionibus populum deglubebant, nec minus avariſſimi *Sacerdotes in mercede docebant,* & inexplebiles *Prophetæ* ſeu Confeſſarii *in pecunia divinabant ac Mulieres* cantatrices, Dei laudibus vacantes, *de domibus ſuis ejiciebant:* quibus rebus uſque eo Deus fuit offenſus, ut niſi eum Ezechias & Principes acta pœnitentia placaſſent, urbem Jeruſalem ipſumque templum funditus everſurus fuerit, Mich. 2. & 3.

Cavere autem Ezechiæ negligentiam.

Quæ toti regno futura fuit capitalis.

CAPUT.

Caput XXXI.

Ex quibus planiſſime apparet, quam indigna Jeſuitarum in Cæſarem ſit contumelia, cum in eo tantum regalis officii negligentiam libris editis incuſant, ut nec ipſe curæ habeat, quid de rebus longe maximi momenti ad ſedem Apoſtolicam & ad Imperii Principes perſcribat, & Miniſtros ſua credulitate & lenitate, ignoſcentia ac manſuetudine tam Otioſis animis abuti, ſibique os ſublinere, fucum facere & illudere patiatur, nec gladio ſibi in mali operis timorem dato eorum infidelitatem ulciſci, ſuæque dignitati in futurum tempus conſulere animum inducat: non aliter ac ſi eſſet Imperator Hiſtricus aut ſcænicus, idemque parum decenter partes ſibi mandatas tractare ſciret. qualia de optimo maximo Principe vel intra privatos parietes prædicantem non facile quiſquam niſi graviter offenſus ferendum ſibi putaret. Jeſuitis tamen verecundiæ non eſt in orbis terrarum Theatro ſic eum ob omnium oculos ad irriſum & contemptum traducere, totque tam ingentia in ſocietatem beneficia iſta novi generis cõtumelia remunerari, ut jam parata omnibus

Ieſuitæ in Cæſarem contumelioſi.

Ac ſi eſſet Imperator in comœdia.

bus sit excusatio, si eis omnia Cæsaris jussa contemnere & ludibrio habere, nec mandata ejus quicquam morari eisque parere & dicto audientes esse libeat. Dicent enim: Qui ego scire possum, aut credere necesse habeo, istam Cæsaris mentem ac voluntatem esse, cum Jesuitæ, interque eos ipse Cæsaris Confessarius, non modo intra privatos lares, sed etiam libris editis testentur & conquerantur, eum oscitare aliasque res agere, & abdicata omni Reipubl. cura nullius conscientiæ & fidei Ministris se ipsum credere & rerum summam permittere, ac fere quotidie literis & mandatis impia, iniqua, ipsiusque menti & voluntati è diametro opposita continentibus nomen suum manu sua subscribere? Hem tibi, Christianissime Imperator, gratiam quam tui tibi Jesuitæ reponunt! hem, qui monitis & exemplis subjectos tuos *te honorificare, tibique debita, timorem, honorem & tributum reddere* doceant! Nec tamen nihil est, quod eis pro tanto tui contemptu debere te arbitror. Faciunt enim te Dei similem, ut non minus quam ille de te profiteri possis: *Ego Vermis sum, & non homo: opprobrium hominum & abjectio plebis. quoniam circumdederunt me canes multi [canes impudentissimi, qui nescierunt saturitatem,*

Docent alios exemplo suo Cæsarem contemnere, ejusque literis & mandatis refragari.

Cæsar verbis Dei de contumelia Jesuitarum conquirendi causam habet.

ritatem, Isai. 56.] *concilium* seu Societas *malignantium obsedit me. Factus sum tamquam vas perditum, quoniam audivi vituperationem multorum in circuitu, in eo dum convenirent simul adversum me accipere animum meam consiliati sunt. Cogitaverunt supplantare gressus meos: funes extenderunt in laqueum, juxta iter scandalum posuerunt mihi. Acuerunt linguam suam sicut serpentes: venenum aspidum sub labiis eorum. Molliti sunt sermones eorum super oleum, & ipsi sunt jacula* [Psal. 21. 30. 54. & 139.] *Audite cœli, & auribus percipe terra, Filios enutrivi & exaltavi: ipsi autem spreverunt me. Væ genti peccatrici, populo gravi iniquitate, semini nequam, filiis sceleratis! blasphemaverunt sanctum Israël, abalienati sunt retrorsum.* Recte autem Imperator longius hoc carmē contexuerit, nec minus sua fecerit, quæ mox Deus dictis subtexit: *consolabor de hostibus meis, & vindicabor de inimicis meis.* Hoc enim si faciat, hic ei operis fructus promittitur: *Cum feceris judicia tua in terra, Iustitiam discent habitatores terræ, Cunctus enim populus audiens timebit, ut nullus deinceps intumescat superbia.* Isai. 1. & 26. Deuter. 17.

Iesuitæ animæ Cæsaris insidiantur.

Cæsaris est injuriam istam ulcisci.

Saltem ut aliis sit timori.

Deinde autem injuriæ erga Cæsarem indignitatem auget Irrisio, cum edito

Iesuitæ Cæsarem palā illudunt.

Iuſtæ defenſionis libro in iſta ejus fronte præ ſe ferunt, ſe exiſtimationem illius ac dignitatem tueri, cum tamen toto libro nihil æque habeant propoſitum atque omni eum exiſtimatione ſpoliare, & odioſum multis [ut jam demonſtravi] cunctis vero contemptum efficere, haud ſecus atque impii illi milites, *qui Ieſum induerunt purpura, & ſpinea corona capiti ejus impoſita flexis ante eum genibus ſalutarunt eum, Ave rex Iudæorum, caput ejus arundine percutientes eumque conſpuentes:* ut non minus Imperatori conveniat, quàm Corinthiis, quod eis Clericos *à Deo vocatos in Societatem filii ejus Ieſu* facere ſolere Paulus ſic commemorat: *Libenter ſuffertis, ſi quis vos in ſervitutem redigit, ſi quis accipit, ſi quis devorat, ſi quis extollitur, ſi quis in faciem vos cædit.*

Sicut impii milites Chriſtum.

CAPVT XXXII.

Ieſuitarum molitiones adverſus ſummam Cæſaris juridictionem.

ALterum Imperii Fulcrum eſſe dixi ſupremam Cæſaris in Imperio juriſdictionem, perquam iis, qui adverſus ſanctionem de Religionis pace injuriam ſibi factam, ſeque domiciliis aut fundis everſos ac ſpoliatos queruntur, judicium reddit & ſuum cuiq; tribuendum curat. Hanc ſuperioribus demum annis non-

nonnulli Protestantium controversiam facere cœperunt, ut Monasteria & alia Ecclesiastica bona sive occupare, sive olim occupata retinere possent. Atque istud caput & origo fuit hujus plusquam Trojani incendii, quo universa pene Germania conflagravit atque etiamnum fumat: quoniam quos sacra bonorum illorum fames invaserat, Cæsarem controversiarum de id genus causis Iudicem esse pernegabant, ac velut rem, quæ ad Religionem pertineret, non nisi sententia Arbitrorum ex utraque litigantium parte pari numero lectorum amice componi oportere contendebant. Quod postulatum manifeste iniquum esse & exitium Imperio minari, ipsi Saxo & Brandenburgicus Electores ac plerique alii Euangelicorum Ordinum, sed & Spirensis Dicasterii Assessores, etiam qui Catholici non essent, ingenue fatebantur, ac solum Imperatorem ejusque loco & auctoritate Aulici & Spirensis tribunalis Consiliarios in ejusmodi causis judices sedere ac jura litigantibus reddere posse agnoscebant. Nec verò alia Catholicis Germaniæ Principibus & Ordinibus Anno 1610. Fœderis ineundi causa fuit, nisi ut istam Cæsaream juris dicendi potestatẽ armis tuerentur, quoniam

Quam non minus quã quidam Protestantium oppugnant.

Qui eo pacto præsens Germaniæ excitarunt incendium.

Velut Saxo & Brandenburgicus jam abhinc 40. annis timuerant.

Cæsar edicto suo professus est se in causis Monasteriorum esse legitimum Iudicem.

nisi ea salva aliter maturum rei Catholicæ in Germania interitum ac funus imminere intelligebant. Et Imperator edicto illo suo, quo Protestantes quicquid Ecclesiasticorum bonorum post conditam Religionis pacem involassent, missum fieri & Catholicis restitui jussit, aliud non egit, quam quod declaravit, se legitimum istiusmodi causarum Iudicem esse, cujus sententia & sanctionis illius de pace interpretatione omnes stare oporteat. Nec verò Protestantes quod contra afferrent, curque jus Cæsaris circumscriptum & impeditum irent, quicquam invenerunt, donec tandem exorta est Iesuitarum importunitas & audacia: qui quod de sacrilega Monasteriorum aviditate nihil prorsus ulli Protestantium concederent, juris autem ad ea Societati suæ lucrifacienda multo minus, quam illi, haberent [quippe, qui sacrorum Canonum sanctionibus teneri se fateantur, Monasteriorum ad alios usus conversionem gravissime vetantibus, cum Protestantes nihil Canonas morentur, nec iis sese obligari putent, tum etiam eorum se filios & hæredes prædicent, qui Monasteria condiderunt, posterisque suis ad inopiam redactis præsidium ibi esse, & hospitium atque alimenta præberi voluerunt]

Iesuitæ minus juris habent ad Monasteria, quam Protestantes.

Et tamen Cæsari negant jurisdictionem competere in Monasteriorum causis.

luerunt] apertius & contentiosius, quam ullus Protestantium, Cæsaris Ius, potestatem & officium oppugnare, & Pontifici judicium de litibus in Imperio exortis vindicare animum induxerunt, non quod cordi haberent Cæsarem à suscipiendo piaculo seu mortali peccato prohibere, & jus suum Pontifici salvum conservare, sed tantum ut Pontificis gratia eo officio conciliata alienarum hæreditatũ facilius potirentur. Quotiescumque enim satis obsequentem videntur habere Cæsarem, ultro ei auctores esse non dubitant, falcem suam in Pontificis messem mittendi, & judicium de causis Ecclesiasticis sibi arrogandi, suaque auctoritate Ecclesias & opes earum quibus libeat auferendi & ipsis condonandi: quod etiam jure eum facere posse, atque adeo debere argumentis vincere conantur, exploso Lateranensis Concilii Canone: *Si quis Principum donationem rerum Ecclesiasticarum sibi vindicaverit, ut sacrilegus judicetur.*

Eamque adscribunt Papa.

Cujus gratiam in eo aucupantur.

Alias Cæsarem docent falcem suam mittere in messem Pontificis.

Eique sacrilegium aperte suadere.

Capvt XXXIII.

Eius porrò doctrinæ sacrilegiorum magistræ specimen illustrissimum meis ipse vidi oculis in autographo literarum, quas Moguntini Iesuitæ totius provin-

Ejus rei illustre exemplum.

provinciæ nomine & Provincialis Rectorisque sui auctoritate postrid. Calend. Octob. anni 1629. & a. d. 15. Jan. 1630. ad primarium quendam Cæsaris Consiliariorum dederunt. In iis literis Consiliarii illius *Consilium & auxilium maxime se flagitare, unice optare & verò sperare* ajunt, ut Cæsar inscio & inconsulto Pontifice Monasterium Claræ vallis in suburbano Moguntiæ agro ipsis donet, idq; *de subito* & clandestino, ne quid ejus Pontifici aut aliis Romanorum suboleat, sicq; *aliquid objiciatur impedimenti. Romæ enim* [inquiunt] *paucos numeramus amicos, qui benevole nos audiant. Cæsaris* DONATICIAS, *Commissoriales & Exsecutoriales literas tacite præstalabimur.* Nec tamen satis habent ex dono Cæsaris uno illo Monasterio potiri, sed summa ope connituntur, ut multo plurima eadem sacrilegæ donationis via in potestatem suam redigant, velut hæc ipsorum verba planum faciunt: *Hoc Claræ vallis Monasterium, si Moguntino Societatis nostræ Collegio adderetur, multas eidem utilitates afferret,* MAXIME *ob pascua & prata, quæ habet multa. Cum illo, quod* NUNC *petimus* [cras scilicet alia petituri] *si conjunctum sit aliud Monasterium Oppenhemii situm, quod Mariæ Corona dicitur, Cæsaria benefi-*

Iesuitæ queruntur se Papa & plerisque Romanis uti minus benevolis.

Plura Monasteria sæculari Cæsaris auctoritati inscio Pontifice conantur obtinere.

beneficentia nobis DONATUM, *eum ſperamus Collegii Moguntini ſtatum efficiet, qualis eſt maximorum.* Nunc operæ pretium eſt cognoſcere, quantæ aſtutiæ & calliditatis modum improbi iſti Captatores & Hæredipetæ Cæſarem doceant, ut minore invidia, nullaque impedimenti aut remoræ occaſione Monaſterium S. Franciſco ſacrilegæ eripi, & Ignatio Loyolæ ejuſque malis ovis donari poſſit: *Si Imperatoris* [inquiunt] *auctoritate & nomine Monaſterium initio occuparetur & adminiſtraretur* [diſſimulato, quod nobis dare illud cogitet] *non erunt, qui contra moveant. Si per extraordinarios Commiſſarios, qui* JUS *examinent,* DICANT, *&* DESUBITO EXSEQUANTUR [id eſt, non citatis, nec auditis Franciſcanis, quorum res agitur, multo minus cauſa ad Forum Pontificis & Eccleſiæ remiſſa] *multæ quas malevoli ſuſcitabunt remoræ cadent.* Id eſt, Franciſcanæ familiæ Generalis Miniſter homo malevolus eſt, quoniam ſuo Ordini ſua recuperare, quam nobis abligurrienda mavult relinquere. Cavendum ergo erit, ne reſciſcat, Cæſarem illud Monaſterium nobis donare velle. Poſtquam verò Ceſaris Cõmiſſarii omnia Monaſterii bona à Palatinatus incolis

Fraudulentia quam Ieſuitæ Cæſari præmonſtrant.

recupe-

recuperarint, nosque in possessionem ejus immiserint, tum Franciscani postulationes & protestationes suas sero & nequicquam interponent: & nos erimus *Beati possidentes.* Sed quoniam non vacant metu, ne Imperatorem scrupulus aliquis male habeat & conscientia remordeat [quippe, qui literis Romam datis testatus fuerit, *se in conscientia ferre non posse, ut in jure divino stabilitæ fundationes contra Fundatorum mentem & institutum alio convertantur & applicentur, & Monasteria sub prætextu majoris boni alii Ordinis, quam cui dicatæ sunt, concedantur*] propterea & ipsum & Consiliarios ejus omni talis religionis modo exsolvere satagunt, & plura sacrilegia quotidie nullo metu perpetrare hoc modo docent: *Probabo opinionem hanc* CERTAM, *Imperatorem non modò posse optimo jure, prudenter, pie ac religiose Monasteriorum quondam emortuorum reditus Societatis usibus aßignare, verum etiam* UT PLURIMUM [id est, quod ad plurima Monasteria attinet] *in conscientia coram Deo ad id obligari: & Consiliarios ejus, si Deo & Imperatori fideles sint, idem* OMNIBUS *modis* [sive justis, sive injustis, quia *Vnde habeas quærit nemo, sed oportet habere*] *suadere & curare debere, graviter vero peccaturos* [id est, perjuros perfidosque

Quia Cæsar videtur esse paulo religiosior.

Iesuitæ omnem ei scrupulum eripere conantur.

Et contendunt, eum coram Deo obligari ut sacrilegium committat.

Sacrilegas suas opiniones volunt haberi pro certis.

fidosque fore) *si obstent aut dissuadeant.* Hæc ergo illorum est *Opinio*, sed *Certa, absque ulla*, ut ajunt *oppositi formidine*. quia *perfecta caritas* & Monasteriorum sacra fames *foras mittit timorem*. Nunc audiamus Mathematicam illam demonstrationem, cujus vi quod lignum est lapi descit, & Opinio fit scientia: *Catholica* (inquiunt) *Religio magis crescere non potest, quam si* PLVRIMI *sint adscripti militiæ Iesu, qui pro ea pugnent eamque disseminent: quales Collegia Societatis Iesu nutriunt, edocent, quaque versum emittunt. Quare nec Imperator magis juverit Ecclesiæ salutem, quàm si Societatis Collegia promoverit. Qui ergo hujus consilii auctor est, optimum agit Consiliarium, qui contra, is suadet quod facit contra Ecclesiam, contra Imperatorem & contra multorum salutem.*

Mathematica eorum demonstratio.

Sed vereor, ne Mathematica ista demonstratio sit acutior & subtilior, quàm ut satis eam Cæsar & Consiliarii ejus percipere queant. Operæ ergo fuerit pretium vim disputationis nonnihil declarari, quod fiet si duplex argumentum distincte ad formam redigatur dialecticam hoc modo:

Adeo acuta & subtilis, ut eam Cæsar & Consiliarii non percipiant.

CAPUT XXXIV.

De Officio Cæsaris.

Syllogismus Iesuiticus.

Cæsar non modo jure potest, sed etiam in conscientia coram Deo obligatus est facere quicquid juvat Ecclesiæ salutem & religionis incrementum, peccat verò mortaliter, si id facere prætermittat.

Monasteria vacantia dare Iesuitis juvat Ecclesiæ salutem & religionis incrementum, quia sic Iesuitarum strenuorum Christi militum crescet numerus.

Itaque Cæsar non modo jure potest, sed etiam in conscientia coram Deo obligatus est Monasteria vocantiæ dare Iesuitis, peccat verò mortaliter, si id facere prætermittat.

Pari modo annis superioribus sub propositione sua assumserant:

Archiepiscopo Pragensi abrogare jus & potestatem in Academiam Pragensem, & dare Iesuitis, juvat Ecclesiæ salutem.

Omnes Scholas, ludimagistros, pædagogos, typographos & bibliopolas totius regni Bohemiæ subjicere Iesuitarum jurisdi-

jurisdictioni, juvat Ecclesiæ salutem.
Iesuitas facere Censores librorum & Inquisitores hæreticæ pravitatis per totum Bohemiæ regnum, juvat Ecclesiæ salutem.

Itaque in conscientia coram Deo obligatus est Iesuitas facere Dominos quasi totius regni Bohemiæ, peccat verò mortaliter, si id facere prætermittat.

QUid autem vetat, quin similiter & ista assumant? Omnes Cæsaris Principumque Consiliarios, familiares & domesticos Jesuitis uti Confessariis juvat Ecclesiæ salutem. Et P. Lamermannum idem esse Cæsari, quod Regi Assuero fuit Pater Mardochæus, juvat Ecclesiæ salutem, ita ut dubitandum non sit, ex honore & gloria Lamermanni eundem Jesuitas fructum capturos, quem Mardochæi exaltatio Judæis attulit, de quo Esth. 8. & 9. ita legimus: *Mardochæus de Palatio & de conspectu Regis egrediens fulgebat vestibus regiis, coronam auream portans in capite, & amictus serico pallio atque purpureo. Iudæis ergo nova lux oriri visa est, gaudium, honor & tripudium: in tantum ut plures alterius gentis & sectæ eorum Religioni & cæremoniis jungerentur. Grandis enim cunctos Iudaici*

Omnes Cæsaris ministri debent Iesuitis peccata confiteri.

Cæsar in conscientia obligatur P. Lamermannum honorare instar Mardochæi.

nominis terror invaserat. Nam & provinciarum judices, & Duces, & procuratores & omnis dignitas, quæ singulis locis ac operibus præerat, extollebant Iudæos timore Mardochæi, quem Principem esse Palatii & plurimum posse cognoverant. Quid ni ergo Cæsar in conscientia obligatus sit, omnem Aulam suam ad peccatorum exemologesin solis Iesuitis faciendam adigere, & Lamermannum facere Principem Palatii & vestibus Regiis fulgenti auctoritatem conciliare maximam? Sic enim grandis cunctos Iesuitici nominis terror invadet, multoque PLVRES alterius gentis & sectæ Iesuitarum Religioni jungentur, tametsi (ut Paulus ait 1. Cor. 10.) *non in* PLVRIBVS *beneplacitum est Deo.* οἱ γὰρ πλεῖς οἱ κακοὶ, *Plures enim mali.* Non dissimiliter Iesuitæ in Placida Disceptatione Opinionis suæ certitudinem de Cæsaris Officio & Præter officio demonstrari sibi visu sunt hoc modo disputantes:

Sic enim plures fient Iesuitæ.

Cæsar in conscientia obligatus est non alligare os bovi trituranti, id est, non prohibere eum victu necessario.

Societatis Iesu est Bos triturans, vitula elegans atq; formosa, docta diligere trituram (*Ier.46. Ose.10.*) *sive ad verbi & Sacramentorum administrationem idonea.*

Alius Iesuitarum syllogismus vere Cornutus.

Ergo

Ergo Cæsar in conscientia obligatus est non alligare ei os trituranti, nec victu necessario eam prohibere, sed dare ei prata & pascua Vaccarum vetularum & claudarum, quarum subtritæ usque ad talos sunt ungulæ, id est Religionum veterum ad nihil jam utilium, ita ut de Cæsare gloriari Societas possit : In loco pascuæ ibi me collocavit, *Psal.* 22.

At enim hoc potius est demonstrare Societatis Vitium, quam Cæsaris Officium, cum multo amplius contineat complexio, quam quantum ex concessis effici debuit. Non autem plus inde cogitur, quam Cæsarem non debere victu necessario Societatem privare. Id quod perspicuè Paulus docet 1. Timoth. 5. *Qui laborant in verbo & doctrina Presbyteri, duplici honore digni habeantur. Dicit enim Scriptura : Non alligabis os bovi trituranti. Et, Dignus est operarius cibo suo.* qui cibus est *Merces* illa, quæ illi sola ab hominibus debetur. qua nihil amplius nec ipsis Apostolis postulare Christus permisit. qua de re Paulo credere nos par est, sic de se cæterisq; Apostolis prædicanti: *Habemus potestatem manducandi & bibendi* (quæ apponunt nobis illi, quibus euangelizamus) *sicut & cæteri Apostoli.*

In Ecclesiæ ministerio occupatis debentur ad vitam necessaria, sed supervacua non item.

Dominus enim ordinavit iis qui Euangelium annunciant, de Euangelio vivere. Non tamen uſus ſum hac poteſtate, ne quod offendiculum dem Euangelio : ſed ſine ſumptu auditorum pono Euangelium, atque etiam cum egeo (rebus victui & amictui neceſſariis) *nulli oneroſus ſum, ſed in omnibus ſine onere me* auditoribus *ſervo & gratis Euangelizo, ut plures lucrifaciam.* 1. Cor. 9. & 2. Cor. 11. *Habentes alimenta, & quibus tegamur, his contenti ſimus, nam qui volunt divites fieri, incidunt in tentationem & laqueos diaboli, à quo captivi tenentur ad ipſius voluntatem*, 2. Tim. 2. & 1. Tim. 6. Tantum ergo eſt, quod Societati in area Dei homines velut grana ab errorum aut peccatorum glumis verbi & ſacramentorum miniſterio tamquam Ungulis exterenti vel ſeparanti à Cæſare & Principibus debetur. quo ſi docta illa Vitula non ſit contenta, ſed alienis ſpoliis ditari & ſupervacua accipere poſtulet, merito Cæſar veretur, ne in diaboli laqueos inciderit, ab eoque ad ipſius voluntatem captiva teneatur, neve Aquilonari ſtimulo agitata, ſive ſupervacuis ſeptemtrionalium Monaſteriorum opibus ſaginata laſciviat & calcitet, ſicut Jerem. 46. ſcriptum eſt : *Vitula elegans atque formoſa Ægyptus : ſtimulator ab*

Societas eſt Vitula aquilonari ſtimulo agitata.

ab Aquilone veniet ei (*Ab Aquilone* autem *venit aurum* Job. 37.) *Mercenarii ejus* (*Sacerdotes in mercede docentes & prophetæ in pecunia divinantes*, Mich. 3.) *quasi Vituli saginati versi sunt*. Talibus porro Vitulis quam minime tutum sit Ecclesiæ causam credere, 2 Reg. 6. & 1. Paral. 13. *Arcæ Dei* figura docemur. quæ cum plaustro imposita veheretur, nihil propius factum fuit, quam ut humi effunderetur, *quia Boves lascivientes & calcitrantes inclinaverant eam*, ut omnino casura fuerit, *nisi Oza manum extendens eam sustentasset*.

Cui lascivienti Ecclesiæ causa parum tuto creditur.

In superioribus autem Syllogismi propositione est quiddam ambigue dictum, quod distinctionis indiget. Ecclesiæ quippe salus & religionis incrementum dupliciter juvari potest, modis nempe vel justis, honestis & prudentiæ spiritus consentaneis, vel iniquis, turpibus & carnis aut sæculi prudentia dignis. Cæsaris officium est Ecclesiam juvare illius, non hujus generis rationibus ac modis. Atqui Monasteria adversis sacrorum Canonum sanctionibus & eorum, qui ea condiderunt voluntatibus, veteribus Ordinibus erepta Iesuitis transcribere, hoc est Ecclesiam juvare velle modo iniquo, turpi & prudentia spiritus alieno. Gran-

Cæsar Ecclesiæ salutem & religionis incrementum juvare debet modis justis & honestis.

Sed Monasteria dare Iesuitis est injustum & turpe.

de ergo nefas Cæſar contraheret ac ſacrilegio piacularis fieret, ſi mendoſa iſta Ieſuitarum demonſtratione propoſiti ſui conſtantiam convelli ac labefactari pateretur, ab eoque demutaret, quod toties publicis privatiſque tabulis profeſſus fuit, ſe nimirum nec debere, nec poſſe, nec velle committere, ut defunctorum voluntates reſcindantur irritæque fiant, & invito jure divino Monaſteriorum bona alteri Ordini, quam cui dicata ſunt, ſub majoris boni prætextu concedantur.

CAPUT XXXVI.

De Officio Conſiliariorum Cæſaris.

Alius Ieſuitarum Syllogiſmus.

Quicumque Conſiliarius Cæſari diſſuadet, ne juvet Eccleſiæ ſalutem, is facit contra Eccleſiam, contra Cæſarem & contra multorum ſalutem.

Quicumque obſtat, ne Monaſteria vacantia dentur Ieſuitis, is Cæſari diſſuadet, ne juvet Eccleſiæ ſalutem.

Ergo quicumque Conſiliarius obſtat, ne Monaſteria vacantia dentur Ieſuitis is facit contra Eccleſiam, contra Cæſarem & contra multorum ſalutem,

&

& consequenter est Deo & Cæsari infidelis, ac propterea ipse & posteri ejus sentient Deum ultorem malefactorum, & cum æternæ salutis dispendio experietur se Societatem pupillam oculi Domini læsisse.

AT enim hominum mendacissimi & mendicissimi mendosè vos colligere nemo est Consiliariorum Cęsaris, quin sua sponte intelligat. Qui obstat, ne contra divinas & humanas leges Ordinibus Monasteria sua eripiantur, sed suadet sua Monachis restitui, eosque instaurandam Religiosam disciplinam compelli, is Cæsari consulit, ut maxime juvet Ecclesiæ salutem & religionis incrementum. Monachi enim ex D. Benedicti formula viventes sunt Boves quatuor Ungulis triturantes, & quidem Ungulis æreis, quales ad Trituram Areæ Dei necessarias esse Mich. 4. sic docemur: *Deus congregavit gentes multas, quasi manipulos areæ. Surge & tritura filia Sion, quia ungulas tuas ponam æreas, & comminues*, sive ungulis teres, *populos multos & interficies Domino rapinas eorum*. Id est, gentiles & hæreticos, qui diaboli laqueis captivi tenentur, liberabis, eosq; gladio spiritus *occides & mãducabis*,

Ecclesiæ interest veteribus Ordinibus sua restitui Monasteria.

Ipsosque Ordines reformari.

Sic erunt Boves in area Dei triturantes quatuor ungulis æreis.

Cum Societas duabus tantum ungulis trituret.

ac velut victimas Deo immolabis. Harum verò ungularum duas habent cum Iesuitis communes, duas verò proprias. Communes sunt verbi prædicatio & Sacramentorum administratio. Illam tamen Iesuitæ habeant Corneam, sed Monachi Aëream: quia Iesuitæ ex præscripto vivente, non prædicant nisi ex actibus vitæ Contemplativæ, cum omnis eorum lectio, meditatio & oratio ad Actionem velut Finem præcipuum referatur, *ut Dicant*: sed Monachi prædicant ex habitu, plenitudine & abundantia Contemplationis, vitam totam præcipue Contemplationi dicantes, *ut* à Deo *Discant*: sicut Ieremias sua Contemplatione & clamore, sive oratione, discere à Deo meruit sermonem grandem & triturandis populis idoneum. Ierem. 33.

Quarum unam, nempe Prædicationem verbi, habeant Corneam.

Contemplativi proferunt vetera & nova.

Hæc dicit Dominus, clama ad me, & exaudiam te, & annunciabo tibi grandia & firma, quæ nescis. id est, novas *adinventiones meas, quas præparavi his, qui plus me diligunt* (majorem ex assidua pulchritudinis meæ contemplatione amorem concipientes) *quas oculus non vidit, nec auris audivit, nec in cor hominis ascenderunt*, 1. Reg. 2. & 1. Corinth. 2. Ac tales sunt *Scribæ docti ad regnum cælorum* (sive ad Ecclesiæ ædificationem) *qui de* Sacræ

Scri-

Scripturæ *thesauro proferunt nova & vetera*, Matth. 13. Iesuitæ vetera tantum vaticinantur, ab aliis audita, aut in SS. Patrum & Monachorum libris inventa. *Multi enim cibi sunt in novalibus Patrum, & aliis congregantur absque judicio*, quia maximos labores capiunt potius ut alii vetera dicant, quam ut nova ipsi à Deo discant, Proverb. 13. Itaque *cum jam deberent Magistri esse propter tempus, adhuc imbecilles sunt ad audiendum sermones grandes & firmos*, quos Deus Contemplatoribus annunciat, *& sunt sicut parvuli expertes sermonis justitiæ, quibus lacte opus sit, non solido cibo*, Hebr. 5. Tales minime perfectos Doctores esse, & Corneam tantum, non Aëream Ungulam ad terendos areæ manipulos afferre, S. Gregorius Magnus ita disertim affirmat: *Quicquid subditis Doctor proponit ad normam rectitudinis aut de Exemplis electorum accipit, aut de doctrina sacri eloquii, aut ex Revelatione internæ Contemplationis. Si solum Exempla bonorum noverit, aut si sacræ Scripturæ etiam quis eruditus sit, & Contemplationis revelatione caruerit, in ordine Prædicationis vir* PERFECTVS NON *erit. Dei namque debet esse docibilis, qui suscepto prædicationis officio docere homines cupit.* Monachos

Iesuitæ non nisi vetera vaticinantur.

Ac propterea semper manent pueri.

Et imperfecti Tradicatores.

Monachi trituram etiam calamo exercent.

nachos verò tamquam perfectos Prædicatores & per revelationem Contemplationis à Deo doctos trituram in area Dei non minus calamo, quam sermone exercere, Prophetarum Exemplo docemur. Isai. 21. *Super speculam Domini ego sum, stans jugiter per diem: & super custodiam meam ego sum, stans totis noctibus* (id est, voluntas mea est in lege Domini, & in ea meditor die ac nocte, velut speculator pro Ecclesia agitans excubias) *Tritura mea, & filii areæ meæ, quæ audivi à Domino, annunciavi vobis.* id est, mihi contemplanti à Deo revelata vos doceo, scribens in libro, in quo clamabo usque ad consummationem sæculi. Ita quippe facere jussus sum, Isai. 30. *Scribe super buxum, & in libro diligenter exara illud, & erit* (scriptura tua) *in die novissimo in testimonium usque in æternum.* Habac. 2. *Super custodiam meam stabo, & figam gradum super munitionem, & CONTEMPLABOR ut videam, quid dicatur mihi. Et respondit mihi Dominus, & dixit, scribe visum* (seu sermonem tibi revelatum) *& explana eum super tabulas, ut percurrat qui legeret eum.* Sic satis probatum arbitror, duas Ungulas, quibus solis Societas Iesu manipulos terit, non minus Monachis adesse, sed alteram earum,

Annunciando aliis quæ Deus ipsis revelat.

rum, nempè Verbi prædicationem Iesuitis esse Corneam sive imperfectam, Monachis verò Aëream seu perfectam, tamquam ex Contemplationis abundantia manantem, cum eorum *caritas magis abundet in omni sapientia & in omni sensu atque intellectu spirituali*, Philip. 1. Coloss. 1.

Caput XXXVII.

Deinde habent Monachi Regulæ convenienter viventes duas Ungulas, quibus Iesuitæ carent, etiam qui optima fide Regulam suam custodiunt, quæ sunt *Magna virtus*, & *Magna gratia apud Deum & homines*. Magna virtus est *omnis patientia, signum Apostolatus*, 2. Cor. 6. Magna gratia est, quam eis conciliat beneficentia, communio & hospitalitas, sive opum ipsis non necessariarum hilaris & fidelis in advenas & egentes distributio. De omnium quatuor Vitulæ triturantis Ungularum vi & efficacitate in filiis areæ Dei terendis, ipsius Dei hoc est judicium. 2. Tim. 2. *Servum Dei oportet esse docibilem & patientim* (sive Ungula doctrinæ & patientiæ triturare) *si forte Deus illis, qui resistunt, det pœnitentiam ad cognoscendam veritatem*,

Duæ Monachorum Ungulæ, quibus caret Societas.

Magna virtus & magna gratia.

Ungulæ doctrinæ & patientiæ.

2. Ti-

2. Timoth. 4. *Erit tempus cum ſanam doctrinam non ſuſtinebunt, ſed à veritate auditum avertent, ad fabulas autem convertentur. Tu ergo homo Dei prædica verbum, opus fac Euangeliſtæ in omni patientia & doctrina.* 1. Cor. 4. *Sic nos exiſtimet homo tamquam diſpenſatores ſacramentorum Dei.* Actor. 4. *Virtute magna reddebant Apoſtoli teſtimonium Chriſto, & Gratia magna erat in omnibus illis. nec enim quiſquam egens erat inter illos, quoniam de agrorum & donorum pretiis ante pedes eorum depoſitis dividebatur ſingulis prout cuique opus erat.* 1. Tim. 3. *Epiſcopum oportet eſſe doctorem & hoſpitalem* Hebr. 13. *Beneficentia, communionis & hoſpitalitatis nolite oblivisci. Talibus enim hoſtiis promeretur Deus,* ſive acquiritur gratia magna apud Deum, 2. Cor. 9. *Hilarem datorem diligit Deus.* Eccleſ. 7. *Pauperi porrige manum tuam, ut perficiatur propitiatio & benedictio tua* (ſive gratia apud Deum & homines) *Gratia enim dati eſt in conſpectu omnis viventis.* id eſt, datum vel beneficentia omnium gratiam danti conciliat. Prov. 22. *Qui pronus eſt ad miſericordiam, benedicetur. De panibus enim ſuis dedit pauperi. Victoriam & honorem acquirat, qui dat munera: animam autem aufert accipientium,* id eſt, miſericordiæ

Vngula Sacramentorum.

Vngulæ magnæ virtutis & magnæ gratiæ.

Vngula gratiæ.

&

& beneficentiæ operibus vincet Diabolum *fortem armatum*, ejusque atrio expugnato *spolia dividet, animasque captas à robusto salvabit*, Isai. 49. Iam de Magna Gratia satis omnibus notum est, eam Iesuitis nequaquam adesse, cum sua eos Regula nulla hospitalitatis & beneficentiæ lege obliget, ipsique *manus porrectas ad accipiendum, ad dandum* verò *collectas habeant*, Eccles. 4. Sed nec Magnam in eis Virtutem inveniri ac propterea vix ullum imitationis vitæ Christi & Apostolorum in vita eorum vestigium apparere, etiam cum Patris sui Ignatii nomothesiæ convenienter vivunt, vel ex istis cuivis judicare proclive fuerit. Matth. 11. *A diebus Iohannis Baptistæ usque nunc regnum cœlorum* (sive Ecclesiæ ministerium) *vim patitur, & violanti rapiunt illud*, operæque faciunt pretium in hominibus triturandis. Iohannis autem erga se ipsum Violentia in eo spectata fuit, quod *Venit non bibens vinum, nec manducans panem, nec vestibus mollibus*, & cum perspicuo quamvis vitæ periculo Pharisæos & Scribas, ipsumque regem Herodem de peccatis suis liberrima voce castigans. Sic Iohannes in area Dei triturare cœpit, quam trituræ rationem Christus *usque nunc*, id est, perpetuo

Iesuitis palam est deesse ungulam magnæ Gratiæ.

Carent etiam ungulæ magnæ virtutis.

Quæ à dieb. Iohannis Baptistæ semper in Ecclesia requiritur.

perpetuo in Eccleſia obſervari oportere ſatis aperte docuit. quam vero nec Christus ipſe, nec ejus incitatores Apoſtoli Violentiam in rapiendo regno cœlorum miſſam fecerint, quamq; ea omnes Eccleſiæ miniſtros uti voluerint, ex his Pauli

Ea ergo Chriſtus & Apoſtoli in triturando uſi ſunt. Et omnes Eccleſiæ miniſtros ea uti voluerunt.

verbis apparet, 1 Cor. 4. *Nos Apoſtoli uſque in hanc horam* (à diebus Iohannis uſq; nunc) *& eſurimus, & ſitimus, & nudi atq; inſtabiles ſumus, purgamenta hujus mundi facti ſumus. Vos autē* (Clerici *à Deo vocati in Societatem filii ejus Ieſu*) *jam ſaturati eſtis, jam divites facti eſtis, & ſine nobis* (id eſt, ſine ulla noſtri imitatione) *regnatis. Rogo vos, imitatores mei eſtote, ſicut & ego Chriſti.* Et 2 Cor. 4. 6. & 11. *In omnibus exhibemus nos ſicut Dei miniſtros*, non modò *in Verbo veritatis* (ut illud libere loquamur, hominibus placere nihil ſoliciti, nec offenſæ metu *utilium quicquam eis ſubtrahentes*, Act. 20. *Si enim quæreremus hominibus placere, Chriſti ſervi non eſſemus*, Gal. 1.) Sed etiam *in multa patientia in tribulationibus, in neceſſitatibus, in anguſtiis, in labore & ærumna, in vigiliis & jejuniis multis, in fame & ſiti, in frigore & nuditate, ſemper mortificationem Ieſu in carne noſtra circumferentes, ſicut egentes* (votumque paupertatis exſolventes) *multos autem locupletantes*, nec beneficentiæ & commu-

nionis

nionis obliti, ac de his quæ *manibus laborantes* lucramur, quæque *fratres de abundantia sua nostram inopiam supplentes in usum nobis mittunt*, aliis etiam liberaliter *ad ea quæ ipsis opus sunt ministrantes*, 2. Cor. 8. Phil. 4. Act. 20. Ista igitur fuit Christi & Apostolorum vita ac Tritura, à qua Iesuitarum vitam procul abhorrere ac mutare, nec ad ejus similitudinem ita prope, ac Monachorum vitam, accedere, cum omnes clare vident, tum ipsi Iesuitæ (ut supra monui) anno 1564. in responso Academiæ Parisiensi dato ingenuè fassi sunt. Ita quippe de se profitebantur: *Nolumus ut quisquam intelligat, nos esse ad eum modum Religiosos, quo Monachos, quibus ob quandam excellentiorem vitæ rationem nomen Religionis tribuitur. nec enim nos dignos esse arbitramur, qui tam sanctum & PERFECTUM vitæ genus profiteamur.*

Iesuitæ Parisiis publice scripto professi sunt, suum institutum longe esse infra perfectionem Monachorum.

CAPUT XXXVIII.

PAlam igitur infideles essent Cæsaris Consiliarii, si eos, qui excellentiorem vitæ rationem tenent, bonis suis spoliari, eaq; ad alios, qui digni non sunt, tam sanctum & perfectum vitæ genus profiteantur, transferri suaderent: eum præser-

præsertim quod utrorumque in triturandis populis juvandaque Ecclesiæ salute & Religionis incremento sit laboris pretium & utilitas, res ante oculos posita clare vociferetur S. Bonifacius exiguo tempore Germaniam, S. Ansgarius Daniam, Sueciam, Norvegiam & Gothiam, alii ejusdem Ordinis Benedictini alia regna ac populos, universus denique Ordo triginta tria regna triturarunt, & ab hæresi aut Paganismo ad Christi Euangelium adduxerunt, quatuor illis, quas dixi, Ungulis armati. Ostendant Iesuitæ, si possunt, solas triginta tres domos in omni Germania, quas suis ungulis, ac non potius *Principis edictis, minis & pœnis* triverint, & ab hæresi ad Ecclesiæ communionem revocaverint. Quæ igitur insania, quis furor esset, Monachos pascuis & pratis suis pellere, & in ea Hircos istos, non nisi Cornibus, id est, partim *inani sermone*, partim Principum *austeritate ac potentia* instructos immittere? quos præsertim palam sit ab eo ipso, quo se venditant, vitæ instituto tam longe recessisse, ut in neminem æque illa Dei querela conveniat Ierem. 23. *Factus est cursus eorum malus, & fortitudo eorum dissimilis*, quippe qui Pontifici præter omnes alios Religiosos fidem

Solus Benedictinus Ordo triginta tria regna trituravit & Christo subjecit.

Iesuitæ in Germania nec triginta tres domos.

Cum magis Hirci sint, quam Boves triturantes.

Et à primo cursu suo multum degeneraverint.

dem se & obedientiam peculiari voto polliceri glorientur, simul autem suæ utilitatis causa Cæsarem Pontificis jus invadere, jurisdictionem Ecclesiasticam sibi arrogare, & inscio atq; invito Pontifice Monasteria nefarie & sacrilegè Ordinibus antiquis erepta sinistro liberalitatis genere aliis largiri doceant: qui si non æque docilem se illis præbeat, nec minoris injustitiæ reum se fore statuat Iesuitas ad Monasteria admittendo, quam Protestantibus ea permittendo, stylum illi repente vertunt ac partes mutant, jamque nec suum Imperatori jus salvum esse postulant, sed omnem de controversiis inter Imperii membra Monasteriorum causa exortis judicandi facultatem Pontifici transcribunt: quoniam videlicet satis exploratum habent, si Cæsar Pontificem Romanæ Curiæ ingenio uti, deque Monasteriis arbitratu suo statuere permittat, ut nulla divini humanique juris religione alia Cardinalibus *in Commendam concedat*, alia *Episcoporum* prodigorum maleque rem gerentium *mensis applicet*, alia *pensiones annuas* Aulæ Pontificiæ vernalis præstare jubeat, futurum ut eorum *quam plurima sub majoris boni prætextu Societati ad Gymnasia & Collegia in quibusvis Germaniæ* partibus

Cæsaremque adversus Pontificem stimulent.

Rursumque utilitatis suæ causa jus Cæsari ereptum ad Pontificem transferant.

Quoniam à Curia Romana se in prædæ Societatem receptum iri sperant.

partibus instituenda, fundanda ac dotand[a] concedat. Sic enim faciendi *gravem in con[-] scientia obligationem* esse prædicant, ne Pontificem sine turpissima ingrati anim[i] nota aliter facere posse persuasum ha[-] bent, cum ipsi soli eo se Imperatorem impulisse glorientur, ut Protestantibus Ecclesiasticorum bonorum restitutionem Edicto imperaret. Ipsius quidem certe Confessarius P. Lamermannus literis ad Abbatem Cæsariensem a. d. 17. Sept. Anno 1630. datis [quæ Astri pag. 223. recitantur] Edicti Cæsarii publicationem sua unius opera confectam esse hoc modo prædicat: *Plus omnibus laboravi. Novit Imperator conatus meos, solicitudines & crebras solicitationes. Novit* ME UNUM *movisse* [seu primum motorem atque auctorem fuisse] *& tamdiu ursisse, quoad evincerem de recuperatione omnium bonorum Ecclesiasticorum post transactionem Passaviensem ab hæreticis occupatorum.* Nec tamen hoc eum gloriosius, quàm verius, jactare arbitror, cum Carolum Auriam Ducem Tursium, qui eodem anno Catholici Regis Oratorem apud Cæsarem agebat, dolenter de illo questum sciam, quod cum Ratisponæ una cum Electore Bavaro etiam atque etiam considerare eum monuisset, quam periculosæ

Cum ipsi soli Cæsarem ad Edictum publicandum perpulerint.

Velut Lamermannus gloriatur.

Idque verum esse testatur Dux Tursi.

culosæ

culosæ plenum opus aleæ futurum esset, si Cæsar in Edicti sui exsecutione animo pertendens Electores Saxonem & Brandeburgicum à se alienaret, atque ad virium consociationem cum cæteris Protestantibus & Sueciæ Rege faciendam adigeret: ille oculis pervicaciæ testandæ apertis sibi responderit: *Stabit, stabit Edictum Cæsaris: nec refert, si illius causa non modo Austriæ, sed omnino omnium regnorum ac provinciarum suarum jacturam facere necesse habeat, modo animam suam possit salvam facere, quod frustra sperat, nisi Edicto exsecutionem præstet.* Sicut autem hanc ei laudem tribuere omnes oportet, eum plus omnibus laborasse, vel potius unum solum Cesari cum Edictum illud extudisse, tum voluntatis in eo exsequendo constantiam persuasisse: ita non minus certa res est, eum *fictis verbis* tam de anima Cæsaris, quam de omnibus ejus fortunis *negotiatum esse*, nec tam animæ illius salutem, quam magnum Societatis suæ quæstum & potentiæ incrementum habuisse propositum. Hoc ego novem argumentis validissimis ac tantum non vim mathematicæ demonstrationis habentibus docere possum. Sed Cæsaris & Consiliariorum ac Ministrorum ejus honori consu-

Qui Lamermanno ingens Cæsaris periculum considerandum proposuerat,

Sed ille clausis oculis monitum ejus repulit.

Et in avaritia de anima deque omnibus fortunis Cæsaris negotiatus fuit.

consulens iis nunc exponendis superse deo, cum præsertim quæ jam Astro pub licato satis constant, ac vulgo quoque nota sunt, neminem dubitare patiantur quin nullo genere major Lamermanno de Ferdinandi sui, quam de Amurathis Turcici Imperatoris anima curæ sit, nec vel ipse, vel participes ejus, de Vitelliana heresi Iesuitæ, religioni habeant propter societatis suæ emolumentum apertissime nullaque circuitione de Cæsaris jure ac potestate detrahere. Nam ecce tibi cum Imperator in Edicto suo se controversiarum de Monasteriis, quæ Protestantes invaserant, legitimum esse Judicem profiteatur, ac velut Iudex ferat sententiam, & antiquis Monachorum Ordinibus tanquam lege agentibus ac jus suum persequentibus Monasteria restitui præcipiat, Spirensis quoque Dicasterii Assessores jura litigantibus reddere jubebat: Iesuitæ in justa defensione summa vi pugnant, falsissimum esse, quod aut Imperator, vel ejus loco Spirense Tribunal de id genus causis judicium, aut Ordinis antiqui juris quicquam habeant ad ea vindicanda, propterea quod & *Monasteria illa omnia sint exstincta ac de jure nemini debita, adeoque ad jus & arbitrium Pontificis devoluta, & Cæsar*

Cæsar se in causa Monasteriorum profitetur Iudicem, & antiquos Ordines esse legitimos actores.

Id Iesuitæ contendunt esse mendacium.

Cæsar ejusmodi causas ad forum suum trahens, jura & auctoritatem sedis Apostolicæ immunuat, Ecclesiasticam immunitatem lædat, id denique faciat, quod à jure prorsus sit alienum, & graviorem sedis Apostolicæ censuram mereatur. Pontifices per patientiam tolerasse, ut Cæsar & Spirenses Ordinib. Monasteria restituerent: *si tamen res deducta fuerit in judicium, exigente justitia non debere tolerari*, ut Cæsar Iudicis munere fungatur: cui porro consequens est, Edictum Cæsaris ipso jure nullum esse, nec virium quicquam habere oportere. Protestantes proinde Iesuitis Magistris discunt Edicto illi tanquam vitioso & injusto repugnare, hasque exceptiones opponere. I. Cæsarem non esse legitimum istarum causarum judicem. II. Ordines Monachorum nullum agendi jus habere. *Monasteriorum* enim *professi, qui jus aliquod in illis habebant, omnes mortui sunt: & in eo* NEMO *hominum jam reperitur, qui sibi jus & actionem vindicare possit.* Nam Iesuitæ, qui jus sibi vindicant, dum Papam & Cæsarem contendunt, *in conscientia obligari, ut quam plurima societati Monasteria concedant*, Homines censeri non debent, sed ipsissimi Cacodæmones. III. Cæsarem & Spirenses Areopagitas *non secundum justitiam,*

Solum enim Pontificem esse competentem judicem, & Ordines nullam actionem habere.

Et sententias Cameræ Spirensis secundum Monachos nihil habere justitiæ.

Iesuitæ protestantes docent rebellare Cæsari.

juſtitiam, ſed ſecundum quandam æquitatem proceßiſſe, dum eis Monaſteria adjudicarunt, quibus de jure non debebantur. qua de re in Aſtro agitur pag. 191. & 198.

Et ipſa imperii fundamenta convellunt.

Et adhuc cuiquam dubium eſſe poteſt, quin ſacerrimi omnium bipedum ſacra Monaſteriorum fame impulſi totum imperium à fundamentis commovere tentaverint, & Proteſtantibus Cæſaris jus circumſcribendi ac juſtiſſimis ejus Edictis & mandatis repugnandi auctoritatem dederint, arma denique rebellionem ſpirantibus ultro commodaverint?

CAPUT XXXIX.

Decimum Hydræ caput ſugillatio Papa Vrbani.

DEcimum Hydræ caput eſt, hodierni Pontificis ſugillatio, minimeque occulta officii neglecti exprobratio, quod immunitati Eccleſiaſticæ vindicem ſe non præbuerit, & Imperatorem cauſas Eccleſiaſticas ad forum ſuum trahere paſſus, hoc amplius autem declarationibus in Edicto Cæſario poſitis Apoſtolicam benedictionem impertitus fuerit, atque etiam viſis Cæſaris poſtulatis in epiſtola ad Sabellum Principem data, partim per eundem Sabellum, partim per Nuncium ſuum ei receperit, nihil

Quod Apoſtolicæ ſedis jura prodiderit.

adverſus

adversus postulata illa Romæ tentatum, *nec ullum Monasterium vel in Commendam cuiquam datum, vel Episcoporum mensis incorporatum, vel pensionibus gravatum, vel in Scholas, aut Iesuitarum Collegia conversum iri*. Eo namque pacto cum ipse Cæsarem legitimum controversiarum de Ecclesiasticis bonis judicem esse agnovit, deque jure suo plurimum imminuit (si fas est credere) tum omnem Iesuitis, præcipueque Lamermanno fidem abrogavit, ei auctoritatem ejus diluit. Ille enim lamentabili libello Cæsarem de animæ suæ periculo ingentique scandalo admonuerat, quod impietate literarum suarum ad Sabellum & Episcopos missarum plurimis abjecisset, & Pontificii anathematis fulmen animi ad saniorem sententiam receptu antevertere hortatus fuerat. Lata proinde Pontificis culpa fuit, qui mandata illa Cæsaris, quæ Lamermannus temeritatis & sceleris condemnasset, ac Romanis usque eo in offensu esse monuisset, rata habere & Apostolica benedictione prosequi non dubitaverit. Iam quippe Lamermannus in judicio de Cæsaris actionibus faciendo turpiter allucinatus videatur necesse est, & in mendacio de Pontificis offensa. Sic à Cæsare deprehensus non habet, cur in

Et Cæsaris mandata rata habuerit.

poſterum multum ſe fidei & auctoritatis apud Cæſarem inventurum ſperet: quæ ipſi cauſa fuit, cur in ſermone apud amicum dolenter quereretur, ſi ex duodecim poſtulatis, quæ principio anni animo concepiſſet, totius anni decurſu unum modò à Cæſare impetratum auferret, ſatis æquo ſe eſſe animo. Cæſarem enim Miniſtris ſuis omnium rerum fidem habere, eique ab illis perſuaderi, Confeſſario velut ſacrificulo minimè magnam politicarum & civilium rerum eſſe intelligentiam. Multo autem veri eſt ſimilius, non aliam ejus rei cauſam eſſe, quã quod Cæſarem minime fugiat, Confeſſarium eſſe Aſpendium intuſque canere, & omnia ad ſuam & propinquiorum atque ad ſocietatis ſuæ utilitatem revocare. Quam vero auctoritati Pontificiæ non expediat, ab eo Confeſſarii Cæſarii fidem auctoritatemque dilui, id enim Ieſuitæ cenſent vel Hiſpaniarum Regum exemplo diſcere debuiſſe: quos conſtat Miniſtrorum ſuorum, quibus regnorum ac provinciarum regimen mandarunt, actiones quantumvis nefarias ac tyrannicas non temere reſcindere aut reprehendere, multo minus ſuppliciis vindicare, quod imperii publici rationem poſtulare judicent, ut ſalva illis ſit, nec

Nec Regum Hiſpaniæ morem imitatus fuerit.

vileſcat

vilescat aut diluatur apud populos subjectos auctoritas. At enim Pontifex, opinor, non videtur causæ quicquam habere, cur Iesuitas suæ, quam Vitellianæ Monarchiæ, studiosiores censeat, eorumque mendaciis ac fraudibus, quibus Vitellii sui imperium stabilire & amplificare connituntur, pondus auctoritatemque addere, eaque causa justissimum Cæsaris decretum improbare irritumq; facere velle debeat: quæ quidem res ita bilem eis movit, ut velut gravi accepta injuria Pontificem per Cæsaris latus Censoria notione configere perpetuoque nominis infamia injustum posteritati tradere nequaquam religioni habuerint. Postquam enim Romæ mandata Cæsaris probari rataque manere, nec adversus ea quicquam contra tentatum iri compererunt, nihilo eo causa minus in *Iusta defensione* sua ea temeritatis & sceleris incusare ausi sunt: quod nihil est aliud, quam eorum approbatori Pontifici grandem auctoritatis Apostolicæ culpa sua imminutæ & juris Ecclesiastici turpiter proditi dicam impingere, qua de re videri potest Astri pag. 189. 193. & 201.

Sed Papa satis intelligit, Iesuitas Aspendios esse & intus sibi canere.

CAPVT XL.

Vndecimum Hydræ Caput. *Suasio perfidiæ, perjurii & violandi divina & humana jura.*

VNdecimum Hydræ Caput est suasoria perfidiæ ac perjurii, & tyrannicæ violationis juris gentium omniumque divinarum & humanarum legum: quorum scelerum Pontifici & Cæsari auctores & hortatores esse non dubitant, ut ad cernendas Divorum Benedicti, Bernardi, Augustini, Norberti aliorumque cœlitum hæreditates ipsi admittantur. Hoc satis scio plerisque maxime paradoxon, inopinatum & omnino incredibile ad aures perventurum. Et tamen in Astro inexstincto tam id luculente demonstratum invenitur, ut qui eum librum legere voluerint, animo præcipere queant, ipsa Veritatis evidentia se subactum iri, ut post homines natos agnoscant ac fateantur nusquam terrarum inventos fuisse tam omnino nullius conscientiæ, fidei, honestatis ac pudoris Doctores, an Doctores; quorum si quis ingenium ac morem ex ipsis eorum scriptis perspexerit, fieri nullo modo potest, ut eos posthac vel conscientiæ arbitros ac moderatores, vel liberorum suorum magistros habere, & vel visos, vel auditos velit, nisi aut fascinatus planeque oculis

Sceleratiores Doctores nullo umquam tempore videntur fuisse, quam inter Iesuitas.

ac mente captus ſit, aut quæ tantorum ſcelerum Magiſtri docent, ea diſcere gaudeat, & opere exercere nihil dubitet: non quin plurimi in Ordine ipſorum ſint viri boni omniſque culpæ expertes, ſed quod eos nulla nota à cæteris eorum diſſimilibus ſecernat, quorum hoc ipſo commiſeratione digna ac deploranda eſt conditio: id quod Lectores meos etiam atque etiam meminiſſe velim, ne me innoxios alienam culpam luere velle quiſquam exiſtimet. Priuſquam vero ſpecimina quædam in mediũ afferam, ex quibus quod de doctrina eorum perfidiæ ac perjuriorum magiſtra dixi, manifeſte omnibus appareat, præmonendi ſunt Lectores, Cæſarem in literis Romam miſſis, quid ſui eſſet ſenſus & judicii de ſua & Pontificis auctoritate, jure & officio, ſatis aperte tuliſſe. Cujus quidem judicii tres omnino partes ſunt. I. Pontificem legibus non obligari, ſi aut neceſſitas, aut magna & evidens Eccleſiæ utilitas *plenitudini poteſtatis* locum faciat, & diſpenſationem imperet aut poſtulet. Hoc verbis illis ad Sabellum Cæſar ſignificat: *Vobis committimus, ut ſanctitatem ſuam de pia hac intentione noſtra, quæ eſt, ut ſuum cuique tribuatur, plene edoceatis: quæ omnia tamen*

Salvo honore eorum, qui in ſocietate boni manent.

Cæſaris judicium de ſua & Pontificis auctoritate, jure & officio.

ea dexteritate proponetis, ne periculo aut offensioni illic locum dare, aut in eo, quod à libero sanctitatis suæ arbitrio pendet, modum statuere, sed ea solum, quæ salutarem resolutionem nostram turbare possent, avertere & præcavere velle videamur. II. Nullam esse necessitatem defunctorum ultimas voluntates mutandi, & Monasteriorum fundationes in jure divino stabilitas contra Fundatorum mentem aliò convertendi & sub prætextu majoris boni alteri Ordini, quam cui dicata sunt, concedendi: cum veterum Ordinum instauratio sit salutare medium ad Hæreses perimendas & Religionem Catholicam recuperandam, cumque *illis velut fulcris Religio olim innixa fuerit.* III. Cum adeo nulla sit defunctorum voluntates mutandi, & Monasteriorum opes contra Fundatorum mentem ad alios usus conferendi necessitas, se salvo Ecclesiarum Advocati officio & jurejurando Imperii Ordinibus dato nec ipsum talia facere, *nec Pontifici*, ut quicquam adversus illas fundationes tentet, *permittere ac dissimulanter ferre posse.* Hoc Cæsaris judicium Pontifex assensu suo comprobavit, eoque pacto sibi quoque nefas esse agnovit, Monasteria invitis divinis humanisque legibus nulla subigente necessitate

Quod ejus judicium ipse Pontifex comprobat.

tate

tate ad alios transferre, & contra transactionem sedis Apostolicæ cum Germanica natione Episcopis eripere jus, quod habent *Monasteriis providendi, Abbates electos confirmandi & benedicendi, & Annatas* sive unius anni reditus cum consecrantur ab eis acceptandi. Quod etiam jus Imperator *vi & oblinatione cujusdam Capitulationis vindicare ac tueri debere* fertur, velut Astri pag. 216. videre est. Iam Iesuitæ intelligentes, si Cæsar & Pontifex in fide jurando firmata maneant, nihil prædæ fore prædatoribus, & bolos tam grandes atque opimos, quos jam spe devoratos habuerant, sibi è faucibus ereptum iri, se denique ludibrium omnibus debituros, quod Cæsarem ad Edicti illius promulgationem impellendo aliis leporem excitaverint, summa ope sibi connitendum & manibus pedibusque enixe omnia facienda censuerunt, ut eosdem à fidei & jurisjurandi religione abducerent. Primum enim universe contenderunt, istas Cæsaris sententias *esse erroneas, temerarias, scandalosas, cum fidei Catholicæ principiis non cohærentes, à jure & veritate prorsus alienas, & auctoritati ac juri sedis Apostolicæ detrahere, & Ecclesiasticam immunitatem lædere:* ac propterea Cæsarem

Seque obligatum agnoscit, ut maneat in fide Germanicæ nationi data.

Iesuitæ Papam & Imperatorem hortantur fidem datam frangere.

eas improbare aliterque facere debere, quam ſententiis iſtis præ ſe tulerit. Niſi enim id faciat, ſed in errore pertendat, *graviore cenſura* plectendum fore. Hoc vero nihil eſt aliud dicere, quam Cæſarem excommunicationem mereri, ſi ſuum cuique tribuat, ſi Eccleſiarum Advocati fungatur officio, ſi ſtet pactis & jusjurandum ſervet, quo Imperii Ordinibus ſe obſtrinxit. Atque hoc eſt, quod Confeſſarius ejus in libello ipſi oblato, & poſtea cæteri Ieſuitæ in *Iuſta defenſione* ſua ſummis ei viribus perſuadere laborarunt.

CAPUT XLI.

Papam Ieſuitæ docent non ſtare Concordatis Germaniæ.

IN ſpecie autem primum docuerunt, Pontificem in Monaſteriorum cauſa pactis minime obligari, neque Concordata cum Germanica natione inita ſervare oportere, cum cauſa iſta ſit Extraordinaria, id eſt, cum in ea magna Ieſuitarum res agatur, quos homines valde Extraordinarios eſſe nemo negare poteſt, quippe in quorum Societate *nullus ordo, ſed ſempiternus* confuſionis *horror inhabitet.* Hac de re ipſorum verba ſunt pag. 186. *Etiam Papa pacta & promiſſiones ſervare debet cum eæ ſint de jure na-*

Propter cauſam Extraordinariam.

turali

turali ac gentium. Id vero intelligi debet, ut Papa Concordatis ORDINARIE *derogare non poßit: licet secus sit, Si* EXTRAORDINARIA *ad bonum publicum Ecclesiæ neceßitas postulet*, hoc est, si Jesuitis multa & magnifica exstruenda sint Collegia. Tum Papa Concordatis derogare & invito naturali gentiumque jure fidem datam violare, suumque Germaniæ Episcopis jus auferre, & Monasteria jurisdictioni eorum eximere potest. Deinde docuerunt, Pontificem & Cæsarem religioni habere minimè debere, ut defunctorum voluntates ac suprema judicia rescindant irritaque faciant cum aliena bona Jesuitis transscribere, & S. Benedicti aliorumque cælitum hæreditatem ad degeneres Ignatii filios transferre sit Aequitatis, & conditorum si minus verbis, saltem menti ac voluntati consentaneum. Hæc quippe eorum in Justa defensione verba sunt pag. 22. 23. & 264. *Quis non videat Fundatores, quippe qui nihil aliud spectare credendi sunt quam majorem Dei gloriam & Ecclesiæ Catholicæ bonum, statim hujusmodi translationi assensuros esse, & suam voluntatem justißimo Ecclesia Prælatorum judicio ac dispositioni subjecturos? Et sic oportet distinguere inter ultimæ voluntatis, seu piæ*

Qualis est privata Societatis utilitas.

Quam Pontifex & Cæsar pro summa lege habere debent.

Cum major Dei gloria & Societatis commodum realiter idem sint, nec nisi ratione distinguantur.

fundationis mutationem & ultimæ voluntatis seu piæ fundationis benignam interpretationem sive epiikiam. Nam in tali casu non tollitur testatoris aut fundatoris voluntas, sed in melius commutatur. Similiter Placid. discut. pag. 20. & 21. *Nemo fundatorum conditiones posuit futuris Pontificibus, ut monasteria non liceret in alios usus magis necessarios utilesque Ecclesiæ convertere. Non igitur contra intentionem Fundatoris venitur, si post tot annos in melius mutatur.* At enim ejusmodi benigna interpretatione omnia divina & humana jura nefari è violari adeo certum est, ut ipse Vincentius Filiutius Iesuita scribere non timuerit: *Pontifex tam ex officio, quam quasi ex contractu cum iis, qui bona Ecclesiæ reliquerunt, obligatus est lege divina & naturali tam illis, quam iis, in quorum emolumentum relicta sunt, non alienare, adeo ut si contrarium fiat, injuria fiat Fundatoribus, quorum voluntate legitima & rationabili non statur: lædatur utilitas publica cultusque religionis: fiat injuria Religiosorum successoribus: quæ tanto major est, si præter jacturam bonorum fortunæ, Famæ quoque periculum adsit, quod tunc accidit, quando bona ita sine causa auferuntur, ut detur aliis probabilis suspicandi occasio, factum id esse vel propter ignorantiam, inertiam, inscitiam vel propter vitam*

Itaq; contra Societatis commodum nulla lex, nullumque testamentum quicquam valet.

Alii tamen Iesuitæ docent Pontificem Monachis nihil posse adimere, ut det aliis.

Sin id faciat, teneri eum ad restitutionem damni & honoris.

vitam flagitiosam successorum. Itaque tenetur Pontifex & justitia reparare id quod interest, tam in famæ & existimatione, quam in bonis temporalibus. Quam porro nihil omnino eorum quæ Ecclesiis donata & relicta sunt, posthac à mutationibus tutum sit futurum, si Pontifex istis perfidię magistris auscultet, eodem Astro pag. 151. & 153. sic demonstratur: *Quid difficile occurret in posterum, quod per epiikiam & benignam interpretationem non poßit eludi? aut quæ rerum circumstantiæ tandem non admittant ejusmodi benignam interpretationem? quæ demum literæ, quæ sigilla, quæ jura manebunt intacta & inconvulsa si per assertam benignam cujuslibet interpretationem omnia exstinguere licebit? Quodnam Monasterium tandem manebit securum ab hujusmodi benigna interpretatione, cùm hæc ratio sit Transcendens, & non tantum contra Monasteria à Protestantibus restituenda, sed etiam contra numquam spoliata ex æquo procedat & militet? præsertim cum dicant Iesuitæ, pro reparatione fidei Catholicæ* NIHIL UTILIUS *posse excogitari, quam ut in* QUIBUSVIS *Germaniæ partibus Collegia Societatis* QUAM PLURIMA *ex recuperatis bonis Ecclesiasticis & Monasteriis tam virorum, quam fæminarum instituantur, fundentur ac dotentur.*

Quantum iniquitatis habeat Iesuitarum æquitas.

CAPUT XLII.

Iesuitæ Cæsarem ut Advocatum Monasteriorum docent propter ipsos pejerare.

TErtio Cæsarem docuerunt *vi* quidem *juramenti sui, & quia sit supremus Ecclesiarum Advocatus ac defensor, obligari & cogi jura ac bona veterum Ordinum tueri & ab hostibus recuperare:* Si tamen quam plurima Monasteria Jesuitis donare velit, non jam ullam ei juriscurandi religionem, quin id faciat, obstare posse. Ei rei duo dixerunt argumenta. Unum, quia jusjurandum tali casu servare sit *contra mentem & praxin Majestatis suæ*, (ut in libello suo Confessarius ejus loquitur) hoc est, quia jam ante Cæsar plus semel contra quam juratus fuerat fecerit, Monasteria Ordinibus ablata Jesuitis donando. Cui consequens est, neque post hac eum adeo religiosum aut scrupulosum esse oportere, quin eodem modo à jurejurando Jesuitarum causa discedat. In qua argumentatione non alia est consecutionis ratio, quam quæ illa Ciceronis sententia continetur: *Qui semel verecundiæ fines transierit, eum bene & naviter oportet esse impudentem.* Cui consentaneum est, quod Machiavellus non tam probat, quam consuetudine fieri monet, homi-

Duobus argumentis. Quia juramentum servare sit contra mentem & praxin Majestatis suæ.

Qui enim semel pejeravit, non debet postea esse scrupulosus in fide servanda.

nes

nes male rem gerere, si nesciant omnino boni esse, aut omnino perfecteque improbi, sed medias insistant vias, ut nempe sibi nec in virtute, nec in vitio satis constent, alternis Catones, alternis Vatinii, nec probe memores verbi illius Apoc. 22. *Qui nocet, noceat adhuc: & qui in sordibus est, sordescat adhuc.* Recte autem Ordinum Advocatus in Astro suo huic Jesuitarum argumento istas Iurisconsultorum sententias reponit pag. 146. *Non debemus attendere solum quid factum sit, sed potius quid faciendum sit. Quæ à communi jure exorbitant, nequaquam ad consequentiam sunt trahenda.* Et pag. 184. *Non exemplis, sed legibus judicandum est. Et quæ gratiose alicui concessa sunt, non debent in argumentum trahi.* Alterum eorum argumentum est, quia Cæsarius hoc violandi jurisjurandi magna pecuniarum impensa emerit, ac propterea nulla eum lex ad servandum illud alliget. *Tanto* (inquiunt) *sumptu Monasteria ab Hereticis vindicavit, ut jure poßit repetere summa pecuniæ, quam omnia eorum bona vix fortasse constituerent. Hanc ergo summam si liberaliter condonat, jure merito novus fundator, dotator & patronus Monasteriorum censeri & agnosci debet, immo quasi Emtor. Nam in illis restituendis ærarium affli-*

Quia etiam Cæsar pejerandi licentiam magnis sumtibus emerit.

xit, æs alienum contraxit. Ideo magna eſſet ingratitudo honorem illum negare recuperatori, Placid. Diſcept. pag. 6. & 37. quorum ſimilia habet Iſta defenſio pag. 469. *Etſi verum eſt Cæſarem vi juramenti obligari ad tuenda jura ac bona Monaſteriorum, inde tamen non recte quiſpiam inferre poterit, Cæſari Eccleſiam ſaltem titulo gratitudinis obligatam non eſſe, ut voluntati ejus acquieſcat.* quod perinde eſt ac ſi quis diceret: Eleemoſyna in caſu neceſſitatis eſt Iuſtitia, ac propterea Chriſtus de eleemoſyna loquens monet *ne juſtitiam noſtram faciamus coram hominibus, & ut videamur*, Matth. 6. Sicut & Proverb. 21. ſcriptum eſt: *Iuſtus tribuet, & non ceſſabit.* Itaque dives vi Iuſtitiæ obligatur in neceſſitate ad cibum pauperi dandum. non tamen inde quis inferet, Pauperem ſaltem titulo grati animi non eſſe obligatum, ut ſibi patiatur à divite colaphos impingi in caput, & latera fuſte & ligno dedolari, ſeque lumbifragio mactum dimitti. Eis ergo ſic diſputantibus recte in Aſtro pag. 185. regeritur: *Non amat, non deſiderat Cæſar eam gratitudinem, quæ ſine juſtiſſimis Religioſorum Ordinum lacrimis offerri non poteſt. Non delectatur ea gratitudine, qua videat Ordinibus pro tot millionibus auri ad bellum Germanicum*

Monachi eſſent ingrati in Cæſarem, niſi ab eo ſibi Monaſteria eripi paterentur.

manicum expensis, pro tam fidelibus servitiis ipsi & Imperio huc usque præstitis non nisi suorum jurium & Monasteriorum suppressionem & exstinctionem rependi. Nimirum longe certius est, Cæsarem aliquot auri milliones, ut jura ac bona sua tueri ac recuperare posset, à Religiosis Ordinibus accepisse, quam Ordinum causà vel teruncium expensum tulisse. Nec tamen eorum modo pecuniis fuit adjutus, sed etiam cum ipsorum precibus tum Divorum illorum auxilio, quorum hæreditates simul cum regnis ac provinciis suis bello vindicabat, quod futurum Psalm. 82. ita prædictum fuit: *Omnes Principes eorum qui dixerunt, Hæreditate possideamus sanctuarium Dei, faciet illis Deus sicut Sisaræ: contra quem de cælo dimicatum est. Stellæ manentes in ordine & cursu suo adversus Sisaram pugnaverunt,* Iudic. 5. Stellæ sunt sacri Religiosorum Ordines. Daniel. 12. *Qui ad justitiam* (verbo & exemplo) *erudiunt multos, fulgebunt quasi stellæ, & in medio nationis pravæ ac perversæ lucebunt sicut Luminaria in mundo,* Philip. 2. Hi sunt, quos rapinis suis Protestantes ad capienda precum & supplicationum arma bellumque spirituale adversus ipsos gerendum compulerunt, ut Mich. 2. legimus:

Cæsar nihil impensarum Monachorum causa fecit. Sed sua recuperavit adjutus Monachorum pecuniis & precibus.

Desuper

Et cælesti ope sanctorum Monachorum cum Christo regnantium. Illis tot suas victorias debet.

Desuper tunicam pallium sustulistis, & eos qui transibant simpliciter, convertistis in bellum. Horum conditores, duces ac patriarchæ & majores sunt illi, de quibus Apoc. 19. scriptum est: *Vidi Bestiam & Reges terræ & exercitus eorum congregatos ad faciendum prælium cum Christo & exercitibus in cælo, qui sequuntur eum in equis albis, vestiti byßino albo & mundo. Byßinum autem sunt justificationes sanctorum.* Iam ergo videt Cæsar, cujus opus fuerint tot victoriæ, quas annis superioribus obtinuerat: non Militum ejus, sed Ordinum Religiosorum, & Divorum cælitum, qui Ordines condiderunt, quique sub signis eorum per multa sæcula Christo militantes *vicerunt, & vestiti sunt vestimentis albis, & sederunt cum Christo in throno ejus*, ipsoque duce *in justitia judicant & pugnant*, Apoc. 3. & 19. de quorum pugna & victoria Apoc. 17. ita fit mentio: *Reges impii cum agno pugnabunt, & vincet illos Agnus, & qui cum illo sunt vocati & electi & fideles.* Quisquis ergo Cæsari suadet, ut Sanctis Ordinum conditoribus hæreditates suæ eripiantur & alienis dentur, hic ei auctor est, ut bellum adversus cœlestes illos Reges, hoc est, adversus Agnum ipsum suscipiat, quippe qui sunt *unum cũ Agno,*

Quibus si suas adimat hæreditates.

Bellum adversus illos & ipsum Christum suscipit.

in quibus Agnus se futurum & apud eos mansionem facturum prædixit, Iohan. 14. & 17. Itaque Cæsarem vinci necesse est, si Monasteria auferat Ordinibus & det Iesuitis: quod ipsi eum contra quam juratus fuit facere non modo posse, sed etiam debere docent, & perjurii ipsorum causa se alligare ac reum facere hortantur. Sunt enim ista eorum verba: *Hoc rerum statu Cæsar sub gravi obligatione in conscientia tenetur, ut ex bonis Ecclesiasticis & Monasteriis tam virorum, quam fœminarum, Gymnasia & Scholas, Collegia item ac domicilia quam plurima Patrum Societatis Iesu in quibusvis Germaniæ partibus instituat, fundet ac dotet.* de quo videatur Astri pag. 185. quo loco animadversionem meretur, quod minime satis habent utilitatis sua causa perfidiam ac perjurium Pontifici & Cęsari suadere, sed hoc amplius contendunt, id Regulæ atque instituto & professioni ipsorum Convenire, ita ut graviter peccet Iesuita, qui Principi, cui est à Confessionibus, necessitatem juris ipsorum causa pejerandi non diligenter rebusque relictis inculcat. In Iustæ namque defensionis proæmio num. 13. totidem verbis pro Lamermanni ad Cæsarem libello causam dicunt: *Lamermannus officii obligatione*

In quo certò vincetur.

Iesuitæ aperte Cæsari perjurium suadent.

In eoque se officium fa-

secundum

cere & Regulæ Societatis parere prædicant.

secundum conscientiam permotus epistolam ad Cæsarem perscripsit: in eoque recte egit (quod Cæsari jurisjurandi violandi, nec aut in Edicto suo, aut in volũtate pluribus literis Romam missis declarata constanter permanendi auctor fuit) *& aliter agere non debuit. Immo si Cæsarem non monuisset, reprehensionem meritus fuisset, tamquam boni Confessarii officio secundum Societatis nostræ Regulas non recte functus.*

Nam Regula jubet Confessarios Principum omnia ad majorem Dei gloriam referre.

In Regula scilicet *Omnia ad majorem Dei gloriam* referre, & quoniam eadem Regula pro explorato habet, Societatem ipsorum illustrandæ & amplificandæ gloriæ divinæ appositissimum vereque unicum telum & instrumentum esse, nihil Societatis emolumento conducibile prætermittere, & omnia incremento ejus obstantia tollere jubetur. Iam vero jusjurandum illud, quo se Cæsar Pacem Religionis conservaturum, & Ordinum Imperii jura ac bona legibus ac legionibus tutaturum, Advocati Ecclesiarum & Iudicis officio functurum, Monasteria Ordinibus per vim erepta recuperaturum, nec ad alios translaturum Deo teste recepit ac promisit, incremento Societatis vehementer obstat. Peccasset ergo Lamermannus parumque sancte Societatis

Id est ad Societatis lucrum.

Quod lucrum impeditur per Cæsaris jusjurandum.

Regu-

Regulam habuisset, nisi Cæsarem monuisset, eum salva conscientia in fide & sacramenti Imperio dicti religione permanere nequaquam posse, sed ita cogitare secum debere, jusjurandum rei Catholicæ juvandæ ac servandæ, non perimendæ ac perdendæ causa inventum fuisse, nec *iniquitatis vinculum* esse oportere. Futurum vero iniquitatis vinculum, si eo se Cæsar obligari ac retineri patiatur, quo minus quam plurima Germaniæ Monasteria ad Societatem Iesu transferantur.

Eum ergo Confessarius suus hortari debet, ne jusjurandum servet. Cum illud sit vinculum iniquitatis.

Capvt XLIII.

CUr autem plurimum ea res iniquitatis habeat, quatuor argumentis docere conati sunt, quorum primum est; quia Societas quotidie numero crescat, nec tanta habeat vectigalia, quanta in victum tot Sociis sint necessaria, qua de re ipsorum verba sunt: *Cum à paucis retro annis numerus Religiosorum Societatis in Germania multum auctus sit, & in dies augeatur, consequens est, ut proventus quoq; pro sustentatione necessarii augeantur qui cum aliunde hoc rerum ac temporum Statutis haberi non possint, Cæsar in conscientia obligatur, ut ex recuperatis Mona-*

Id Iesuitæ quatuor argumentis docent.

Primum Multi quotidie fiunt Iesuitæ. Itaque danda eis sunt Monasteria, unde vivant.

Monaſteriis quam plurima Societati fundet Collegia. Quid ei autem potius conſequens ſit, Cęſarem obligari, ut totam Societati donet Carinthiam, cujus alienandi jus habet, cum ea quæ ſemel Deo conſecrata ſunt Monaſteria, in alios uſus convertere nec per divinas, nec per humanas leges ei liceat? Quæ vero eſt neceſſitas, ut ad Societatem quotidie *Plures accedant thynni & cetaria creſcant?* cum per Monachos ad majorum ſuorum ſimilitudinem redactos totum ſeptemtrionem ad Eccleſiæ communionem brevi tempore reductum iri, tot ſuperiorum ſæculorum exempla ſpondeant. Præterita quippe ſunt umbra & figura futurorum. Itaque *Sapiens qui ſcit præterita, de futuris æſtimat.* Sapient. 8. *Quæ futura ſunt, jam fuerunt, & Deus inſtaurat quod abiit.* Eccleſ. 3. Si ergo Cæſar majores ſuos imitatus ſynodorum opera veteres Religioſorum Ordines in priſtinam ſanctitatem reformet, eundem ſe laboris ſui fructum mox capturum merito ſpe præcipit, quem illos cepiſſe conſtat, ut annis non multis regna vaſtiſſima ex regione & umbra mortis ad claram Catholicæ veritatis lucem adducta cernerent. Ita nihil attinebit Ieſuitas Diaboli artibus uti ad homines in Societatem ſuam

Sed potius Cæſar eis donare debet Carinthiam, cujus donandi jus habet.

Nulla eſt neceſſitas ut plures fiant Ieſuitæ.

Cum Monachi reformati longe Ieſuitis ſint utiliores.

Cur multi fiant Ieſuitæ, cauſa eſt, quia Diabolicis artibus in Societatem illiciuntur.

suam illiciendos, quod illi se Ignatii patris sui imitatione facere minime dissimulant. In ejus quippe vita à Maffeio descripta Romæque edita lib. 3. cap. 11. ita scriptum habemus: *Ignatius miræ fuit solertiæ in solicitandis mortalibus, & à Diaboli servitute ad Christi obsequium traducendis: ac quibus Artibus Dæmon ad animarum perniciem utitur, easdem ipse quoad liceret ac fas esset ad hominum salutem transferebat. Voluntates ac naturas eorum quibus cum ageret festine odorari, ambitiosis splendidas avaris utilia, voluptuosis jucunda proponere, & suo quod ajunt* HAMO *vel* ESCA *quemque piscari.* At enim Christus & Apostoli non Hamo piscati sunt, nec Esca vel gloriæ, vel utilitatis, vel voluptatis pisces ceperunt aut capere docuerunt, sed *Rete* modo *in dextram navigii partem laxarunt in capturam* (Luc. 5. Iohan. 21.) ut tantum spiritualia & æterna bona animis affectanda, nihil de sæcularibus & caducis cogitandum docerent. Et tamen omnia ostenderunt ad munus Piscatoris animarum utilia, velut de se Deus profitetur Isai. 48. *Ego Dominus Deus tuus docens te utilia, & gubernans te in via, qua ambulas,* in via nempe misericordiæ & veritatis, non Avaritiæ aut duplicitatis. *Universe*

Iesuitæ piscantur Hamo: Christus & Apostoli laxabant retia in dextram navigii partem.

niversæ enim *viæ Domini misericordiæ & veritas requirentibus testamentum ejus*, Psal. 24. Paulus similiter ad Episcopos Act. 20. *Nihil subtraxi utilium, quo minus docerem vos. Non enim subterfugi, quo minus annunciarem vobis* OMNE *Dei consilium* [de rebus ad munus vestrum utilibus. *Consilium in hoc do, hoc enim vobis utile est*, 2. Cor. 8.] OMNIA *ostendi vobis, quoniam* Ecclesiæ ministros *oportet meminisse verbi, illius quod dixit Christus, Beatius est magis dare, quam accipere.*

Sed Diabolus Iesuitas alium piscatum docuit.

Sed Diabolus longe diversam auditoribus suis facit acroasin, eosque monet meminisse versiculi illius Enniani, *Unde habeas, quærit nemo: sed oportet habere:* Qua sua doctrina abducit homines à simplicitate Christi, ut *duplici corde & maligne ad Deum accedant* [Eccl. 1.] quodque suæ ipsorum gloriæ, utilitatis aut voluptatis causa atque haud scio an *propter regnum cælorum*, seu Pygiacam jurisdictionem faciunt, paupertatem, obedientiam & castitatem voventes, id Deo imputent, ac *propter regnum cælorum* facere credi velint. A quo Diaboli artificio sic nos Paulus deterret 2. Corinth. 11. *Timeo ne sicut serpens Evam seduxit astutia sua* [quam Hamo suo captavit, & splendida ac jucunda ei proposuit] *ita corrumpantur*

Iesuitæ duplici corde ad Deum accedunt.

tur sensus vestri, & excidant à simplicitate quæ est in Christo, per pseudoapostolos, operarios subdolos, ministros Satanæ transfigurantes se in Apostolos Christi, qui eos quibus euangelizant in servitutem redigunt, qui accipiunt [non dant] *qui devorant* [*domos viduarum*, sive Ecclesiarum sponso orbatarum, Matth. 23.] *qui extolluntur* [suumque vitæ genus longe perfectissimum esse gloriantur, & *supra modum Apostoli* videri postulant, 2. Corinth. 12.] *qui in faciem alios cadunt*, sua eis beneficia ac merita exprobrantes. Ex quibus apparet, istos Corinthiorum Presbyteros *vocatos à Deo in societatem filii ejus Iesu* [velut 1. Corinth. 1. docemur] non aliter quam hodierni Iesuitæ faciunt, dociliores se Satanę, quam Christo & Paulo præbuisse discipulos, & persuasum habuisse, licere ac fas esse uti Artibus Diaboli, & Hamatili piscatu homines captare atque in societatem suam illicere, quos quis maneat exitus, hoc modo prænunciatur Isai. 19. *Mœrebunt Piscatores, & lugebunt omnes mittentes in flumen Hamum.*

Habent sensus corruptos & alienos à simplicitate Christi.

Oraculum de Hamatili Iesuitarum piscatu.

CA-

CAPVT XLIV.

Secundum argumentum. Iesuitæ habent bonum appetitum. Ergo dandæ eis sunt Monasteria devoranda.

ALterum Argumentum est, quia Iesuitæ bonum habeant appetitum, eisque velut fame aridis dentes dentiant, & magnum percurrant murmura ventrem, nec alia res, quam Monasteriorum opes iratum ac latrantem stomachum eorum placare, & intestinorum possit murmur compescere. Verba ipsorum sunt Iustæ defens. pag. 392. *Patres Societatis* (viri desideriorum) *desiderant & APPETVNT bona Monasteriorum non propter se* (hoc Iupiter Diique omnes procul avertant, ut Iesuitæ, cum *Patres* sint, *sibi à filiis thesaurizari* postulent, & bona aliena propter se ipsos potius, quam ad majorem Dei gloriam appetant) *sed ut sint in sustentationem plurium ad fidei Catholicæ propagationem incumbentium.* Sed ô famelica hominum natio, vereque esuritionum Patres, in mentem vobis esse oportuit, quod Romanæ fidicen lyræ non minus vere, quam suaviter canit:

Iesuitæ Patres esuritionum.

Hydropicis similes.

Crescit indulgens sibi dirus Hydrops,
Nec sitim pellit, nisi causa morbi
Fugerit venis, & aquosus albo
Corpore languor.

Medi-

Medicina vobis opus est, quæ alvum ducat; non cibo, qui inanimenta expleat. Bulimia non implendo, sed vacuando curari postulat. *Iustus comedit & replet animam suam: venter autem impiorum insaturabilis*, Proverb. 13. *Avarus non implebitur pecunia, & qui amat divitias, fructum non capiet ex eis*, Eccles. 5. *Insatiabilis oculus cupidi, in parte iniquitatis non satiabitur, sed* TOTUM *in hamo sublevabit, & congregabit in rete suum*, Eccles. 14. Habac. 1. *Qui volunt divites fieri, incidunt in tentationem & laqueum diaboli, & desideria multa nociva, quæ mergunt homines in interitum & perditionem. Radix enim omnium malorum est cupiditas, quam quidam appetentes erraverunt à fide, & inseruerunt se doloribus multis*, 1. Timoth. 6. Nam & primum fidei caput sive articulum non credunt, esse scilicet unum Deum, eumque patrem omnipotentem, qui necessaria dare filiis velit & possit (nam & Aurum faciunt Deum, quod plusquam Deum diligunt, ejus causa injuste facere & Deum offendere non dubitantes, & De voluntatem aut facultatem suos alendi deesse putant) & se cum alienarum opum, quas vident, potiores fieri nequeunt, dolent animisque anguntur & cruciantur. Nullum proinde

Medicina vacante, non cibo replente curari debent.

Avaritia enim impleri nequit.

Avari errant à fide.

Et inserunt se doloribus multis.

inde aliud morbi habent remedium, quam ut avidum doment Spiritum, & oculos compeſcant, cauſamque morbi, quæ eſt ſupervacuorum cupiditas, ex animo ejiciant, velut Proverb. 23. monentur: *Noli laborare ut diteris, ſed prudentiæ tuæ pone modum. Ne erigas oculos tuos ad opes quas non potes habere: quia facient ſibi pennas quaſi aquilæ, & volabunt in cœlum.* Et Luc. 12. *Nolite quærere, quid manducetis aut quid bibatis: & nolite in ſublime tolli* (id eſt, ne erigite oculos ad opes, ſupervacuas, quas ſine peccato habere non poteſtis) *Hæc enim omnia gentes mundi quærunt.* Etſi nec eruditiores gentilium oculis ſuis tam alte ſubvolare permiſerunt, ut ſupervacua & inania expeterent. Eſt enim Epicuri ſcitum: *Si ad naturam vives, numquam eris pauper: ſi ad opinionem, numquam eris dives.* quod Seneca ſic explanat: *Exiguum natura deſiderat, opinio immenſum. Naturalia deſideria finita ſunt: ex falſa opinione naſcentia, ubi deſinant non habent. nullus enim terminus falſo eſt. Via eunti aliquid extremum eſt, error immenſus eſt.*

Ieſuitæ primum omnium avaritiam ſuam ſanare debent.

Ne ſupervacua appetant.

CA-

Caput XLV.

Tertium Argumentum est, quia bonam Iesuitæ de Pontifice & Cæsare spem habeant: ad quos cum hic *sermo Dei factus sit, Vos Dii estis* (Iohan. 10.) minime decere, ut Iesuitas eis fretos spes sua confundat. Aliter quippe Dii isti multis desperationis causam afferrent, ut abirent clanculumque se suspenderent. *Si Pontificis* (inquiunt) *atque Cæsaris consilium, ut sperare licet, de bonis quibusdam Ecclesiasticis ad Scholas & Gymnasiæ applicandis successum habiturum sit, dubitari non potest, Patrum Societatis operam adhibitum iri.* At enim fulmine isto hæc eorum spes dissipatur. Ierem. 17. *Maledictus homo, qui confidit in homine, & qui ponit carnem brachium suum, & à Domino recedit cor ejus. Erit enim quasi myricæ in deserto, & non videbit cum venerit bonum.* Idumæos certe, filios Esau, non dissimiliter olim perdidit injusta alienorum bonorum cupiditas, & fiducia quam in cavernis Petræ inque Collis altitudine, tamquam in gratia & favore Pontificis & Cæsaris, collocatam habebant, velut oracula prophetarum docent, quæ non magis

Tertium argumentum.

Iesuitæ de Papa & Cæsare bene sperant.

Non ergo spes sua debet eos confundere.

Esauitas olim similiter ut Iesuitas perdidit avaritia & spes in ope humana.

Populus Idumæus figura Ordinis Iesuitici.

de Esauitis, quam de imitatoribus & cognatis eorum Iesuitis interpretari licet. Ierem. 49. *Ecce parvulum dedi te in gentibus* (Societatem inter Religiosos minimam) *contemptibilem inter homines. Arrogantia tua decepit te, & superbia cordis tui: quia habitas in cavernis Petræ* (totque privilegiis à Petri successore munitus es) *& apprehendere niteris altitudinem collis* (id est, Celsitudinem Principum tibi præsidio futuram speras, in quorum gratiam malis pariter bonisque artibus irrepsisti, quo argumento Iesuitæ Iustæ defens. pag. 160. prædicant: *Austriæ & Bavariæ Principes, qui Monasteriorum translationes à Sede Apostolica impetrarunt, nos indefensos non relinquent,* quando scilicet Papa priorum Pontificum, à Iesuitis eorumque suffragatoribus circumventorum, acta rescindet, ac Monasteria Ordinibus suis restitui jubebit, tum Austriaci & Bavari arma pro Iesuitis adversus Pontificem capient, id perinde est ac si dicerent, quicquid Sabini somniaverint, haud dubie evadet exituque comprobabitur) *Cum exaltaveris quasi Aquila nidum tuum, inde detraham te. Periit consilium à filiis* (Societatis) *inutilis facta est sapientia eorum. Vastatum est semen ejus* (seu Tirones aut Novitii)

Novitii) *& Fratres ejus* (qui Fratres Nolares prohibentur) *& vicini ejus: & non erit.* Psal. 136. *Memor esto Domine filiorum Edom, in die Ierusalem: qui dicunt, Exinanite, exinanite usque ad fundamentum in ea*, & omnem Benedicti familiam domiciliis & latifundiis suis evertite, interque Episcopos, Cardinales, Principes, Milites & Iesuitas Monasteria & bona eorum partite. Abd. 1. *Propter iniquitatem in fratrem tuum Iacob* (ordinem S. Benedicti) *operiet te confusio & peribis in æternum. In die cum stares ex adverso, quando extranei ingrediebantur portas ejus, & super Ierusalem mittebant sortem* (Monasteria dividentes) *tu quoque eras quasi unus ex eis.* Ezech. 35. *Hæc dicit Dominus ad te mons Seir. Audivi universa opprobria tua, qua locutus es de montibus Israël* (id est, de antiquis Monachorum Ordinibus, quos libris editis infamasti) *dicens, Deserti, nobis ad devorandum dati sunt* (Pontifex & Cæsar in conscientia obligantur Monasteria exstincta in Iesuitarum Collegia convertere) *sicut gavisus es super hæreditatem domus Israël, eo quod fuerit dißipata, sic faciam tibi. Dißipatus eris mons Seir, & Idumæa omnis*, & omnis populus dicat, Amen.

NollBrüder.

CAPUT XLVI.

Quartum argumentum. Jesuitarum institutum & professio est vivere ex rapto.

QUartum Argumentum est, *quia institutum Societatis peculiariter ad hoc tendat, ut Collegia instituantur,* ex Monasteriorum nempe ruinis aut alienorum bonorum rapinis, à quibus Societatis institutor & conditor Ignatius cum etiamnum ad legionem bellator esset, minime alienus fuisse, nec à solita militum rapacitate quicquam demutasse sine ulla ejus contumelia creditur. Ut enim ipsi agnoscunt Placidæ Disceptat. pag. 25. *Negotiator suas fraudes, Miles suas Rapinas sibi objici, utcumque patitur, nec tam tener animoque mollis est: ut nota mundo delicta taxari indignetur.* Etsi autem militiam mutavit, ac simul cum Sociorum ne dicam Furum manipulo Christo Imperatori Sacramentum dixit, non propterea Rapinam omnem ejerare necesse habuit, cum de illo scilicet ex vulnere cruris claudicante Isai. 33. prædictum fuerit: *Tunc dividentur spolia prædarum multarum: Claudi diripient Rapinam.* Nec tamen animas modo captivas *à Forti tollere, & quod ablatum esset à Robusto salvare* debuit (Isa. 49.) sed etiam (si fas est credere, quod filii ejus jactitant,

Cum conditor Societatis fuerit miles rapinis assuetus. De quo prædictum est fore raptorem animarum.

Atque etiam alienarum opum.

jactitant, eundem qui in illo fuit, hodie quoque in Societate Spiritum vigere) opes & facultates alienas *non quidem propter se*, quod vulgo faciunt milites (hoc enim Iohannes sic eis interdixit: *Neminem concutiatis, neque calumniam faciatis, & contenti estote stipendiis vestris*, Luc. 3.) *sed ad majorem Dei gloriam* aliis, qui Ecclesiæ minus sunt utiles, auferre potuit. Scriptum quippe est Proverb. 13. *Bonus relinquit hæredes filios & nepotes: & custoditur justo substantia peccatoris*. Et Sapient. 10. *Iusti tulerunt spolia impiorum*. Cum igitur veteres Monachorum Ordines sint peccatores & impii, Societas verò ut Bellarminus in prefatione Gemitus Columbæ testatur, sit justa, *vivumque & verum Ecclesiæ membrum*, (quam propterea *ad plangendum* invitat, *ut Deus alios Religiosos relaxatos convertat*, quo ipso satis aperte fert, reliquos Ordines non esse viva & vera Ecclesiæ membra, unde haud dubie Societas *stans hæc apud se orat: Deus gratias ago tibi, quia non sunt sicut cæteri Ordinum Religiosorum, velut etiam hic Benedictinus & Franciscanus*) quis intercedere ausit, ne Monachorum hæreditates Iesuitæ cernant, & substantiam Monasteriorum velut spolia auferant? Societas

Non quidem propter se. Sed ad majorem Dei gloriam.

Monachorum Ordines sunt peccatores & impii. Iesuitæ vero justi.

Societas est mulier, cui Deus dat gratiam spoliandi Aegyptum.

nempe est Mulier illa, de qua sub figura & futuri umbra Deus Exod. 3. dixit: *Postulabit mulier à vicina sua & ab hospita sua* (à D. Benedicti familia) *vasa argentea & aurea ac vestes. Et dabo vobis gratiam coram Aegyptiis, & spoliabitis Aegyptum.* Nec verò Benedictini, Cistertienses aliique Ordines se à Societate spoliatos diffitentur, bona vero gratia sua id factum pernegant: in quo Iesuitæ eos probi Religiosi officio nequaquam fungi insimulant. *Hic enim* (inquiunt) *ita animo comparati esse debent, ut si sua sibi* (à Iesuitis) *eripiantur, de Rapina bonorum gaudeant,* Placidæ disceptat. pag. 23. ad rationem nonam. At enim Monachi tantum ab eo absunt, ut sese à Iesuitis patrum suorum hæreditate spoliari gaudeant, ut recte se Machabæorum exemplum imitari putent, iisdemque quibus illi verbis de se profiteantur: *Neque alienam terram sumpsimus, neque aliena detinemus: sed tempus habentes, vindicamus hæreditatem patrum nostrorum, quæ injuste ab inimicis nostris aliquo tempore possessa est,* 1. Machab. 15. In captatoribus verò & Hæredipetis Iesuitis Pharisæos illos se agnoscere prædicant, qui *in sublime tollebantur, quicquid altum est hominibus* appetentes,

Iesuitæ avari & captatores sicut olim Pharisæi.

petentes, & *sub prolixæ orationis* & impensarum *ad ædificanda prophetarum sepulchra*, inque maritima & pedestria itinera *proselytos facientibus* necessariarum *obtentus, quodque instructi per legem essent duces cæcorum, lumen eorum, qui in tenebris sunt, eruditores insipientium, magistri infantium* (Rom. 2.) *viduarum domos devorabant, & in se confidebant tamquam justi, & aspernabantur cæteros*, ejusmodi carmine aut formula *apud se orantes : Deus gratias ago tibi, quod non sum sicut cæteri hominum, raptores, injusti, adulteri, velut etiam hic publicanus : aforis denique parebant hominibus speciosi & justi, intus autem pleni erant hypocrisi, iniquitate, rapina & omni spurcitia*, Matth. 23. Luc. 11. 12. & 16.

CAPUT XLVII.

DUodecimum Hydræ Jesuiticæ caput est Cardinalium, Episcoporum, Principum sæcularium & Militum solicitatio & inescatio, quos in prædæ partem vocant, & Monasteria atque opes eorum, quæ pauperum sunt patrimonia, inter se docent dividere, tantum ut ipsi quoque in sacrilegii Societatem ab eis admittantur. quam etiam doctrinam eis se persuasisse, eaque re factum

Duodecimum Hydræ caput. Cardinalium, Episcoporum, Principum & Militum inescatio.

esse, ut plurima Monasteria reclamantibus divinis humanisque legibus contra eorum, qui ea condiderunt, sanctiones, omni dirarum eo Thyestearum precum genere munitas, aliis usibus applicarentur, magnifice gloriari non dubitant. Sunt enim hæc ipsorum verba in Placida Disceptatione.

Iesuitæ gloriantur factum quod ipsi de Monasteriis faciendum suaserant.

Pag. seu columna 4. *Quædam Monasteria data sunt aliis Monachis, quædam promissa etiam Ordinibus militaribus, plurima data sunt & dabuntur Episcopis, quædam Clericis secularibus, quædam Societati, multa in belli sumptus Principibus secularibus ad certos annos. Quare hæc quæstio*, utrum Monasteria contra fundatorum mentem alio possint transferri, *ad omne hominum genus pertinet. Eadem enim debet esse in dando, petendo, accipiendo justitia, magnumq; in damnando Pontifice, Cæsare, Cardinalibus, Episcopis, Principibus, Ordinibus* (Militaribus & Monasticis) *& Doctoribus* sive Iesuitis *periculum.*

Mendaciis suis Papam & Cæsarem circumvenerunt.

At enim prius Cæsarem Iesuitæ, tum Pontificem circumvenerunt, alia de Iure, alia de Facto mentientes. v. g. Abbates Ordinum veterum in Cæsaris regia procuratores, tamquam *plenipotentiarios*, sive omni auctoritate instructos

gratæ

gratæ voluntatis erga Cæsarem restandæ causa ei permisisse, ut multa Monasteria alio transferat: Monasteria pleraque *esse exstincta & sub ruderibus jacere*: Veterum Ordinum Monachos non habere homines, qui in propaganda & conservanda fide Catholica operæ pretium facere queant, cum pleriq; sint *ventres pigri, stupidæ pecudes, inutilia terræ pondera:* Jesuitas *multos esse, & semper fore doctrina, prudentia, virtute atque Apostolico Spiritu præditos: Societatem ipsorum habere aromata à putredine præservantia*, ita ut numquam corrumpi aut à pristino Spiritu & virtute degenerare possit. Hujusmodi artibus & mendaciis Pontifici & Cæsari imposuerunt: adeoque omnes istæ Monasteriorum translationes obreptitiæ sunt ipsoq; jure NVLLAE: quas bonæ conscientiæ Pontifex aliquando rescindet irritasque & infectas reddet, sicut Cœlestinũ III. & Innocentium III. laudatissimos Pontifices fecisse constat. Verum Societas fieri potest, ut quoniam se tanta spe decidisse videt, ac Monasteria partim penes Protestantes mansisse, partim in potestatem eorum rediisse intelligit, sua nunc faciat verba mulieris illius meretricis coram Salomone de puero disceptantis: *Nec mihi, nec tibi sit, sed dividatur.*

Itaque Monasteriorum trãslationes ipso jure sunt nullæ.

Ieſuitarum de jure mẽdacium, quo Cæſari impoſuerunt.

Pag. 6. *Cæſar poteſt ex Monaſteriorum bonis, & aliquando obligatur dare aliis Monachis, militibus, Eccleſiarum* ſive Epiſcoporum *debita ſolvere* (maxime quando ſupervacuis impenſis in Jeſuitarum Collegia aut ſpectacula ſcænica factis rem confregerunt) *novas parochias inſtituere, veteres augere, templa reſtaurare. Atque hic multiplex Iuſtitiæ ratio invenitur. Aes alienum Eccleſiarum diſſolvit: Rempublicam opis egentem adjuvat. Ex juſtitia quoque Pontifex, Cæſar, Epiſcopi, Principes obligantur provinciis providere de animarum ſalute: Doctores paſtoreſque numero & facultate docendi ſufficientes mittere. Quod ſi in Militem, corporum & opum defenſorem, cenſus Eccleſiaſticus* BENE *impenditur, quanto magis in Ieſuitas Doctores, qui animas ſervant?*

Hinc apparet, quantoperæ Jeſuitæ Cæſari de jure mentiti fuerint, Jus ſcilicet faſque faciunt, Militibus dare bona Monaſteriorum, ut æquius juſtiuſque credatur, ea dari Jeſuitis. quaſi verò minus piaculum ſit, Deo bona ſua eripere, quam à mercatoribus & nobilibus prædam agere, ut ſit unde ſtipendia militantibus pendantur. Qui verò ſunt illi, qui corpora & opes Chriſtiani populi defendunt, legiones ne Militum cum

Non militum arma defendunt corpora & opes Chriſtianorum.

Amalec

Amalec in campestribus sub duce Josua signis collatis depugnantium, an verò *Moyses in vertice collis* manus ad Deum elevans? Id verò, sic nos Scriptura docet Exod. 17. *Cum Moyses manus levaret, vincebat Israel: sin autem paululum remisisset, superabat Amalec.* Et Judic. 4. *Moyses Amalec confidentem in potentia sua & in exercitu suo, non ferro pugnando, sed precibus sanctis pugnando dejecit. Sic erunt universi hostes Israel,* ut nimirum non Militum manibus, sed hominum Deo cohærentium precibus & meritis superentur. Et Judic. 5. discimus victoriam Barac opus fuisse non Militum ejus, etsi animis armisque paratissimorum, sed *stellarum de cœlo adversus Sisaram* pro Dei populo *dimicantium:* quo pacto S. Gregorius, quod Romam Langobardi obsidione diuturna capere non potuerint, ancillarum Dei in Monasteriis manus levantium precibus & lacrymis acceptum referendum esse confitetur. Ut facile existimari queat, quo animo Jesuitas laturus fuerit, qui census sacrarum Virginum rectius in milites & ludimagistros impendi docent, & fœminarum *Virginitatem* velut *solitariam, reclusam, otiosam, sibi soli vacantem* præ sua *virginitate publica, negotiosa, prædicante* tan-

Sed sanctorum Monachorum orationes & merita.

Romam defenderunt orationes Virginum Monialium.

Etsi eos Iesuitæ præ sua Virginitate contemnunt.

prædicante) *& animarum zelo ardente* contemnunt (Placid. Discept. pag. 43.) ac propterea *domibus deliciarum suarum eas ejicere, à parvulis* seu novitiis *earum Dei laudem in perpetuum auferre*, & in domiciliis earum *Requiem* sibi quærere non verentur, velut *Prophetas* illos *in pecunia divinantes & pacem Ezechiæ regi ac principibus prædicantes* facere solitos Mich 2. & 3. legimus. At enim Paulus istos solitarios, reclusos, & orationi diu noctuque instantes nequaquam sibi solis vacare, sed semper solicitos esse, multumque labore pro aliorum salute & perfectione capere perspicue affirmat Colos. 4. *Epaphras servus Christi semper solicitus pro vobis in orationibus, ut stetis pleni & perfecti in omni voluntate Dei. Testimonium illi perhibeo, quod habet multum laborem pro vobis.* Longe autem majus esse hominum ejusmodi semper orantium laboris pretium, quam illorum, qui Verbi & Sacramentorum administratione occupantur, Iacob. 5. sic docemur: *Orate pro invicem, ut salvemini. Multum enim valet deprecatio justi assidua.* (Ecce, quomodo orationes salutem hominibus conficiant) *Elias homo erat similis nobis, & oratione oravit, deditque cælum pluviam, & terra dedit fructum suum.* Cœli sunt, qui

Paulus testatur Monachos multum pro salute hominum laborem habere.

Et ille labor multo plus hominibus prodest, quam Iesuitarum occupatio.

qui *enarrant gloriam Dei*, ſive prædicatores, ut Paulus interpretatur Rom. 10. Terra ſunt audientium corda, Matth. 13. Homines ergo Eliæ ſolitario & in Contemplationis monte oranti ac jejunanti ſimiles, orationibus ſuis faciunt, ut *cœli dent pluviam*, id eſt, ut prædicatores ſalutarem doctrinam loquantur, utque *Terra det fructum ſuum*, id eſt, ut auditores agant pœnitentiam & credant Euangelio, ſalvique fiant, ex quo perſpicuum fit, auditorum pœnitentiam, fidem & ſalutem non prædicatoribus, ſed Contemplatoribus orantibus deberi, & horum ſolitudinem eſſe matrem tot filiorum, quos negotioſa Ieſuitarum inertia nullo jure ſibi vindicat, velut Iſai. 49. & 54. prædictum fuit: *Lætare ſterilis quæ non paris* [non prædicas verbum, adeoque Chriſto per Euangelium filios gignere non cenſeris] *decanta laudem & hinni* [pſalmodiæ vacando] *quæ patiebas: quoniam multi viri deſerta magis, quam ejus quæ habet virum. Et dices in corde tuo: Quis genuit mihi iſtos? ego ſterilis, & non pariens, tranſmigrata & captiva* [ſive incluſa] *& iſtos quis enutrivit? ego deſtituta & ſola: & iſti, ubi hic erant?* Itaq; Paulus cum omni ſanctitate ſua, cumque gratia, miraculorum, quam habebat, nondũ propterum

Monachorum vita Contemplativa eſt fœcunda mater multorum filiorum.

Paulus ſanctorum orationes plus

prodesse censebat, quam suam sanctitatem, prædicationem & miracula.

perum Euangelii sui cursum, aut prosperum prædicationis successum promittere sibi ausus est, nisi sanctorum orationes sibi quidem ostium sermonis aperuissent, auditoribus vero *ostium Fidei*, Act. 14. Ejus rei indicium ex his ejus verbis fieri potuerit. 2. Thess. 3. *Orate pro nobis, ut sermo Dei currat & clarificetur, sicut & apud nos.* Coloss. 4. *Orationi instate pro nobis, ut Deus aperiat nobis ostium sermonis ad loquendum mysterium Christi, ut manifestem illud ita ut oportet me loqui.* Ephes. 6. *Orate omni tempore pro me, ut detur mihi sermo in apertione oris mei cum fiducia, ita ut audeam prout oportet me loqui.* Et adhuc Jesuitæ persuasum aliis volunt, se demum esse animarum servatores, & hanc laboribus suis mercedem deberi, ut Monasteria hominibus multum & utilissimum pro aliorum salute laborem capientibus auferantur & sibi dentur, cum tamen nihil sint aliud, quam *æs sonans & cymbalum tinniens*, 1. Cor. 13. *qui alios docent, se ipsos non docent*, Rom. 2. in quos convenit illud Eccl. 37. *Vir peritus multos erudivit* (dignosque pœnitentiæ fructus facere, omnia sæcularia desideria abnegare, & carnem suam crucifigere docuit) *& animæ suæ suavius est* (nihilque plus quam quivis de populo jejunat,

Iesuitarum labor inanis & sine fructu.

junat, paupertatem vovit, ut paupertatem effugeret, obedientiam vovit, ut multis imperaret, castitatem vovit ac *seipsum castravit* fortasse non tam *propter regnum cælorum*, quamque ut paulo prius monui propter regnum culorum & pygiacam provinciam, ut epheborum natibus jura possit reddere, eaque theoria oculis epulas præbere) *Quia sophistice loquitur* (dicens, & non faciens) *odibilis est. Omni re defraudabitur* (nec docendo quicquam aliis proderit) *Non est enim illi data à Domino gratia*, alios inducendi, ut *in humeros* suscipiant *onera gravia, quæ ille imponit, digito autem suo non vult ea movere*, Matth. 23.

CAPUT XLVIII.

PAg. 15. *Ex Monasteriis Episcopatibus succurritur & parochiis, dantur Commendæ bene meritis, & accipiuntur. Hæc omnia Sacrilegio deputare hominis est leges ignorantis.*

Iesuitæ contendunt Monasteria sine sacrilegio posse aliô transferri.

At enim Spiritui sancto & sextæ Synodi Patribus visum est ingens Sacrilegium, bona Ecclesiis donata in alios, quam quos donatores voluerunt, usus convertere. Apostolici & Synodici Decreti verba sunt: *Valde iniquum &*

ingens

Sed Spiritus sanctus contrarium docet.

ingens sacrilegium est, ut quæcumque vel pro remedio peccatorum, vel pro salute aut requie animarum suarum unusquisque Ecclesiæ contulerit, aut certe reliquerit, in aliud transferri aut converti permittatur. Itaque si Jesuitis fides est, spiritus sanctus, ab eoque inspirati Symmachus Papa & Concilii Patres Leges ignorarunt. Nec refert, quod Jesuitæ defendunt, *usitatum hoc esse in Ecclesia*, seu consuetudine fieri, *ut Ordines Ordinibus substituantur.* Fit enim, ut Pontifices falsis narratibus circumveniantur, aut extraordinaria legibusque soluta utantur poteſtate, cujus jus eis facit justa causa, hoc est vel magna & evidens Ecclesiæ utilitas vel necessitas, si nempe Ordinis ejusdem desint Monachi quos in Monasteriis Ordini consecratis collocari expediat, aut si Principes ea mutari tam improbe contendant, ut gravioris mali vitandi causa Pontifex eis refragari timeat: quo casu Principes sacrilegii coram Deo nequaquam absolvuntur. Fit etiam, ut Pontifices dominandi libidine depravati, seque servos esse, obliti, *dicant in cordibus suis, Moram facit Dominus meus venire, & incipiant conservos suos percutere,* sive injuriis afficere, *manducentque & bibant cum ebriosis* (Matt. 24.) id est, Eccle-

Nec refert quod sæpe tales translationes fiant.

Pontifices enim vel circumventi, vel necessitate aut publica utilitate moti leges solvunt.

Vel etiam poteſtate abutuntur.

ſiarum facultates, quæ ſunt pauperum patrimonia, cum caris ſuis abligurriant, ut multis hominum millibus fame pereuntibus profundiet inexſaturabiles paucorum ventres Romæ diſtendantur: quod & Chriſtus futurum præſignificavit, & opere impleri multa jam ſæcula viderunt. Ita uſu venit, quod ait Comicus, *Mores perduxerunt leges in poteſtatem ſuam.* quodque eſt Sapient. 14. *Convaleſcente iniqua conſuetudine hic error tamquam lex cuſtoditus eſt, & Tyrannorum imperio colebantur figmenta*, ſive *gentium ſimulacra.* qualia ſunt Epiſcopi, *qui os habent, & non loquuntur* (nec Verbum Dei prædicant) *oculos habent, & non vident* (cum tam officium eorum ſit *videre viſiones* ſeu ſacras literas, Iſai. 29. & *diligenter agnoſcere vultum pecoris ſui, & conſiderare greges ſuos*, Prover. 27.) *aures habent, & non audiunt* (nec ſapientum monita, nec *pauperes vociferantes, quibus non eſt adjutor*, Iob. 29.) *nares habent, & non odorant* (eoque fit, ut Jeſuitarum conſuetudine non indelectentur, qui ſe tamen alii ulpicique pleniores eſſe, quam Romanos remiges, & nauteam hircumque ab aliis ſapere, hoc eſt, in orbe univerſo inviſos & infames eſſe ultro confitētur) *manus habent, & non palpant* (adeo-

Vitioſus ac iniquus mos numquam peccato vacat.

Qualis mos eſt quod Epiſcopi ſint ſimiles Idolis.

que

que nihil boni operis faciunt) *pedes habent, & non ambulant* (non *currunt viam mandatorum Dei*, Pſal. 118. nec *ante oves vadunt, exemplum bonorum operum in omnibus ſe ipſos præbentes*, Johan. 10. Tit. 2.) *nec clamant in gutture ſuo* (ac velut *Idola Regibus nec benedicunt, nec maledicunt*, Baruc. 6. ſed quicquid libeat, agere eos ſinunt) *Similes illis ſunt, qui faciunt ea* (Pſal. 113.) id eſt, nullo genere meliores, qui ſua vel electione, vel confirmatione ejus notæ Paſtores Chriſti gregibus præficiunt. An ergo quia jam more fit, ut tales ſubrogentur Epiſcopi, hinc Jeſuitæ cogent & efficient, graviſſimo vacare peccato ſive ipſos, ſive eorum ſuffragatores & confirmatores? Quanto Religioſo homine, de Societate præſertim Jeſu gloriante foret dignius, ſi velut tuba exaltarent vocem ſuam, nec iſtas modo vitii probrique plenas ineptiſſimorum hominum electiones & comprobationes, ſed etiam ſacrilegas Monaſteriorum profanationes tralatitio & obſoleto illo Commendarum & Adminiſtrationum ſchemate opertas, jamque non ſemel ſacrorum Conciliorum & Pontificum decretis notatas, damnatas ac vetitas, propheticorum oraculorum fulmine ſic percellerent? *Propter Sion*

Contra quos omnes Religioſi velut tubam debent exaltare vocem ſuam.

non tacebo, & propter Ierusalem non quiescam. Ego repletus sum fortitudine spiritus Domini, judicio & virtute, ut annunciem Iacob scelus suum, & Israel peccatum suum: Audite hoc Principes domus Iacob, qui abominamini judicium, & omnia recta pervertitis: qui ædificatis Sion in sanguinibus, Ierusalem in iniquitate: qui odio habetis bonum, & diligitis malum. Propter hos causa vestri Sion quasi ager arabitur, & Ierusalem quasi acervus lapidum erit. Isai. 62. Mich. 3. *In præceptis Patrum vestrorum nolite incedere, nec judicia* (aut morem eorum iniquum) *custodiatis*, Ezech. 20. *Ne sequamini turbam ad faciendum malum. quia lata porta & spatiosa via est, quæ ducit ad perditionem, & multi sunt qui intrant per eam*, Exod. 23. Matth. 7. *Ne queratis vobis comites ad supplicium, nec gaudeatis: quia plures inveneritis. Non enim propterea minus ardebitis, quia cum multis ardebitis*, S. Augustin. homil. 50. de Pænitent.

Sicut veri prophetæ fecerunt.

Consuetudo & exempla prava aliorum neminem excusant.

CAPUT XLIX.

PAg. 21. *Iustas esse causas Monasteriorum fundationes in meliores usus convertendi, jam Pontifex, Cæsar, Episcopi, Principes judicarunt & verbis & factis. Data sunt Monasteria in belli sumptus,* data

Iesuitæ prædicant multa Monasteria à Cæsare alio esse translata.

data MVLTA *Episcopis, data ad seminaria, data Parochiis.*

Supra Cæsaris verba ex compluribus ejus literis recitavi, quibus judicat, se salvo Ecclesiarum Advocati officio salvoque jurejurando, quo se Imperii Ordinibus obstrinxit, nec ipsum Monasteria in alios usus posse convertere, nec Pontifici, ut id faciat, permittere. Et Pontifex, respondit, se istam ejus voluntatem ratam & gratam habere, nihilq; Romæ contra tentatum iri. Ex quo certi sumus, eos ita judicasse, nullas esse Monasteriorum alio convertendi causas, & sacramenti religionem Cæsari obstare, ne adversus eorum, qui Monasteria condiderunt, sanctiones quicquam statuere de illis possit. Cui eorum sententiæ qui subscribunt, simul illud sentiunt, quod Filiutii Jesuitæ verbis supra ostensum est, *Pontificem & Cæsarem tam ex officio, quam quasi ex contractu cum iis, qui Ecclesiæ bona sua reliquerunt, obligatos esse lege divina & naturali tam illis, quam iis, in quorum emolumentum relicta sunt, ea non alienare: & si contrarium fiat, eos injuriam facere Fundatoribus, lædere utilitatem publicam cultumq; Religionis: facere etiam injuriam successoribus Religiosorum, & ex justitia teneri reparare id, quod interest, tam in fama & existima-*

Etsi Cæsar agnovit, nullas esse ejus rei justas causas.

ſtimatione, quam in bonis temporibus. Atq; hoc conſentaneum eſſe communi Theologorum & Juriſconſultorum atque etiam primariorum Jeſuitarum ſententiæ in Aſtro inexſtincto quæſt. 3. num. 4. & 5. accuratè demonſtratur. Verum tamen ſi ita eſt, ut hic Jeſuitæ jactant, ut Imperator ſe de juſtiſſima ſententia, ipſi etiam Pontifici probata, Confeſſarii ſui artibus & dolis demoveri paſſus aliter fecerit, quam juratus fuerat, quamque ſe facere debere & velle tot publicis privatiſque tabulis fidem firmaverat, non eſt cur cauſam mutatæ ejus fortunæ tantarumque calamitatum, quæ ipſi poſtea omnibuſque Germaniæ Catholicis incubuerunt, longius arceſſamus. Quod enim Sedechiæ Regi Judæ & Principibus ejus Jerem. 34. & 37. contigiſſe diſcimus, *in figura factum eſt noſtri, ſcriptum eſt autem ad correptionem noſtram, in quos fines ſæculorum devenerunt*, docente Apoſtolo 1. Corinth. 10. Illi gratam quaſi voluntatem ſuam Deo teſtatam facientes, quod Chaldæorum exercitus ſoluta Hieroſolymę obſidione diſceſſiſſet, *converſi erant, & fecerant quod rectum erat in oculis Dei, & inierant pactum in conſpectu Dei in templo ejus, ut unuſquiſq; ſervos & ancillas Hebræi generis manu emitteret, ac nequaquam*

Itaque minime mirandum ejus fortunam fuiſſe mutatam.

Quem eventum ex Sedechiæ regis exemplo augurari ſibi poterat.

quam

quam dominaretur eis, & dimiserant eos liberos. Sed conversi deinceps retraxerunt servos & ancillas quos dimiserant liberos, & subjugaverunt sibi in famulos & famulas. Lucrum quod eis ista sententiæ & propositi mutatio mox attulit, ista Dei comminatione continetur: *Regem & Principes ejus & sacerdotes, & omnem populum, qui prævaricati sunt fœdus meum & reduxerunt servos & ancillas suas: dabo eos in manus inimicorum suorum. Et reducam Chaldæos qui recesserunt à vobis, & præliabuntur adversus civitatem hanc. Sed etiamsi percusseritis omnem exercitum Chaldæorum, & derelicti ex eis fuerint aliqui vulnerati, singuli de tentorio suo consurgent, & capient hanc civitatem, & incendent eam igni. Ecce ego prædico vobis libertatem, ait Dominus, ad gladium, ad pestem & ad famem: & dabo vos in commotionem cunctis regnis terræ.* Eat nunc aliquis & miretur, cur Cæsar justissimi propositi Jesuitarum suorum impulsu mutati, totque Monasteriorum in vitis divinis & humanis legibus alio translatorum hoc nunc precium ferat, ut domi suæ inimicos Reges ac Principes summa imis miscere, ferro & flamma grassari, omnia denique ex libidine agere videat, ac neque in servis suis quicquam

quam fidei inveniat, omnisque ejus fortuna divino nudata præsidio ac propemodo solo arundineo Hispanorum baculo innixa tenui filo pendere videatur.

CAPUT L.

PAg. 24. *Ordines Monastici honori sibi ducunt, si ex suo corpore Religiosi ad Episcopatus assumantur, si quædam Monasteria in Episcopatus evehantur: nec intentionem fundatorum, nec jura Ordinis objectant. Cur igitur ægre ferrent, quædam Monasteria Cardinalibus, Archiepiscopis, Episcopis cedere?*

Monasteria sunt vera Episcoporum seminaria. In quibus discuntur & exercentur virtutes Episcopo necessaria.

Habent Monachi causam gaudendi, nec tam sibi, quam populis gratulandi, si qui ex Monasteriis ad Episcopatum vocentur, cum Monasteria demum vera sint Episcoporum seminaria, in quibus homines ea discunt & facere assuescunt, quæ Episcopos præstare oportet, si se & alios salvos cupiant. *Episcopum* quippe *oportet esse Doctorem, Sacerdotem, Hospitalem*, Humilitatis magistrum, *egentem & multos locupletantem*, sive ad victum necessariis donantem, *alimentis & quibus tegatur contentum, patientem, mansuetum, in omnibus* denique *exemplum bonorum operum*, 1. Timoth. 3. &

6.& 2.Timot 2.Tit.2.& 2.Corinth.6. Quomodo vero talia erit, qui numquam fuerit in schola, in qua talia verbis & exemplis docentur? quomodo erit *scriba* à Deo *Doctus ad regnum cœlorum, qui de sacræ* Scripturæ *thesauro proferre possit nova & vetera*, si non multis annis *voluntas ejus fuit in lege Domini, ut in ea meditaretur die ac nocte?* quomodo magnam, raram & difficilem illam virtutem *Humilitatis honoratæ* exercebit, cui quotidiana Humilitatis pręcepta, exempla, adjumenta & exercitia, quæ extra Monasteria nusquam habentur, numquam contigerunt? Abesse ergo non poterit, quin suo exemplo verum faciat illud Psalmi 49. *Homo cum in honore esset, non intellexit: Comparatus est jumentis insipientibus & similis factus est illis.* quomodo vero faciet Miraculum illud grande, quo Episcopos testimonia Dei oportet reddere credibilia, ut *sciat* simul *abundare & penuriam pati* (Philip.4.) *fortitudinem gentium devorare*, seu superare, *& in divitiis esse admirabilem* (Isai.61.) *esse divitem, & post aurum non abire nec mala facere, cum possit*, sed facere ut *eleemosynas suas enarret Ecclesia sanctorum*, Eccl.31. Ista omnia præstare est *facere mirabilia in vita sua*, & divinæ potentiæ dare specimen, quod multo

Episcopus debet scire nova & vetera. Debet exhibere Humilitatem in honore.

Et paupertatem in abundantia.

Quæ sunt Miracula,

multo majoris momenti esse ad Euangelium hominibus persuadendum, quam multorum mortuorum resuscitationem, disertim S. Chrysostomus affirmat Homil. 46. in Matth. Atque hac ipsa de causa Spiritus Sanctus in pluribus Conciliis Episcopos non aliunde legi jussit, quam ex Benedictinorum Monasteriis: quoniam cum ex formula vivunt sanctique Patris sui præscriptum custodiunt, omnem vitam in sacrarum literarum meditatione consumunt, & tam Humilitatem, quam Paupertatem copiosam & opulentam, in alendis egentibus & hospitibus suscipiendis occupatam, exemplo, usu & exercitatione sibi familiarem facilemque reddunt: id quod tantus Pontificum, Cardinalium, Episcoporum & Abbatum numerus testatum facit, quos nec honores, nec opes, quibus calcandis tanto tempore adsueti fuerant, depravare potuerunt, quin cum ob alia singularium virtutum exempla, tum præcipue ob Humilitatem honore & imperio affectam, & Paupertatem opulentam ac beneficam multosque locupletantem beatis Divorum ordinibus Ecclesiæ decreto adscribi mererentur. Quidni ergo Monachi sibi honorificum, populis vero salutare ducant, si quos

quæ Episcopus facere tenetur.

Conciliorum decretum, ut Episcopi sumantur ex Monasteriis Benedictinis.

Ubi duæ illæ virtutes verbo & exemplo docentur.

Deus ex medio ipſorum ad animarum regimen evocet, ut quas diuturno ſtudio labore & exercitio ſibi compararunt virtutes, eas jam *ſuper candelabro poſiti omnibus qui in Dei domo ſunt lucere* ſinant, *ut videant homines opera eorum bona, & glorificent Patrem, qui in cœlis eſt?* Matth. 5. Contra ea juſtiſſimam dolendi ac populi ſortem deplorandi cauſam habent, cum Epiſcopos ex ſuilibus, aut porcorum caulis ſive Haris legi vident, *qui nutriti in croceis amplexantur ſtercora* (Thren. 4.) hoc eſt, molliter educati & honorari aſſueti, *hujus mundi lucra*, honores, opes & voluptates adamant, quæ tamen *arbitrari debuiſſent ut ſtercora propter eminentem ſcientiam Chriſti utque Chriſtum lucri facerent* (Phil. 3.) quod Pauli imitatione Monachi faciunt, ſeque Chriſto dignos præbent milites, de quibus prædictum fuit Zachar. 9. & 10. *Erunt quaſi fortes, aurum conculcantes ut lutum platearum in prælio: & bellabunt* (ſeu triumphabunt) *quia Dominus cum eis* (in quo eos confortante omnia poſſunt, in honore præſtare Humilitatem, & in abundantia Paupertatem) *& confundentur adſcenſores equorum.* quales ſunt Epiſcopi pedeſtrem Chriſti militiam, ſive humilitatis & paupertatis exercitia aſpernati, &

Dolendum eſt Epiſcopos legi ex medio Porcorum.

Stercora amplexantium.

Epiſcopi Chriſto pedibus, non equo militare debent.

& equis vehi soliti, hoc est, *in sublime se attollentes quodque altum est hominibus* appetentes, honores puta & opes (Luc. 12. & 16.) qui *contenti non sunt alimentis & quibus tegantur, sed volunt fieri divites, ex eoque incidunt in tentationem & laqueos Diaboli* 1. Timot. 6. Tales non sunt *arbores fructiferæ in domo Dei* (Psal. 51.) *non olea cum pinguedine, non ficus cum dulcedine, non vitis cum liquore Deum & homines lætificante*, sed sunt infelix lignum, *Rhamnus* cum spinis duris & acutis, quæ Christo interprete sunt *fallacia divitiarum, solicitudo seculi & Concupiscentia*, sive Avaritia, Ambitio & Voluptates vitæ, Matt. 13. Cum ergo tales Rhamnos *reliqua ligna super se Reges constituunt, ut sub umbra eorum requiescant*, nec in vita sua Epicuri porco digna ab eis inquietentur, ibi enim vero usu venit, ut *egrediatur ignis de rhamno, & cum ipsum, tum cedros Libani devoret*. Judic. 9.

Aliter non sunt arbores fructiferæ, sed Rhamni.

Unde egressus ignis ipsos & alios devorat.

Caput LI.

Nec vero minor aut diversa Monachis gaudendi causa est, si eorum Monasteria Episcopatus honore exaltentur, ut nimirum & ex ipsorum collegio lectus Abbas idem sit populi Episcopus:

Abbates simul esse E-

scopus:

piscopos nihil novi est. scopus: quales abhinc sexcentos annos omnes fere totius Europæ Episcopos fuisse, & plerosque ingentium meritorum causa inter Divos adscriptitios sive Indigetes numerari constat. Nec enim id vel conditorum voluntati refragatur, vel jura Ordinis ulla ex parte imminuit: quod longe secus est, si Monasterium desinat esse Monasterium, res Chalcedonensis Concilii Canone interdicta. Ac propterea Innocentius III. nec honorem Ecclesiæ, nec divini cultus amplificationem satis justam esse causam censuit, cur ex Monasterio Pontifex Episcopatum facere possit: ut omnibus appareat, quanto minus causæ sit, cur Monasteria in Ludimagistrorum domicilia aut Gymnasia convertantur. Ipsa Pontificis verba sunt in epistola ad Gulielmum Cardinalem Rhemensem Archiepiscopum: *Pervenit ad audientiam nostram, quod ad ampliationem divini cultus & honorem Ecclesiæ Gallicanæ in castro tuo Mosobin in Abbatia ejusdem castri disposuisti novum Episcopatum erigere. Nos ejus rei liberam tibi facultatem auctoritate Apostolica concedimus, ita tamen ut ab eodem Monasterio Monachi nullatenus excludantur: ne forte venire contra sanctiones Canonicas videremur, quibus provida fuit deliberatione statu-*

Monasteria semper debent manere Monasteria.

Neque ulla ex causa in aliud mutari.

ſtatutum, ut quæ SEMEL *Deo dedicata ſunt Monaſteria,* SEMPER *maneant Monaſteria: cum & hodie generaliter ſtatuatur, ut* ORDO *Monaſticus, qui in aliquo Monaſterio ſecundum Benedicti Regulam dignoſcitur inſtitutus,* PERPETVIS *ibidem temporibus inviolabiliter obſervetur.* Sed aut fallor, aut Ieſuitæ Innocentium leges ignoraſſe inſimulabunt, qui neſcierit, *neminem Fundatorum futuris Pontificibus conditiones poſuiſſe* (Placid. Diſcept. pag. 20) *& Papam eſſe ſupra jus & extra jus eſſe omnia & ſuper omnia, & de poteſtate abſoluta poſſe quicquid vult, & quam diu vivit, poſſe mutare quadrata rotundis:* quod quamvis Canonum Interpretes intelligi velint *clave non errante, & de iis tantum, quæ juris ſunt poſitivi:* Ieſuitæ tamen Clavem nihil errare, nec minus divini & naturalis juris legibus ſolutam eſſe Pontificis poteſtatem contendent, ſi quid in iis mutari, aboleri, irritumque fieri Societati ipſorum expediat. Ea quippe *Extraordinaria eſt cauſa*, quæ Pontificem omnis divini humanique juris obligatione liberat, atque ipſos Indigetes ſeu beatorum hominum ſpiritus in cœlo regnantes nutui ejus ditionique ſubjicit. Quod autem plus ſatis cauſæ habeant Monachorũ Ordines, cur graviter ferant

Maxime quæ ſunt Ordinis S. Benedicti.

Ieſuitæ Papam hortantur violare ſacros Canones.

Dicunt eum non poſſe errare, ſi Societatis cauſa contra Canones faciat.

Imo ipſos ſanctos in cœlo ſuam voluntatem Pontifici ſubjicere.

hęreditates patrum ſuorum Cardinalibus & Epiſcopis commendari, ſive adminiſtrandas committi Monaſteria nefas fuerit ſpiritui ſancto non credere, cujus ea de re judicium habemus in Lateran. Concil. ſub Leone X. totidem verbis declaratũ: *Quoniam ex Commendis Monaſteriorum Monaſteria ipſa tam in ſpiritualibus, quam in temporalibus graviter læduntur, quippe quorum ædificia partim Commendariorum negligentia, partim avaritia vel incuria collabuntur, & indies divinus cultus in eis magis diminuitur: volumus & SANCIMUS, ut cum illa per obitum Abbatum vacaverint nullo modo poßint commendari: ſed de perſona idonea eis ita provideatur, ut illis idonei Abbates prout decet præfuturi ſint.* Idem ipſum Tridentina ſynodo ſancitum videmus. Et Clemens V. in quadam Conſtitutione, quæ in Canonum codice legitur, ſibi velut oculato teſti credere omnes poſtulat, iſtas Monaſteriorum Commendationes non modo nihil utilitatis illis afferre, ſed etiam cum ipſis, tum multorum animabus & corporibus, tum deniq; Romanæ Eccleſiæ *ad noxam redundare*, ac propterea bonæ conſcientiæ Pontificem non modo nullum Monaſterium *ſub Commenda, Curæ, Cuſtodiæ aut Adminiſtrationis titulo ſive perpetuo, ſive ad* certi

Spiritus ſanctus prohibuit Monaſteria dari cuiquam in Commendam.

Quia id maximorum malorum cauſa ſit.

certi temporis ſpatium cuiquam poſſe committere, ſed etiam debere *omnes* talium Cõmendarum *proviſiones caſſare, annullare & decernere, ut de cætero non habeant aliquam roboris firmitatem.* Et adhuc quærere Ieſuitæ audent, *Cur ægre ferrent Ordines Monaſteria eorum Cardinalibus in Commendam dari, aut Epiſcoporum menſis incorporari, aut in Societatis Collegia converti?* Quid ergo futurum putabimus, ſi umquam quemquam hiulcæ iſtius gentis & alienas hæreditates eſurientis lupi inſtar inhiantis Pontificatu potiri contingeret? Nempe paſſim triſte illud carmen exaudiretur: *Veteres migrate coloni.* Vitelliani gregis Pontifex Iulianum Apoſtatam nobis redderet, nec minus quam ille ſalſus inveniri vellet. Et ſicut ille Chriſtianos monebat, ut aures eorum illis Chriſti verbis aſſidue perſonarent, *Beati pauperes:* ſimiliter ipſe hanc Placidæ Diſceptationis cantilenam Monachis cantaret: *Viri Religioſi ita animo comparati eſſe debent, ut de Rapina bonorum ſuorum gaudeant*, Sed hoc Deus omen obruet, atque *in ira ſua conturbabit eos, & devorabit eos Ignis. Fructum eorum de terra perdet, & ſemen eorum de filiis hominum. Cogitaverunt conſilia, quæ non potuerunt ſtabilire*, Pſal. 20.

Væ Monachis, ſi quis umquam Ieſuita fieret Pontifex. Ille enim imitaretur Iulianum Apoſtatam. Et Monachos bonis ſpoliatos juberet gaudere.

CAPUT LII.

Episcopi à Monasteriis adjuti ad tolerandas belli impensas.

PAg. 34. *Episcopi gravia damna passi sunt, æs alienum contraxerunt. Ipsi auxilio Monasteriorum vacantium egent, petunt & accipiunt.*

Fortassis autem non minus verum est, non neminem eorum à subjecto populo & à Diæcesis suæ Abbatibus ad belli pro Religione suscepti & gesti impensas plus exegisse, quam contulisse: æs autem alienum non alio magis nomine contractum habere, quam quod profundum Societatis ventrem, *qui numquam dicit, sufficit*, quantiscumque jacturis expleri à se posse perperam persuasum haberet, nec minus dapsiliter & profuse sumptus faceret, quam si immortale sibi aurum foret, ita ut impensas cum fructibus commetiri parum meminisset. Quanto ergo æquius fuerat Episcopos Collegiorum Iesuiticorum, quam Monasteriorum compotes fieri, cum Iesuitarum maxime causa rem confregerint? Haud etiam scio, quam bene nonnullis Monasteria petiisse & accepisse verterit: ne forte in eis oraculum illud Ierem. 12. opere impletum fuerit: *Pastores multi demoliti sunt Vineam meam, conculcave-*

Quidam opes suas Iesuitarum causa prodegerunt.

Quibusdam Monasteria obtinuisse pessime vertit.

runt partem meam, dederunt portionem meam desiderabilem in desertum solitudinis (*Illustrem* vero *Christi portionem esse Monasteria, & Pastores* sive Episcopos *ea servili opera mancipare, eorumque jura usurpare velle* Concilii V. Toletam Patres Can. 51. conqueruntur, quanto vero cum pretio maloque suo id illi faciant, sic porro Propheta exsequitur) *Seminaverunt triticum, & spinas messuerunt: Hæreditatem acceperunt, & non eis proderit. Hæc dicit Dominus adversum omnes vicinos meos pessimos* (nemo autem æque Deo vicinus & conjunctus est atque Pastor, ejus vices gerens, velut ipse Zach. 13. docet: *Framea suscitare super Pastorem meum & super virum cohærentem mihi*) *qui tangunt Hæreditatem, quam distribui populo meo* (cum facultatis Monasteriorum sint patrimonia pauperum, ut S. Bernardus ait) *Ecce ego evellam eos de terra sua, & domum Iuda evellam de medio eorum super omnes vias deserti venerunt vastatores, quia gladius Domini devorabit ab extremo terræ usque ad extremum ejus, & non est pax universæ carni.* Hæc si plerisque Germaniæ Episcopis usu venisse ante oculos est ac paret, si verum est, quod hic Iesuitæ prædicant eos tetigisse Hæreditatem Christi, quã pauperibus distribuerat, sive

Ut ipsis & patriæ vastatores Deus & gladium immitteret.

Cujus rei gratiam Iesuitis debere se negaverint.

Monaſteria in Commendam aut mentis ſuis incorporanda accepiſſe: an dubitabimus quin Jeſuitæ ſacrilegiorum auctores & conſultores fundi Germanici calamitas & capitalis Reipubl. peſtis ac pernicies cenſeri debeant?

CAPUT LIII.

Ieſuitæ Monaſteria faciunt Myſorum prædam.

PAg. 45. *Ex iis*, quæ hoc libro toto diſputavimus, *concluditur Monaſteria diverſi Ordinis poſſe Ordinibus militaribus tribui: poſſe Epiſcopis vel ad tempus dari, vel incorporari ad ſolvendum æs alienum* (in magnificis Jeſuitarum ædificationibus, inque ludorum ſcœnicorum apparatu impendiorum collatione adjuvandis maxime contractum) *poſſe eadem ratione* (ſine iiſdem de cauſis) *ſæcularibus Principibus ad tempus dari: poſſe quædam in ſeminaria, ſcholas,* (Jeſuitarum) *collegia, hoſpitalia converti.*

Hoc enimvero eſt utilitatis ſuæ cauſa, ut multa ſcilicet Monaſteria avidiſſimis Jeſuitarum faucibus ingerantur, Cardinales, Epiſcopos, Principes & Milites in prædæ partem advocare, & ad coëundam ſecum ſacrilegii ſocietatem cohortari ac piaculares facere. Quis jam Lutherum miretur eodem plane vocis

Ieſuitæ eadem quo Lutherus

calamiq;

calamiq; classico Principes ac Civitates ad occupanda, devoranda, inque succum & sanguinem convertenda Ecclesiarum ac Monasteriorum bona excitasse, cum ipsos Principum & Episcoporum Confessarios Jesuitas, qui adhuc locorum persuadere hominibus contenderant, sibi Monasteria invitis obtrudi, seque non nisi coactos & dolentes ea accipere, nunc posito pudore palam libris editis impias istas, nefarias ac sacrilegas Monasteriorum profanationes velut non modo permissas, sed etiam necessarias atque Ecclesiæ inprimis conducibiles Principibus & Episcopis commendare & consulere videamus? Quorum consilium quantum impietatis habeat, quantumque cum ipsis, tum omnibus eo utentibus, tum denique regnis & populis detrimentum, vel dicam exitium & interitum importaturum merito metuatur, ex Dei cum Verbo, tum opere à nobis judicari potest. Verbum ejus est Principes à societate hominum S. Benedicti hæreditatem inhiantium hoc modo deterrentis Proverb. 1. *Fili mi, si te lactaverint peccatores, ne acquiescas eis. Si dixerint, veni nobiscum, insidiemur sanguini* (insidiosa & mendaci narratione Pontificem circumve-

classico Principes ad destruenda & sibi vindicanda monasteria excitant.

Eorum suasoriam esse impiam & reipubl. perniciosam docetur Dei Verbo.

niamus, ut cum venia ejus Monasteriorum opes, quæ sunt panis egentium, sanguis & vita pauperum nostri juris faciamus) *Abscondamus tendiculas contra insontem frustra: deglutiamus eum sicut infernus viventem & integrum, quasi descendentem in lacum. Omnem pretiosam substantiam reperiemus: implebimus domos nostras spoliis. Sortem mitte nobiscum. Marsupium unum sit omnium nostrum. Fili mi, ne ambules cum eis. Pedes enim illorum* (non calceati in *præparationem Euangelii pacis*, sed per scruposam & spinosam avaritię viam) *ad malum currunt, & festinant ut effundant sanguinem* (quod faciunt Monasteriorum vectigalia pauperibus alendis consecrata & Monachorum fidei credita adversis conditorum voluntatibus domos suas advertendo. nam *Panis egentium est vita pauperum, qui defraudat illum homo sanguinis est*, sive homicida, Eccles. 34.) *Ipsi quoque contra sanguinem suum insidiantur, & molliuntur fraudes contra animas suas, quia semitæ omnis avari animas poßidentium rapiunt*, sive in gehennam abducunt, Proverb. 20. *Ruina est homini devorare Sanctos, & post vota retractare*, id est, illi ruinam & excidium domibus suis parant, qui bona Sanctis cœlitibus consecrata devorant, quæque Deo pii homi-
nes

nes ex voto obtulerunt, ea in alios usus convertunt. Psalm. 82. *Super populum tuum malignaverunt consilium*, (id est, in populi fraudem, cui sacrilega crudelitate surripitur, quicquid Monasteriis demitur) *& cogitaverunt adversus sanctos tuos* (quorum honori Monasteria fuerunt consecrata) *Dixerunt, Venite, & disperdamus eos de gente, & non memoretur nomen Israel ultra* (ut scilicet irritum fiat, ipsoque exitu vanitatis arguatur oraculum Isaac de S. Benedicto Monachorum Patriarcha; cujus Israel sive Iacob figura fuit, Genes. 27. *Benedixit ei, & erit Benedictus. Omnes fratres ejus servituti illius subjugavi: qui maledixerit ei, sit ille maledictus: & qui benedixerit ei, benedictionibus repleatur) Omnes Principes eorum, qui* (à Iesuitis in sacrilegii consortium illecti) *dixerunt, Hæreditate possideamus sanctuarium* DEI: *fient ut stercus terræ: implebuntur facies eorum ignominia, confundentur & peribunt.* Ierem. cap. 30. *Electam te vocaverunt Sion* (qua voce *Visionem* seu *Contemplationem* significari Augustinus testatur in Psal. 64. ut DEI familiam rerum divinarum Contemplationi vacantem compellari intelligamus) *Omnes qui comedunt te, devorabuntur, & universi hostes tui in captivitatem* *Idem docetur Dei opere.*

ducen-

ducentur: & qui te vastant, vastabuntur cunctosque prædatores tuos dabo in prædam.

CAPVT LIV.

Exemplum sacrilegi Achan.

OPus DEI fuit sacrilegi Achan supplicium Jos. 6. & 7. Cum enim DEVS ex spoliis urbis Jericho *Omne aurum, argentum & æs anathema fieri,* id est, sibi consecrari *inque thesauris suis reponi* jussisset, sicq, populum monuisset: *Cavete, ne de his quippiam contingatis, & sitis prævaricationis rei & sub peccato sint atque turbentur omnia castra Israel,* sive universus populus: Achan concupiscentia tentatus inde auri & argenti pauxillum abstulit & abscondit. quo ejus sacrilegio DEVS irritatus, ut populus suus ab hostibus in fugam ageretur, nec pauci corruerent permisit. Cujus rei causam exquirenti Iosuæ respondit: *Pollutus est populus anathemate, nec poterit stare ante hostes suos, eosque fugiet. Anathema est in medio tui Israel. Non ergo ero ultra vobiscum, donec deleatur ex vobis, qui hoc contaminatus est scelere.* Quid ergo jam habent Germaniæ Catholici, quod opis divinæ spem eis afferat, cum manifeste multiplici anathemate sint polluti, nisi conterant eos, qui sua so-

Exemplum Regis Ezechiæ.

riis

riis suis tanti eos sceleris alligarunt? Opus etiam DEI futura erat urbis Hierosolymæ & regni Iudaici eversio ipsiusque Templi excidium, nisi Rex Ezechias & Principes ejus Michææ monitu cum aliorum peccatorum suorum, tum nominatim hujus pœnitentiam egissent, quod eis à DEO sic exprobratum supra retulimus: *Sacerdotes in mercede docebant, & Prophetæ in pecunia divinabant & seducebant populum meum* pacem regi & regno *prædicantes, si dedissent in ore eorum quippiam* (prægrandes alienarum hæreditatum bolos) *mulieres populi mei* (familias religiosas) *ejecistis de domo deliciarum suarum: à parvulis* (seu novitiis) *earum tulistis laudem meam in perpetuum* (pro psalmodia vagitus & ejulatus puerorum virgis vapulantium in Monasteria inducentes) *Surgite & ite, quia non habetis hic requiem*, cum Monachos sacrasque Virgines inquietaveritis. DEI similiter opus fuit Hispanorum ex civitatibus domibusque suis exterminatio, gravissimumque Saracenicæ servitutis jugum eorum cervicibus impositum, velut locuples testis est Carolus Magnus Imperator, qui ætati qua id contigit suppar ac prope æqualis fuit, cujus capitulorum lib. 7. verba sunt: *Novimus multa Regna*

Exemplum Hispaniæ sub Saracenorum jugum missæ

&

& Reges eorum propterea cecidisse, quia Ecclesias spoliaverunt, resque earum alienaverunt, & Militibus loco stipendii dederunt. Quapropter nec Fortes in bello, nec in fide stabiles fuerunt (sed inciderunt in hæreses) *nec victores exstiterunt, sed terga multi vulnerati & plures interfecti verterunt, regnaque & regiones, & quod pejus est, regna cœlestia perdiderunt, atque propriis hæreditatibus caruerunt, & hactenus carent. Qualiter Dominus talium criminum ultrices pœnas per Saracenos & alios populos venire permiserit, cunctis earum gesta legentibus liquet, & nisi nos ab his caveamus, similia nobis supervenire non dubitamus.* Simile Dei opus fuit ingens Caroli Crassi Imper. & universæ Germaniæ ac Gallię calamitas, ipsiusque Imperij divisio, & à Carolinga domo ad Witikindæam translatio. qua de re Helmoldi verba sunt Chronici Sclavorum lib. 1. cap. 7. *Carolus Roma rediens cum grandi exercitu Nordmannos juxta Mosam fluvium apprehendit: quos obsidione coarctans, quinctodecimo demum die ad deditionem compulit. Captos ergo Tyrannos Danorum non ea quæ decuit severitate hostes* DEI *ultus est, sed ad sui dejectionem & gravem Ecclesiæ ruinam parcens impiis accepto ab eis jurejurando & fœderis conditione amplissime donatos abire permisit.*

Quod Dei opus & sacrilegiorum pœnam fuisse Carolus Magnus testatur.

Exemplum Caroli Crassi.

sit. At illi Regis inertiam irridentes, ubi noxia libertate potiti sunt, rursus in unum conglobati tantas strages (in Imperio) *dederunt, ut crudelitas modum excesserit. Quid multa? Vrbes cum civibus, Episcopi cum toto grege simul obruti sunt: Ecclesia illustres cum fidelium caterva simul incensæ sunt.* *Cujus culpa Dani & Sueci omnẽ Gerviam vastarunt.*

Quamobrem Carolus accusatus in Curia (id est, in Comitiis Imperii) *& ob stultitiam regno fuit depositus.* qua de re in Annalibus ita scribit: *Regni optimates cernentes à Carolo Imperatore non modo vires corporis, verum etiam animi sensus diffugere, Arnolfum ultro in regnum attrahunt, & subito facta conspiratione ab Imperatore deficientes ad Arnolfum certatim transeunt, ita, ut in triduo vix aliquis remaneret, qui ei saltem officia humanitatis impenderet* (mensa nempe instruenda, lecto sternendo, aqua de puteo petenda) *cibus tamen & potus ex Moguntini Episcopi sumptibus administrabatur. Erat res spectaculo digna, & æstimatione sortis humanæ mirabilis. Mittit ergo Carolus ad Arnolfum ex Imperatore effectus egenus, ex desperatis rebus, non de Imperii dignitate, sed de victu quotidiano cogitans, tantum alimẽtorum copiam ad subsidium vitæ præsentis* SVPPLEX *exposcit. Miseranda rerum facies, videre Imperatorem opulentissimum* (hæreditario jure *Ipseque Imperio fuit privatus.* *Et ab omnibus famulis desertus.* *Supplex victum mendicat.*

jure Germaniæ, Galliæ, Italiæ & bon Hispaniarum partis dominum, qui arbitratu suo Imperii Principatus dare posset, rursumque eripere) *non solum fortun. ornamentis destitutum, verum etiam humanæ opis egentem. Concessit autem Arnolfus nonnullos Fiscos in Alemania, unde ei alimonia præberetur.* Quantum porrò detrimenti mox ipso defuncto Imperii Romani Respublica ceperit, in Annalibus Fuldensibus hoc modo exponitur: *Anno 888. Mortuo Carolo Reguli in Europa & regno Caroli sui patruelis* (id est, in Gallia.) *excrevere. Nam Berengarius filius Eberhardi in Italia se Regem fecit, Rudolfus autem filius Conradi superiorem Burgundiam apud se statuit regaliter obtinere. Inde itaque Ludovicus filius Bosonis, & Vvito filius Lamberti Galliam Belgicam, nec non Provinciam prout Reges habere posuerunt. Odo filius Rodberti usque ad Ligerim fluvium & Aquitanicam provinciam sibi in usum usurpavit.* Iam tantarum non ipsius modo Caroli, sed etiam Germaniæ & Galliæ miseriarum, præcipue verò corruptorum Caroli consiliorum & imminutarum mentis virium non alia fuit causa, quam unum solum S. Emmerami monasterium Embriconi Ratisponensi Episcopo commendatum, sive

Ipsoq; mortuo regnum dividitur. Multaque provinciæ ab eo deficiunt. Sibique novos Reges imponunt. Omnium illorum malorum causa fuit unum Monasterium Episcoporum commendatum.

ſive in Commendam datum : cujus rei teſtem habemus ipſum Imperatorem Arnolfum, cujus Diploma Ratiſponæ exſtat, in quo ſic legitur : *Omnium ſucceſſorum noſtrorum magnitudo cognoſcat, quod poſtquam patruus meus Carolus Imperator pro petitione Embriconis S. Emmerami Eccleſiam præſtavit,* NVMQVAM *poſtea habuit victoriam, nec corporis & animæ ſanitatem uſque ad finem vitæ ſuæ.* Eant nunc Imperator & Germaniç Principes, & quærant, quis ille fuerit, qui omnem imperii ſtatum uſque à fundamentis commoverit, Cæſaris conſilia corruperit, & florentem ejus fortunam everterit, ingentes malorum & mœrorum montes in omnes Germaniæ provincias invexerit, adeo denique rem redegerit, ut metus haud abſit, ne nos quod factum prius fuit, iterum nunc fieri, & Caroli Craſſi atque Imperii fatum à DEO inſtaurari videamus. Sed omen DEVS obruat, & in Ieſuitas, omnium iſtorum malorum architectos, veraque mundi Chriſtiani calamitate quicquid offenſi eſt convertatur.

Hinc Imperator & Principes certi eſſe poſſunt, Ieſuitas omnium Imperii calamitatum cauſam eſſe.

CA-

CAPUT LV.

Quartum documentum infidelitatis Iesuitarum erga Pontificem.

QUartum infidelitatis Jesuiticæ erga Pontificem documentum est Romanæ Curiæ doctrina Romæ propugnata, in Galliis autem oppugnata, & impietatis, sceleris ac pestilentiæ graviter ore & manu condemnata. Anno quippe 1625. Romæ librum ediderunt à Patriarcha cæterisque Societatis totius primoribus approbatum, tamquam in quo nihil doceatur, nisi quod Catholicæ fidei per omnia congruat. Is ita inscribitur: *Antonii Sanctarelli de Societ. Iesu tractatus de Hæresi & de potestate summi Pontificis.* In eo vero leguntur sententiæ iis consentaneæ, quas multo prius Salmero, Gregorius de Valentia, Bellarminus, Suarez, Sà, Richeomus, Heissius, & alii, velut *fidei dogmata, tenendas & credendas*, libris editis docuerant. Videlicet, *Papæ ac Christi unum esse tribunal, Papam jus & potestatem habere in spiritualia simul & in omnia temporalia, & in eo de jure divino esse utramq; potestatem, nec eam modo in ædificationem*, sicut Apostolis data fuerat, *sed etiam in destructionẽ: adeoque Papam etiam sine concilio posse Imperatores & Reges non tantum propter Hæresin,*

Iesuitæ Pontifici prius utrumque gladium tribuerant.

Et potestatem etiam in destructionem.

resin, schisma aut quodvis crimen populo intolerabile, sed etiam propter insufficientiam, quodque personæ eorum sint inutiles, regno privare, atque etiam interficiendos jubere, ac populos subjectos relaxato jurisjurandi vinculo potestati eorum eximere atque ab obedientiæ & fidei debito liberare, & ipsum regnum alteri Principi donare, & armis invadendum sibique subjugandum permittere: Regem à Papa sive Hæreticum, sive alias vitiosum aut inutilem judicatum, ac propterea per sententiam ejus velut superioris regni jure privatum, jam jus & auctoritatem imperandi amisisse, nec ultra Regem esse, sed Tyrannum, & à quovis de populo occidi posse: Clericos etiam nequaquam ulli Regum esse subditos, ac propterea nullum ab eis læsæ Majestatis crimen committi, etiamsi rebellionem in Reges moliantur & monitis atque exemplo populos rebellare, & obedientiam, fidelitatem, tributum, & omnia obsequia Principibus negare doceant: Apostolos Regibus de facto tantum, non etiam de jure subjectos fuisse. Sed postquam Sanctarelli liber in Gallias allatus fuit, Parisiensis Academia, ac proprie Sorbonicum Theologorum Collegium, quod per octo jam secula Catholicæ fidei propugnaculum, istam Curiæ Romanæ & Societatis Iesuiticæ doctrinam

Ejusque juri & libidini Reges omnes subjecerant.

Iesuitarum doctrinam istam Parisiensis Academia terribili sententia condemnat.

nam atroci decreto publice condemnavit & proſcripſit, velut *exitialem ac peſtilentem, meritoq; damnandam, averſandam, deteſtandam & abhorrendam, cum ſit nova, falſa, erronea, Verbo Dei contraria, Pontificiæ dignitati odium concilians, ſchiſmati occaſionem præbens, ſupremæ Regum auctoritati à Deo ſolo dependenti derogans, Principum infidelium & Hæreticorum converſionem impediens, pacis publicæ perturbativa, Regnorum, Statuum, Rerumque publicarum everſiva, ſubditos ab obedientia & ſubjectione avocans, & ad factiones, rebelliones, ſeditiones, & Principum parricidia excitans.* Ejuſdem vero ſententiæ eſſe totam Eccleſiam Gallicanam paulo ante declaraverant teſtatumque fecerant *Cardinales, Archiepiſcopi, Epiſcopi, totuſque cœtus Eccleſiaſticus in Comitiis generalibus Cleri Galliæ conſtitutus,* in cenſura libri Ieſuitici, cujus titulus erat, *Admonitio ad Regem,* Lutetiæ publicata, a d. XIII. Decemb. anni M. DC. XXV. ubi teſtantur, *Chriſtianam Religionem de Auctoritate Regum longe alia proponere credenda,* non minus ſcilicet Chriſtianis, quàm paganis aut ethnicis Regibus, jus ſuum ſalvum eſſe oportere, nec cuiquam fas eſſe obedientiam & fidelitatem negare Principi hæretico, nedum alioqui vitioſo,

Idem fecit tota Eccleſia Gallicana.

Catholica fides de obedientia debita Regib.

vitioso, multo minus inutili. *Lex* (inquiunt) *divina vetat, quod humana non permittit, dum omnem fraudem atque contradictionem servis erga Dominos prohibet. Quid ergo si iniqui fuerint? Absit ut cujusquam impotētiam, libidinem & injustitiam probemus. Sed si sensum Scripturæ quæris, nulla ex parte rebellandi consilium habemus: salva Religione parendi preceptum habemus. Quamvis fortunas eripiat, libertatem tollat, servitio premat & quæcunque Deus Regem postulantibus futura denunciat, in suorum subditorum ruinam meditetur, tamen parendum est Regi, quantumvis dyscolo, quia Deus eum instituit: parendum est Domino, quantumvis molesto, quia Deus cum eum talem futurum prævideret, nihilominus præposuit. Regem ut parentem, si bonus est, amare: si malus est, ex divinæ voluntatis decreto ferre debemus. Quid si Religionem ipsam expugnet, ferro sæviat, rursus ad martyrium fideles vocet? quantumvis Hæretici* (Iesuitæ puta, omnesque aliter sentientes) *reclament, tamen si Euangelio acquiescere volumus, satius est fuso sanguine cælestem victoriam reportare, quàm educto gladio Christianæ patientiæ famam lædere,* & iterum cum Petro gladium accipere, nec velle, ut Christus iterum in membris suis calicem bibat, quem illi Pater

Etiam injustu.

Et fidei Catholicæ persecutoribus.

Hebr 10. Patientia nobis necessaria est.

M dedit)

Quamdiu autem hæc lex obligabit? *donec qui venturus est, veniet.*

Apoc. 13. Hic est patientia & fides sanctorum.

Hæreticorum est Religionis prætextu arma in Reges movere.

Et malle injuste facere, quam injuste pati.

Contempto exemplo Christi Et Apostolorum & Martyrum.

dedit) *Quam quidem nostram sententiam improbare nemo potest, nisi qui Christi præceptum simul & exemplum improbet: nisi Martyribus, cum rebellare possent, modestiæ gloriam eripiat, & crescenti Ecclesiæ ignaviam exprobrare velit, quod numero fortior, ferrum Imperatoribus, quo sæviebant, non extorserit. Ea siquidem est non Christianorum, sed Hæreticorum contumacia, qui vel levissimo metu Religionis* (id est, cum primum suspicantur futurum, ut Rex Hæreticus vel excommunicatus liberum Catholicæ religionis exercitum nonnihil impediat) *ad arma concurrunt, leges calcant, jura violant, & à Deo ordinata potestati, qua possunt via resistunt* (omninoque suæ libertatis & utilitatis causa injuste agere, quam propter Christum imitandum & confitendum injuste pati malunt) *Christus autem jam tum natus, immo nascens, immo antequam nasceretur, ad Edictum Cæsaris advolavit, neque denegavit obedientiam, cui jus imperandi tradiderat: sub ejus Prætore quamvis innocens accusari non erubuit: judicium quantumvis iniquum patienter tulit: vim illatam, crucem oblatam, mortem denique non recusavit, quamvis in manu legiones Angelorum adessent: quamvis in sua morte videret in vitam omnium Christianorum senten-*

sententiam ferri. Ecclesiæ priscos Annales revoluite, parem in Apostolis, parem in Discipulis patientiam invenietis, parem in Martyribus constantiam. Cum jam late propagata fides esset ubique, qua patebat orbis Romanus, Christiani in carnificina crudelitatis ferro, flamma, belluis fidem probabant atque patientiam: neque inter optimam conscientiam & iniquissimam fortunam constituti provocabant ad arma, quibus sumptis numero pares exstitissent, & virtute superiores: cum urbes, insulas, municipia, castra ipsa, Senatum, forum implevissent, & omnes tam libenter ad cœlestem victoriam per supplicia properarent. Quare alias leges quam à Christiana disciplina profectas quærant, qui satius esse putant rebellare, quam pati. Vnde novum jus (Religionis prætextu rebellandi) *è cœlo defluxit, ut credant nobis licere, quod Apostolis & Martyribus non licuit?* (ut jam fas credatur, Regi baptizato suum in subjectos jus abrogare, quod Petro & Paulo adversus Neronem non licuit?) *an in fide propagata jus erit, quod in nascente & jam adulta nefas fuit? Nusquam Christianus aliud est: unum Euangelium, & idem Iesus. Qui aliter sentiunt* (ut Gregorius II. Gregorius VII. Bonifacius VIII.) *fidem in factionem convertunt, & ex aliena crudelitate sibi*

Christiani certe non sunt.

Cum à primigeniæ Ecclesiæ fide desciverint.

M 2 (non

Quod hominibus altum est affectantes.

(non Christo) DOMINVM (temporale) *& gloriam quærunt. Non autem minorem injuriam Deo faciunt, potestatem de Regibus judicandi quam ipse sibi soli reservavit, ei præripientes, quàm Regibus ipsis solius Dei judicio subjacentibus. Magnam etiam injuriam faciunt Fidei, qui eam putant salvam esse non posse, nisi Regum jus pereat, & gentium jura subvertantur.*

Cum magna injuria Dei.

Et Catholicæ fidei.

CAPVT LVI.

Ecclesiæ Gallicanæ sententia est conveniens sanctorum Patrum sententiæ.

ATque hæc est Ecclesiæ Gallicanæ & Parisiensium Theologorum ac Iurisconsultorum de suprema nulliq; in terris obnoxia Regum auctoritate, deque temporali Pontificis potestate sententia, perspicuis sanctorum Chrysostomi, Augustini, Gregorii Magni, Bernardi, aliorumque Patrum verbis consentanea: quam nec Ecclesia Romana umquam damnavit, nec quisquam Pontificum ea quæ Pater in cœlis, non caro aut sanguis revelasset, sapientium & loquentium. Quid hic Iesuitas nostros consilii cepisse putabimus, cum doctrinam suam isto Parisiensis Academiæ & universi Cleri Gallicani decretorio stylo confossam, seque ad Hæreticorum gregem relegatos competerunt? Non

modo

modo fecerunt, quod est Chamæleontis, ut rerum sibi proximarum colores intuentibus reddant, sed etiam velut viris Sodomitis dignum erat, *peccatum suum prædicaverunt, nec absconderunt*, Isai. 3. Apertissime quippe tulerunt, Societatis ingenium nihil aliud esse quam arundinem vento agitatam, ad omnemque gratiæ & offensæ humanæ auram mobile atque infidum esse, ita ut illa etiam, quæ falsa, impia, nefaria & pestifera esse cum animis suis statuunt, ea nihilominus ad colligendam aut retinendam hominum benevolentiam, aut ad offensam potentium declinandam, voce ac stylo docere, ac tamquam fidei capita ad animarum salutem necessaria maximo ingeniorum certamine propugnare non dubitent. Ut enim legere est in capitibus sive *articulis interrogatoriis* Curiæ seu Parlamenti Parisiensis cum P. Cottoni Provincialis Societatis aliorumque trium Iesuitarum responso, ad d. XIV. Martii anni M. DC. XXVI. cum eis delecti Senatores exprobrassent, quod Societatis Patriarcha Vitellius Sanctarelli librum Romæ approbasset, responderunt illi, *se tantam ejus imprudentiam magnopere reprehendere atque ex summis viribus incusare*, etsi hoc uno

Iesuitæ sunt chamæleontes.

Societas est arundo vento agitata.

Quæ falsa & perniciosa judicat, aliis tanquam articulos fidei proponit credenda.

Societas Iesuitica aliam Romæ, aliam Lutetiæ fidem & conscientiam habet.

culpam ejus elevare conabantur, *quod aliter facere non potuerit, nisi ut probaret, quod Curiæ Romanæ placeret.* Rogantibus deinde, idemne ipsum crederent, quod in Sanctarello Vitellius probasset. *Suam verò fidem ei ex toto contrariam esse re*sponderunt. *Sin autem Romæ essetis, quid faceretis? Idem nempe ipsum faceremus, quod qui ibi sunt, faciunt.* Quo audito quidam senatorum: *Aliam ergo*, inquit, *conscientiam Romæ habetis, aliam Lutetiæ. Deus nos ab ejusmodi Confessariis custodiat.* Tandem cum collatis inter se capitibus aliquandiu consultassent, professi sunt, *eandem suam & Sorbonici Collegii esse sententiam, seque iis, quæ Domini de Clero censuissent subscripturos.* Biduo post tres articulos à Parlamento ipsis propositos subscripserunt, istos puta.

Parisiis Curiæ Romanæ doctrinam andemnat.

1. *Rex statum suum non nisi à Deo & gladio suo debet recognoscere.*
2. *Rex solum Deum, mortalem vero neminem, in regno suo superiorem agnoscit.*
3. *Papa non potest nec Regem, nec Regnum ejus supponere interdicto* (seu sacris interdicere) *nec subditis relaxare sacramentum fidelitatis ei debitæ propter quamcumq; causam & accasionem.*

Hoc

Hoc amplius autem in subscriptione sua professi sunt, *se malitiosam & pestiferam de Regum auctoritate Sanctarelli doctrinam detestari, ac paratos esse diversam sententiam velut veram quacumque occasione vel sanguinis vitæque impensa confirmare.* Quis autem tam vacui capitis aut obesæ naris senatores illos esse credat, ut isti eorum professioni vel minimum fidei adjungere animum inducant: cum biduo ante tam nulla circuitione confitentes audissent, Patriarcham suum cum Romæ sit, necesse habere quod Curiæ placeat probare, seque si ibidem essent, idem ipsum haud dubie facturos esse? Sed quicquid sit de eo, quod credunt, istud quidem certe planissime hinc apparet, eos Pontifici minime fideles esse, sed auctoritatem ejus pro eo ac sibi expedire recteque in rem Societatis conducere judicant, alias super Reges extollere alias vehementer imminuere & circumscribere, ut ei nec Anathematis & Interdicti jus in Reges concedant. Adeo verum est, quod si id de se prædicare solent, *Iesuita est omnis homo:* non quo modo de se Apostolus gloriatur, *Omnia omnibus factus sum, ut omnes facerem salvos:* cum ipsis hoc potius sit propositum, ut omnes

Ut malitiosam & pestiferam.

Iesuitarum inconstantia in fide erga Pontificem.

Iesuita est omnis homo.

faciunt fatuos. qualem esse oportet, qui cum duplicitatis ac fraudulentiæ eorum tot videat opera ac testimonia, præcipue vero ipsam eorum confessionem, adhuc tamen vel minime rei fidem habere illis audeat. Longe certe fieret ab eo sapientius, qui vel compertissimam veritatem ex ore Iesuitico profectam de mendacio suspectum habere inciperet: cum sicut ipsis gloriantibus *Iesuita est omnis homo*, similiter testante Dei spiritu *Omnis homo sit mendax*: quo exemplo senex ille Comicus de servo, quem mendacii manifestum prehenderat facturum se autumat.

Sed omnis homo mendax.

Si illum solem mihi solem esse dixerit,
Ego Lunam credam esse, & Noctem,
qui nunc est Dies.

Caput LVII.

Quintum documentum. Infidelitatis Iesuitarum erga Pontificem. Ecclesiæ Romanæ doctrinam Catholicam

Quintum Infidelitatis eorum erga Pontificem & sedem Apostolicam documentum est, non jam aliqua Curiæ Deuterosis aut humana traditio, sed Ecclesiæ Romanę doctrina ab omnibus Catholicis omni tempore & loco credita, cum sermonibus & libris, tum etiam factis multipliciter oppugnata, ut jam non magis Iesuitis & eorum in

Hispania

Hispania asseclis ac subscriptoribus, quam Germaniæ Protestantibus, Galliæ Hugonotis, aut Angliæ Puritanis, sacrosancta sit sedis Apostolicæ & successoris Petri auctoritas. Qua de re qui explorato quod verum est studet cognoscere, legat *sedis Apostolicæ Censuram* adversus omnes Iohannis Baptistæ Pozę libros, qua manu, qua formis æneis descriptos: inspiciat etiam *Hæreseos Actionem*, quam summa vir innocentia & singulari divinarum humanarumque literarum scientia præditus Franciscus Roales non uni modo Pozæ, sed universæ etiam Societati non jam Iesu, sed Iudæ palam in totius orbis conspectu intentavit, cujus etiam prosequendæ causa Romæ ad S. Inquisitionis Tribunal se stitit *cum obligatione ad talionem*, supplicium nempe in Hæreticos Constitutum capite persoluturus, nisi rebus maxime necessariis vincat planumque faciat, Iesuitas esse Hæreticos, quovis Ariano, Lutherano, Anabaptista aut Calviniano deteriores & pestilentiores. Ut autem de illorum erga Pontificem infidelitate quod dixi fiat manifestius, subtexam hic rerum capita, quæ in illa Roalis denunciatione diligentiorem Lectoris animadversionem mereri videntur. Tamquam,

multipliciter oppugnant.

Id liquet ex sedis Apostolicæ censura.

Et ex Roalis Actione in Iesuitas.

Ejus accusationis capita notabilia.

1. Poza libris editis jactat, se in Petra stare, nec à Pontifice in jus vocari aut cohiberi posse.

2. Sedis Apostolicæ & Generalium Conciliorum judicia in doctrinis & personis damnandis nulla & prava interdum fuisse, & fore.

3. Liberum esse præter & CONTRA sanctorum Patrum & Doctorum sententiam in Religionis doctrina innovare.

4. Poza pestiferas suas doctrinas lingua vulgari publice docet, ac furtivis typis evulgat.

5. Plures in Hispania Principes, Episcopi, Prælati, Doctores, fœminæ & simpliciores Diabolicis Pozæ artibus in Hæresin sunt inducti.

6. Societas Pozam favore, plausu & auctoritate sua commendavit, & foro conscientiæ, sacris pulpitis & publicis cathedris præfecit, ut tanto facilius Hæreses & novitates suas plurimis persuaderet.

7. Multi in Hispania falsa Pozæ scripta, & sacræ doctrinæ corruptelas incaute approbarunt & temere subscripserunt: & supremi Aulæ Magnates ei patrocinantur.

8. Omnia Pozæ scripta, & reliquorum

rum Jesuitarum defensiones, approbationes, commendationes & plausus ad fidei Catholicæ destructionem tendunt, viamque ad omnem Hæresin, immo ad Atheismum in Hispaniam aperiunt.

9. Roales observato caritatis ordine superiores & amicos Pozæ privatim primo admonuit.

10. Deinde ipsum Pozam cum septem Sociis ad disputationem vocatum coram pluribus Hispaniæ Magnatibus de multiplici crimine falsi, & Læsæ Majestatis ac fidei publicæ ex libris ejus coarguit & convicit.

11. Istud Roalis officium sine fructu fuit ob Pozæ & Sociorum superbiam, fraudes, modosque agendi Diabolicos.

12. Roales Inquisitores, Nuncios Pontificis, Aulæ proceres, Cardinales, Episcopos, Prælatos, Doctores, Magistros, omnes denique publice & privatim monuit ut caverent à fermento Hæreticorum Jesuitarum, atque à falsis Doctoribus attenderent.

13. Roales perfecit, ne Poza à Tribunali Inquisitionis pro Qualificatore aut Censore admitteretur.

14. Inquisitio Hispanica Romanæ Inquisitionis censuram adversus Po-

zam noluit ratam habere, ſed cum gravi ſcandalo & periculo Edicti Romani exſecutionem protraxit.

15. Jeſuitæ quotidie inſolentiores nec Papæ, nec Cardinalibus parcunt, ſed eos accuſant ut calumniatores, mendaces, Hæreticos, manifeſtos falſarios & fidei Apoſtolicæ ſedi debitæ proditores.

16. Poza Hæreticorum dogmata in Conciliis allegata dolo malo citat & obtrudit tamquam eſſent dogmata Conciliorum.

17. Idem Conciliorum doctrinam pro Hæreticorum erroribus damnat.

18. Idem innumera Conciliorum, Patrum & Doctorum, immò etiam ſacræ ſcripturæ loca & ſenſa impudentiſſimè corrumpit, falſat, hæreticè intorquet.

19. Idem aliter quam Eccleſia docet, aliter ſcientiarum inſtrumenta diſponit, ordinem univerſæ ſcholæ confundit, totius Theologiæ locos demolitur, omnem in ea auctoritatem elevat, & Apoſtolicam ſedem contemnit.

20. Idem viros doctos in reprobum ſenſum traxit, faſcinavit & decepit, ut pravæ ejus doctrinæ ſubſcriberent.

21. Poza ſub ſalvo conductu & impu-

impunitate oblata Romam vocatus renuit comparare.

22. Pozæ damnatio universam tangit Societatem: quoniam illa contemsit legitimam ejus condemnationem in Curia Romana, & Academiarum ac Religiosorum Ordinum clamores: & Pozam post doctrinam ejus Romæ condemnatam in primaria Theologiæ cathedra Madriti collocavit, & Aulæ Hispanicæ frequenter, privatim & publice, certatim commendavit & fovit.

23. Doctores & Patres Societatis suis impensis curarunt disseminanda Poza dogmata Romæ damnata, & librorum exemplaria gratis distribuerunt.

24. Ipsa Societas quædam publicavit sub nomine totius Societatis & in causa & pro causa societatis, ita ut Societas Pozæ causam pro causa totius Societatis habeat.

25. Iesuitæ meruerunt, ut publice cogantur Hæresin abjurare utque à munere in Scholis docendi penitus amoveantur.

26. Iesuitæ scholis totius orbis per fas & nefas inhiant, ut eas evertant, & juventutem ac reliquas ætates & status pestifera sua doctrina inficiant.

CAPUT LVIII.

In Hispania hoc tempore vigent Hæreses Romæ condemnata.

EX istis omnibus liquere jam arbitror, quis hoc tempore sit Hispaniæ status. Nimirum Principes, Episcopi, Prælati, Doctores, Magistri, ut innumerabiles alii taceantur, Diabolicis Jesuitarum artibus fascinati, decepti & in reprobum sensum tracti sunt, ut pravam Pozæ doctrinam probent, interque fidei capita habeant, liberum esse contra Generalium Conciliorum & SS. Patrum ac doctorum sententiam novas in Religione doctrinas comminisci ac sequi, nec Pontificem id prohibere jus esse: nullam in Censura sedis Apostolicæ & Conciliorum Generalium adversus personas ac doctrinas esse certitudinem: Censores Romanos Pozæ condemnatores esse Hæreticos, & fidei quam Apostolicæ sedi debent proditores. Quis ergo jam non agnoscat, Hispaniam non minus nunc pestifero Hæresis veneno, quam Germaniam, esse imbutam, ejusque conditionem hoc ipso multo miserabiliorem, quod in Germania nulli sint Episcopi, nulli Antistites aut magni Doctores, qui sedis Apostolicæ & Pontificis judicium, censuram & auctorita-

Miserabilior Hispaniæ, quam Germaniæ conditio.

tem

tem usque eo contemnant. Itaque pro explorato haberi debet, propediem aut omnem Hispaniam fore hæreticam & ab Ecclesiæ Romanæ communione separatam, aut exoritura in ea funestissima dissidia & civilium bellorum incendia, quod in varietate sententiarum de Religione nequaquam evitari posse, omnium sæculorum & populorum complurium exempla comprobant. Itaque vere jam Hispania Ignatium suum ab Igne nomen traxisse agnoscet, qui venerit Ignem mittere in terram, & Trojanum patriæ conflare incendium, ut Hispaniæ eveniat, quod Tyro Deus interminatur Ezech. 28. *Producam Ignem de medio tui, qui comedat te.* Certè quod supra Forerum Jesuitam in Germania fecisse demonstravi, non minus Poza in Hispaniis opera sua perfectum iri portendit, ut etiam in ipso locum inveniat illud Salomonis: *Vir Belial fodit malum, & in labiis ejus Ignis ardescit. Homo perversus suscitat lites, & verbosus separat Principes.* Itaq; mittetur sanguis invidiæ, nec jam Gallia habebit, cur Hispaniam accuset, quod Ignigenos istos Vulcani irati filios ipsi immiserit, quorum doctrina de Regibus excõmunicatis (quod Pontificis nutu abs quivis de populo occidi

Hispaniæ imminent bella civilia.

Iesuitæ veri Hispaniæ & Germaniæ Incendiarii.

Ieſuitæ cauſa paricidii duorum Galliæ Regum.

occidi poſſint) complurium ſicariorum manus armavit, & duos Francorum Reges nefario paricidio ſuſtulit. Longe enim atrocior eſt tot animarum cædes, quam in Hiſpania nupero ac novitio Pozæ dogmate, & cum maxime nunc faciunt: cui etiam Hiſpaniæ niſi maturo ad meliorem mentem receptu providet, haud leve imminet periculum, ne magno ſuo malo experiatur, quid illud argumenti habeat, quod de populo Iſraelitico propheta prædicat Oſe. 10. *Dimiſum eſt cor eorum, nunc interibunt. quia nunc dicent, Non eſt Rex nobis, non enim timemus Dominum* (cujus vicarium contemnimus) *& Rex quid faciet nobis?* Hoc vero ſpecimen eſto Fidei, quam erga Pontificem præ cæteris Religioſorum Ordinibus Societas profitetur. Poſtquam ſcilicet ſpes ſua ipſis refrixit, nec Societati Pontificem obſecundare, & in affligenda D. Thomę auctoritate ad divina cujuſdam omninoq; falli neſciæ doctrinæ opinionem atq; famã ſuffragari velit apparuit, alienæ perſonæ ferendæ finem fecerunt, & Cornua ſua, ſive gratiam, qua in Regia Hiſpanica plurimum ſe pollere noverant, in ipſum Pontificem & conſcriptos Sacri Collegii Patres palam obvertere auſi ſunt. Itaque illi ſero jam ſentiunt, ſe in ſinu Serpen-

Multo tamen majorem in Hiſpania cadem fecerunt.

Cur Ieſuitæ fidem erga Papam deſeruerint.

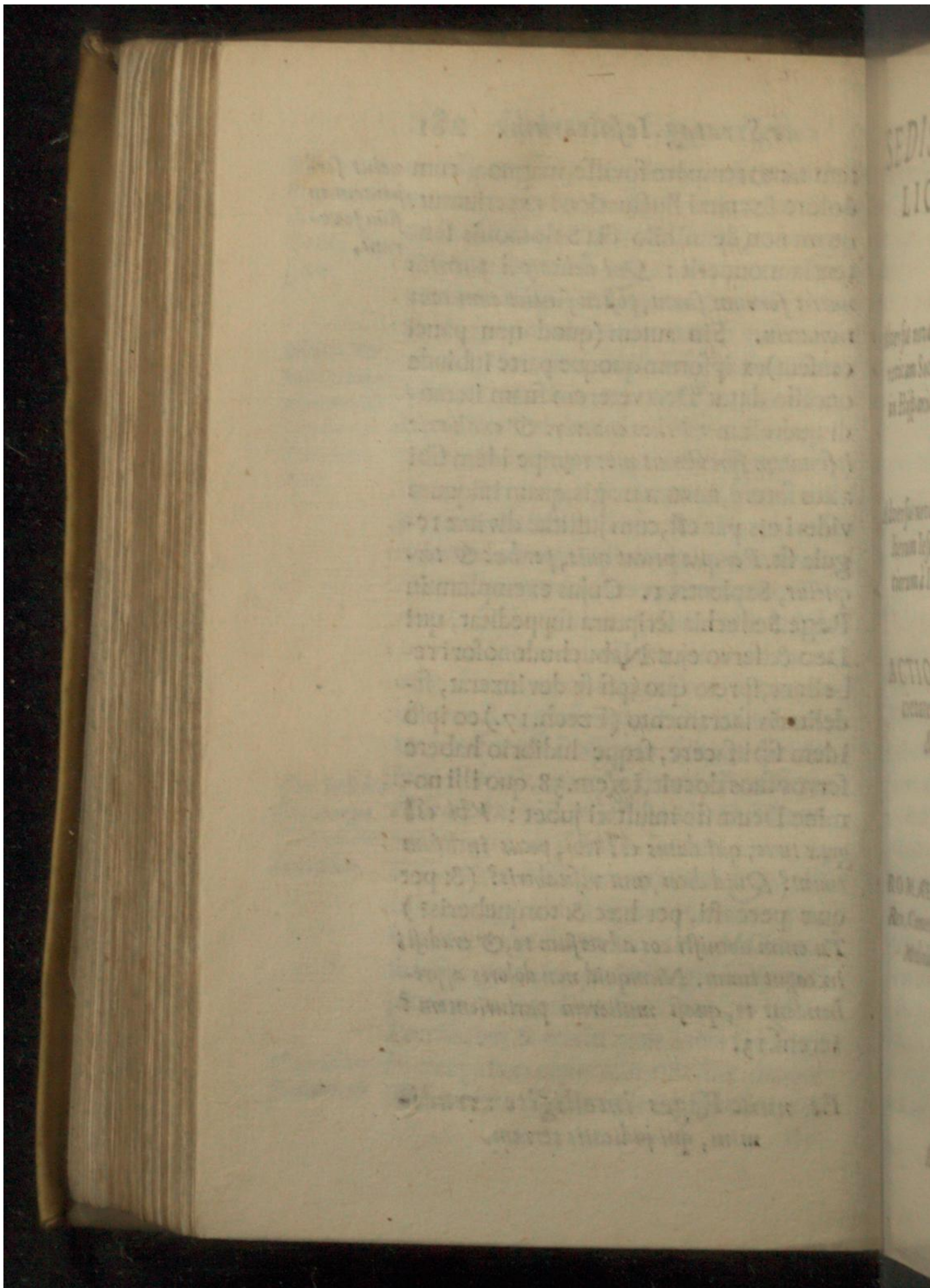
Pontifices ſocietatem

tem

tem tanto tempore fovisse, magnoq; cum dolore & animi fluctuatione experiuntur, quam non de nihilo dia Salomonis sententia monuerit: *Qui delicate à pueritia nutrit servum suum, postea sentiet eum contumacem.* Sin autem (quod non pauci censent) ex ipsorum quoque parte subinde occasio datur Deo veterem suam iterandi querelam: *Filios enutrivi & exaltavi: ipsi autem spreverunt me:* nempe idem sibi alios facere, novum magis, quam iniquum videri eis par est, cum justitiæ divinæ regula sit. *Per quæ peccat quis, per hæc & torquetur*, Sapient. 11. Cujus exemplum in Rege Sedechia scriptura suppeditat, qui Deo & servo ejus Nabuchodonosori rebellans, spreto quo ipsi se devinxerat, fidelitatis sacramento (Ezech. 17.) eo ipso idem sibi facere, seque ludibrio habere servos suos docuit, Ierem. 38. quo illi nomine Deum sic insultari jubet: *Vbi est grex tuus, qui datus est tibi, pecus inclitum tuum? Quid dices, cum visitaberis?* (& per quæ peccasti, per hæc & torqueberis?) *Tu enim docuisti eos adversum te, & erudisti in caput tuum. Numquid non dolores apprehendent te, quasi mulierem parturientem?* Ierem. 13.

velut serpentem in sinu foverunt,

Et nunc Reges intelligite: erudimini, qui judicatis terram.

SEDIS APOSTOLICÆ CENSURA

I.

Adversus novam, falsam, impiam & Hæreticam Societatis Iesu doctrinam nuper in Hispania publicatam.

II.

Adversus novam & Pestiferam sectam mulierum Iesuitissarum, Friburgi Helvetiorum à Iesuitis nuper introductam.

Cui accessit

ACTIO HÆRESIS IN SOcietatem Jesu ad summi Pontificis & Sacræ Inquisitionis Tribunal.

EDITÆ

ROMÆ EX TYPOGRAPHIA Rev. Cameræ Apostolicæ Anno 1631. & 1632.
Mediolani ex Typographia Collegii Ambrosiani 1633.

ANNO M. DC. XLI.

Dominus gravina Ordinis Prædicatorum S. Theologiæ Professor in Cathedra S. Thomæ Aquinatis Neapoli, in libro adversus Paulum Laimannum & Iacobum Kellerum, aliosque Iesuitas, qui inscribitur, Congeminata vox Turturis, *editusque est Neapoli Anno 1633. Cap. 16. pag. 435.*

Quid non effutivit Iohannes Baptista Poza, à quo ut de Puteo abyssi Sycophantiarum fumus exhalavit, & inter cætera Paradoxa, acri censura digna digneque censurata solem Ecclesiæ S. Thomam obscurare conatus est, hanc profundam abyssum impetendo tam in libello supplice ad Iudices veritatis directo, quam in Elucidario, quam in Apologiis: ut merito anno 1628. suspensus sit in Indice à Censoribus Romanis, cumque nec velle subjici Censura superiorum contentione horribili, & contentiosa aversione, multis in eosdem schismatico stylo idem Poza editis respon-

responsionibus Apologeticis reclamasset, nunc iterum cum omnibus operibus suis suspensus est in hanc formam, quæ sequitur:

DECRETVM.

Sacræ Congregationis Eminentißimorum & Reverendißimorum Dominorum S. R. E. Cardinalium à sanctiss. D. N. Vrbano Papa Octavo sanctaque sede Apostolica ad Indicem librorum, eorundemque permißionem, prohibitionem, expurgationem & impreßionem in Vniversa Republica Christiana specialiter deputatorum ubique publicandam.

Sacra Indicis Congregatio Eminentiss. & Reverendissimorum D. D. S. R. E. Cardinalium infra scriptos libros damnat & prohibet, mandans omnibus & singulis cujuscumque gradus & conditionis sub pænis in Indice librorum prohibitorum contensis, ne ullus in posterum eos imprimere, legere aut quovis modo apud se retinere audeat, & si quis aliquos illorum habuerit, ut statim omnes à præsentis Decreti notitia locorum Ordinariis aut Inquisitoribus consignet.

Libri

Libri autem ſunt.

Johannis Baptiſtæ Pozæ Societatis Jeſu Cantabri Opera omnia.

Libellus Anonymus inſcriptus: *Memorial a los Iuezes de la Verdad y Doctrina.*

Libellus Anonymus inſcriptus: *Libellus quidam ſupplex, cui titulus, Ad Iudices Veritatis & doctrinæ, defenditur.*

Liber inſcriptus: *Sanctiſſ. Domino D. N. Vrbano Papæ Octavo, natio & cognatio Cantabrica Iohannis Baptiſtæ Poza e Soc. Ieſu, in cauſa Iudiciali Tomi primi Elucidarii, cujus initium eſt: Beatiſsime Pater, Cantabricum Dominium & Cognatio Iohannis Baptiſtæ Poza è Societate Ieſu, ad pedes Sanctitatis Veſtræ abjecta partes judicialis defenſionis Tomi primi Elucidarii ultro ſuſcipiunt.*

Liber inſcriptus: *Sanctiſsimo Domino D. N. Vrbano Papæ Octavo. Cognatio Cantabrica Iohannis Baptiſtæ Poza è Societate Ieſu in cauſa judiciali Tomi primi Elucidarii, cujus initium eſt, Beatiſsime Pater. Doctor D. Iohannes de Vribe & Yarza nomine cognationis Cantabricæ Iohannis Baptiſtæ Poza è Societate Ieſu ad pedes Veſtræ Sanctitatis abjectus partes judicialis defenſionis Tomi primi Elucidarii ultro ſuſcipit.*

Libellus ſine titulo, cujus initiũ: *Sennor*

El Doctor Don Iuan de Vribe y Yarza en su nombre, y en el de los parientes y deudos del Padre Iuan Baptista Poza de la Compannia de Iesus.

Et quicumque alii tractatus, Apologiæ, Informationes, Libelli supplices, vel quovis alio nomine expressi pro defensione Elucidarii Deiparæ, sive doctrinæ præfati Iohanni Baptistę Poza, tam prelo mandati, quam manuscripti.

In quorum fidem manu & sigillo Eminentiss. & Reverendiss. Domini Cardinalis Pij, Sacræ Congregationis Præfecti præsens Decretum signatum & munitum fuit Romæ die 9. Sept. Anno 1632.

C. Episcopus Portuensis Cardinalis Pius.

Locus ○ Sigilli.

Fr. Io. B. Marinus Ord. Præd. Mag. & S. C. Secr.

Die 28. mensis Sept. Anno 1632. supradictum Decretum affixum & publicatum fuit ad valuas Curiæ, & in acie Campi Floræ aliis locis solitis & consuetis Vrbis per me Andream Scalmanum Sanctiss. D. N. Papæ Cursorem.

Augustinus de Bolis pro Mag. Cursor.

ROMAE, ex Typogr. Rev. Cameræ Apostol. M. DC. XXXII.

ACTIO

ACTIO HÆRESIS
In Societatem Iesu.

EPIPHANEIA ET PLEROPHORIA MAGISTRI FRANCISCI ROALES,

Hoc est,

Manifestatio & satisfactio in luce totius Ecclesiæ sanctæ Dei, & universæ Reipublicæ, pro asserta justitia Edictorum & sententiæ sacræ Congregationis Eminentissimorum Cardinalium in Censura librorum, qua Iohan. Baptistæ Pozæ è Societate Iesu Opera omnia, & quælibet in favorem ejus scripta damnantur.

Sanctissime Pater, Imperator, Reges, Principes, &c.

SI quando Hæreses, ut probati manifesti fiant oportuit esse: maxime eas esse nunc temporis, oportuit, multo-

rum caritate refrigeſcente, qui nuper ad ſua deſideria coacervant ſibi Magiſtros, Perfectionis ſtudium, ſanctorum Patrum doctrinas evertunt, à veritate avertunt animos, ad fabulas & ſæculi ſapientiam convertuntur: & quo voti compotes fiant, Eccleſiam Romanam, veritatis magiſtram, parum curant, ſanam doctrinam non ſuſtinent, omnia interius exteriuſque interturbare, & ſacra profanis commiſcere non deſinunt. Exivit jam diu ex his, imo inter hos divina providentia permittente adhuc eſt, omnium ſanctæ Eccleſiæ Dei adverſantium peſſimus quidam Poza: qui cum pietatis conſtitutus ſit publicus in Chriſti republica anteceſſor, factus eſt omnium errorum prævius, condus promuſque, notorius hæreticorum ſectator dogmatiſta: dum opponit ſanctiſſimo Pontifici Romano, ſcripta ſua merito jureque damnata uno Deo niti: dum jactat, doctrinas ab Eccleſia ſanctiſſime prohibitas impie adverſus Spiritum ſanctum defenſans, ſe in petra ſtare, petramque in qua ſtat, licet inſaniat mare, non poſſe commoveri: denegat Eccleſiæ & ejus capiti poteſtatem ipſum in jus vocandi aut cohibendi: affirmat ſedis Apoſtolicæ & ſacrorum Conciliorum generalium ju-
dicia

dicia in doctrinis & personis damnandis post omnem disquisitionem juxta formam juris factam (quod ultimi judicii est in Ecclesia, cui Spiritus sanctus assistit) nulla & prava quandoque fore, fuisseque de facto: docet liberum sibi futurum præter Doctorum & Sanctorum Patrum sententiam, imo & contra, in Religionis & pietatis doctrina innovare, & alia plura enormia horrendaque dictu, in quibus Illuminatos, Tertullianistas, Libertinos, Protestantes & alios omnes Hæresiarchas, imitari aut superare videtur. Nec proprio contentus lapsu errores suos in dies dilatare ex animi deliberatione, summo studio & solicitudine curat improba, non solum munus Magistri publici obiens Laicos Nobiles, & promiscuæ plebis viros simplices, aliosque teneræ ætatis auditores pestiferas suas doctrinas lingua vulgari publice edocens, verum etiam contra civiles & Ecclesiasticas sanctiones, in perniciem totius Reipublicæ Catholicæ in lucem editas typis dolosis & furtivis, Auctore, Typographo & Officina suppressis vel fictitiis evulgans, sacræ paginæ, Conciliorum, Sanctorum Patrum & Doctorum Scholasticorum depravationibus, sophismatis,

 para-

paralogiſmis, mendaciiſque impudentiſſimis refertas, compoſitus arte Diabolica ad fallendum. Nec fefellit mendaciorum & Hæreſeon patrem ſucceſſus. Plures ſunt, proh dolor! in Hiſpania (ut de fœminis aliiſque ſimpliciori-bus taceam) viri Principes, Epiſcopi, Prælati, Doctores, morum probitate, doctrina ac religione præſtantes, quibus Pſeudocatholicus hic dogmatiſta voce, ſcripto, concionibus, prælectionibus, libris, occaſionem præbuit ruinæ; dum favore, plauſu & auctoritate ſuæ Societatis laudatur, commendatur, foro conſcientiæ, ſacris pulpitis & publicis cathedris præficitur: plures, qui falſis ejus ſcriptis & ſacræ doctrinæ corruptelis, pietati fictæ & ſubdolæ fidem adhibentes, incaute approbarunt, temere ſubſcripſerunt. Et quoniam animus à malitia liber non percipit malitiam, Magnates etiam Aulæ ſupremi patrocinati ſunt candore & innocentia.

Propterea ego Franciſcus Roales Presbyter Theologus Hiſpanus, Magiſter Salmaticenſis, parentibus Petro Roales & Maria Munnioz è vetuſta Caſtellanorum gente in oppido Valdemoro Toletanæ Diœceſis quadraginta quattuor annos abhinc natus, olim in Re-

gio S. Laurentii prope Scorialem Collegio à ſanctiſſimis Hieronymianæ familiæ Eremitis pietatis, artium liberalium & Theologiæ ſtudiis, auſpiciis juſſuque Philippi Tertii Regis Catholici educatus, apud Salmaticenſes deinceps in S. Mariæ Magdalenæ Collega Theologus Academiæ Deputatus, & publicus Mathematum Profeſſor, adaucto ob linguarum & aliarum rerum qualemqualem peritiam honorario à Rege & ſupremo Senatu ſtipendio, tandem Principi Emanueli Filiberto & Regi Catholico Philippo IV. inter Sacerdotes honorarios à ſacris, Sereniſſimo Hiſpaniarum Infanti Ferdinando à ſtudiis literariis: cum matura inſpectione facta certo ſcirem omnia ſcripta & doctrinas dicti Pozæ, ſuorumque defenſiones, approbationes, commendationes & plauſus in deſtructionem potius, quam in ædificationem fidelium & fidei Catholicæ tendere, viamque ad omnem Hæreſin, imo ad Atheiſmum in Hiſpaniam aperire: memor officii mei erga Regem Catholicum, cui debeo quicquid ſum, erga amicum Regis, cui ob maxima in me collata beneficia obſtrictus ſum, erga patriam, erga Religionem & Rempublicam pro quibus natus

ſum mortem oppetere: nec oblitus debitæ correctionis & caritatis erga PATRES (ſic enim audire volunt) admonui primum Prælatos, Præpoſitos & amicos dicti Pozæ privatim, ipſumque Pozam poſtea coram aliis ſelectis ſeptem viris domeſticis & Collegis ſuis ad colloquium & diſputationem inter me & illum ab ipſorum Societate ſpecialiter deputatis, in conſpectu Megiſtanum Hiſpaniæ, Ducis Lermenſis, Ducis de Ixar, Comitis Salinarum, Comitis Saldaniæ, & multorum aliorum Nobilium virorum, qui vocati præſentes adfuere, ipſum inquam perſonaliter conſtitutum, ſuoſque coargui palam de multiplici crimine falſi, & ſcandalo commiſſo ſcienter & cum dolo in ſcriptis ab ipſomet libellis, à ſuis approbatis atque editis, nomineque TOTIVS SOCIETATIS evulgatis, pravo exemplo læſæ Majeſtatis, & fidei publicæ; quæ læſa in Societatem clamat adhuc. Id cum ob Pozæ & ſuorum ſuperbiam, fraudes, modoſq; agendi Diabolicos non ſatis eſſet: Principibus miniſtris Aulæ & Curiæ regiæ ſuggeſſi, ut mature Pozæ & SOCIIS ejus obviam irent, ne Regi Catholico, amicis Regis, & toti Reipublicæ imponerent, primates candidiores

diciores & optimos quosque occulte quam blandissime seducentes, sub doctrinæ & Religionis prætextu religionem & doctrinam pessudantes. Et in hac suggestione, ut in aliis, eos quibus facta est, satis graves & honestos testes habeo.

Tandem per viam denunciationis clam, & per publicam demum Accusationem ad Tribunal sanctissimæ Inquisitionis Hispaniarum palam institi, Legatis Apostolicæ Sedis apud Catholicum, Præsidi supremi Senatus Castellæ, Academiis, Eminentissimis Cardinalibus in Hispania, Episcopis, Religiosorum Ordinum præpositis, Doctoribus & Magistris, ubicumque & quoscumque alloqui datum est, innotescere faciens, quale & quantum periculum ac pernicies ex Pozæ suorumque doctrina, audacia, novitate, falsitate, Ecclesiæ Catholicæ imminebat. Nec interim subterfugi privatim & publice semper & ubique quo minus annunciarem omnibus in Aula, in plateis, in compitis (ut sæpe de hoc me petit Poza in Apologiis, suique gratissimo mihi crimine accusant) caverent à fermento hæreticorum, attenderent falsis Doctoribus: idque opportune, importune in omni patientia feci in

ſpe fore, ut ſanctiſſimi Tribunalis Judiciis Hiſpani in tempore medicinam adhiberent. Et ſane illud obtinui, propter quod accuſationem præcipue inſtitueram, ſcilicet ne Poza deſignatus ſanctiſſimæ Inquiſitionis Qualificator aut Cenſor in dehoneſtamentum illius ſacroſancti Tribunalis & Sedis Apoſtolicæ irreverentiam hoc munus exerceret. Cautum id. Quod ad reliquum, ab actione non deſtiti, proſequi ad tempus diſtuli, expectans ſi forte Poza & ſui reſipiſcerent, ſcirentve confuſi erubeſcere, ſatiſque fore exiſtimans ſemel atque iterum pro cauſa totius orbis ſcripta ſua ſuorumque fautorum defenſoria prava & impia Romæ fuiſſe damnata per ſacræ Congregationis Eminentiſſimorum Cardinalium edicta, ut in Hiſpania ad regulam illam primam & ſupremam Curiæ & Sedis Apoſtolicæ rata haberetur aut fieret eorundem ſcriptorum prohibitio. Sed cum videam indies non ſine gravi ſcandalo & periculo protrahi Edictorum exſecutionem in Hiſpania, & Pozam ſuoſque inſolentiores in pejus quotidie ruere, tum ingeminatis vulgatiſque magno numero publicis Apologiis & libellis famoſis Latina & vulgari lingua clam editis Cenſores &

accu-

accuſatores Romanos & Hiſpanos ad Fidei & librorum expurgandorum Tribunalia ab his in jus vocari, calumniatores, mendaces, manifeſto falſarios, imo hæreticos & proditores fidei, quæ Sedi Apoſtolicæ debetur, compellari: inſuper negligentiæ, ſupinæ ignorantiæ, conniventiæ, venalitatis, malignitatis Diabolicæ & læſæ Majeſtatis crimine viros doctos Hiſpanos & Italos reos fieri, nec S. Inquiſitionis miniſtris, Eminentiſſimis Cardinalibus, vel Sanctiſſimis Summis Pontificibus, omni humano divinoque jure ſuſque deque habito parcere: Ideo ego dictus Magiſter non quod magis idoneus, ſed quod alii gravioribus occupentur, aut illis reſpondere tanti non faciant: neque ex eo, quod ad Pozæ & fautorum ejus damnationem aſſerta juſtitia Sacræ Congregationis, Judices, Cenſoresve doctrinæ his opus habeant, quod eſſet Solem facibus juvare, ſed (quoniam non omnium eſt ſcientia) ne ſimpliciores minuſve cautum per inanem Philoſophiam decipiantur: tum etiam quod neceſſitas mihi incumbit, & proſequor injuriam publicam propriamque. Is enim ſum, quem potiſſimum ſui & ſuorum adverſarium, & ab initio accuſatorem agno-

ſcit, & quem in primis læſum vult, & in jus per fas & nefas tacite & ſimulate vocat Poza ſuique (quod mihi glorioſum eſt ab his, de his, ad hos & inter hos) ideo inquam ex plena animi delibera- tione, propria electione, & conſci- entia non errante ad id cogente, in obſequium ſanctæ Sedis Apoſtolicæ, hoc eſt, in obſequium Regis Catholici, ad majorem gloriam Dei & ſanctiſſimæ immaculatæ Virginis Deiparæ, pro aſ- ſerta juſtitia Eccleſiæ Romanæ in cenſu- ra librorum, pro doctrina fidei & ejus ſacroſanctis Tribunalibus, pro patria, pro Academiis Hiſpanis, & præcipue pro Principatu Cantabriæ, quorum omnium publicam læſionem ſimul, & injuriam meam vindico, coram Veſtra ſanctitate & coram Eminentiſſimis Cardinalibus Sedis Apoſtolicæ Rom. Judicibus dele- gatis in luce totius Eccleſiæ Catholicæ & Reipublicæ Chriſtianæ animo, & hoc publico ad omnes fideles ſcripto compareo, paratus & corpore comparere quotieſcumque legitime jubebor, & Pozam ejuſque fautores de prava, falſa & hæretica doctrina coram, palam & incontinenti convincere, atque omnia quæcumque à me ſcripta ſeu dicta ſunt, vera probare præſto ſum. Nec recuſo
aut

aut umquam recusavi, imo stare volo profiteor ad Tribunal, quo me Poza & sui advocant, coram ipsismet Judicibus, qui in cognitionem hujus causæ de Poza & scriptis suis prævenerunt, rationem mei redditurus, pro fide responsurus, veritatem defensurus.

Item coram Deo & hominibus notum facio testorque omnibus & singulis hanc publicam manifestationem & satisfactionem ad publicas itidem Pozæ & suorum damnatas Apologias inspecturis, per me non stare, quo minus fiat in judicio, aut extra, coram Judicibus, aut aliis viris doctis, reorum & actoris secretus aut publicus congressus & confrontatio: quam sæpe ob victam & hæreticam Pozæ & suorum expostulationem & provocationem ad sui majorem confusionem postulavi, quando eum quoad scripta detuli ad hæreticæ pravitatis Inquisitores supremos in Hispania, & iterum illam denuo, si expediat liceatve mihi per eos, quorum interest, postulo accusans Pozam in præsentia quoad scripta, & quoad personam, tamquam novatorem, falsarium, hæreticum notorium, dogmatizantemq; Hæresiarcham: qui hæreticorum allegata scripta sensaque formaliter hære-

tica pro doctrina à Spiritu sanctò sacris Conciliis dictata supposuerit, docuerit & scripserit, scienter & studio, & ex animi proposito ante & post accusationem, cum eadem etiam post legitimam damnationem & inexcusabilem notitiam sæpe iterum repetens & ingeminans longe deterius defensaverit: & è contrario sacrorum Conciliorum doctrinam, tamquam hæreticorum errore, turpissime damnaverit: innumera Conciliorum, sanctorum Patrum, Doctorum Scholasticorum, imò & sacræ paginæ loca & sensa impudentissime corruperit, falsaverit, intorserit hæreticè, ut nova principia præter & adversus totius Ecclesiæ Catholicæ mentem introduceret, & contra expressam, communem, ab omnibusque receptam Doctorum & Patrum sententiam novas doctrinas, de quarum singularitate gloriatur, inveheret. Qui ut aliter scientiarum instrumenta disponere, ordinem universæ Scholæ confundere, totius Theologiæ locos demoliri, omnem in ea auctoritatem elevare conatus, Apostolicam Sedem contempserit, Christum Dominum ejusque ab omni labe purissimam & immaculatam matrem Virginem inhonoraverit, apparatum ad cunctas hæ-

reſes inſtruxerit, viam ad Atheiſmum aperuerit, Regem & Principes ſeducere tentaverit, viros doctos, ut jactat, in reprobum ſenſum traxerit, faſcinaverit, deceperit, ut pravæ ſubſcripſerint doctrinæ, exemplo peſſimo: quæ omnia licet per ſe ex ſcriptis & geſtis Pozæ, & fautorum ſint notiſſima, judicialiter tamen per probationes luce meridiana clariores facti, evidentia nota faciam, in lucem Eccleſiæ ea exponens, reorum voto & inſtantia, qui cogendos ad id eſſe accuſatores ingeminant: ut qui voluerunt corrigi ſecreto, corripiantur cum opprobriis.

Nec Diſputationem renuo, quamvis ſuperflua videatur in re judicata, & in iis, quæ expoſitione aut propoſitione tantum indigent, qualia ſunt quæ hîc deferuntur: tamen poſtulat & hanc hæreticorum more Poza; in uſuque aliquando Eccleſiæ fuiſſe ex abundanti contra pervicaces, ut in ſimili nunc, non eo inficias. Ergo ut iſtorum infringatur audacia, & ora obſtruantur impiorum, diſputationi præſto ſum. Sed quia Poza dum ſuos accuſatores & Cenſores Hiſpanos ac Romanos crimine falſi & proditionis fidei, quæ Sedi Apoſtolicæ debetur, reos facit, in primis

me accuſat & advocat Romam, conviciatus de more ſcriptis publicis libellis famoſis typis editis: prævaricatur tamen & renuit vel ſub ſalvo conductu & impunitate oblata (ut fatetur) vocatus comparere & ſtare provocationi per ipſum, & qui ab ipſo ſunt, evulgatæ: licebit ei per me ex ſupererogatione & indulgentia (quod eſt contra omne jus & fas) per Procuratorem audiri, nec enim abſentiam curo, ubi culpa præſens eſt: atque ut Procuratori locus ſit, & quilibet ex Pozæ favoribus Sociiſve experiri mecum poſſint, quoniam illius membri putridi contagia, damnatio & accuſatio ex reorum allegatione & ipſa rei veritate UNIVERSAM TANGUNT SOCIETATEM: defero & advoco in jus ex quovis ordine & ſtatu quoslibet hujus cauſæ fautores, defenſores & patronos, præcipue Præpoſitos, doctores & Cenſores ex ipſius Societate, omnes illos, qui ſcripta & prava manifeſte Pozæ dogmata approbarunt ſubſcriptione directè, indirectè commendatione, ſilentio, conniventia: cum de crimine Falſi læſæ Majeſtatis & fidei teneantur: maxime quatenus poſt ſcriptorum legitimam, ſanctiſſimamque in Curia Romana damnationem, poſt

publicam famam & rumores de Pozæ Hæresi, insolentia, novitate, singularitate & falsitate doctrinæ de Conciliorum, sanctorum Patrum, Scholasticorum & totius Ecclesiæ contemptu: post tot clamores publicos Academiarum Salmanticensis & Complutensis, Religiosorum Ordinum, concionatorum ex sacris pulpitis, Magistrorum ex Cathedris publicis, accusatorum & doctorum virorum in Hispania & Italia voce ac scripto: post multa etiam typis edita Catholicorum volumina in Pozam, tamquam in Puteum abyssi, Hæreticum, Hæreticorum discipulum, Ministrum Diaboli, successorem Lutheri (his enim coloribus per pios & Catholicos viros describitur) qui contra articulos fidei doceat sacræ doctrinæ sensa depravet, corrumpat: post hæc inquam, omnibus his non obstantibus, & penitus à Pozæ Societate ita contemptis, ut excusationem non habeant, magno scandalo, & in totius Christianæ Reipublicæ damnum, Regi Catholico & ejus Ministro primati virum adeo suspectæ & omnino depravatæ doctrinæ ad publicas prælectiones in Collegii Imperialis scholis Regiis, tum in cathedra Novatoria palam & suspecta de placitis Philoso-

phorum

phorum antecessorem, tum in sacra pagina primarium Doctorem proposuerunt, vel probarunt, veluti Hispaniarum juventuti ediendæ maxime idoneum, Principibus, senatui & universæ Regiæ Curiæ frequenter, privatim & publice certatim commendarunt, foverunt, applauserunt: cum ex consueta suorum, quam jactant, circumspectione & probatione continua, ex fama publica, rumore, clamore, & omnibus non sine dolore memoratis supra dictis perspectum habere debuissent, hunc hominem, eaque in quibus peccat, manifeste publica facta sint & notissima notorietate juris factique.

Nec solum approbata & laudata sunt à Societate & ejus Theologis damnanda damnataque hujus pseudocatholici Doctoris sui scripta & opera: verum quod majus est, quædam per ipsos Doctores & Patres Societatis ad pravæ & novæ doctrinæ semina longius propaganda, aliis & aliis Typographis in diversa loca mandata, studio, solicitudine, correctione & expensa Patrum ipsorum typis edita contra sui ordinis statuta, contra expressa sacrorum Conciliorum & summorum Pontificum decreta: & quod maxime notatu dignum est,

eſt, exemplaria vulgari ſermone Hiſpano conſcripta vulgo Doctorum & ſtudentium fuere diſtributa gratis & amore oſtiatim per Societatis ipſius Patres & Doctores, Danaos dona ferentes, igneſque ſuppoſitos cineri doloſo, equo Palladio. Quædam itidem nomine TOTIVS SOCIETATIS, & in cauſa & pro cauſa Societatis, in lucem publicam data ab ipſamet, per ipſam inter Miniſtros Regios, Primates & viros Nobiles ex Aula, ex ſenatu, ex Curia, ſunt diſperſa per libellos in Regem & Rempublicam falſarios & proditorios. Alia item habita primum pro Roſtris coram pleno Societatis conventu & Curia Regia, deincepſque publici juris facta, publice Madriti à Societate habentur venalia. Alia inter Nobiles privataſque perſonas ſciente & probante Societate per diribitores & amanuenſes manu ſcripta diſpertiuntur. Plura denique Anonyma, plura ſuppoſitis & fictitiis nominibus ſimiliter edita diſtrahuntur vulgataque diſſeminantur.

Quæ omnia cum multiplici crimine falſi redarguantur, impietatemque contineant manifeſtam, ut ex hujus actionis proſecutione pateſiet, auctores, fauto-

fautores, laudatores, Doctores, vulgatoresque ejusmodi scriptorum & libellorum saltem suspecti habendi sunt de vehementi, incurreruntque crimen Falsi & læsæ Majestatis in re doctrinæ & fidei gravissima, silentio, conniventia, simulatione, fautoria: de quibus merito veniunt accusandi. Et ego dictus Magister in eos simul & in Pozam, tamquam in Reipublicæ & veræ pietatis hostes publicos, Actionem hanc, prout melius & efficacius possum & debeo, publicam instituo, tum ad partis instantiam provocatus, tum necessitate salutis boni publici & Famæ propriæ coactus, non ex odio, aut ex alio pravo cordis affectu, quod in verbo Sacerdotis per Deum juro testorque & ad hæc & singula supradictorum probanda & demonstranda teneri & COGI VOLO SVB POENA TALIONIS, & qualibet alia extraordinaria pro arbitrio Superiorum, sub quorum correctione semper sto. Et postulo ex supra relatis hujus accusationis capitibus, cum de eorum CONSTET veritate, ut Poza hominesque Societatis hujusmodi ad normam justitiæ & æquitatis debito rigore coërceantur, SVSPECTI & PERICVLOSI in negotio Fidei

dei, Ecclesiæ & Reipublicæ deinceps habeantur, dignique qui PUBLICE ABIURENT, aut PURGENTUR, & qui à MUNERE DOCENDI in collegiis, ut sanæ doctrinæ & Rebuspublicis NOXIO penitus AMOVEANTUR: ne ad Pozæ & similium exemplum totius Orbis scholas, quibus PER FAS & NEFAS inhiant, avertant, indeque juventutem & reliquas ætates ac status inficiant: quod de hac olim Societate gravissimi viri prædixere, & hodie illustriores in Ecclesia virorum doctorum cœtus & Academiæ ex societate ipsa, & rei veritate confirmant. Et subscribo ut infra.

M. Franciscus Roales.

PA-

PARADIGMA sive Exemplum in speciem doctrinæ Pozæ & suorum.

IN dissertationis seu declarationis hujus exemplum ex plurimis hæc sint Themata.

Primum. Tot apologias stare pro se, quod exstant Concilia, ait Poza. Ostendam, tot esse accusationum capita, & Hæresis indicia contra Pozam ejusque fautores, quod clausulas Conciliorum pro se adducunt, imò in pluribus tot esse delicta, quot verba. Et hæc assertio omnium, quæ à me exponenda sunt, est fundamentum basisque, unde dicendorum specimen & initium est capiendum.

Secundum. Reum se esse damnationis æternæ, nisi severitatem manifestet: item, se scribere, ne Ecclesia veritate privetur, ait Poza. Ostendam, Pozam in hoc uno sibi constare, quod semper & ubique, etiam cum verissima dicit, falso loquitur & mendax est: in hoc item uno esse veracem, quod ipse menda-

mendacem ſe prodit, ipſe Hæreticum ſe oſtentat.

Tertium. Se de Eccleſiæ cultu in Curia Romana judicari: neſcire item an ullus ſit doctor, qui magis Eccleſiam exornaverit illuſtraveritque, de ſemetipſo ait Poza. Oſtendam, omnium adverſantium Eccleſiæ ſanctæ Dei Hæreticorum nunc temporis & retro, peſſimum impudentiſſimumque Pozam exſiſtere: quod exemplis Hæreſiarcharum Lutheri & Eutychetis, cum quibus ipſe Poza ſe componit, atque etiam ex aliorum parallelo palam fit.

Quartum. Se, quæ ſanctiſſimam Deiparam maxime commendant, docere: de puritate Virginis judicari à ſacra Congregatione Eminentiſſimorum Cardinalium, ait Poza. Oſtendam, nullum umquam exſtitiſſe pietatis puriſſimæ Conceptionis adverſarium æque noxium, ac Poza impius: cui ſi fides adhibenda eſt, ſanctiſſima Virgo Deipara cauſam (quod abſit) perdidit: Poza & ejus fautores ſociique juſtitiam cauſæ pietatis prodidere: in quo crimen læſæ majeſtatis divinæ & humanæ committunt manifeſte.

Quintum. Adverſari antiquæ Eccleſiæ Dei, Chriſto & Matri ſanctiſ-
ſimæ

ſimæ eos, qui ſcripta ſua damnant, ait Poza. Oſtendam, omnes & ſingulos, qui prava damnataque ſcripta Pozæ, aut ipſum per apologias ſe defenſantem defenderunt, foverunt, approbarunt, commendarunt (niſi eos excuſet innocentia ex deceptione aut ignorantia) ſuſpectos fore de fide: correctione aut monitione maxime indigere.

Deſcendam & propius ad hæc Themata: Exempli gratia, ad allegationem Conciliorum: per decades & hecatondadas delicta Pozæ & fautorum enumero. nec enim minoribus numeris capiuntur. In uno Concilio ſexto generali centies, bis centies & amplius delinquitur. In eodem unico Concilio quadragies verba Hæreticorum pro verbis, doctrina & ſententia Concilii falſo allegat & repetit Poza ſuique. In uno Concilii unius Hiſpani XV. Toletani exemplo referendo (quod incredibile dictu eſt) bis centies peccant, correctione & damnatione digni ſunt. Item in unico tractatu primo lib. 3. Elucidarii ſupra vigeſies falſo aut prave allegat Poza Concilia. Dicam aliquid majus. In uno folio Elucidarii lib. 4. tract. 3. cap. 1. pag. 909. & 910. in Complut. editione, quod incipit, *Pertinent*, uſque

uſque ad finem s. *Vbique.* quadragies & amplius Conciliorum loca & ſenſa falſo citat & refert in favorem hæreticorum, ab Hæreticis palam, & ex eorum ſententia contra Eccleſiam Catholicam : ita ut in eodem folio unico fere bis centies redarguatur falſum docere & innuere pro Hæreticis, contra veritatem rei, mentem Conciliorum & S. Romanæ Eccleſiæ auctoritatem : quod ex collatione ipſa textuum Conciliorum cum Poza palam facio. Neque hyperbolice hæc ſcribo, ſed Chriſtiana & fideli veritate, quod teſtor Deum juroque. Loquor enim coram Deo, coram ſummo Pontifice, coram Principibus totius Eccleſiæ & univerſæ Reipublicæ, quos omnes iterum atque iterum per venerandam ſanctiſſimam Trinitatem de more olim Eccleſiæ conjuro, hæc humilitatis meæ non deſpicere, nec me unum ex puſillis expoſitum offenſioni contemnere. Judicio ſto, lege & jure ago, in luce ſanctæ Eccleſiæ me inique compellantibus pro cauſa Fidei ſatisfacio, atq; ut inimici veritatis confundantur, minimus inter Salmaticenſes Magiſtros, quo ſanæ doctrinæ Romanæ Eccleſiæ faciem hac diſputatione adverſariis præluceam, illis adſum. In ea ſic me geram, ut non

niſi

nisi manifesta illis objiciam, brevibus enthymematis, brevioribus interrogatiunculis experiar: eisdem auctoribus, eisdem codicibus utar, quos Poza & sui commendant laudantque. quin potius ipsis testimoniis & locis fideliter allegatis ibidem, quibus illi errores adstruunt, ipsos vincam, nec Pocam sine ipso umquam conveniam. Insuper omnes conditiones ab eo accipiam, quæ possint cum ipsius doctrina subsistere, etiamsi communes cum Lutheranis & Protestantibus comminiscitur. Nullum Tribunal in Ecclesia, nullos judices recuso: nullius in me injuriam metuo, nec timeo, ubi non est timor. Humanum favorem non ambio: puniri si merear, non deprecor. Adsint vel sub impunitate (quæ jamdiu in Curia Romana illis offertur, sed criminis conscientia diffidunt) quorum interest. Interim me arbitrio superiorum, dissertationem hanc, & quæ illam consequuntur, submitto, publici juris facio & subscribo. Mediolani tertio Non. Octob. 1633.

M. Franciscus Roales.

IM-

IMPRIMATUR.

Fr. Franciſcus Carenus, Lector Theologus Vicarius S. Officii Mediolani.

Ioh. Paulus Mazuchellus pro Reverendiſs. D. Vicario Generali Curiæ Archiepiſ.

Comes Majoragius pro excellentiſsimo Senatu.

Iohannes Baptiſta Pozæ Societatis Ieſu Theologus in principio Apologiæ Miſcellaneæ, quæ exſtat Romæ penes D. Franciſcum Roalem.

MUlti ex noſtræ Societatis devotis & amicis non ſine cauſa admirantur & ſcire deſiderant, cujuſmodi nova occaſio ex parte noſtra data fuerit ad tempeſtatem tam generalem & publicam contra Societatem nuper coortam: ita ut ex pulpitis & cathedris, tum in congreſſibus privatis, non aliter de nobis verba fiant, ac de genere hominum, de pergravibus delictis jam convictorum, & obſequium Deo ac Reipublicæ præſtari exiſtimetur, ſi crimina noſtra publicentur, ut univerſi nos cognoſcant, ſibique à nobis caveant, tamquam à genere ficto & fraudulento, ab hominibus ambitioſis & ubique ſe admiſcentibus, lucrum captantibus, & opum cumulan-

 darum

darum avidis, adulatoribus Principum, quorum favores & familiaritates veritate venundata captemus, hoſtibus vitæ ſtrictioris, amicis deliciarum, quodque pejus eſt, de doctrinæ pravitate ſuſpectis, contemtoribus ſanctorum, Doctorum amicis novitatum & pacis publicæ turbatoribus. Quæ omnia, & alia eorum ſimilia atque etiam deteriora, quoniam non dicuntur ab hominibus plebejis, ſed à viris gravibus, doctis & religioſis, non in qualicumque loco, ſed pro concione: ſicut probabiliter ex bona intentione naſcuntur, ita minime dubium eſt, quin minore ſcrupulo dicantur, & majore credulitate audiantur, quam Chriſtianæ veritati ſit conſentaneum.

Idem in Brevi Relatione de turbis Salmaticenſibus annorum 1626. 1627. *&* 1628.

Inter Magnas perſecutiones, quæ in diverſis Chriſtiani orbis provinciis Societatem Ieſu afflixerunt, Hiſtoriam & ſtyli operam meretur incendium proximis annis contra eam in Salmaticenſi Academia exortum: ubi æmulatio contra Societatis filios concitavit primarias Europæ Univerſitates, illuſtriores Ec-
cleſiæ

clesiæ Ordines religiosos, personas propter auctoritatem & doctrinam maximi in regnis Castellæ nominis: ut Societatem in eo vulnerarent, quod in ea maximi pretii æstimatur, nimirum in juventutis institutione, in doctrinæ ejus securitate, in motum integritate, & instituti sui professione.

Ibidem cap. VII.

Hispaniæ Universitates ad Regem Catholicum typis publicarunt memorialem libellum adversus Societatem nostram. In eo homines nostros vocant arrogantes, ambitiosos, avaros, insatiabiles, suspectos de ingentibus furtis regiorum vectigalium, assentatores & adulatores, impostores pietatis velo tectos, importunos & Regi molestos, promissores rerum profanarum piaculo non vacantium, tamquam professionis mathematum, rei militaris & rei nauticæ, Religiosos cum opibus & Aulicismo, implicantes se occupationibus & negotiis sæcularibus, interversores veritatis, infamatores virtutis, duplices, mendaces, veri occultatores, eversores regni, lupos in vestimentis ovium, immunitatem ab omni jure & lege sibi postulantes, homines diabolicæ industriç,

Cacodæmones, inimicos doctrinæ divi Thomæ aliorumque veterum Patrum ac Doctorum.

P. Provincialis Societatis Iesu in Moravia, in epistola ad Abbatem quendam Sacræ Cæsariæ Majestatis Consiliarium.

Venit hora, in qua arbitratur QVISQVE, obsequium se præstare Deo, cum de Jesuitis MALA OMNIA suspicatur & sentit & loquitur. Nec Religiosus pene ullus, nec Politicus (*seu sæcularis Catholicus*) nec Hæreticus Jesuitas aut religiose vivere, aut veritatem loqui existimat.

Oseæ VIII.

Factus est in nationibus, quasi vas immundum.

FINIS.

S. D. N.

S. D. N.

Dn. Vrbani divina providentia
Papæ VIII.

SVPPRESSIO

Prætensæ Congregationis
Jesuitissarum.

ROMÆ,
Ex Typogr. Rev. Cameræ Apostolicæ.
M. DC. XXXII.

ANNO M. DC. XLI.

Isai. 27.

Mulieres venientes & docentes eos: Non est enim populum sapiens.

URBANUS

EPISCOPUS SERvus Servorum DEI *ad perpetuam rei memoriam, &c.*

PASTORALIS Romani Pontificis, qui cura Vineæ Domini Sabaoth ineffabili superni Patrisfamilias providentia concredita esse dignoscitur, Solicitudo in id præcipue incumbit, ne in agrum Dominium operarii sine delectu temere se ingerant, sata dissipent, consita evellant, zizania inferant, & adulterinas in eo plantas super inducant. Licet autem orthodoxis Lateranensis & Lugdunensis Conciliorum generalium ordinationibus districte prohibitum esset, ne quis novæ Religionis instituendæ Auctoritatem sibi arrogare præsumeret, pariterque fel. rec. Joannis XXII. virorum, & piæ mem. Clementis V. Romanorum Pontificum, Prædecessorum nostrorum, Salutaribus Constitutionibus mulierum cœtus Auctoritate privatâ, & de facto instituti, tanquam exitiosi palmites, damnati & sublati

 fuissent,

fuiſſent, & nihilominus (prout non ſine gravi animi noſtri moleſtia acceperamus) in nonnullis Italiæ & Ultramontanis partibus, certæ mulieres ſeu Virgines Jeſuitiſſarum nomine aſſumpto, citra ullam Sedis Apoſtolicæ approbationem ab aliquot annis in unum venire ſolitæ, vitæ Religioſæ ducendæ prætextu peculiarem, & diſtinctum à cæteris habitum uſurpaſſent, ædificia in Collegiorum formam redegiſſent, domos probationum erexiſſent, in eiſque ſuperiorem, ac prętenſæ Congregationis ſuæ Generalem indito Prępoſitæ titulo, & attributi facultatibus bene viſis conſtituiſſent, in illiuſque manibus, Paupertatis, Caſtitatis & Obedientiæ vota, ad inſtar ſolemnium emittere, clauſuræque legibus non adſtrictæ, pro libitu divagari, ac ſpecie ſalutis animarum promovendæ, aliaque opera permulta ſexus & ingenii imbecillitati & modeſtiæ muliebri, ac virginali præſertim pudori minime convenientia, & quæ viri ſacrarum litterarum ſcientia, rerum uſu, vitæque Innocentia ſpectatiſſimi difficile admodum, & non niſi magna circumſpectione adhibita aggrediuntur, attentare, & exercere conſueviſſent. Nos excreſcentes in agro militantis Eccleſiæ vepres mature evelle-

re

re ſatagantes, venerabili Fratri Aloyſio Epiſcopo Tricarienſi, noſtro & Apoſtolicæ Sedis in partibus inferioris Germaniæ Nuncio, & nonnullis locorum Ordinariis dedimus in mandatis, quatenus propoſitis gravibus periculis, & ſcandalis exinde reſultantibus, mulieres, ceu Virgines præfatas ex parte noſtra Apoſtolica ſerio monitas à temerario incepto, ad ſaniora conſilia revocare conarentur, verum quia illæ DEI timore, ac noſtro & Sedis Apoſtolicæ reſpectu poſthabito in grave animarum ſuarum præjudicium, & bonorum omnium offenſionem, arroganti contumaciâ, paternis & ſalutaribus monitionibus noſtris nedum paruerunt, ſed etiam indies ſimilia attentare, ac multa ſanæ doctrinæ adverſantia proferre non erubeſcunt: Nos tantam temeritatem acriori Cenſura coercendam, & plantas iſtas Eccleſiæ Dei noxias, ne ulterius ſe diffundant, radicitus evellendas & extirpandas eſſe decrevimus. Habita itaque cum Venerabilibus Fratribus noſtris. S. R. E. Cardinalibus adverſus hęreticam pravitatem generalibus Inquiſitoribus, ab eadem Sede ſpecialiter deputatis, matura conſultatione, de illorum unanimi conſilio & aſſenſu, Conciliorum præfatorum de-

 cretis,

cretis, eorundemque Prædecessorum nostrorum vestigiis inhærentes prætensam Congregationem mulierum, seu Virginum Jesuitissarum nuncupatarum, illarumque Sectam, & statum abortus sui primordio nullos & invalidos, nulliusque roboris vel momenti fuisse & esse, Apostolica Auctoritate, tenore præsentium decernimus, & declaramus. Et quia de facto processerunt, eadem Auctoritate, & penitus supprimimus omnino & extinguimus, perpetuæque abolitioni subjicimus, & ab Ecclesia DEI sacrosancta funditus tollimus, delemus, & abrogamus, ac pro suppressis, extinctis, evulsis, deletis, & abolitis ab omnibus Christi fidelibus haberi, & reputari volumus, & mandamus, nec mulieres & Virgines hujusmodi ad votorum præfatorum observationem ullo modo teneri, aut obligari volumus. Insuper assertas visitatrices, Rectrices, & Præpositam Generalem, ac alias quascunque Congregationis, & Sectæ hujusmodi officiales, quocunque nomine appellatas, officiis & muneribus suis de facto usurpatis, omnino privatas esse, & fore decernimus, pariter & declaramus, & quatenus opus sit, privamus, illasque ab eisdem officiis, & muneribus omnino amo-

vemus,

vemus, easque omnes, & singulas mulieres, seu Virgines, quæ voti, seu uniuscunque alterius vinculi promissionis, vel cujusvis causæ prætextu ad aliquam Obedientiam se obligatas putarent, ab ea, & quocunque vinculo, & promissione hujusmodi, etiam rata, & injurata absolvimus, & totaliter liberamus. Adhæc mulieribus seu Virginibus, & assertis earum superioribus, præfato, & quocunque alio nomine nuncupatis, in virtute Sanctæ Obedientiæ, ac sub Excommunicationis majoris pœna ipso facto incurrenda, à qua nonnisi à nobis seu Romano Pontifice pro tempore existente, præterquam in mortis articulo constitutæ absolvi possint, præcipimus, & mandamus, ut extra hujusmodi Collegia & domos, ubi hactenus habitarunt, aliæ ab aliis seorsim degant, nec insimul ad aliquod spirituale, & temporale consultandum, seu peragendum, aut de eo quovis modo tractandum conveniant, susceptum per eas de facto, ut præfertur, habitum statim deponant, nec illum amplius reassumant, minusque alias Virgines, seu mulieres ad illum admittant, vel recipiant, nec ulli earum ad hoc consilium, auxilium, vel favorem, directe, aut alias quomodolibet præstent, vel pro

Religiosis seu prætensæ Congregationis aut Sectæ hujusmodi sequacibus ullo modo se gerant, mulieres etiam ac Virgines, quæ eo animo vota, licet de facto, ut præfertur, emiserunt, uti in illo statu ab Apostolica sede reprobato, ea emissuræ non fuissent, utpote conditione, sub qua tacite voverent, non impleta à votorum hujusmodi obligatione omnino solutas, & liberas esse declaramus. Quæ autem in quæcunque eventum vovere voluerunt, cum earum vota sint singelicia, honeste vivere, seorsum tamen ab aliis hujus reprobati Status ac prætensæ Congregationis, seu Sectæ, & ab omnibus supra prohibitis abstinentes in sæculo, poterunt sub Ordinarii Obedientia, & cum usu non dominio bonorum, sed tantum cum facultate, quam illis misericorditer concedimus, de illis in vita & in morte, ad usus pios digerendi ab intestato etiam ad eos devoluendi, qui Paupertatis voto ab his mulieribus non emisso, illis successuri fuissent. Et in eventum, in quem aliquæ ex mulieribus seu Virginibus præfatis, ad conjugalem statum transire voluerint, eis permittimus, ut Matrimonium, servatis alias servandis contrahere possint, eisque Apostolicam Benedictionem, & quatenus

opus

opus ſit, cum omnium votorum de facto, ut præfertur, emiſſorum relaxatione impertimur. Quoniam vero ſecundum Apoſtolum, qui matrimonio jungit Virginem ſuam, benefacit, & qui non jungit, melius facit, eaſdem mulieres & Virgines per viſcera miſericordiæ Chriſti, quo poſſumus, paterno charitatis affectu monemus, & in Domino hortamur attente, ut deſiderij, quod ſe Regularis vitæ ducendæ teneri oſtenderunt, memores, tollant jugum Domini ſuperſe, & abnegantes ſemetipſas, & ſæcularia deſideria, approbatum, ab eadem ſancta Sede aliquem Sandimonialium Ordinē quanto citius ingrediantur, inibique fideli, & pia promiſſione, vota voveant DEO JACOB, & innocentes manibus & mundo corde, in aſſiduo ſpiritualium operum exercitio ſuperædificantes, exhibeant ſe illuſtriorem gregis Chriſti portionem, lampadeſque ſuas flamma Charitatis ſuccenſas prudenter aptent ſponſo Cœleſti obviam ituræ, Decernentes præſentes litteras, omniaque & ſingula in eis contenta etiam ex eo, quod prætenſæ Congregationis vel Sectæ mulieres aut Virgines hujuſmodi, vel alii quicunque in præmiſſis ſeu eorum aliquo intereſſe habentes, ſeu habere quo-

modolibet prætendentes, eis nullatenus consenserint, nec ad ea vocatæ, & auditæ, seu vocati & auditi, minusque causæ, propter quas eædem præsentes emanarint, adductæ verificatæ, seu alias sufficienter, aut etiam nullatenus justificatæ fuerint, nullo unquam tempore de subreptionis, obreptionis, Nullitatis vitio, seu intentionis nostræ, aut alio quovis defectu, etiam quantumvis magno, inexcogitato & substantiali, sive etiam ex eo quod in præmissis, seu eorum aliquo solemnitates, & quævis alia servanda & adimplenda, servata, & adimpleta non fuerint, aut ex quovis alio Capite à Jure, vel facto aut statuto vel consuetudine aliqua resultante, seu etiam enormis, enormissimæ, & totalis læsionis, aut quocunque alio colore, etiam in corpore Juris clauso seu occasione, vel causa etiam quantumvis justa, rationabili & privilegiata, etiam tali, quæ ad effectum validitatis præmissorum necessario exprimenda foret, aut quod de voluntate nostra hujusmodi & aliis superius expressis, seu relatis, nihil alibi appareret, seu aliter probari posset, notari, impugnari, invalidari, retractari, in Jus vel controversiam revocari, aut ad terminos Juris & reduci, vel adversus illos restitu-

restitutiones in integrum aperitionis oris, reductionis ad viam, & Terminos Juris, aut aliud quocunque Juris, facti gratiæ, vel Justitiæ, remedium impetrari, seu quomodolibet concedi, aut impetrato, vel concesso quempiam uti, seu juvari in Judicio, vel extra posse, neque ipsas præsentes sub quibusvis similium vel dissimilium gratiarum, revocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut aliis contrariis dispositionibus pro tempore quomodolibet faciendi, comprehendi, sed semper ab illis excepta, perpetuoque validas, firmas & efficaces existere, & fore; suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, ac per omnes & singulos, ad quos spectat, & quomodolibet spectabit, in futurum inviolabiliter observari, sicque & non aliter in præmissis omnibus & singulis per quoscunque Judices, ordinarios & delegatos, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, & S. R. E. Cardinales, etiam de latere Legatos & Nuncios, aut alias quavis Autoritate, & potestate fungentes in quavis causa, & Instantia, sublata eis & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & Auctoritate, ubique judicari, & definiri debere, irritum quoque,

&

& inane, ſi ſecus ſuper his à quoquam quavis Auctoritate ſcienter vel ignoranter contigerit attentari. Quocirca Venerabilibus Fratribus, ac dilectis Filiis noſtris & Apoſtolicæ Sedis Nuncius, nec non Patriarchis, Primatibus, Archiepiſcopis, Epiſcopis, & aliis locorum ordinariis, ubilibet exiſtentibus, per Apoſtolica ſergita mandamus, ut ſtatim atque præſentes noſtræ litteræ, ad eorum, & cujuſlibet eorum notitiam, quo quomodo pervenerit, illas ſolemniter publicent, & publicari faciant, ac in eis contenta quæcunque debitæ executioni demandent, & demandari procurent, per ſe vel alium, ſeu alios prout in Domino judicaverint expediri. Contradictores quoſlibet & Rebelles ac præmiſſis non parentes, per ſententias, Cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque oportuna Juris, & facti remedia, omni & quacunque appellatione, recurſu, & reclamatione remotis compeſcendo, invocato etiam adhoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis. Non obſtantibus, quatenus opus ſit recolendæ memoriæ, Bonifacii Papæ VIII. etiam prædeceſſoris noſtri, de una & in concilio generali edita de duobus dictis cæteriſque in contrarium facientibus quibuſcun-

buſcunque. Ut autem præſentes, & in eis contenta quæcunque, ad omnium notitiam deducantur, & ne aliquis de ejus ignorantia prætendere poſſit, volumus pariter & mandamus, quod eadem præſentes, per aliquem, ſeu aliquos ex verſoribus noſtris ad Eccleſiæ Lateran. & Baſilicæ Principis Apoſtolorum de Urbe, nec non Cancellariæ Apoſtolicæ valvas, ac in acie campi Floræ affigantur, & publicentur, & cum inde amovebuntur eorum Exempla in eiſdem locis affixa dimittantur, quæ ſic publicatæ & affixæ poſt duos menſes à die publicationis computandos, omnes & ſingulos quos concernunt, perinde afficiant, & arctent, ac ſi unicuique illorum perſonaliter notificatæ & intimatæ fuiſſent, quodque illarum tranſumptis impreſſis Sigillo alicujus Perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, & manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis eadem prorſus fides adhibeatur, quæ præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ vel oſtenſæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ ſuppreſſionis, extinctionis, ſubjectionis, ablationis, deletionis, abrogationis, liberationis, præcepti, declarationum, decretorum, privationis, amotionis, abſo-

lutionis,

lutionis, permissionis, impartitionis, monitionis, hortationis, voluntatum & mandatorum infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, Indignationem Omnipotentis DEI, & Beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romæ apud S. Petrum. Anno Incarnationis M.DC.XXXI. Idibus Januarii. Pontif. nostri octavo.

Eg. Dat. A. Rondininus.

Visa de Curia A. Hurandus.
G. Montanus, &c.

MAGISTRATA IN Secretaria Brevium.

IN Dei nomine, Amen. Anno à Nativitate Domini nostri Iesu Christi 1631. *die vero* 21. *Mens. Maji, Indict.* 14. *Pontificatus autem Sanctissimi in Christo Patris, & D. Vrbani, divina providentia Papæ Octavi Anno ejus octavo.*

Supra dictæ litteræ Apostolicæ publicatæ & affixæ fuerunt ac dimissis copiis ad Basilicas SS. Ioannis Lateran. nec non Principis Apostolorum urbis, & in Cancellaria Apostolica in acie campi floræ, &c.

Matthias Spada M. Cursorum.

SOCIETATIS
IESU

NOVUM FIDEI SYMBOLUM

In Hispania promulgatum:

Ejusdem

Notio Censoria in Symbolum Apostolorum.

Habac. I.

Adspicite in gentibus, & videte, & admiramini, & obstupescite: quia opus factum est in diebus vestris, quod nemo credet, cum narrabitur.

ANNO M. DC. XLI.

JESVITICVM FIDEI SYMBOLUM

velut

Canticum novum.

Ex Ioh. Baptistæ Pozæ libris conflatum, unaque cum documentis necessariis ab Hispanicarum Academiarum Procuratore S. Inquisitionis Consilio Madreti exhibitum, & ad Sacrosanctum Romanæ Inquisitionis Tribunal deportatum à Francisco Roales Theologo Salmaticensi & Catholici Hispaniarum Regis Sacellano.

I. CRedo in duos Deos, quorum unus filii pater & mater est metaphorice in generatione æterna: alter metaphorice mater & pater est in generatione tem-

temporali: cui consequens est, ut tam Deo patri, quam B. Virgini nomen Matri pater conveniat, tamquam uterque Hermaphroditus esset, vel Androgynus.

II. Credo in Iesum Christum, unicum utriusque filium metaphoricum secundum æternam & temporalem generationem.

III. Credo Iesum Christum, ut hominem fuisse conceptum & natum de Maria Virgine, tanquam patre & matre metaphorice per virtutem paternam & maternam.

IV. Credo eundem passum & mortuum non vere & realiter, eo quod mori non potuit.

V. Credo eundem fuisse sepultum, etsi vere & realiter non mortuum.

VI. Credo animam ejus descendisse ad inferos metaphoricè, cum à corpore non fuerit separata.

VII. Credo eadem metaphora eum à mortuis resurrexisse, qua fuit mortuus.

VIII. Credo eum ascendisse in cœlos, sedere ad dextram patris, & venturum, ut judicet alios viventes, alios etiamnum mortuos.

IX. Credo in Spiritum sanctum, qui

locutus

locutus eſt per prophetas nonnumquam deceptos.

X. Credo Eccleſiam ex majori parte ſanctam, & ſanctorum communionem.

XI. Credo remiſſionem peccatorum per repentinum Spiritus ſancti adventum ſuper impios.

XII. Credo reſurrectionem carnis ex majore ejus parte, & vitam æternam non ſine aliqua oppoſiti formidine.

Habet hic Lector ſpecimen novæ Ieſuitarum doctrinæ, qua illi Hiſpaniam imbuerunt, & magnam partem à doctrina, quam Eccleſia Romana didicit, alienarunt, ut jam Hiſpaniæ eadem de Religione diſſidia & bella civilia metuenda ſint, quæ Germaniam, Galliam, Belgium, Angliam, aliasque Europæ regiones tam miſere vaſtarunt, niſi tamen Hiſpani alienis malis doctiores facti ad ſaniora conſilia receptum habent, & Spiritus Sancti monita exſequuntur.

Pro-

Proverb.26. *Cum defecerint ligna, exſtinguetur ignis: & ſuſurrone detracto, jurgia conquieſcunt.* Proverb.22. *Ejice deriſorem, & exibit cum eo jurgium, ceſſabuntque cauſæ & contumeliæ.*

IMPIA,

IMPIA, SCELERATA & Horrenda Anglicorum & Hispanicorum Iesuitarum Censura in Symbolum Apostolorum, ad explodendam non modo Parisiensium Theologorum, sed & Sedis Apostolicæ Censuram, typis publicata.

Ex admonitione Iesuitarum ad Lectorem.

MErito ac prudenter timuimus, ne Theologi Parisienses homines versipelles ac subdoli ipsum fidei Christianæ Symbolum pari licentia & temeritate (ac nostros duos libros) profanent. Quorum conatus sacrilegos ut pro ea, qua pollemus auctoritate præveniamus, è re Catholica futurum arbitramur, idem Symbolum nostra Censura castigatum Catholicis omnibus proponere, ne quid in eo deinceps supersit, quod incautis Lectoribus offendiculum objiciat.

Credo in Deum Patrem Omnipotentem, Creatorem cœli & terræ.

PRimus iſte Articulus ſi intelligatur, quaſi ſolus Pater ſi Deus, & omnipotens, & creator, filius autem & Spiritus ſanctus ſolum creaturæ ſint propoſitio eſt impia, blaſphemia, individuæ Trinitatis deſtructiva, & pridem in ſacro & Oecumenico Concilio 318. Epiſcoporum adverſus Arii impietatem damnata. Quatenus autem ſoli Patri creationem attribuit, nova eſt, temeraria, erronea, contra communem Eccleſiæ Patrum ac Theologorum omnium ſenſum prolata, cum hactenus receptum ſit tamquam inviolabile decretum omnes Trinitatis actiones ad extra eſſe indiviſibiliter toti Trinitati communes.

Et in Ieſum Chriſtum, filium ejus unicum, Dominum noſtrum.

TOta hæc propoſitio captioſa eſt & fallax, in quantum omittit Ieſum Chriſtum filium eſſe naturalem & conſubſtantialem Patri. Sic enim periculoſa eſt & doctrinam inducit hæreticam ſæpius ab Eccleſia in Conciliis Nizæno, Epheſino & Francofurdienſi præſente Carolo Magno damnatam. 2. ratione

tione particulæ unicum, omiſſa præſertim Conſubſtantialis aut Naturalis. Sic enim quatenus propoſitio etiam extenditur ad filios adoptivos, de quibus ipſe Dominus Pſalm. 81. ait: Ego dixi, Dii eſtis, & filii excelſi omnes. Et Apoſtolus Roman. 8. Quicunque Spiritu Dei aguntur, ii ſunt filii Dei. Si autem filii & hæredes: hæredes quidem Dei, cohæredes autem Chriſti, falſa eſt, piarum aurium offenſiva, & juſtis omnibus & ſanctis injurioſa. 3. Quatenus eſſe Dominum, quod indiviſa proprietate tribus divinis perſonis æqualiter convenit, ſoli filio attribuit, oblique inſinuans, unicam eſſe divinam perſonam, quæ modo Patris, modo Filii, modo Spiritus ſancti appellatione ſignificatur, hoc jam pridem adverſus Sabellium univerſa Eccleſia tamquam impium atque hæreticum damnavit.

Qui conceptus eſt de Spiritu ſancto, natus ex Maria Virgine.

TOta hæc propoſitio æquivocatione laborat, quæ inducere poteſt in hæreſin propter ambiguas particulas De, & Ex: & quia ordinarie de habitudine importat principii compo-

nentis, juxta quam innuitur Dominum nostrum de substantia Spiritus sancti factum esse, & ita Spiritum sanctum vere dici posse Patrem Christi. Ideo propositio in hoc sensu falsa est, dolosa, hæretica, & divinarum originum confusionem atque eversionem inducens. Similiter quoniam tam particula De, quam particula Ex consueto more loquendi habitudinem prioris & posterioris includit, & eatenus insinuare videtur, Christum posteriorem Spiritu sancto, & ante Mariam non fuisse, quod pridem adversus Nestorium tamquam falsum & hæreticum damnatum est: ideo propositio hoc sensu intellecta hæretica est. Deniq; si ita Christus dicitur natus ex Maria Virgine, ut quicquid in Christo est, ex ea natum statuatur, quasi Virgo etiam dici possit Mater divinitatis, in hoc sensu propositio falsa atque hæretica est, & in consequentia valde periculosa.

Passus sub Pontio Pilato, crucifixus, mortuus & sepultus.

HÆc propositio ambigua est, & aliquo sensu hæretica: nam cum proprie in cæteris rebus ita actiones & passiones sunt suppositorum, ut etiam naturæ ejus propria & hypostasis attri-

attribuantur, & ob hanc causam mortua vel abscissa manu non recte propterea homo mortuus dicatur, nisi ipsa natura humana dissolvatur, ideo periculosa est propositio, & juxta obvium illic sensum intellecta, quasi divinitas aliquid passa, vel mortua fuerit, non solum hæretica est, sed etiam impia & blasphema.

Descendit ad inferos: tertia die resurrexit à mortuis.

IN hac propositione quatenus verbum Descendit, relatum ad personam Christi, insinuare videtur, ipsam quoq; divinitatem ad inferos descendisse, cum tamen divinitas propter immensitatem ubique existens moveri non possit à loco in locum, ac proinde non ascendere in cœlum nec ad inferos descendere, ideo periculosa est & inducere potest in errorem. Intellecta vero de anima Christi, si sensus sit animam Christi ad pœnas inferni descendisse, & eas re ipsa sustinuisse, propositio est hæretica, scandalosa, piarum aurium offensiva, & ex Calvini doctrina lib. 2. cap. 16.

Aſcendit ad cœlos, ſedet ad dextram Dei Patris omnipotentis.

ISta quoque propoſitio intellecta de adſcenſione Christi in cœlum ſecundum divinitatem, perinde ut ſuperior, falſa & erronea eſt. Quatenus autem affirmat, Chriſtum ſedere indefinite, ac proinde etiam univerſaliter id pro omni tempore ſtatuere videtur, ideo ſi ita intelligatur, Chriſtum ſemper ſedere, ut neque ſtet unquam, neque etiam de loco in locum moveatur, cum & ſtet, & Sanctus Stephanus ſtantem eum in cœlo viderit, & Ioannes Apoc. 14. De Virginibus dicat, eas Agnum perpetuo ſequi quocumque ipſe ierit, propoſitio ſic intellecta temeraria eſt, & expreſſo Dei verbo contraria. Denique in quantum hæc eadem propoſitio Deo patri dextram attribuit, Anthropo morphitarum hæreſin redolet, & in eum errorem inducit.

Inde venturus eſt judicare vivos & mortuos.

ISta propoſitio quatenus ita aſſerit Chriſtum ita judicaturum eſſe vivos & mortuos, ut negare videatur, Patrem & Spiritum Sanctum judicaturos, cum hæc actio ſuprema atque adeo divinæ

vinæ authoritatis ſit, eaque externa, ac proinde toti Trinitati communis; ideoque propoſitio hac ratione ad ſolam perſonam Chriſti; multoque magis ad ſolam ejus naturam humanam limitata, falſa, temeraria & erronea eſt. Quatenus autem eadem quoque propoſitio aſſerit, Chriſtum judicaturum eſſe non modo mortuos, ſed etiam vivos, ambigua eſt & fallax. Unde ſi ſenſus eſt, quoſdam homines non eſſe morituros, non prius vita defunctos ad judicium eſſe perducendos, propoſitio nova eſt, temeraria, falſa & erronea, nec non Verbo Dei & communi Patrum totiuſque Eccleſiæ ſenſui contraria.

Credo in Spiritum Sanctum.

HÆc propoſitio maligne propoſita eſt & ex affectata brevitate merito ſuſpecta haberi poteſt. Subdole enim Spiritus Sancti divinitatem, ejuſque à patre & filio proceſſionem tacet. Proinde Arianam hæreſin redolet, ſchiſmati Græcorum oblique favet, individuamq; Trinitatem diſſolvit.

Itemque tota explicatio divinæ atque individuæ Trinitatis, octo iſtis articulis comprehenſa, manca & periculoſa eſt, avertitque fidelem populum à cultu &

reverentia tribus divinis perſonis indiviſe atque inſeparabiliter debita,& ſub prætextu brevitatis & non neceſſariæ explicationis ſubdole totum Trinitatis myſterium evertit, cum tamen perfecta ejus & explicata fides medium ſit ad ſalutem neceſſarium. Vixque tota hæc doctrina excuſari poteſt à dolo, quod nullam de Filii aut Spiritus Sancti divinitate, aut etiam æternitate mentionem faciat, ſed contrarium de Filio in articulo tertio inſinuet.

Sanctam Eccleſiam Catholicam, Sanctorum communionem.

PRopoſitio hæc multiplici periculoſa æquivocatione & affectata obſcuritate errorem tegit. Inprimis enim ambiguum & obſcurum eſt, quid ſit credere Sanctam Eccleſiam Catholicam. Et ſi ſenſus eſt adhibendam eſſe fidem definitionibus Eccleſiæ cum excluſione definitionum, quæ fieri poſſent à ſolo ejus capite,quaſi Papa extra Concilium nihil definire poſſit, quod ſit de fide : propoſitio eſt temeraria, ſcandaloſa & ſummo Pontifici vehementer injurioſa. Deinde dubium eſt,quo ſenſu Eccleſiam dicat eſſe Sanctam. Et ſi ſenſus ſit ſolos Sanctos,& non multos malos conti-

contineri, propositio falsa, & hæretica, & Verbo Dei communique Patrum sensui contraria est. Eodemque modo rejiciendum est, quod de Sanctorum communione adjungitur, si inter solos Sanctos bonorum spiritualium communio admittatur, cum fide certum sit, omnes qui in Ecclesia sunt, tam bonos quam malos, in bonorum spiritualium saltem aliquorum participatione uniri. At si per Communionem Sanctorum non tantum bonorum, spiritualium saltem, sed quorumcumque etiam aliorum Communio intelligeretur, propositio esset absurda, à fide & recta ratione aliena, & Anabaptistarum confusionem induceret.

Remissionem peccatorum.

ISta quoque propositio sub his generalibus terminis concepta, vel falsa, vel periculosa est. Intellecta enim de perfecta & absoluta peccatorum omnium, etiam eorum, quæ quotidie committimus, remissione jam à Christo facta, & nobis semel in Baptismo applicata: hoc sensu hæretica est, & Sacramenti Pœnitentiæ destructiva.

Carnis resurrectionem.

SI intelligatur de Resurrectione, quasi jam facta & amplius non sit futura, propositio hæretica est, jam olim ab Hymenæo & Phileto asserta, & ab ipso Apostolo 2. Tim. 2. damnata. Intellecta vero de resurrectione futura, sed de carne animali, hoc est, quæ iisdem animalibus desideriis, operationibus ac necessitatibus subjecta sit: propositio falsa atque erronea est, & Mahometis impietatem sapit contra expressam verbi divini auctoritatem. 1. Cor. 15.

Vitam æternam.

HÆc propositio quatenus indefinite proponitur, atque ita universaliter extenditur ad omnes, excludendo mortem æternam, qua injusti punientur, falsa, scandalosa & hæretica est, januamque vitiis omnibus aperit, & Atheistarum hujus temporis impietatem atque insaniam sapit.

Adhuc Notio Censoria Jesuitarum.

HEm, ista est prudentia & justitia, qua se Jesuitæ venditant,

tant, ut qui ſuas novitates Romanis & Pariſienſibus Cenſoribus probare non poſſunt, merito & prudenter in eo facere ſe jactitent, quod ipſa Spiritus ſancti verba, nunquam niſi cum veneratione & horrore quodam tractanda, ad incudem vocant, & ingeniorum ſuorum laſciviæ ac petulantiæ ſubjiciunt, vereque obſcœnarum Harpyiarum inſtar contactu immundo fœdare non dubitant. Sed hac de re plura Lector inveniet in Alphonſi de Vargas Relatione de Stratagematis & Sophiſmatis Societatis JESV.

FINIS.

